



דוח תקופתי לשנת 2020

- פרק א - תיאור עסקי התאגיד
- פרק ב - דוח הדירקטוריון
- פרק ג - דוחות כספיים
- פרק ד - פרטים נוספים על המבטח
- פרק ה - הצהרת אקטואר

פרק א'

תיאור עסקי התאגיד

תוכן עניינים

5	1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
5	1.1. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
6	1.2. תחומי פעילות
6	1.3. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה
6	1.4. חלוקת דיבידנדים
7	1.5. התפתחויות עיקריות מהותיות במהלך שנת 2020 ועד למועד פרסום הדוח
8	2. חלק ב' – תחומי פעילות החברה
8	2.1. ביטוח רכב חובה
8	2.1.1. מוצרים ושירותים
11	2.1.2. תחרות
12	2.1.3. לקוחות
13	2.2. ביטוח רכב רכוש
13	2.2.1. מוצרים ושירותים
14	2.2.2. תחרות
15	2.2.3. לקוחות
16	2.3. תחום ביטוח כללי - ענף ביטוח כללי אחר
19	3. חלק ג' -
19	מידע נוסף ענפי ביטוח כללי שלא נכללו בתחומי הפעילות
20	4. חלק ד' - מידע נוסף ברמת כלל התאגיד
20	4.1. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות כלל התאגיד
23	4.2. חסמי כניסה ויציאה
24	4.3. גורמי הצלחה קריטיים בפעילות התאגיד ושינויים החלים בהם
24	4.4. השקעות
25	4.5. ביטוח משנה
30	4.6. הון אנושי
32	4.7. שיווק והפצה
33	4.8. ספקים ונותני שירותים
34	4.9. רכוש קבוע
34	4.10. עונתיות
35	4.11. נכסים בלתי מוחשיים
35	4.12. גורמי סיכון
36	4.13. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה
36	4.14. תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה
37	5. חלק ה' - היבטי ממשל תאגידי
37	5.1. דירקטורים בלתי תלויים מכהנים
37	5.2. מבקר הפנים בחברה
38	5.3. רואה חשבון מבקר
38	5.4. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

פרק זה בדוח התקופתי מהווה תיאור של שירביט חברה לביטוח בע"מ ("החברה") נכון ליום 31 בדצמבר, 2020 וסוקר את החברה והתפתחות עסקיה כפי שחלו בשנת 2020 ("תקופת הדוח"). הנתונים המצויינים בדוח זה מעודכנים ליום 31 בדצמבר 2020, אלא אם צויים אחרת במפורש בדוח.

מידע צופה בפני עתיד

פרק זה בדוח התקופתי העוסק בתיאור החברה, כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968. מידע כאמור כולל, בין היתר, תחזיות, מטרות, הערכות ואומדנים, המתייחסים לאירועים או עניינים עתידיים, אשר התממשותם אינה ודאית ואינה בשליטת החברה. מידע צופה פני עתיד בדוח זה יזוהה בדרך כלל באופן ספציפי, או באמירות כמו "החברה צופה", "החברה מעריכה", "בכוונת החברה", וביטויים דומים.

מידע צופה פני עתיד אינו מהווה עובדה מוכחת והוא מבוסס רק על הערכתה הסובייקטיבית של החברה, אשר הסתמכה בהנחותיה, בין השאר, על ניתוח מידע כללי, שהיה בפניה במועד עריכת דוח זה, ובכללו פרסומים ציבוריים, מחקרים וסקרים, אשר לא ניתנה בהם התחייבות לנכונותו או שלמותו של המידע הכלול בהם ונכונותו לא נבחנה על-ידי החברה באופן עצמאי.

בנוסף התממשותו ו/או אי התממשותו של המידע הצופה פני עתיד יושפעו מגורמים אשר לא ניתן להעריכם מראש והם אינם מצויים בשליטת החברה ובכללם, גורמי הסיכון המאפיינים את פעילות החברה כמפורט בסעיף 4.12 להלן בדוח זה וכן מההתפתחויות בסביבה הכללית ובגורמים החיצוניים המשפיעים על פעילות החברה, כמפורט בסעיף 2 לדוח הדירקטוריון.

לפיכך, על אף שהחברה מאמינה שציפיותיה כפי שמופיעות בדוח זה הינן סבירות, הרי שאין כל ודאות כי תוצאותיה בפועל של החברה בעתיד תהיינה בהתאם לציפיות אלה והן עשויות להיות שונות מאלו שהוצגו במידע צופה פני עתיד המובא בדוח זה.

יש לקרוא את הדוח התקופתי, על כל חלקיו, כמקשה אחת.

הערכים הכספיים הנקובים בדוח זה הינם באלפי ₪ (זולת כאשר צויין במפורש אחרת).
הסכומים הנקובים בדוח זה נכונים ליום 31 בדצמבר, 2020 (זולת כאשר צויין במפורש אחרת).

הגדרות

לנוחות הקורא, תהייה למונחים הבאים המשמעות הרשומה לצידם, אלא אם נאמר אחרת:

ביטוח משנה "הפסד יתר" (Excess Of Loss) - בביטוח משנה מסוג זה נקבע כי תמורת פרמיה שנתית שתשולם למבטחי המשנה, יישאו המבטחים בתשלומי התביעות בחלוקה הבאה: בכל התביעות בהן סך התשלומים למקרה או לאירוע מסתכמים בסכום הנמוך מהסכום הנקבע בהסכם, תישא החברה בעצמה. בכל התביעות בהן סך התשלומים למקרה או לאירוע מסתכמים בסכום הגבוה מהסכום שנקבע בהסכם, מבטחי המשנה יישאו בשאר הסכום. בסוג ביטוח משנה זה לא משולמת עמלה לחברה.

ביטוח משנה "מכסה" (Quota Share) - ביטוח בו מתקיימת חלוקה יחסית בין החברה לבין מבטח המשנה הן בפרמיה והן בסיכון הביטוחי ובתשלומי התביעות. החלוקה היחסית בין החברה למבטחי המשנה נקבעת מראש בשיעור קבוע לכל הפוליסות בענף מסוים בשנה נתונה, ובתמורה מקבלת החברה עמלות ממבטחי המשנה. העמלות נקבעות לכל חוזה בנפרד כאשר בחלק מהחוזים העמלה משתנה בין שיעור מינימאלי שישולם לחברה בכל מקרה, לבין שיעור מקסימאלי. העמלה המשולמת בפועל נקבעת, בדרך כלל לאחר שנתיים, על פי התוצאות החיתומיות של החוזה.

ביטוח משנה פקולטטיבי - בפוליסות ספציפיות בהן סכום הביטוח חורג מסכום הביטוח המקסימלי הנקוב בהסכם ביטוח המשנה ו/או במקרים בהם מסיבות אחרות אין אפשרות לבצע את הביטוח פוליסה. במסגרת רכישת ביטוח משנה מסוג זה, נקבעת גם העמלה שתשולם לחברה.

ביטוח קטסטרופה - ביטוח מפני נזקי קטסטרופה היכולים להשפיע על מספר גדול של סיכונים מצטברים המבוטחים על ידי החברה. הנזקים המוגדרים בדרך כלל כנזקי קטסטרופה הם נזקי טבע כגון: רעידת אדמה, ברד, שיטפון וכו'. בסוג ביטוח משנה זה לא משולמת עמלה לחברה, בהיותו ביטוח מסוג "הפסד יתר".

הדוחות הכספיים - הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2020.

הרשות - רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.

הממונה/המפקח - הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981.

חוק פלת"ד - חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה - 1975.

חיתום - תהליך אישור הצעת הביטוח ופעולת תמחור הביטוח, נקבעת, בין היתר, בעזרת הנחות אקטואריות.

פקודת ביטוח רכב מנועי - פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל - 1970.

קולקטיב - קבוצת אנשים (הקשורים בדרך כלל במקום עבודה משותף או בהשתייכות לארגון או ביחסי ספק-לקוח עם תאגיד או ארגון) עמם מתקשרת חברת הביטוח בהסכם אחד, המבטח את כל המשתייכים לקבוצה (ולא בהתקשרויות פרטניות עם יחידי הקבוצה).

שייר - החלק מהפרמיה או בתביעה שאינו מכוסה בביטוח משנה.

תגמולי ביטוח - סכום שיש לשלמו על פי הפוליסה.

1. חלק א: פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1 פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1.1. שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה בבעלות המלאה של מר יגאל רבנוף, המוחזקת על ידו באמצעות חברה פרטית בבעלותו המלאה.

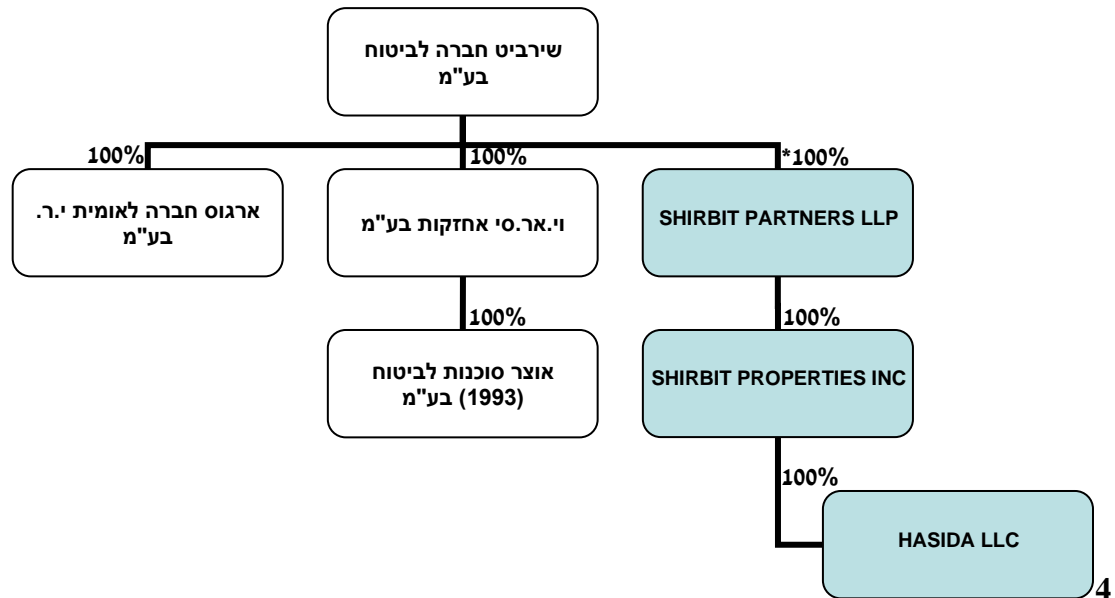
1.1.2. החברה התאגדה כחברה פרטית ביום 15.2.2000 והחלה פעילותה ביום 1.4.2000.

1.1.3. החברה פועלת כמבטח ישיר ובאמצעות סוכנים.

1.1.4. הפעילות העסקית של החברה מתרכזת בענפי הביטוח הכללי (אלמנטרי), ובעיקר בביטוח רכב רכוש וביטוח רכב חובה. כמו כן פועלת החברה בענפי ביטוח דירות, בתי עסק והנדסי, ביטוח תאונות אישיות, בריאות, נסיעות לחו"ל וביטוח ימי וענפים נוספים.

1.1.5. הנהלת החברה ומשרדיה הראשיים ממוקמים בנתניה. לחברה סניפים בירושלים, אשדוד, חיפה ותל אביב.

1.1.6. מבנה האחזקות של החברה



* כ-1% מהזכויות בשותפות מוחזקות במישרין על ידי בעל השליטה בחברה, מר יגאל רבנוף.

- 1.1.6.1 **וי.אר.סי. אחזקות בע"מ** (להלן: "וי.אר.סי.") - מחזיקה בזכויות החכירה במבנה משרדים בנתניה, המשמש את מטה החברה. בבעלותה נדל"ן מניב (לפרטים נוספים אודות נכסי הנדל"ן, ראה סעיף 4.9 להלן).
- 1.1.6.2 **ארגוס חברה לאומית י.ר. בע"מ** - פעילותה היחידה היא החזקת נכס נדל"ן מניב בתל-אביב.
- 1.1.6.3 **אוצר סוכנות לביטוח (1993) בע"מ** - אינה עוסקת עוד במכירות פוליסות ביטוח ופעילותה מתמצה בגביית עמלות בגין פוליסות משנים קודמות.
- 1.1.6.4 **SHIRBIT PARTNERS LLP** (להלן: "השותפות") - הוקמה בפלורידה, ארה"ב.
- 1.1.6.5 **SHIRBIT PROPERTIES INC** - הוקמה בפלורידה, ארה"ב.
- 1.1.6.6 **HASIDA LLC** - הוקמה בפלורידה, ארה"ב.
- 1.1.6.7 השותפות והחברות האמורות בסעיפים 1.1.6.5 ו- 1.1.6.6 עוסקות בתחום הנדל"ן לצורכי השקעה בפלורידה, בארה"ב.

1.2 תחומי פעילות

1.2.1 החברה פועלת כמבטחת בשני תחומים עיקריים:

- 1.2.1.1 **ביטוחי רכב חובה** - ביטוח לכיסוי נזקי גוף עקב שימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה.
- 1.2.1.2 **ביטוחי רכב רכוש** - ביטוח לכיסוי נזקי רכוש שנגרמו לרכב המבוטח בקרות מקרה הביטוח (להלן: "ביטוח מקיף") ונזקי רכוש שנגרמו לצד שלישי בקרות מקרה הביטוח (להלן: "ביטוח צד ג").

1.2.2 ביטוח רכוש ויתר ענפי הביטוח

בנוסף לתחומים העיקריים המפורטים לעיל פועלת החברה בתחומי ביטוח נוספים:

- 1.2.2.1 **ביטוח רכוש** - מורכב בעיקר מביטוח דירה ובתי עסק, הנדסי וקבלנים. כמו כן תחת קטגוריה זו נכללים כיסויים ביטוחיים שאינם באופיים ביטוחי רכוש או חבויות, כגון ביטוח תאונות אישיות וביטוח נסיעות לחו"ל.
- 1.2.2.2 **ביטוח חבויות** - ביטוחי חבויות מעניקים למבוטח כיסוי בגין חבותו כלפי צד שלישי וכוללים ביטוחי אחריות כלפי צד שלישי, אחריות מעסיקים, אחריות מקצועית ואחריות מוצר.

1.3 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

כתבי התחייבויות ושטרי הון

לאחר תקופת הדוח ביום 25 בפברואר, 2021 פרעה החברה, בפדיון מוקדם, שני כתבי התחייבות שהוכרו כהון משני וכהון שלישוני בשנת 2016, בסכום כולל של 50 מלש"ח, באישור הממונה מראש.

בשנתיים האחרונות לא בוצעו השקעות בהון החברה ו/או עסקאות במניות החברה.

לפרטים נוספים ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

1.4 חלוקת דיבידנדים

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד של החברה, דיבידנד יחולק כפוף להחלטת האסיפה הכללית, לאחר שהמליץ לה על כך הדירקטוריון, כפוף לעמידת החברה בהוראות כל דין ובתנאי שלאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה.

1.5. התפתחויות עיקריות מהותיות במהלך שנת 2020 ועד למועד פרסום הדוח

1.5.1. משבר נגיף הקורונה

התפשטות נגיף קורונה (COVID-19) ברחבי העולם בשנת 2020 השפיעה לרעה על הפעילות הכלכלית בעולם לרבות בישראל. למשבר השלכות עמוקות על עסקים רבים, לרבות ירידות בצריכה, פיטורי עובדים, תנודתיות בשוקי ההון והשפעות כלכליות נוספות אשר נכון למועד הדו"ח היקפן המלא טרם ידוע. בעקבות התפשטות הנגיף ננקטו צעדים על ידי הממשלה והממונה ופורסמו הוראות והנחיות שונות במטרה להתמודד עם השלכות המשבר.

לפרטים נוספים אודות השלכות משבר הקורונה על החברה ותוצאותיה - ראה סעיף 1.4 בדוח הדירקטוריון וביאור 1 לדוחות הכספיים.

1.5.2. אירוע סייבר

ביום 30 בנובמבר, 2020 חוותה החברה אירוע שזוהה בשלב ראשון כתקלה במערכות החברה ובהמשך זוהה על ידי מערכות הניטור שלה כאירוע אבטחה חמור, כהגדרתו בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017.

החברה פעלה מתחילת האירוע ובמהלכו בשיתוף פעולה ושקיפות מלאים מול הרגולטורים וגופי שלטון שונים לרבות רשות שוק ההון ביטוח וחסכון, הרשות להגנת הפרטיות, מערך הסייבר הלאומי ומשטרת ישראל.

החברה הקימה צוות לניהול והתמודדות עם האירוע שליווה אותה וסייע לה.

זמן קצר לאחר גילוי האירוע פירסמו האקרים מידע שדלף מרשת החברה שכלל מידע אישי של נושאי מידע ומידע טכני אודות תשתיות טכנולוגיות של החברה. קבוצת ההאקרים גם פרסמה דרישת סחיטה לקבל מהחברה תשלום כתנאי לעצירת דלף מידע נוסף, אך החברה סירבה לדרישה. נכון למועד פרסום הדוח התסיים האירוע.

לפרטים נוספים אודות אירוע הסייבר - ראה סעיף 1.3 ב בדוח הדירקטוריון.

בגין האירוע הוגשו כנגד החברה 4 בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לפרטים נוספים - ראה ביאור 27 לדוח הכספיים.

2. חלק ב': תחומי פעילות החברה

החברה פועלת כמבטחת בתחום הביטוח הכללי, באמצעות סוכני ביטוח ובביטוח ישיר בשלושה תחומים עיקריים: ביטוח רכב חובה, ביטוח רכב רכוש וביטוח רכוש ויתר ענפי הביטוח.

2.1. תחום ביטוח רכב חובה

תחום ביטוח החובה הוא תחום מרכזי בפעילות מרבית חברות הביטוח ומהווה כ-25% מסך פעילות הביטוח האלמנטארי בישראל, נכון לשלושת הרבעונים הראשונים של 2020.

2.1.1. מוצרים ושירותים

סעיף זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מאפייני המוצרים ושימושיהם, מהות הכיסויים הביטוחיים, השווקים העיקריים שלהם, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע שלהם. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה ו/או חוזה ביטוח, לפי העניין. התיאור הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסה.

2.1.1.1. מאפיינים עיקריים, שימושיהם ומהות הכיסויים הביטוחיים

1. מאפייני המוצר

בתחום פעילות ביטוח רכב חובה משווק מוצר אחד בלבד - פוליסת ביטוח רכב חובה.

פוליסת הביטוח המשווקת על ידי החברה ועל ידי יתר חברות הביטוח בתחום זה, מתבססת על פוליסה תקנית הקבועה בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע-2010, שנוסחה וסדר סעיפיה מחייבים את חברות הביטוח. בהתאם לתקנות רשאיות חברות הביטוח לערוך שינויים בפוליסה התקנית ולהוסיף לה נספח הרחבות לכיסויים נוספים ובלבד שאלו מיטיבים את תנאיה.

ביום 16 במרס, 2021 פורסמו הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) התשפ"א-2021. בין עיקרי התיקונים: בעת הוצאת תעודה חדשה במקום תעודה שאבדה, נגנבה או נשחתה - ביטול חובת מבוטח להשיב למבטח את התעודה הישנה כתנאי להוצאת התעודה החדשה וביטול האפשרות לגבות בעד השינוי הוצאות מנהל הכרוכות בהחזרת התעודה הישנה והפקת תעודה חדשה. הוספת אפשרות של מבטח להעביר את הפוליסה ותעודת הביטוח לבעל הפוליסה כמסר אלקטרוני; הוספת פוליסה ותעודה לביטוח תו סוחר - רכב חובה. תוקף התקנות שישה חודשים מיום פרסומן.

תביעות הביטוח בתחום זה מתאפיינות בזמן בירור ארוך יחסית, אשר עשוי לחלוף בין מועד קרות האירוע לבין מועד התגבשות הנזק וסילוק התביעה ("זנב תביעות ארוך").

2. התחום כפוף לשני דינים עיקריים

א. פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970 שמחייבת כל אדם המשתמש ברכב (או המתיר לאחר להשתמש בו) להחזיק בפוליסת ביטוח בתוקף המכסה את בעל הרכב והנוהג בו מפני כל חבות שהם עשויים לחבות בה בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש בכלי הרכב. שימוש ברכב מנועי ללא ביטוח חובה בתוקף מהווה עבירה פלילית.

ב. חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 מסדיר את הפיצוי לנפגעי תאונות דרכים וקובע כי משתמש ברכב מנועי חייב לפצות את הנפגעים בגין נזק גוף בלבד שנגרם להם בתאונות דרכים בהם מעורב הרכב המבוטח. האחריות לפיצוי הנפגע היא מוחלטת ואינה תלויה באשם מצד הנהג או אחרים (בכפוף לחריגים שמנויים בחוק).

3. תעריפים דפירנציאליים

דמי הביטוח בביטוח רכב חובה מפוקחים ונקבעים בהתאם למגבלות הרגולציה. בענף זה פועלת החברה בשיטת תמחור דפירנציאלי, של תשלום מחיר זול יותר על ידי בעלי פרופיל סיכון נמוך ומחיר גבוה יותר על ידי בעלי פרופיל סיכון גבוה, בהתאם למאפיינים שונים, כגון גיל ומין הנהג, ותק נהיגה, היסטוריית תאונות, ומאפייני הרכב.

הסדרים מיוחדים המתייחסים לענף ביטוח רכב חובה

4. הקרו לפיצוי נפגעי תאונות דרכים - קרנית

הפלת"ד וצווים שהוצאו מכוחו קבעו את הקמת קרנית שתפקידה לפצות נפגעים הזכאים לפיצויים לפי הפלת"ד, אך נבצר מהם לתבוע פיצויים מחברת ביטוח שלא באשמתם, בין היתר, בשל כך שהנהוג האחראי לפיצויים לא ידוע או שאין לו ביטוח המכסה את החבות לפיצוי. החל משנת 2010 משמשת קרנית, מכוח תקנות ייעודיות, צינור להעברת כספי פרמיה למוסד ביטוח הלאומי (וממנו לקופות החולים), כחלק מהליך שהעביר את עיקר האחריות למימון ההוצאות הרפואיות הכרוכות בתאונות דרכים לקופות החולים. על פי צו שנקבע, לצורך מימון הוצאות אלה, על כל חברה להעביר לקרנית 9.4% מהפרמיה.

5. מאגר מידע ופיקוח על תעריפים

מאגר המידע והפיקוח על התעריפים בביטוח רכב חובה (להלן: "מאגר המידע והפיקוח") מוסמך על פי דין לאסוף מידע בענף הביטוח ולקבוע על בסיסו תעריף סיכון אקטוארי ממוצע (להלן: "תעריף הסיכון"). בהתאם לתקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס"ד-2004, מחויבות חברות הביטוח להעביר למאגר המידע והפיקוח מידע על פרמיות, תשלומים ותביעות תלויות. חברות הביטוח רשאיות לקבוע את הפרמיות תוך שימוש בתעריף הסיכון ובקריטריונים לסיווג סיכונים שנקבעו על ידי מאגר המידע והפיקוח, כדי להתאים את פרמיית הביטוח לסיכון המבוטח. החברה קובעת את תעריפי הביטוח על-פי הקריטריונים המתייחסים הן לנתוני הרכב ולמאפייני הבטיחות שלו, כגון: סוג הרכב, כריות אויר ועוד, הן לנתוני הנהגים הצפויים לנהוג ברכב והן לנתוני הנהג, כגון: גיל הנהג הצעיר ביותר הנהוג ברכב דרך קבע, ותק רשיון נהיגה של הנהג הצעיר ביותר הצפוי לנהוג ברכב, ניסיון התביעות של המועמד לביטוח, מספר השלילות ועוד.

6. ביטוח שיורי ("הפול")

"הפול" הוא התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה שליד איגוד חברות הביטוח בישראל, המנהל את הביטוח המשותף למשתמשים ברכב מנועי שלא הצליחו לרכוש ממבטחים בישראל פוליסת ביטוח. כל חברות הביטוח הפועלות בתחום ביטוח רכב חובה, נושאות מדי שנה, לפי חלקן היחסי (בהתאם לנתח השוק היחסי שלהן בענף ביטוח רכב חובה), ברווחי או בהפסדי "הפול" על פי חלקן בשוק בשנה הקודמת.

חלקה של החברה ב'פול' לשנת 2020 עמד על כ- 3%.

7. תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה 1995 מקנה למוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל") זכות תביעה מצד שלישי להשבת גמלאות ששולמו או שישולמו על ידי המל"ל, אם המקרה משמש עילה גם לחייב צד שלישי לפי פקודת הנזיקין או חוק הפלת"ד (למשל אם עובד נפגע בתאונת דרכים שהיא גם תאונת עבודה). בחודש מרץ, 2018 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח-2018 במסגרתו ישונה מנגנון ההתחשבנות בין המל"ל לבין חברות הביטוח לגבי תאונות דרכים וייקבע בתקנות מנגנון של גביית שיבוב על דרך של העברת סכום גלובלי מחברות הביטוח למל"ל, בגין השנים 2014-2018 ואת אופן חלוקתו בין החברות ודרך תשלומו למל"ל. לגבי העתיד הוצע לקבוע מנגנון התחשבנות שלפיו חברות הביטוח יעבירו שיעור מסויים מהפרמיה שנגבית מהמבוטחים לטובת כיסוי זכויות השיבוב של המל"ל, במקום לנהל התחשבנות על בסיס בירור תביעות יחידני. בהתאם, פורסמה טיוטת תקנות בשנת 2019 אולם התקנות טרם הותקנו, ומשרד האוצר מנהל מגעים עם חברות הביטוח במטרה להגיע עימן להסכם שיסדיר פתרון דומה לזה שהוצע בטיטת התקנות. נכון למועד הדוח, טרם נחתם הסכם וטרם ידוע לחברה מה הסכום שהיא תשלם למל"ל. ככל שהתקנות יכנסו לתוקף ויפורסמו הסכומים השנתיים שחברות הביטוח תאלצנה לשלם למל"ל, תבחן החברה את השפעת התקנות על הרווחיות בענף ואת תעריפיה, לרבות הצורך בעדכון תעריפים באישור הממונה.

8. תקנות ההיוון

בשנת 2017 תוקנו תקנות הביטוח הלאומי (היוון) (תיקון), התשע"ו-2016 (להלן: "תקנות ההיוון") בעקבות המלצות ועדה בין משרדית בראשות השופט (בדימוס) ד"ר אליהו וינוגרד, שהוקמה בשנת 2014 לבחינת תיקון טבלאות תוחלת החיים ושיעור הריבית המשמשת להיוון גמלאות בגין פגיעה בעבודה על פי תקנות ההיוון. במסגרת התיקון עודכנו תוחלת החיים ושיעור הריבית, לצורך היוון הקצבה השנתית, נקבעה על שיעור של 2% במקום 3%. בנוסף, עורר התיקון את הצורך לבחון את שיעור ריבית ההיוון בנזיקין ואם הוא אמור להיות מושפע מתיקון תקנות ההיוון. על רקע זה מונתה ועדה בינמשרדית של משרד המשפטים ומשרד האוצר (להלן: "ועדת קמיניץ") שנתבקשה לבחון את סוגיית ריבית ההיוון המתאימה לחול על פיצוי נזיקי ואם יש להתאים את שיעור ריבית ההיוון בנזיקין לזה שנקבע בתקנות ההיוון. בינואר 2019 פורסם להערות הציבור ממצאי דוח ועדת קמיניץ שבין היתר המליצה לקבוע שגובה ריבית ההיוון ישאר על 3%. באוגוסט 2019, אימץ בית המשפט העליון את המלצות ועדת קמיניץ וקבע בפסק דין כי שיעור ההיוון ימשיך לעמוד על 3%, שכן הוא מגלם תשואה שניתנת להשגה, בסבירות גבוהה, באמצעות השקעה בסיכון נמוך, לתקופה ממושכת ותוך שמירה על נזילות חלקית. ביהמ"ש עמד על הקושי שנוצר כתוצאה משיעור ההיוון שנקבע בפסק הדין (3%) לבין שיעור ההיוון הקבוע בתקנות הביטוח הלאומי (2%) והביע תקווה שהמחוקק יקבע הסדר ברור, שיכלול גם מנגנון עדכון. עד להכרעת המחוקק יעמוד שיעור ההיוון על כנו, אלא אם

יוכח שינוי בהתאם לפרמטר שנקבע בדוח ועדת קמיניץ. בתקופת הביניים תעמוד בתוקף הסכמת הצדדים.

ביום 17 בספטמבר, 2020 התפרסם פסק דין של בית המשפט העליון בערעור שהגיש המוסד לביטוח לאומי נגד מועצה אזורית מגילות ים המלח ואח', אשר קבע כי כוחה של הסכמת הצדדים בע"א 3751/17 המאגר הישראלי לביטוח רכב (הפול) נ' פלוני (להלן: "הלכת קמיניץ") לפיה ניכוי גמלאות המוסד לביטוח לאומי (בתקופה שעד תיקון התקנות) יעשה לפי ריבית היוון של 3% - כוחה יפה גם לתביעות השיבוב של המל"ל.

ביום 10 בנובמבר, 2020 התפרסמה החלטת בית המשפט העליון לדחות בקשה לדיון נוסף בהלכת קמיניץ ולאור זאת פסק דין זה נותר בעינו.

לפרטים נוספים בדבר השפעת פסק הדין האמור על החברה - ראה באור 27(ג) לדוחות הכספיים.

2.1.1.2. שווקים עיקריים, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע

1. החברה משווקת ומוכרת פוליסות ביטוח חובה בעיקר למגזר הפרטי ולמגזר המוסדי, הכולל קולקטיבים המחזיקים בציי רכב פרטיים בין היתר, באמצעות השתתפות במכרזים עסקיים.
2. היקף פעילות החברה בשנת 2020 בענף ביטוח רכב חובה ירד בשיעור של 5% בהשוואה לשנת 2019.
3. לפי פרסומי רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון חל בענף ביטוח רכב חובה גידול/קטיון בהיקף של כ-1% בדמי הביטוח ברוטו של שנת 2020, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

2.1.1.3. שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים

לא צפויים שינויים מהותיים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים ובתמהיל המוצרים בתחום פעילות זה.

2.1.1.4. מוצרים חדשים

כאמור לעיל בענף זה קיים מוצר יחיד בעל כיסוי ביטוחי אחיד.

2.1.2. תחרות

2.1.2.1. תחום זה מתאפיין בתחרות גדולה בין חברות הביטוח. על פי פרסומי רשות שוק ההון ביטוח וחסכון פועלות בתחום 17 חברות ביטוח כולל הפול וקרנית. חלקה של החברה בענף ביטוח חובה, נכון לשלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2020 הוא 3% בהשוואה ל- 3.17% בשנה קודמת. כל חברות הביטוח מהוות מתחרות של החברה בתחום ביטוח רכב חובה, כאשר החברות הגדולות הפועלות בתחום הן, למיטב ידיעת החברה "מנורה", "הראל", "שלמה", "הפניקס" ו"כלל".

2.1.2.2. התחרות העזה בין חברות הביטוח המאפיינת את תחום הפעילות, באה לידי ביטוי, בין היתר, בהבדלים בתעריפי הביטוח, מתן אשראים ארוכים ומתן הטבות נוספות.

2.1.2.3. מדי שנה מפרסם הממונה את מדד שירות חברות הביטוח במטרה לאפשר למבוטחים להשוות בין רמת השירות של חברות הביטוח. כלי זה מגביר את התחרות.

2.1.2.4. אתר האינטרנט של הממונה מספק מידע השוואתי של תעריפי פוליסות ביטוח חובה המוצעים על ידי חברות הביטוח, מגביר אף הוא את התחרות.

2.1.2.5. שיטות עיקריות של החברה להתמודד עם התחרות:

1. ניתוח נתונים.
2. שמירה על תעריף תחרותי.
3. שיפור רמת השירות.
4. גיוס סוכנים חדשים.
5. תגמול ותמריצים לסוכנים.
6. פרסום בערוצי תקשורת שונים.
7. שיווק ומכירה באמצעות כלים דיגיטליים.
8. השתתפות במכרזים וכניסה לנישות חדשות.

2.1.2.6. במדד שירות חברות הביטוח של אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון, לשנת 2019 דורגו החברה וחברה נוספת במקום הראשון בתחום זה.

2.1.2.7. על פי סקר שביעות רצון של לשכת סוכני הביטוח לשנת 2020 זכתה החברה במקום שני מבין חברות הביטוח הקטנות והבינוניות.

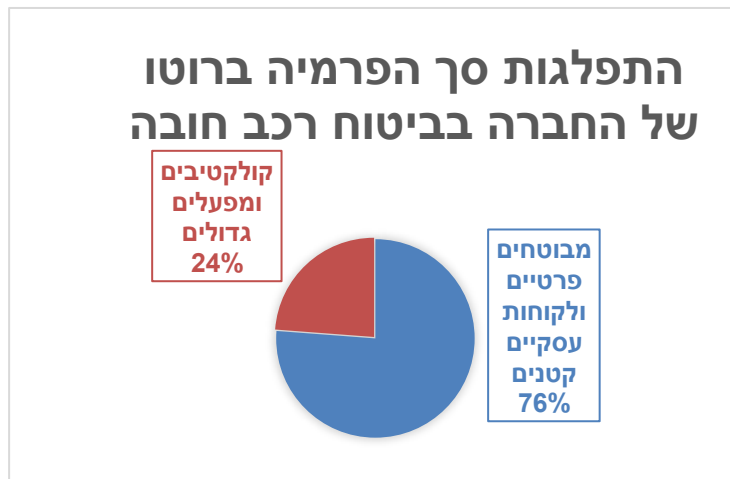
2.1.3. **לקוחות**

2.1.3.1. אין לחברה לקוח שהכנסותיה ממנו בתחום זה מהוות 10% או יותר מסך ההכנסות בדוחות המאוחדים בשנת 2020.

2.1.3.2. התפלגות פרמיה ברוטו בשנת 2020, בין קולקטיבים ומפעלים גדולים לבין מבוטחים פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים בתחום רכב חובה:

שיעור קולקטיבים ומפעלים גדולים	מבוטחים פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים (אלפי ש"ח)	קולקטיבים ומפעלים גדולים (אלפי ש"ח)	סה"כ פרמיות (אלפי ש"ח)
24%	117,012	36,552	153,566

התפלגות פרמיה ברוטו (ב%) בשנת 2020, בין קולקטיבים ומפעלים גדולים לבין מבוטחים פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים בתחום רכב חובה:



2.1.3.3. **ותק והתמדה של לקוחות**

1. להלן נתונים בדבר ותק והתמדה של לקוחות בתחום רכב חובה במונחי מחזור פרמיות ברוטו (במיליוני ש"ח), לשנת 2020:

שנות ותק	פוליסות חדשות	שנה	שנתיים	שלוש שנים ומעלה	סה"כ
התפלגות ותק לקוחות	61.1	27.2	23.2	50.3	161.9

2. שיעור החידושים במונחי פרמיות בשנת 2020 עמד על כ-74%.

2.2. ביטוח רכב רכוש

2.2.1. מוצרים ושירותים

סעיף זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מאפייני המוצרים ושימושיהם, מהות הכיסויים הביטוחיים, השווקים העיקריים שלהם, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע שלהם. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה ו/או חוזה ביטוח, לפי העניין. התיאור הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסה.

2.2.1.1. כללי

1. ביטוח רכב רכוש הוא ביטוח הרשות הנפוץ ביותר בתחום פעילות ביטוח כללי והמשווק ביותר בחברות הביטוח העוסקות בביטוח האלמנטארי. התחום ייצר פרמיה בשיעור של כ-37% מתוך כלל הפרמיה בענף הביטוח האלמנטארי בישראל. למיטב ידיעת החברה, נכון למועד הדוח פועלות בישראל 15 חברות ביטוח אשר עוסקות בענף.

2. ביטוח זה כולל כיסוי לנזקי רכוש לרכב המבוטח ולנזקי רכוש הנגרמים על-ידי הרכב המבוטח לצד שלישי, וכולל שני כיסויים עיקריים: נזקים הנגרמים כתוצאה מתאונה וגניבה.

3. במהלך שלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2020 הגיע היקף התחום לכ-6.6 מיליארד ש"ח.

יחד עם ביטוח החובה המפורט לעיל תחום זה הינו אחד משני התחומים הגדולים בהיקפם.

2.2.1.2. מאפייני המוצרים העיקריים, שימושיהם ומהות הכיסויים הביטוחיים

1. פוליסת ביטוח רכב רכוש מבוססת על נוסח המפורסם בתקנות שהותקנו מכוח חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "הפוליסה התקנית" ו-"חוק הפיקוח", בהתאמה). בכפוף לאישור הממונה, רשאיות חברות ביטוח לשנות מנוסח הפוליסה התקנית, ובלבד שהשינויים מטיבים את תנאיה.

2. **ביטוח רכב מקיף** - ביטוח רכב רכוש הכולל גם ביטוח צד ג'. הביטוח נועד לכסות נזקים לרכוש המבוטח ונזקים שהרכוש המבוטח גורם לרכוש אחר. במסגרת זו נכללים: תאונות, נזקים עצמיים שנגרמו לרכוש המבוטח עצמו, גניבה, שריפה ועוד.

3. **ביטוח רכב צד ג'** - ביטוח רכב רכוש הנועד לכסות נזקים שגרם הרכוש המבוטח לרכוש של צד שלישי, ובכללם, נזקים הנגרמים לרכב אחר וכן נזקים עקיפים הנגרמים לרכוש אחר. גובה הכיסוי מוגבל לסכום הנקוב בפוליסה. ביטוח זה משמש בעיקר לכלי רכב ישנים ששוויים נמוך.

בנוסף מציעה החברה למבוטחיה לרכוש כתבי שירות שונים לרכב כגון גרירה, תיקון מראות ושמשות ועוד.

4. מרבית התביעות בביטוח רכב רכוש מתאפיינות במשך זמן קצר בין קרות מקרה הביטוח לבין סילוק התביעה ("זנב תביעות קצר").

5. לאור שכיחות הנזקים הגבוהה יחסית וערך הרכב, קיימת מודעות צרכנית גבוהה ביותר לביטוח רכב רכוש, ועל כן מתאפיין מוצר זה בפעילות מכירה פשוטה יחסית. בשנים האחרונות חלה ירידה בשכיחות הנזקים כתוצאה מקיומן של מערכות בטיחות המתריעות ואף מונעות תאונות. לעומת זאת, חלה באותן שנים עליה בעלות תיקון הנזקים.

6. תעריפים

תעריף ביטוח רכב רכוש הוא אקטוארי דיפרנציאלי וכפוף לאישור הממונה. התעריף נקבע על בסיס פרמטרים שונים כגון דגם הרכב, נפח מנוע, שנת ייצור, מערכות בטיחות ברכב, אמצעי מיגון, מאפייני הנהגים ברכב (כולל גיל), ניסיון תביעות בשלוש השנים האחרונות וכיו"ב. בתהליך ההפקה והחיתום של פוליסת ביטוח רכב רכוש משולבים הן התעריף הדיפרנציאלי והן נהלי חיתום של החברה (כגון מיגון הרכב ואישור העדר תביעות).

4. לאחר הפעלת פוליסת הביטוח על-ידי המבוטח, ולאחר שהחברה פיצתה את המבוטח בהתאם לתנאי הפוליסה, רשאית החברה להיכנס בנעלי המבוטח ולתבוע בשמו את הגורם שהסב את הנזק ולהיפרע ממנו בגין הנזק - תביעת שיבוב.
5. תחום ביטוח רכב רכוש הוא תחום עתיר הוצאות. כמות העובדים המוקצית לפעילות גבוהה והוצאות התפעול גבוהות ונובעות מיישום הוראות רגולציה רבות כגון חוזר יישוב תביעות.

2.2.1.3. שווקים עיקריים, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע

עיקר פעילות החברה בתחום ביטוח רכב רכוש הוא בביטוח מקיף של רכבים פרטיים ומסחריים במשקל עד 3.5 טון. החברה משווקת את פוליסות הביטוח במספר ערוצי שיווק: סוכני ביטוח, קולקטיבים ומפעלים גדולים, ושיווק ישיר. בשנים האחרונות חל גידול משמעותי של ערוץ שיווק הסוכנים אשר נכון למועד הדוח מהווה ערוץ שיווק מרכזי של החברה בתחום זה. מגמה זו מאפשרת לחברה להמשיך במדיניות של פיזור סיכוני התיק הביטוחי וחלוקת פעילות השיווק בין מספר ערוצי שיווק שאינם תלויים זה בזה, ובאופן ספציפי, מאפשרת לחברה למזער את הסיכון של נטישת לקוחות. כמו כן פעילה החברה בנישות ייעודיות למגזר העיסקי כגון אוטובוסים זעירים, מוניות ומשאיות קלות.

בשנת 2020 ירד היקף פעילות החברה בתחום בשיעור של כ- 10% בהשוואה לשנת 2019.

2.2.1.4. ענף זה מהווה כ- 42% מהפרמיות ברוטו. שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים

חלקה של החברה צפוי לגדול לאור זכייתה במכרז לביטוח רכבי עובדי מדינה לשנת 2021

2.2.1.5. מוצרים חדשים

בשנת הדוח לא הושקו בחברה מוצרים חדשים בתחום זה.

2.2.2. תחרות

2.2.2.1. תחום זה מתאפיין בתחרות בין כל חברות הביטוח העוסקות בביטוח אלמנטארי. חברות הביטוח מתחרות ביניהן על בסיס רמות שונות של התעריף הדיפרנציאלי (ראה סעיף 2.2.1.2 לעיל).

2.2.2.2. פעילות חברות הביטוח הישיר בענף משמעותית יותר לעומת ענפי ביטוח אחרים, תוך ניצול היתרון שיש להן באי תשלום עמלות למשווקים. להערכת החברה, תחום ביטוח רכב רכוש ימשיך להוות תחום עיקרי בביטוח

אלמנטארי ויתאפיין בתחרות משוכללת גם בעתיד¹. בין חברות הביטוח קיימת תחרות עזה.

2.2.2.3. בתקופת הדו"ח ירד נתח השוק של החברה בתחום זה, שעמד בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2020 על כ-2.3%, לעומת כ-2.5% בשנת 2019.

2.2.2.4. למרות קשיים אובייקטיביים ביכולת ליצור רווחיות בתחום, משקיעה החברה משאבים ומבצעת פעולות שונות במטרה לייצר תיק רווחי, איכותי וגדול ככל הניתן.

2.2.2.5. שיטות עיקריות של החברה להתמודדות עם התחרות:

1. בחינת התערף בתדירות גבוהה.
2. מבצעי שיווק ומכירה.
3. התמחות בביטוחים מוסדיים.
4. פעולות לשיפור רמת השירות.
5. תגמול מיוחד לסוכנים בעלי תיק איכותי.
6. פרסומים בערוצי תקשורת.

2.2.2.6. בסקר שביעות רצון של לשכת סוכני הביטוח לשנת 2020 זכתה החברה במקום שני מבין חברות הביטוח הקטנות והבינוניות.

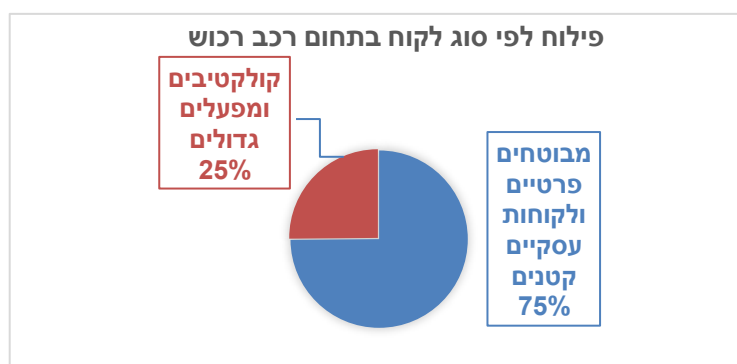
2.2.3. לקוחות

2.2.3.1. אין לחברה לקוח שההכנסות ממנו בתחום הפעילות בשנת 2020 מהווה 10% או יותר מסך הכנסותיה בדוחות המאוחדים.

2.2.3.2. התפלגות פרמיות ברוטו, לשנת 2020, בתחום הפעילות ושיעורן מסך הפרמיות ברוטו של החברה, בין קולקטיבים ומפעלים גדולים, לבין מבוטחים פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים:

שיעור קולקטיבים ומפעלים גדולים	מבוטחים פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים (אלפי ש"ח)	קולקטיבים ומפעלים גדולים (אלפי ש"ח)	סה"כ פרמיות ברוטו (אלפי ש"ח)
25%	142,507	47,502	190,009

להלן התפלגות (ב-%) הפרמיה ברוטו של החברה, בין קולקטיבים ומפעלים גדולים לבין לקוחות פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים בתחום רכב רכוש לשנת 2020:

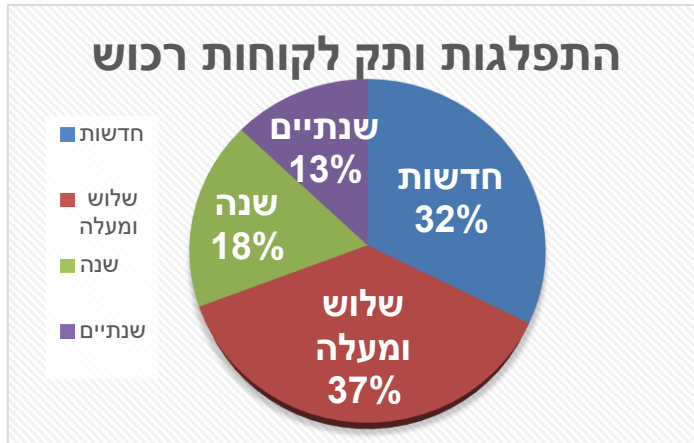


¹ יובהר כי הערכות החברה בדבר ענף ביטוח רכב רכוש כאמור לעיל, הן בבחינת מידע צופה פני עתיד ומתבססות על היכרותה את השוק בו היא פועלת ועל המגמות בשוק זה. עם זאת, יתכן והערכות אלה של החברה לא תתממשנה, הואיל והן תלויות בגורמים חיצוניים שאינם בשליטת החברה, ובין היתר, שינוי במבנה השוק, שינויים אצל מתחרים ו/או ספקים ו/או לקוחות, שינויים גולאטוריים, ולאור השפעתם של גורמי הסיכון שהחברה חשופה להם.

2.2.3.3. ותק והתמדה של לקוחות:

1. להלן נתונים אודות ותק והתמדת לקוחות בתחום רכב רכוש במונחי מחזור פרמיות (במיליוני ש"ח):

שנות ותק	פוליסות חדשות	ותק שנה	ותק שנתיים	ותק שלוש שנים ומעלה	סה"כ
התפלגות ותק לקוחות	61.9	34.1	24.1	70.4	190.09



2. שיעור החידושים במונחי פרמיות בשנת 2020 עמד על כ- 71%.

2.2.4. שיעור לקוחות שרכשו ביטוח חובה יחד עם ביטוח רכב רכוש בשנת 2020: 66% לעומת 62% בשנת 2019.

2.3. תחום ביטוח כללי - ענף ביטוח כללי אחר

מוצרים ושירותים:

סעיף זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מאפייני המוצרים ושימושיהם, מהות הכיסויים הביטוחיים, השווקים העיקריים שלהם, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע שלהם. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה ו/או חוזה ביטוח, לפי העניין. התיאור הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסה.

2.3.1. **ביטוח דירה**

2.3.1.1. **מהות הכיסוי הביטוחי**

ביטוח רכוש הכולל אחת מהחלופות הבאות:

- א. כיסוי לנזקי רכוש שנגרמו למבנה הדירה.
 - ב. כיסוי לנזקים שנגרמו לתכולת הדירה.
 - ג. כיסוי הן לנזקים למבנה הדירה והן לנזקים שנגרמו לתכולת הדירה.
- לכיסוי מתווספים כיסויים נוספים, כגון חבויות ובעיקר ביטוח אחריות כלפי צד שלישי וביטוח חבות מעבידים כלפי עובדי משק הבית.

2.3.1.2. **פוליסה תקנית בביטוח דירה**

בתחום ביטוח דירות קיימת פוליסה תקנית בהתאם לנוסח ותנאים המפורטים בתקנות. לפוליסה התקנית ניתן להוסיף הרחבות לגבי היקף הכיסוי, החבויות, הסיכונים, והרכוש המבוטח (כגון הרחבה לביטוח אחריות כלפי צד שלישי או לעניין כיסוי סכום נוסף בבית הרשום כבית משותף בפנקסי המקרקעין).

2.3.1.3. מוצרים חדשים

בשנת הדוח הוסיפה החברה לפוליסת הדירה שהיא משווקת הרחבה כנגד סיכוני טרור וכיסוי כל הסיכונים לתכולת הדירה.

2.3.2. ביטוח בתי עסק

מאפייני המוצרים העיקריים, שימושיהם ומהות הכיסויים הביטוחיים

1. הכיסוי הבסיסי הוא לתכולת ורכוש בית העסק. הכיסוי הביטוחי הינו כנגד סיכונים כגון אש, רעידות אדמה, נזקי טבע ופריצות וניתן להרחיבו גם לנזקים תוצאתיים כגון אובדן רווחים (כתוצאה משריפות או רעידות אדמה).
2. תחום זה משווק על ידי החברה תחת פוליסה אחת אשר כוללת גם כיסויי חבויות.
3. תחום ביטוח זה מתאפיין בתחרותיות עזה ובהבדלים רבים בין חוזי הביטוח השונים, הנובעים ממאפייניו הספציפיים של הנכס המבוטח. בנוסף, קיימת בתחום זה תלות בביטוחי משנה, מאחר שהענף עתיר ביטוחי משנה.

2.3.3. ביטוחי חבויות

1. **ביטוח צד שלישי** - מכסה את חבות המבוטח בגין נזקים שנגרמו לצד שלישי. תעריפי פוליסות הביטוח מותאמים לסיכונים הכלליים בהתאם למאפייני בית העסק המבוטח ולסיכוניו.
2. **חבות מעבידים** - כיסוי למבוטח בגין אחריות לנזקים שנגרמים לעובד בשל ותוך כדי עבודתו אצל המבוטח.
3. **ביטוחים הנדסיים** - החברה משווקת פוליסה לביטוח ציוד מכני הנדסי (צ.מ.ה) ופוליסה לביטוח עבודות קבלניות.
4. **ביטוחי חבויות אחרים** - כגון פוליסת ביטוח חבות מוצר ופוליסות ביטוח אחריות מקצועית המעניקות כיסוי למבוטח בגין תביעות שהוגשו במהלך תקופת הביטוח, פוליסות CLAIMSMADE בגין מקרה ביטוח שאירע בתקופת הביטוח, אלא אם הוסכם בפוליסה על תקופה רטרואקטיבית.

2.3.3.1. **מאפיינים ייחודיים של המוצרים**

1. ביטוחי חבויות מיועדים לכיסוי חבותו של מבוטח על פי דין בגין נזק לצד שלישי.
2. התביעות בתחום זה מתאפיינות בזנב תביעות ארוך.
3. קיימת תלות בין תחום זה לבין ביטוחי משנה, בעיקר בתביעות בעלות היקף כספי גדול.

2.3.4. ביטוח נסיעות לחו"ל

2.3.4.1. **מהות הכיסוי הביטוחי**

הפוליסות בתחום זה מורכבות מרובד בסיסי הכולל כיסוי החזר הוצאות רפואיות בחו"ל, החזר הוצאות מיוחדות בחו"ל וכיסויים שהמבוטח זכאי לבטלם - חבות כלפי צד שלישי וכיסוי איתור וחילוץ. בנוסף רשאיות חברות הביטוח להציע למבוטח הרחבות לפוליסה כגון, ביטול וקיצור נסיעה, החמרה של מצב בריאותי קיים ונזקי רכוש לכבודה במהלך נסיעת המבוטח לחו"ל.

2.3.4.2. **מאפייני המוצרים העיקריים, שימושיהם ומהות הכיסויים הביטוחיים**

תחום ביטוח זה מתאפיין בתקופות ביטוח קצרות ביותר, בערוצי שיווק ייחודיים, בעונתיות משמעותית (מרבית הפעילות מתרכזת במהלך עונת הקיץ, החגים ועונת הסקי), ובשיעור הוצאות גבוה, בפרט עלויות שיווק.

1. החוזר המאוחד שער 6 חלק 3, שעניינו הוראות לתוכניות ופוליסות ביטוח בריאות, קובע הוראות בדבר ניסוח תכנית ביטוח נסיעות לחו"ל ואופן שיווקה, באופן שיבטיח כיסוי ראוי והליך מכירה הוגן. בין הוראות החוזר - התאמת סכומי הביטוח ליעד הנסיעה, מבנה הפוליסה והנחיות לכיסויים.

2. חוזר סוכנים ויועצים 2017-10-4 "מעורבות גוף שאינו בעל רישיון בשיווק ומכירה של מוצר ביטוח שאינו ביטוח קבוצתי - תיקון" המתקן חוזר קודם. הוראות החוזר מגדירות ומסדירות את ההתקשרות של גוף מפקח עם גוף חיצוני בקשר לשיווק או מכירת מוצר ביטוח שאינו קבוצתי. לענין ביטוח נסיעות לחו"ל.

2.3.4.3. מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע

בתקופת הדו"ח, כתוצאה ממגיפת הקורונה והמשבר העולמי נסגרו נמלי תעופה והוגבלה תנועה בין מדינות בשנת 2020 וחלה ירידה דרסטית בביקוש לפוליסת ביטוח נסיעות לחו"ל.

2.3.4.4. שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים

בענף ביטוח נסיעות לחו"ל צפויה להמשך מגמת חוסר הביקוש כל עוד תמשך מגיפה הקורונה ומגבלות המעבר והתנועה בין מדינות.

2.3.5. החברה פועלת בתחומי ביטוח נוספים בעלי היקף פעילות נמוך ובכלל זה: ביטוח בריאות, ביטוח ימי, וביטוחי תאונות אישיות.

ביום 7 ביוני, 2020 פורסם תיקון להוראות החוזר המאוחד - ביטוח תאונות אישיות ובו הוראות שמסדירות את ענף ביטוח תאונות אישיות באופן שיבטיח הליך מכירה הוגן שיבהיר למועמד לביטוח את היקף הכיסוי הביטוחי כראוי. כן נקבעו בחוזר הוראות לניסוח תכנית ביטוח תאונות אישיות, במטרה להבטיח כיסוי ראוי בקרות מקרה ביטוח. בין עיקרי התיקון: קביעת אחידות והרחבה בהגדרה "תאונה"; קביעת תקופת ביטוח דו שנתית וקביעת רובד ביטוחי ראשון בתכנית ביטוח תאונות אישיות הכולל את כל הכיסויים הבאים: מוות, נכות צמיתה, שברים וכוויות, ימי אשפוז, ימי החלמה. מועד תחילת החוזר בחודש מאי, 2021.

2.3.6. שווקים עיקריים, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע

2.3.6.1. שווקים עיקריים

רוב חברות הביטוח בישראל פועלות בענף ביטוח כללי אחר. שוק זה מאופיין בתחרות עזה המושפעת מדרישות שוק המבוטחים ותנאי הסכמי ביטוח המשנה.

תחום ביטוח כללי אחר מהווה כ- 24% מהיקף הפרמיות ברוטו שנרשמו על ידי החברה, ומורכב בעיקר מביטוחי דירה, ביטוחי רכוש עסקיים וביטוחי חבויות.

2.3.6.2. מוצרים חדשים

בשנת הדוח לא הושקו בחברה מוצרים חדשים בתחום זה.

3. חלק ג': מידע נוסף אודות ענפי ביטוח כללי שלא נכללו בתחומי הפעילות
אין ענפי ביטוח כללי שלא נכללו בתחומי הפעילות.

4. חלק ד': מידע נוסף ברמת כלל התאגיד

4.1. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות התאגיד

להלן תיאור תמציתי של הוראות דין החלות על החברה שהן בעלות השפעה על פעילות החברה ודוחותיה הכספיים ולא פורטו במסגרת תחומי הפעילות:

4.1.1. חוק החברות

עוסק בהיבטים שונים של דיני חברות, חלוקת סמכויות בין האורגנים בחברה לרבות הדירקטוריון וועדותיו, ר"ח מבקר, מבקר פנימי, אישורים מיוחדים של עסקאות ועוד.

4.1.2. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981

1. חברות הביטוח כפופות להוראות חוק הפיקוח ותקנות הפיקוח שהותקנו מכוח המסדירים נושאים רבים, לרבות: סמכויות הממונה לרבות הסמכתו לתת הוראות הנוגעות לדרכי פעולה וניהול של מבטחים ונושאי משרה בהם כדי להבטיח את ניהולם התקין והשמירה על עניינם של המבוטחים או הלקוחות; סמכות הממונה לברר תלונות ציבור והוראות בדבר החזקת אמצעי שליטה במבטח וסוכנות ביטוח.

2. בהתאם לחוק הפיקוח, הוקמה רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "הרשות"), הפועלת כיחידה ממשלתית עצמאית ונפרדת ותפקידיה, בין היתר, שמירה על עניינם של מבוטחים ולקוחות של הגופים המפוקחים והבטחת יציבותם וניהולם התקין של הגופים המפוקחים, על מנת לקיים את התחייבויותיהם ללקוחותיהם.

4.1.3. חוק חוזה הביטוח

החוק מסדיר היבטים שונים הנוגעים לעסקי הביטוח, ליחסי מבטח-סוכן-מבוטח וליחסים שבין הצדדים לחוזה הביטוח.

ביום 25 בנובמבר, 2020 נכנס לתוקף תיקון לחוק המאריך את תקופת ההתישנות של תביעה לתגמולי ביטוח בביטוח חיים, מחלות ואשפוז וביטוח סיעודי, משלוש שנים לחמש שנים.

ביום 1 בדצמבר, 2020 נכנס לתוקף תיקון לחוק לפיו תגמולי הביטוח ישולמו כברירת מחדל באמצעות העברה בנקאית אלא אם המבוטח או המוטב בחר לקבלם בדרך אחרת.

4.1.4. חוק תובענות ייצוגיות תשס"ו-2006

קובע כללים אחידים להגשת תובענות ייצוגיות וניהולן ומסדיר את סדרי הדין והעילות הכרוכים בהליכי תובענות ייצוגיות.

4.1.5. הגנת הפרטיות

חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981

החוק קובע, בין היתר, הוראות בדבר מאגרי מידע, לרבות הסדרים בעניינים העיקריים הבאים: חובת רישום מאגר בפנקס מאגרי המידע, הוראות לגבי איסוף מידע למאגר מידע, ניהול, שימוש והחזקה של מאגר מידע, זכות העיון במידע, חובת אבטחת המידע במאגר ועוד.

תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017

התקנות חלות על כל הגופים המנהלים או מחזיקים במאגרי מידע וקובעות הסדר רחב ומקיף לעניין ההגנה הפיזית והלוגית על מאגרי מידע וניהולם.

4.1.6. תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018 : ביום 1 בינואר, 2020 נכנסו לתוקף התקנות שמטרתן לקבוע סדר דין לניהול ההליכים האזרחיים בבית המשפט, ליצור ודאות דינית, למנוע שרירותיות ולהגשים את העקרונות החוקתיים העומדים ביסודו של הליך שיפוטי ראוי והוגן, כדי להגיע לחקר האמת, ולהשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך. עיקר השינויים בתקנות מתייחס להגבלת כמות כתבי טענות וכללים במועדי הגשתם, הוראות לתיקון כתבי טענות, צמצום מספר השאלות בשאלונים ועוד.

מתוקף חוק הפיקוח הותקנו, בין היתר, התקנות העיקריות הבאות:

4.1.7. **תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשל"ח-1988** - קובעות הוראות החלות על מבטח בדבר תוכן ופרטי הדוחות הכספיים השנתיים והתקופתיים, ואת העקרונות החשבונאיים לעריכתם.

4.1.8. **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשל"ב-2012** - קובעות כללי ומגבלות השקעה החלים על כל הגופים המוסדיים, לרבות כספי נוסטרו.

הוראות, חוזרים, הכרעות ועמדות ממונה החלים על החברה

להלן יפורטו עיקרי חוזרים, הכרעות ועמדות ממונה החלים על החברה שעשויות להיות להם השלכה מהותית:

4.1.9. פרק 2 לחלק 1 בשער 5 בחוזר המאוחד שעניינו "דירקטוריון גוף מוסדי" - קובע הוראות לענין כשירות חברי דירקטוריון, הרכבו, תפקידיו, סמכויותיו ואופן התנהלותו, והוראות לענין ועדות הדירקטוריון. הוראות החוזר נכנסו לתוקף בהדרגה, החל מיום 24 באפריל, 2019 ועד תקופה של שלוש שנים ממועד זה.

4.1.10. צירוף לביטוח

בחודש יוני 2016, פורסם חוזר "צירוף לביטוח" המסדיר את התנהלות חברות הביטוח בעת צירוף מועמד לביטוח וחידוש פוליסה קיימת.

1. בחודש יולי 2020, פורסם תיקון לחוזר המחייב חברת ביטוח שמקבלת בקשה לצרף מועמד לביטוח שמבוטח בחברה אחרת, לברר אם ברצונו לבטל את הפוליסה הקיימת. ככל שהשיב המבוטח בחיוב, על חברת הביטוח החדשה לפנות בשמו לחברה המבטחת בפוליסה המקורית ולדאוג לבטל את הפוליסה המקורית. חברת ביטוח שלא תפעל כאמור תשלם למועמד לביטוח את סכום הפרמיה ששילם לחברת הביטוח המקורית החל ממועד בקשת הביטול.

2. בחודש דצמבר 2020, פורסם תיקון נוסף לחוזר המחייב את סוכני הביטוח לציין בפני מועמדים לביטוח, בעת הליך הצירוף, את כל חברות הביטוח מהן הוא מקבל דמי העמילות בשנה שקדמה למועד הצירוף לביטוח עולים על מעל 40% מסך כל דמי העמילות שהוא מקבל עבור כלל המוצרים מאותו ענף ביטוח.

4.1.11. דירקטיבת SOLVENCY II

1. בחודש יוני 2017 פורסם חוזר "יישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס SOLVENCY II" (להלן: "חוזר סולבנסי"). חוזר סולבנסי מכונן משטר כושר פירעון חדש, בהתבסס על הוראות הדירקטיבה המכונה SOLVENCY II שאומצה על ידי האיחוד האירופי. הדירקטיבה טומנת בחובה שינוי יסודי ומקיף של האסדרה הנוגעת למשטר כושר פירעון של חברות ביטוח, ובין מטרותיה העיקריות - שיפור ההגנה על כספי מבוטחים, באמצעות הבטחת קיומם של אמצעים להבטחת כושר פירעון המשקפים באופן נאות את הסיכונים שלהם חשופות חברות ביטוח. הוראות חוזר סולבנסי בתוקף מיום 30 ביוני, 2017 וממועד זה ועד סוף 2024 חלה תקופת פריסה במהלכה עולה מדי שנה שיעור ההון הנדרש לכושר פירעון.

2. בחודש אוקטובר 2017 פורסם מכתב הממונה שעניינו "חלוקת דיבידנד על ידי חברת ביטוח" המפרט באילו תנאים תהיה חברת ביטוח רשאית לחלק דיבידנד ומהו ההון המינימלי הנדרש לאחר החלוקה.

3. בחודש ינואר, 2020 פורסם חוזר "סקר הערכה כמותי לבחינת התאמות ביישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2" אשר על פיו על חברת ביטוח לערוך סקר הערכה כמותי ולהגיש את תוצאותיו לממונה. החוזר מאפשר לחברה שההנחיות וההתאמות בחוזר אינן בעלות

השפעה מהותית ביחס לחישוב יחס כושר פרעון למועד החישוב שלא לבצע את הסקר, וכך פעלה החברה.

4. ביום 19 במרץ, 2020 פורסם מכתב הממונה שעניינו "מתווה ליישום הוראות Solvency II במתכונת אירופאית" המטמיע את חוזר ביטוח-2017-1-9 "יישום משטר כושר פרעון כלכלי מבוסס II Solvency" בהוראות החוזר המאוחד, וכולל עדכונים בהוראות הפריסה ובהוראות נוספות הנוגעות לחישוב יחס כושר פרעון כלכלי של חברת ביטוח.
5. ביום 15 באוקטובר, 2020 פורסם תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פרעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס II Solvency המטמיע את חוזר סולבנסי וכולל את העדכונים בהוראות הפריסה ובהוראות נוספות הנוגעות לחישוב יחס כושר פרעון כלכלי של חברת ביטוח.
6. באותו מועד פורסם עדכון הוראות החוזר המאוחד לעניין "דין וחשבון לציבור - גילוי אודות יחס כושר פרעון כלכלי" המעדכן את מבנה הגילוי בדוח הדירקטוריון ובדוח יחס כושר פרעון כלכלי, כך שיינתן גילוי לעניין יחס כושר הפירעון הכלכלי הכולל את יישום הוראות המעבר שנקבעו לתקופת הפריסה.

4.1.12. ממשק אינטרנטי לאיתור מוצרי ביטוח

בשנת 2016 פורסם חוזר ביטוח "ממשק אינטרנטי לאיתור מוצרי ביטוח" המפרט את דרישות הדיווח מחברות הביטוח לממונה אודות מוצרי ביטוח פעילים. בשנת 2019 פורסם תיקון לחוזר ביחס לתביעות בגין פוליסות רכב רכוש. המידע מפורסם בממשק אינטרנטי מרכזי שהקים הממונה שמטרתו לאפשר למבוטחים לרכוש או לעדכן מוצרי ביטוח. בחודש פברואר 2021 תוקן החוזר ביחס לשיוך פוליסות ביטוח בה המבוטח הוא קטין לפרטי הזדהות של בגיר על מנת לאפשר גישה למידע בגין אותו קטין.

4.1.13. IFRS 17 תקן

1. נייר מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי IFRS 17 - חוזי ביטוח: תקן IFRS 17 עתיד להיות מיושם החל משנת 2023 וצפוי להשפיע באופן מהותי על הנתונים שבדוחות הכספיים של חברות הביטוח. הנייר מפרט אבני דרך מרכזיות בתוכנית ההיערכות ליישום התקן בנושא מערכות מידע, תפעול וריצה מקבילה; ניהול הפרויקט; מדיניות חשבונאית; מבדקים כמותיים; וגילוי לציבור. לחברה תכנית להיערכות ליישום התקן והיא מדווחת אודות התקדמות היערכותה לתכנית לדירקטוריון.

2. ביום 25 באוקטובר, 2020 פורסמה טיוטת עדכון החוזר המאוחד לעניין סוגיות מקצועיות ביישום תקן דיווח כספי בינלאומי - IFRS 17.

4.1.14. בחודש יולי, 2019 פורסם תיקון לחוזר "שירות ללקוחות גופים מוסדיים" המתקן חוזר קיים בנושא. בין התיקונים בחוזר: פרטים שחובה לכלול בהודעות ששולח גוף מוסדי ללקוחותיו, אמצעי תקשורת עם לקוחות, ושיחות טלפוניות בין גוף מוסדי לבין לקוחותיו - לרבות הגבלת משך ההמתנה למענה אנושי לחמש דקות.

4.1.15. משבר הקורונה

בעקבות התפשטות נגיף הקורונה ננקטו צעדים על ידי הממשלה ופורסמו חוקים, תקנות, צווים והוראות במטרה להתמודד עם השלכות המשבר.

בין התקנות שפורסמו: תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), תש"ף-2020 שהגבילו את מספר העובדים והטילו חובה למנות ממונה קורונה; תקנות שעת חירום (נגיף קורונה החדש - הגבלת פעילות), התש"ף-2020 שקובעות כללי התנהגות במרחב הציבורי.

בין הוראות הממונה שפורסמו בדבר שינויים והקלות רגולטוריות לתקופת משבר הקורונה:

דחיית מועד פרסום ודיווח דוחות תקופתיים לרבעון הראשון של שנת 2020; התאמות בעבודת הדירקטוריון כגון ביטול חובת התכנסות פיזית לפחות פעם ברבעון; דחיית מועד כניסה לתוקף של הוראות שעניינן הודעה ללקוח ואמצעי התקשורת עם לקוח;

מתן אפשרות גמישות למבוטחים להשבית כיסויים ביטוחיים ומתן אפשרות למבטח להאריך את תקופת חידוש הפוליסה כדי לייצר כיסוי ביטוחי למבוטחים בשל חוסר יצירת קשר עמם.

מתן אפשרות גמישות ביחס להיקף האנליזה הנדרשת מגופים המוסדיים טרם רכישה בשוק המשני של אגרת חוב ומתן אורכה באשר למועדי תיקופן של אנליזות קיימות.

לפרטים נוספים אודות השלכות משבר הקורונה על החברה ותוצאותיה ראה סעיף 1.3 בדוח הדירקטוריון וביאור 1 לדוחות הכספיים.

4.1.16. ביום 18 באוקטובר, 2020 פורסם תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי השקעה" הכולל תיקוני קבע והוראות שמטרתם לייעל את תהליך ההשקעות של הגופים המוסדיים ולהתאים את פעילות ההשקעה בגופים להשלכות המשבר הכלכלי.

4.1.17. ביום 8 בדצמבר, 2020 פורסם מכתב הממונה שעניינו חריגים בביטוחי משנה בעקבות מגפת הקורונה. במסמך נקבעו עקרונות לקביעת חריגים בפוליסה הנוגעים לסיכונים ממגפת הקורונה בניהם איסור להחיל את החריג באופן רטרואקטיבי על פוליסות קודמות שנרכשו ואיסור להחריג נזקים שכבר התממשו במסגרת חריג מגיפות.

4.1.18. ביום 15 בדצמבר, 2020 פורסמה טיוטת עמדת הממונה שעניינה פגיעה באי תלות רו"ח המבקר של גופים מוסדיים עקב מתן שירות נלווה. בטיטה מוצגים עקרונות הנדרשים ביישום הוראות הנוגעים לאי-תלות רו"ח מבקר בגופים מוסדיים עקב מתן שירותים נלווים.

4.2. חסמי כניסה ויציאה

4.2.1. חסמי כניסה

חסמי הכניסה העיקריים בפעילות החברה:

רשיונות והיתרים: עמידה בתנאים ובדרישות רישוי על-פי דין חוק הפיקוח וקבלת היתרי שליטה, לפי העניין.

הון עצמי: החברה כמבטח כפופה להעמדת הון עצמי ולהוראות משטר כושר פרעון מבוסס Solvency II (ראה סעיף 4.1.11 לעיל) וכן באור 12 לדוחות הכספיים);

מומחיות, ידע ונסיון: הבנה והיכרות של שוק הביטוח; נסיון בהתקשרויות עם מבטחי משנה (ראה סעיף 4.5.3 להלן).

4.2.2. חסמי יציאה

חסמי היציאה העיקריים בפעילות החברה:

הליכי פירוק וחיסול עסקי ביטוח של מבטח כפופים לפיקוח הממונה.

התחייבויות החברה להמשיך לטפל בלקוחותיה ובתביעות ביטוח, בעסקי ביטוח המאופיינים בזנב תביעות ארוך.

4.2.3. מגבלות הכלולות בהיתר השליטה

בשנת 2000 נתן הממונה היתר להחזקת אמצעי שליטה במבטח לבעל השליטה, המתיר לו להחזיק, במישרין או בעקיפין, באמצעי השליטה בחברה, בכפוף לתנאים שנקבעו

בהיתר. בין היתר נקבעו בהיתר תנאים ומגבלות ביחס לאופן החזקת אמצעי השליטה בחברה; ביחס להעברה, מכירה, או הנפקה של אמצעי שליטה; ביחס לשיעור ההחזקה המינימלי של בעל השליטה בחברה; ביחס לאופן מימון החזקת אמצעי השליטה; וביחס לדמי הניהול שבעל השליטה יהא רשאי לקבל מהחברה.

כמו כן, במסגרת ההיתר וכתב ההתחייבות מכוחו, התחייב בעל השליטה להשלים את ההון העצמי הנדרש מהחברה בהתאם לתקנות הון מינימלי או כל תקנה אחרת שתבוא במקומן.

4.3 גורמי הצלחה קריטיים

ניתן למנות את הגורמים הבאים כבעלי השפעה קריטיים להצלחתה:

כללי: שינויים במצב המשק, התעסוקה ושוק ההון, הוראות הדין החלות על מבטחים והוראות הממונה לרבות פיקוח על תעריפים כפי שתפרסמות מעת לעת, רמת התחרות בתחום, מערך שיווק מגוון באמצעות מספר ערוצי הפצה, גיוון תחומי פעילות, רמת שירות איכותית למבטחים ולסוכנים, איכות ניהול ההשקעות, רמות מערכות המידע והטכנולוגיה, שימור ופיתוח הון אנושי איכותי, שימור לקוחות ותעדוף לקוחות ותיקים ואיכותיים, העשרת הנתונים והעמקת הניתוח העיסקי, אקטואריה וחיתום קפדניים, הפעלות בקרות יעילות, התאמת מוצרים קיימים לצרכי הלקוחות, פיתוח מוצרים חדשים.

תחום רכב חובה: בקרה על חיתום וניהול תביעות יעיל, איכות ניהול ההשקעות, ורמת שירות איכותית למבטחים ולסוכנים.

תחום רכב רכוש: תמהיל לקוחות ושימור התיק, יעילות סילוק תביעות, רמת שירות גבוהה, מערכות מיכון ומידע, התחרות בענף.

תחום רכוש ויתר ענפי הביטוח: חיתום מקצועי, תמהיל ונאמנות לקוחות ושימור התיק, איכות התמחור.

4.4 השקעות

4.4.1 מבנה ניהול ההשקעות

החברה מנהלת את השקעותיה בהתאם להוראות הדין ודירקטוריון החברה מתווה את מדיניות ההשקעות הכוללת של החברה.

בהתאם להוראות חוק הפיקוח ותקנות ההשקעות מונתה ועדת השקעות של הדירקטוריון, להשקעות ההון העצמי של החברה ולהשקעת כספים לכיסוי ההתחייבויות הביטוחיות שאינן התחייבויות תלויות תשואה. ועדת ההשקעות מתכנסת אחת לחודש לפחות ומונה 5 חברים, מתוכם 3 דירקטורים.

תפקידי ועדת ההשקעות הם, בין היתר, לקבוע באישור הדירקטוריון את מדיניות ההשקעות של החברה, לאשר עסקאות מסוימות והחזקה בניירות ערך מסוגים שונים, לקבוע אמות מידה לבחינת יישום מדיניות ההשקעות שנקבעה ולבצע בקרה על יישום המדיניות.

בנוסף מכהן בחברה מנהל השקעות המונחה על ידי ועדת השקעות.

4.4.2 התפלגות הנכסים המנוהלים של החברה

החברה מנהלת כספי נוסטרו בלבד.

החברה משקיעה באמצעות חברות שבבעלותה (במישרין ובאמצעות חברות בת) בזכויות במקרקעין בארץ ובארה"ב.

לפרטים נוספים אודות השקעות החברה ראה באורים 7 ו- 10 לדוחות הכספיים.

4.5. ביטוח משנה

4.5.1. כללי

ביטוח משנה הוא אמצעי בו נוקטת החברה לשם גידור הסיכונים הביטוחיים, לרבות בעת כניסה לתחומי ביטוח חדשים.

חוזי ביטוח המשנה של החברה נערכים, בדרך כלל, על בסיס שנתי עם מבטחי משנה שונים.

4.5.2. החשיפה למבטחי משנה

בהתאם למדיניות החשיפה למבטחי משנה, עורכת החברה חוזים עם מבטחי משנה שונים בדירוג בינלאומי של (A-) ומעלה בכל הענפים.

בחודש יולי 2020 הורידה חברת הדירוג AM BEST את דירוג האשראי של שני מבטחי משנה שבבעלות ממשלת הודו עימם התקשרה החברה: GENERAL INSURANCE COMPANY OF INDIA LTD (להלן - GIC) ו- NEW INDIA מדירוג A- ל B++.

4.5.3. הסדרי ביטוח משנה

4.5.3.1. ביטוח משנה חוזי (Treaty)

בתחילת כל שנה מתקשרת החברה עם מבטחי משנה בחוזי ביטוח משנה שנתיים, שעניינם כיסוי הפוליסות המשוקות על ידה, בהתאם לענפי הביטוח השונים. החוזים נחלקים לשני סוגים עיקריים:

1. **ביטוחי משנה יחסיים** - בענפי ביטוח רכוש וביטוח רכב חובה (Proportional Reinsurance).

2. **ביטוחי משנה לא יחסיים מסוג "הפסד יתר"/"Excess of Loss"** - בענפי ביטוח חביות והגנה מפני קטסטרופות, דוגמת אסונות טבע ורעידת אדמה.

4.5.3.2. ביטוח משנה פקולטטיבי

חוזי ביטוח עם מבטחי משנה לכיסוי חשיפה ספציפית. השימוש בביטוח משנה פקולטטיבי נועד לתת מענה בפוליסות בהן סכומי הביטוח חורגים מסכום הביטוח המקסימלי הנקוב בחוזה ביטוח המשנה ו/או כאשר הסיכון הספציפי אינו מכוסה במסגרת חוזה ביטוח המשנה.

4.5.4. ביטוח משנה - ענף ביטוח רכב חובה

בתקופת הדוח התקשרה החברה בהסדרי ביטוח משנה כדלקמן:

4.5.4.1. ביטוח משנה לא יחסי

1. ביטוח משנה מסוג "Excess of Loss", המקנה לחברה כיסוי עד לסכום של 200 מיליון ש"ח עם השתתפות עצמית של החברה בגובה 4 מיליון ש"ח.

2. הפרמיה נקבעת על פי מספר כלי הרכב המבוטחים.

3. כ-45% ממבטחי המשנה בתחום זה הם בדירוג (AA-) ומעלה. יתר מבטחי המשנה מדורגים (A-) ומעלה, למעט הורדת דירוג במהלך תקופת הדוח של שני מבטחי משנה בבעלות ממשלת הודו, כמפורט לעיל בסעיף 4.5.2.
4. בתקופת הדוח לא הופעל חוזה ביטוח משנה זה.
5. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בהסדרים עם מבטחי משנה בחוזה זה.
6. בתקופת הדוח אף מקרה ביטוח בחברה לא הגיע לסכום המתקרב לתקרת השייר ולא ידוע לחברה על תביעות המתקרבות לסכום זה.

4.5.4.2

ביטוח משנה יחסי

1. בתקופת הדוח התקשרה החברה בחוזה ביטוח משנה יחסי מסוג Quota Share ("מכסה") המקנה לחברה שיעור עמלה קבוע מהפרמיה המועברת למבטחי המשנה.
2. כ-7% מהחשיפה מכוסה על ידי מבטחי משנה בדירוג (AA-) ויתר מבטחי המשנה הם בדירוג (A-) ומעלה, למעט הורדת דירוג במהלך תקופת הדוח של שני מבטחי משנה בבעלות ממשלת הודו, כמפורט לעיל בסעיף 4.5.2.
3. שייר החברה וחלקם של מבטחי המשנה מוגנים בחוזה מסוג "Excess of Loss".

4.5.5 ביטוח משנה - ענף ביטוח תחום רכב רכוש

בתקופת הדוח התקשרה החברה בהסדרי ביטוח משנה כדלקמן:

4.5.5.1

ביטוח משנה לא יחסי

1. ביטוח משנה לא יחסי מסוג "Excess of Loss" לצורך כיסוי ביטוחי מפני נזקי טבע כגון, ברד, שיטפון וכיוצ"ב.
- כ-30% מפרמיית ביטוח משנה בתחום ביטוח רכב רכוש, שנזקפה לטובת מבטחי משנה בשנת 2020, הינה בגין מבטחי משנה בדירוג מקבוצת (AA) והשאר בגין מבטחי משנה בדירוג מקבוצת (A), למעט הורדת דירוג במהלך תקופת הדוח של שני מבטחי משנה בבעלות ממשלת הודו, כמפורט לעיל בסעיף 4.5.2.
2. בתקופת הדוח אף מקרה ביטוח בחברה לא הגיע לסכום המתקרב לתקרת הכיסוי הביטוחי ולא ידוע לחברה על תביעות המתקרבות לסכומי תקרת הכיסוי הביטוחי
3. בתקופת הדוח לא הופעל חוזה זה על ידי החברה.

4.5.5.2

ביטוח משנה יחסי

1. ביטוח משנה מסוג "Quota Share" המקנה לחברה שיעור עמלה משתנה מהפרמיה המועברת למבטחי המשנה, בהתאם לרווחיות.
2. 100% מפרמיית ביטוח משנה מועברת למבטחי משנה בדירוג (A-) ומעלה.
3. שייר החברה וחלקם של מבטחי המשנה מוגנים בחוזה "Excess of Loss".

4.5.6. ביטוח משנה - ענף ביטוח כללי אחר

4.5.6.1. ביטוח אש וסיכונים נלווים

1. לחברה התקשרויות בביטוח משנה יחסי מסוג "Quota Share" ומסוג "Surplus" המספקים מענה לכל הענפים הקשורים לביטוחי רכוש/אש ובהם כלולים: דירות, עסקים, משכנתא (ביטוח מבנה) ותתי ענפים הכלולים בהם.
2. מבטחי משנה שחלקם בפרמיה עולה על 10%:

שם מבטח המשנה	פרמיה שנרשמה לטובת מבטח המשנה:	שיעור הפרמיה שיעור הפרמיה שהועברה למבטח (באלפי ש"ח) בשנת הדוח	מסך
Swiss re	3,144	14%	
Hannover Re	2,249	10%	
GIC Re	5,847	26%	
Odyssey Re	2,249	10%	
R+V Versicherung AG	2,361	10.5%	

3. כ- 39.5% מפרמיית ביטוח משנה בתחום ביטוח רכוש שנזקפה לטובת מבטחי משנה בשנת 2020, הינה בגין מבטחי משנה בדירוג מקבוצת (AA) והשאר בגין מבטחי משנה בדירוג מקבוצת (A) ומטה.
4. שייר החברה מוגן על ידי חוזה מסוג "Excess of Loss".

4.5.6.2. ביטוח הנדסי

1. החברה רכשה ביטוח משנה יחסי "Quota Share" המספק מענה לכל הענפים המתייחסים לענף הנדסי: ביטוח ציוד מכני הנדסי (צמ"ה), ביטוח קבלנים, שבר מכני וציוד אלקטרוני.
2. מבטחי המשנה שחלקם בפרמיה עולה על 10%:

שם מבטח המשנה	פרמיה שנרשמה לטובת מבטח המשנה:	שיעור הפרמיה שיעור הפרמיה שהועברה למבטח (באלפי ש"ח) בשנת הדוח	מסך
Swiss re	10,523	55%	
GIC Re	3,448	15%	
R+V Versicherung AG	3,448	15%	

3. כ-70% מפרמיית ביטוח משנה בתחום ביטוח רכוש שנזקפה לטובת מבטחי משנה בשנת 2020, הינה בגין מבטחי משנה בדירוג מקבוצת (AA) והשאר בגין מבטחי משנה בדירוג מקבוצת (A) ומטה.
4. שייר החברה מוגן ע"י חוזה מסוג Excess of Loss.

4.5.7. חשיפת מבטחי משנה לאירועי קטסטרופה (רעידת אדמה ו/או נזקי טבע)

- בגין חשיפה לאירועי קטסטרופות התקשרה החברה עם מבטחי משנה בחוזה הגנה על שייר החברה מסוג "Excess of Loss" שאילו עיקריו:

1. שיעור ההסתברות לנזק המקסימאלי בנזקי קטסטרופה ורעידת אדמה (MPL) בשנת 2020 עמד על כ-2.4% מסכום הביטוח בשייר, באופן התואם את מדיניות החברה.
2. סכום הביטוח (לפני שקלול השתתפות עצמית של המבוטחים) אליו היו חשופים מבטחי המשנה נכון ליום 31.12.2020:
 - א. בביטוח יחסי דירות (כולל משכנתאות) ועסקים - כ-25,350 מיליון ש"ח.
 - ב. בביטוח יחסי הנדסי וקבלנים - כ-10,737 מיליון ש"ח.
 - ג. בביטוח לא יחסי - כ-165 מיליון ש"ח.
- ד. גבול אחריות של מבטחי המשנה בחוזים פרופורציונלים (Event Limit) הינו כ-4.63% מסה"כ סכום הביטוח המצרך.
3. כ-53% מסכום החשיפה של מבטחי המשנה כאמור לעיל, מכוסה על ידי מבטחי משנה בדירוג (AA-) ומעלה יתרת סכום החשיפה מכוסה על ידי מבטחי משנה בדירוג מקבוצה A ומטה.
4. מבטחי משנה שחלקם מסך החשיפה לסיכון רעידת אדמה עולה על 10% הם: Swiss Re-ו GIC Re ,R+V Versicherung AG.

4.5.8 ריכוז תוצאות ביטוח משנה בביטוח כללי (אלפי ש"ח):

סה"כ			ענפי חבויות אחרים			ענף רכב חובה			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	
89,494	109,903	100,787	4,613	4,767	4,268	84,881	105,136	96,519	פרמיות ביטוח משנה
1,704	(552)	(21,995)	200	1,559	(3,479)	1,504	(2,111)	(18,516)	תוצאות
סה"כ			יתר ענפי רכוש			ענף רכב רכוש			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	
61,685	72,510	77,812	49,958	48,961	47,723	11,727	23,549	30,089	פרמיות ביטוח משנה
(4,969)	10,251	13,405	(5,188)	13,252	12,160	219	(3,001)	1,245	תוצאות

פירוט פרמיות למבטחי משנה בענפי רכוש (באלפי ש"ח):

2018	2019	2020	
12,108	12,605	12,856	רעידת אדמה
2,144	1,991	1,910	ביטוח משנה - לא יחסי
47,433	57,914	63,046	ביטוח משנה -יחסי
61,685	72,510	77,812	סה"כ פרמיות ביטוח משנה בענפי רכוש

מבטחי משנה שחלקם בפרמיה מהווה יותר מ-10% מסך הפרמיה בגין עסקי ביטוח משנה בשנת 2020:

שם מבטח המשנה	פרמיה שנרשמה לטובת מבטח המשנה (באלפי ש"ח):	שיעור הפרמיה מסך הפרמיה שהועברה למבטחי המשנה בשנת הדוח
Swiss re	18,021	10%
GIC Re	60,442	34%

4.5.9 שינויים מהותיים בהסדרים בתקופת הדוח

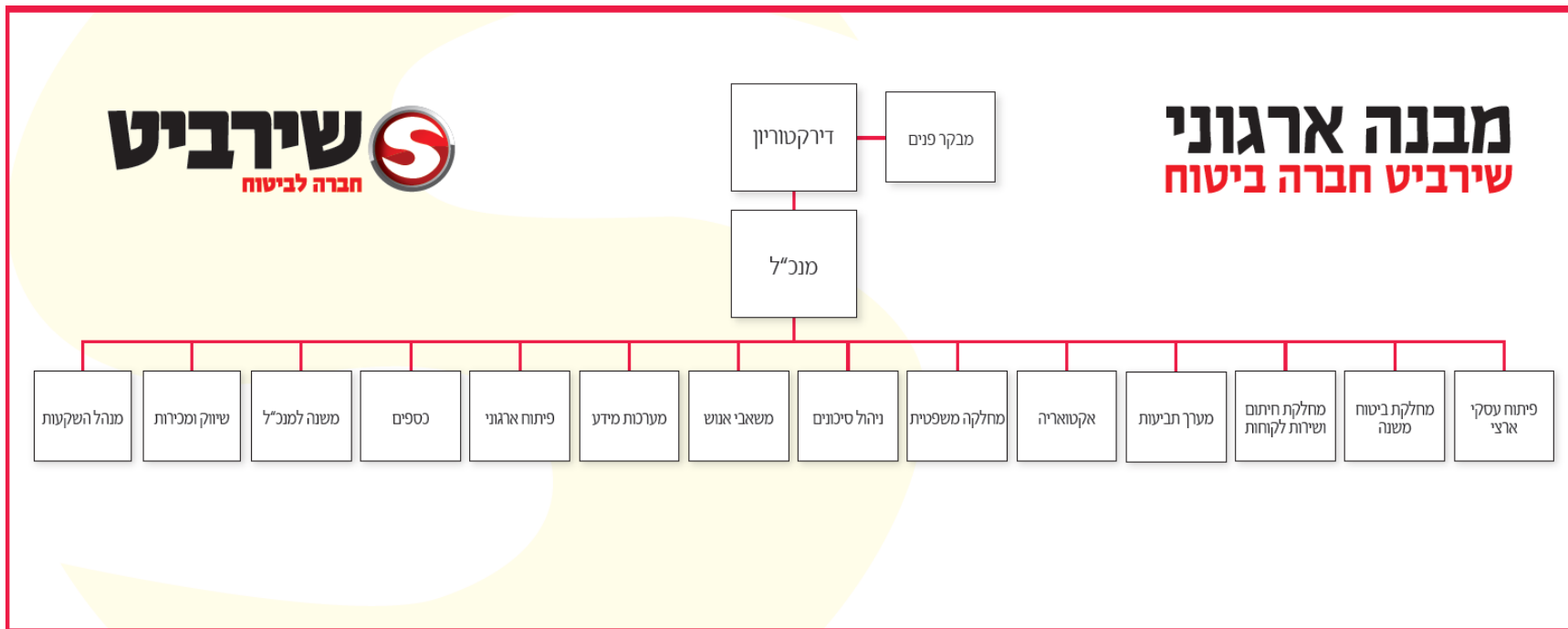
1. הגדלת חלקם של מבטחי המשנה בחוזה היחסי בענף רכב רכוש לשיעור של 27.5%.
2. בעקבות הורדת הדירוג של GIC (ראה סעיף 4.5.2 לעיל) הנחה הממונה את החברה ביום 11 באוקטובר, 2020 לקראת חידושי הסכמי ביטוח המשנה לשנת 2021, לבצע התאמות בהיקף חשיפתה ל-GIC ולהגביל את שיעור ההשתתפות של GIC בהסדר ביטוח המשנה בתחום ענף רכב חובה, כל עוד דירוג האשראי של GIC נמוך מ-A. החברה פעלה בהתאם.
3. גבול האחריות בחוזה רכב רכוש לא יחסי גדל מ-7 מיליון ₪ ל-12 מיליון ₪.

4. חריגי מגיפה

בעקבות מגיפת הקורונה החריגו מבטחי המשנה מהסכמי ההתקשרות עמם לשנת 2021 כיסוי למגיפות. לאור האמור ופניית חברות הביטוח לממונה, אישר הממונה לחברות הביטוח, בעמדה מיום 8 בדצמבר, 2020 להוסיף לתכניות ביטוח חריגים הנוגעים לסיכונים ממגפת הקורונה בתנאי שיעמדו בעקרונות המפורטים בעמדה.

לפרטים נוספים בדבר ביטוח משנה - ראה באור 25 ו-7 לדוחות הכספיים.

תיאור המבנה הארגוני בחברה:



4.6.1. נכון ליום 31 בדצמבר, 2020 העסיקה החברה 255 עובדים.

4.6.2. פילוח עובדים על פי תחומי פעילות:

מספר עובדים 2019	מספר עובדים 2020	תחום
41	39	ביטוח כללי
96	108	תביעות ושירות לקוחות
26	29	הנהלה ומטה
36	47	שיווק
24	27	כספים והשקעות
4	5	חברה בת
227	255	סה"כ

נכון למועד הדוח, לחברה אין תלות מהותית בעובד מסוים.

תגמול עובדים - ביום 25 בפברואר, 2020 אישר דירקטוריון החברה בהמלצת ועדת הביקורת, מדיניות תגמול לבעלי תפקיד מרכזי בחברה (כהגדרת מונח זה במדיניות התגמול) (להלן: "**מדיניות התגמול**"). מדיניות התגמול חלה על נושאי המשרה ובעלי תפקידים מרכזיים, מסדירה את מבנה התגמול וקובעת את רכיבי התגמול שהחברה רשאית להעניק, ביניהם שכר בסיס, זכויות סוציאליות ותנאים נלווים, מענקים ותנאי סיום כהונה. מדיניות התגמול מאמצת את עקרונות התגמול כפי שעולה מהוראות הממונה שפורסמו בחוזרים שענינם מדיניות תגמול בגופים מוסדים.

למידע בדבר מדיניות התגמול ראו באתר החברה³.

4.6.3. **הטבות וטיבם של הסכמי העסקה**

עובדי החברה, לרבות נושאי משרה בכירים, מועסקים על בסיס הסכמים אישיים. העובדים מתוגמלים על בסיס שכר קבוע ותנאים סוציאליים כמקובל ובהתאם להוראות מדיניות התגמול.

נושאי משרה ועובדי הנהלה בכירה - לפרטים נוספים אודות תגמולים לנושאי משרה ועובדי הנהלה הבכירה, ראה סעיף 6 לחלק ד' לדוח התקופתי - "פרטים נוספים על התאגיד" (להלן: "**חלק ד' לדוח התקופתי**").

לפרטים אודות נושאי המשרה של החברה ורשימת הדירקטורים - ראה סעיפים 13 ו-14 לחלק ד' לדוח התקופתי.

הסכם קיבוצי - ביום 31 בדצמבר, 2019 נחתם עדכון להסכם קיבוצי משנת 2016 שבין החברה לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד עובדי החברה. תקופת ההסכם המעודכן היא מיום 1 באוגוסט, 2019 עד ליום 31 בדצמבר, 2023. ההסכם מסדיר את תנאי העבודה של כל עובדי החברה, למעט מנהלים בדרג שהוגדר בהסכם ולמעט עובדים בתפקידים שהוגדרו בהסכם. אומדן הגידול הממוצע בעלות השנתית הכוללת של הוצאות השכר של החברה בעקבות כניסת ההסכם הקיבוצי לתוקף, לאורך שנות

ההסכם הקיבוצי, הינו בסכום שאינו מהותי בהתחשב באומדן עלויות שכר ומענקים שהיו משולמים לולא נחתם ההסכם הקיבוצי.

המידע המופיע בסעיף זה לעיל הינו בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס, בין היתר, על מצב פעילותה של החברה כיום. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, לרבות באופן מהותי מזה שנחזה כאמור, כתוצאה משינויים בדינים החלים על החברה כמעסיק.

4.6.4 הדרכה - החברה עורכת הדרכות באמצעות נותני שירותים חיצוניים ובאמצעות עובדי החברה. בשנת 2020 התקיימו הדרכות ואימונים והתקיימו קורסי הכשרה לעובדים מסוימים בתחומי שירות, סילוק תביעות ומכירות.

4.6.5 שיפוי וביטוח דירקטורים ונושאי משרה - ראה סעיף 19 בחלק ד' לדוח התקופתי.

4.7 שיווק והפצה

4.7.1 כללי

החברה משווקת את מוצרי הביטוח שלה באמצעות ערוצי ההפצה הבאים:

1. סוכני ביטוח - עיקר פעילות השיווק.

2. מכירה ישירה - באמצעות מוקדי מכירות.

4.7.2 סוכני ביטוח

4.7.2.1 החברה מגייסת סוכני ביטוח מורשים באמצעות מפקחי רכישה ומשמרת את מערך הסוכנים הקיים.

4.7.2.2 בשנים האחרונות חל שינוי וטיוב תיק הסוכנים של החברה שבא לידי ביטוי בפעולות הבאות:

1. הגדלת מספר הסוכנים העובדים עם החברה בענפי הפרט ובעיקר בתחום רכב רכוש ודירות ובתי עסק.

2. סיום התקשרויות עם סוכנים שלא עמדו ביעדי היקף הפעילות ו/או ביעדי רווחיות שהוגדרו על-ידי החברה ו/או לא פעלו על פי הנחיות חיתום של החברה. תהליך זה יימשך כחלק מתכנית העבודה לשנים הקרובות.

4.7.2.3 הסוכנים מתקשרים עם לקוחות בתמורה לעמלה מהפרמיה בשיעור משתנה שמשלמת להם החברה ונקבעת בהתאם לענף הביטוח ולעסקה. בעסקאות מיוחדות (כגון עסקאות עם קולקטיב) משלמת החברה לסוכנים עמלה מיוחדת, לרוב נמוכה מהעמלה השוטפת.

4.7.2.4 מבנה העמלות

שיעור עמלות ממוצע מפרמיות ברוטו, כולל מע"מ:

שיעור עמלות ממוצע 2020	ענף ביטוח
4.74%	רכב חובה
19.19%	רכב רכוש
16.35%	דירות
18.97%	חבויות

4.7.2.5 אין לחברה סוכן שהיקף פעילות החברה עימו עלה על 10% בשנת 2020.

4.7.3 מכירה ישירה

פעילות השייווק וההפצה של החברה בתחום ביטוח רכב רכוש באמצעות מכירה ישירה היוותה כ-19% מתפוקת התחום לשנת 2020.

4.8 ספקים ונותני שירותים

במסגרת פעילותה מתקשרת החברה, מעת לעת, בהסכמים לקבלת שירותים ורכישת מוצרים בתחומים שונים לצורך פעילותה.

בשנת הדוח לא היו שינויים מהותיים במערך ספקי החברה.

4.8.1 ספקים ונותני שירותים עיקריים שאינם ייחודים לתחום

החברה קשורה עם מספר ספקי חומרה ותוכנה לצורך רכישת מוצרים ותחזוקת מערכותיה. הספקים העיקריים לתחזוקת התוכנה של המערכת הביטוחית הם: "קומטק בע"מ" - ספק שירותי תוכנה לחברה ולחברות ביטוח נוספות. לחברה תלות בספק זה היות והתוכנה משמשת את החברה בניהול עסקי הביטוח בעיקר בענפי ביטוח רכב ודירות. בשנת 2020 ובשנת 2019 שילמה החברה לקומטק סך של כ- 1,759 אלפי ש"ח וסך של כ- 1,524 אלפי ש"ח, בהתאמה.

"קוד אוואזיס בע"מ" - ספק שירותי תוכנה וניהול אתר אינטרנט. לחברה תלות בספק זה היות והתוכנה האמורה משמשת את החברה בניהול עסקי הביטוח בענפי בריאות ונסיעות לחו"ל ובהפעלת ותחזוק אתר האינטרנט שלה. בשנת 2020 ובשנת 2019 שילמה החברה לקודאוואזיס סך של כ- 4,150 אלפי ש"ח וכ- 2,951 אלפי ש"ח בהתאמה.

"דורטל בע"מ" - ספק שירותי תוכנה. בשנת 2020 ובשנת 2019 שילמה החברה לדורטל סך של כ- 809 אלפי ש"ח וכ- 811 אלפי ש"ח בהתאמה.

התשלומים לעיל מהווים כ- 51% מסך הוצאות והשקעות החברה בתחום החומרה והתוכנה בשנת 2020 לעומת כ- 58% בשנת 2019.

4.8.2 תחום ביטוח רכב חובה

החברה מסלקת ומיישבת תביעות בתחום זה באמצעות מחלקת תביעות פנימית, מסתייעת ביועצים חיצוניים ורוכשת שירותים נלווים לסילוק תביעות כגון שירותי עורכי דין, חוקרים ומומחים רפואיים.

לחברה אין תלות בספקים או בנותני שירותים בענף זה.

4.8.3 תחום רכב רכוש

מוסכי הסדר: החברה קשורה בהסכמים עם מוסכי הסדר על פיהם מפנה החברה תובעים שרכבם ניזוק אל אותם מוסכים.

שמאי רכב: במקרה נזק לרכבו, באפשרות המבוטח לבחור שמאי מתוך רשימת "שמאי החוג" של החברה והשומה שערך שמאי זה תהא "השומה הקובעת". באפשרות המבוטח לבחור גם "שמאי אחר", אך שומה זו לא תהא בהכרח השומה הקובעת.

לחברה אין תלות בספקים או בנותני שירותים בענף זה.

4.8.4 תחום ביטוחי רכוש ויתר ענפי ביטוח

4.8.4.1 ביטוח דירות

בהתאם להוראות חוזר הממונה משנת 2016 המסדיר את אופן הטיפול בתחום תביעות נזקי המים בביטוחי דירות באמצעות שרברבים, מאפשרת החברה למבוטחיה לבחור במועד רכישת ביטוח הדירה, בין תיקון הצנרת על ידי שרברב שבהסדר לבין תיקון על ידי שרברב פרטי. לצורך יישום הוראות

החוזר, קשורה החברה בהסכם עם חברה לניהול פניות ותביעות בנושא תיקון נזקי צנרת באמצעות שרברב שבהסדר.

4.8.4.2. נותני שירותים נוספים של החברה הם סוקרי תכולת דירה וסוקרי סיכונים בביטוחי עסקים, שמאים, יועצים, ועורכי דין.

4.9. רכוש קבוע

4.9.1. וי.אר.סי. מחזיקה בזכויות חכירה (עד ליום 1 באפריל, 2037) ממינהל מקרקעי ישראל, בשטח משרדים בנוי בן כ- 3,118 מ"ר ברוטו, באזור התעשייה הדרומי בנתניה. הנכס הוא אחד מנכסי המקרקעין העיקריים של החברה ומשמש אותה וחברות קשורות נוספות, בפעילותן העסקית.

4.9.2. בבעלות החברה נכסי מקרקעין נוספים ברחבי הארץ, לשימושה (לרבות סניפי החברה) ולמטרות השכרה, וכן נכסי מקרקעין בארה"ב למטרות השקעה, המוחזקים על ידה באופן ישיר ובאמצעות חברות בת שלה בארה"ב שהוקמו לשם כך. לפרטים נוספים אודות נכסי המקרקעין שבבעלות החברה, ראה באור 6 - "רכוש קבוע" ובאור 7 - "נדל"ן להשקעה", לדוחות הכספיים של החברה.

4.9.3. בבעלות החברה נכס מקרקעין ברחוב ירמיהו בתל-אביב. על המקרקעין האמורים בנתה החברה דירות להשכרה במסגרת החוק לעידוד השקעות הון, על סמך אישור מפעל מאושר שקיבלה החברה ממרכז ההשקעות.

4.9.4. השקעות במערכות המחשב

החברה השקיעה בשנת 2020 סכום של כ- 7,520 אלפי ש"ח במערכות מידע ומחשוב. ההשקעות כוללות: פיתוח, הטמעה ויישום הוראות רגולציה בהתאם לתכנית עבודה, פיתוח מוצרים עסקיים והשקעה בתשתיות המחשוב ובכלל זה רכישת שרתים, ושיפור מערכות אבטחת המידע והגנת הסייבר.

למידע נוסף אודות תוכנות מחשב ורכוש קבוע - ראה באור 4 ובאור 6 לדוחות הכספיים המאוחדים.

4.10. עונתיות

4.10.1. ההכנסות מפעילות החברה (ביטוח רכב חובה ורכוש) מתאפיינות באחוז הכנסות גבוה ברבעון הראשון של השנה ובעיקר בחודש ינואר, בהשוואה להכנסות ברבעונים אחרים, כתוצאה מנטיה של לקוחות מוסדיים ועסקיים של החברה לחדש את הביטוח בתקופה זו של השנה.

4.10.2. נתוני פרמיה ברוטו (באלש"ח) בביטוח כללי בפילוח עונתי לשנתיים האחרונות לדוח:

דמי ביטוח בשנה			
2018	2019	2020	
189,238	185,407	154,418	רבעון ראשון
144,242	111,609	93,485	רבעון שני
131,098	117,132	109,338	רבעון שלישי
106,113	98,215	91,509	רבעון רביעי
570,691	512,363	448,750	סה"כ

לעונתיות המתוארת אין השפעה על הרווחיות של כל רבעון מאחר שמנגנון עתודות הביטוח מווסת את אופן חלוקת הפרמיה על פני השנה כולה.

4.10.3. בתביעות לא ניתן להצביע על עונתיות, למעט השפעה לא מהותית של נזקי מזג אוויר (הצפה, קרה ושטפון) בשנים המאופיינות בחודשי חורף קשים. העונתיות מתבטאת בשיעור תביעות רכוש גבוה יותר, אך לא מהותי.

4.11. נכסים בלתי מוחשיים

4.11.1. סימן מסחר

על שם החברה רשום ברשות הפטנטים סימן המסחר "שירביט חברה לביטוח בע"מ".
לפרטים אודות נכסים בלתי מוחשיים נוספים של החברה - ראה באור 4 לדוחות הכספיים.

4.11.2. מאגרי מידע

החברה מנהלת מספר מאגרי מידע, בהתאם להוראות חוק הגנת הפרטיות הכוללים מידע המתייחס ללקוחות ומועמדים לביטוח, תובעים בתביעות ביטוח, עובדי החברה ומצלמות אבטחה. המאגרים חיוניים לניהול ותפעול שוטף של עסקי החברה והתנהלותה.

4.12. גורמי סיכון

להלן גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשופה החברה ומידת השפעתם הפוטנציאלית על החברה:

השפעת גורם הסיכון על פעילות החברה			גורם סיכון
השפעה נמוכה	השפעה בינונית	השפעה גבוהה	
סיכונים מקרו			
	X		האטה כלכלית במשק המקומי
	X	X	תנודתיות בשווקים הפיננסים
	X		תנודתיות בשערי חליפין
X			סיכון ריבית
X			סיכון מדד
	X		סיכון אשראי (צד נגדי)
סיכונים ענפיים			
		X	סיכונים קטסטרופה
	X	X	צד נגדי ביטוח משנה
	X	X	סיכון תחרותי
	X		סיכונים משפטיים
		X	שינויים רגולטוריים
סיכונים מיוחדים לחברה			
	X		סיכונים תפעוליים
		X	סיכונים סייבר
		X	פגיעה במוניטין החברה
		X	תביעות משפטיות- יצוגיות
	X	X	סיכון חיתומי- חיתום לקוי וסיכונים מודל

<u>השפעת גורם הסיכון על פעילות החברה</u>			גורם סיכון
השפעה נמוכה	השפעה בינונית	השפעה גבוהה	
	X	X	סיכוני רזרבה
	X		תלות בערוצי מכירה
X			סיכוני ALM
	X		סיכוני ציות וממשל תאגידי

4.12.1. לפרטים אודות גורמי הסיכון להם חשופה פעילות החברה- ראה באור 25 "ניהול סיכונים" לדוחות הכספיים.

4.12.2. יובהר כי המידע בדבר גורמי הסיכון החיצוניים להם חשופה החברה הינו בבחינת מידע צופה פני עתיד. הערכות וציפיות החברה בנושא זה מתבססות על נסיון העבר, על היכרות החברה עם השווקים בהם פועלת ועל הערכותיה באשר להתפתחותה הכלכלית והעסקית. עם זאת, יתכן וציפיותיה ותחזיותיה של החברה לא תתממשנה, וזאת, בין היתר, בשל תלותן בגורמים חיצוניים שאינם בשליטת התאגיד (והמפורטים בסעיף זה), המצב הביטחוני והכלכלי של המשק הישראלי ושינויים מאקרו-כלכליים.

4.13. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

ביטוח דירות

החברה קשורה בהסכם עם חברה המספקת לה שירותי ניהול פניות ותביעות בגין נזקי צנרת בתחום ביטוח הדירות, באמצעות שרברב שבהסדר, בהתאם להוראות חוזר הממונה בנדון (ראה סעיף 4.8.4 לעיל).

4.14. תחזיות והערכות לגבי עסקי החברה

אין מידע נוסף בדבר תחזיות או הערכות לגבי עסקי החברה שלא פורט בדוח זה.

5. חלק ה': היבטי ממשל תאגידי

5.1 דירקטורים בלתי תלויים מכהנים

נכון למועד הדוח מכהנים בחברה שלושה דירקטורים בלתי תלויים, מתוך שבעה דירקטורים מכהנים, כמפורט להלן:

5.1.1 ד"ר חן לבון. מכהן כדח"צ משנת 2013. ד"ר לבון הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית. מכהן כיו"ר ועדת מאזן, יו"ר ועדת ביקורת וחבר ועדת איתור.

5.1.2 מר רן אפרתי. מכהן כדח"צ משנת 2013. מר אפרתי הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית. מכהן כיו"ר ועדת איתור וחבר בוועדת השקעות, בוועדת ביקורת, ובוועדת מאזן.

5.1.3 גב' דורית זינגר. מכהנת כדח"צית משנת 2017. גב' זינגר היא בעלת מומחיות בביטוח. מכהנת כחברה בוועדת ביקורת.

5.2 מבקר הפנים בחברה

5.2.1 פרטי מבקר הפנים

שם: רו"ח מאיר איליה. נותן שירותים חיצוני לחברה באמצעות משרד רו"ח רוזנבלום, הולצמן שבו הוא שותף.

תחילת כהונה: מרץ 2013.

ניסיון מקצועי: מוסמך במשפטים, מוסמך במנהל עסקים, ומבקר פנימי מוסמך מטעם הלשכה האמריקאית (C.I.A) של המבקרים הפנימיים. שותף במשרד רוזנבלום הולצמן, רו"ח, משרד המתמחה בביקורת פנימית בארגונים ובחברות ציבוריות. בעל ניסיון רב בתחום הביקורת הפנימית ובדיקות מיוחדות ובעל התמחות בביקורת בנושא בנקאות, ביטוח, פיננסים, שוק ההון וניירות ערך.

5.2.2 לא ידוע לחברה על החזקת ני"ע של החברה או של גוף קשור אליה על ידי מבקר הפנים.

5.2.3 למיטב ידיעת החברה אין למבקר קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם החברה או עם גוף קשור אליה.

5.2.4 היקף העסקה

בשנת 2020 הושקעו 2,034 שעות ביקורת פנים בחברה.

קביעת היקף שעות העסקה אפשרה מידה קלה של גמישות, והתבססה על הפרמטרים הבאים: תוכנית עבודת מבקר הפנים לשנת 2020 במסגרת תוכנית עבודתו הרב השנתית; דרישות רגולציה; שיקול דעת ועדת הביקורת

היקף העסקה לשנת 2020

שעות ביקורות בחברה (בגין פעילות בישראל בלבד)	שעות ביקורות בחברה (בגין פעילות בישראל בלבד)
---	2,034

היקף העסקה לשנת 2019

שעות ביקורות בחברה (בגין פעילות בישראל בלבד)	שעות ביקורות בחברה (בגין פעילות בישראל בלבד)
---	1,850

5.2.5. תגמול

תגמול מבקר הפנים מבוסס על תעריף חודשי. התגמול בשנת 2020 הסתכם בסך כולל של 400,800 ש"ח.

דירקטוריון החברה סבור כי אין בתגמול מבקר הפנים כמפורט לעיל כדי ליצור כל חשש להשפעה על הפעלת שיקול דעתו המקצועי ביחס לביקורת הפנימית בחברה.

5.3. רואה החשבון המבקר

5.3.1. שם המשרד ותחילת כהונה

רואי החשבון המבקרים של החברה הינם קוסט, פורר, גבאי את קסירר.

תאריך תחילת כהונת משרד רו"ח - יוני 2008.

רו"ח טל חי-ציון הינו השותף מטעם משרד רו"ח המבקר האחראי על הביקורת בחברה.

5.3.2. שכר רואי החשבון (ללא מע"מ) ופירוט שעות העבודה שהושקעו על ידם, בגין השנים 2019 ו-2020:

שנת 2020				
שכר בגין שירותים אחרים	שכר בגין שירותי מס מיוחדים	שכר בגין שירותים הקשורים בביקורת	שכר בגין שירותי ביקורת	
90	-	-	590	היקף השכר (אלפי ש"ח)
389	-	-	3,310	מספר שעות העבודה

שנת 2019				
שכר בגין שירותים אחרים	שכר בגין שירותי מס מיוחדים	שכר בגין שירותים הקשורים בביקורת	שכר בגין שירותי ביקורת חשבונאית	
85	-	-	662*	היקף השכר (אלפי ש"ח)
359	-	-	3,198	מספר שעות העבודה

בשנת 2020 היתה הפחתה בשכר הטרחה נוכח משבר הקורונה.

5.4. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

5.4.1. בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 "בקרה פנימית על דיווח כספי

- הצהרות, דוחות וגילויים", חובה על חברות ביטוח לצרף לדוחות הכספיים השנתיים והרבעוניים, הצהרות של המנכ"ל ושל מנהל הכספים, בדבר נאותות בקרות ונהלים של הגוף המוסדי שתוכננו להבטיח כי מידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוחות נרשם, מעובד, מסוכם, ומדווח בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה. בקרות ונהלים אלה כוללים, בין השאר, בקרות ונהלים שתוכננו להבטיח כי מידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה, נצבר ומועבר להנהלת הגוף המוסדי, לרבות למנכ"ל ולסמנכ"ל הכספים, באופן המתאים, וזאת על מנת לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי.

5.4.2. בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח שנתי זה, את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי, בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

5.4.3. בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך התקופה המכוסה בדוח שנתי זה ואשר מסתיימת ביום 31 בדצמבר, 2020 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

5.4.4. הצהרות המנכ"ל, סמנכ"ל הכספים וכן דוח ההנהלה והדירקטוריון בדבר אפקטיביות הבקרות והנהלים וקיומם מצורפים לדוח הדירקטוריון.

שירביט חברה לביטוח בע"מ

פרק ב'

דוח הדירקטוריון על מצב ענייני המבטח

ליום 31 בדצמבר, 2020

שירביט חברה לביטוח בע"מדוח הדירקטוריון על מצב ענייני המבטחתוכן העניינים

<u>עמוד</u>	<u>נושא</u>
2-4	תיאור תמציתי של החברה
5-6	הסביבה העסקית
7-12	הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד
13	תזרים מזומנים
13	מקורות מימון
13	יעדים עיקריים לשנת 2021
13-15	יחס כושר פירעון וסף הון (MCR)
16	הצהרת המנהל הכללי
17	הצהרת סמנכ"ל הכספים
18	דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
19	דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

שירביט חברה לביטוח בע"מדין וחשבון הדירקטוריון על מצב ענייני המבטחליום 31 בדצמבר, 2020

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילות שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) לתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020.

1. תיאור תמציתי של החברה**1.1 בעלת המניות של החברה**

החברה הינה חברת ביטוח פרטית בבעלות מלאה של שירביט אחזקות בע"מ (100%) (להלן - חברת האם), חברה פרטית בבעלות מלאה של מר יגאל רבנוף.

למבנה הארגוני של החברה - ראה סעיף 1.1.2 בפרק א' - "תיאור עסקי התאגיד" (להלן - דוח תיאור עסקי התאגיד).

1.2 תחומי פעילות של החברה

1.2.1 פעילותה העיקרית של החברה היא בתחום הביטוח הכללי ובעיקר בענפי רכב (רכוש וחובה), דירות, הנדסי, בתי עסק, תאונות אישיות, נסיעות לחו"ל וענפי ביטוח נוספים. לתיאור תחומי הפעילות ולמבנה האחזקות של החברה ראה סעיפים 1 ו-2 לדוח תיאור עסקי התאגיד.

1.2.2 לפרטים אודות לקוחות החברה, גורמי שיווק שלה, והתקשרויותיה עם מבטחי משנה, ראה דוח תיאור עסקי התאגיד.

1.2.3 מגבלות ופיקוח על עסקי החברה

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981, והוראות תקנות שהותקנו על פיו, כגון תקנות הכוללות הוראות בדבר ההון העצמי המינימאלי הנדרש מחברות ביטוח, תקנות השקעה הכוללות הוראות בדבר סוגי נכסים שמחזיק מבטח כנגד התחייבויותיו לסוגיהן ומגבלות ההשקעה לגבי חלק מהן, תקנות בדבר החזקת עתודות ביטוח ותביעות תלויות ודרכי חישובן, תקנות בדבר תוכנם, פרטיהם והעקרונות החשבונאיים לעריכתם של הדוחות הכספיים השנתיים והביניים וכן לחוקים נוספים. לעניין שינויים בחקיקה ובהסדרה בקשר לתחומי הפעילות של החברה, ראה דוח תיאור עסקי התאגיד, סעיפים 2.1.1.4, 2.2.1.5, 3.1.4, 3.4.3, 4.1.

1.3 התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון**א. מגפת הקורונה**

בתחילת שנת 2020 התפרץ בסין נגיף הקורונה (COVID-19) ומשם התפשט ברחבי העולם בקצב מהיר, הוכרז כמגיפה כלל עולמית והשפיע לרעה על הפעילות הכלכלית בעולם לרבות בישראל.

ממשלות בעולם, ישראל בניהן, נקטו אמצעים במטרה לחסום ולעכב את התפשטות הנגיף. בין היתר הוטלו סגרים, מגבלות תנועה, נאסרו התקהלויות, נסגרו נמלי תעופה, הוגבלו פעולות בתי עסק, ונעשה שימוש באמצעי בידוד של אזרחים שנחשפו לסיכון הדבקות בנגיף.

צעדים אלה התעדכנו בתדירות גבוהה וגרמו לירידות בהיקפי הפעילות הכלכלית ולחוסר יציבות בשוקי ההון בעולם ובישראל.

בסוף שנת 2020 החל תהליך חיסון מפני הנגיף ונכון למועד אישור הדוח, לפי פרסומי משרד הבריאות יש מעל ארבעה מיליון וחצי מחוסנים בישראל בשתי מנות חיסון, ומעל 5 מיליון מחוסנים במנת חיסון ראשונה. כמו כן הלכו לעולמם מעל 6,000 חולי קורונה בישראל.

נכון למועד הדוח, קיימת אי ודאות כיצד תמשך המגיפה להתפתח, מה מידת השפעתם הסופית של החיסונים ומה יהיו השלכותיה על הפעילות הכלכלית העולמית לרבות בישראל.

1. תיאור תמציתי של החברה (המשך)1.3 התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון (המשך)

נכון למועד אישור הדוח החברה שומרת על רציפות עסקית ושגרת עבודה רציפה ונותנת שירות ללקוחות ולסוכנים, תוך נקיטת צעדים לצמצום הסיכון להדבקה בקרב העובדים.

כתוצאה מהשפעת המשבר על תוצאות החברה, נקטה הנהלת החברה צעדי התייעלות במהלך שנת 2020, ובין השאר:

- הפחתה בשיעור 10% מגמול הדירקטורים ושכר המנכ"ל והפחתה בשיעור 6% בשכר חברי ההנהלה.
- ההפחתות אושרו על ידי האורגנים הרלבנטיים.
- הנחה בשיעור 10% מנותני שירותים חיצוניים וספקים עיקריים.
- דחיית עדכוני שכר עובדים על פי הסכם העבודה הקיבוצי לשנת 2021.

השפעת משבר הקורונה על פעילות החברה:

ענף ביטוח רכב - כתוצאה מירידה בתנועת כלי רכב במהלך הסגרים חלה ירידה ברמת שכיחות התביעות.

ענף ביטוח נסיעות לחו"ל - ירידה דרמטית נוכח סגירת מעברים בין מדינות וביטול טיסות. במהלך שנת הדוח עומדים היקפי הפרמיות בענף על תפוקה כמעט אפסית.

החברה בחנה את השפעת המשבר על השווי ההוגן של נכסי נדל"ן שבבעלותה וכתוצאה מכך הכירה בירידת ערך בדוח על רווח והפסד ורווח כולל אחר.

לפרטים נוספים אודות התפתחות המשק ושוק ההון בצל משבר הקורונה ראה באור 1 לדוחות הכספיים.

ב. אירוע סייבר

ביום 30 בנובמבר, 2020 חוותה החברה אירוע שזוהה בשלב ראשון כתקלה במערכות החברה ובהמשך זוהה כאירוע אבטחה חמור כהגדרתו בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017.

מתחילת האירוע ולאורך הטיפול בו הקפידה החברה לעדכן את הרשויות הרלבנטיות, את מערך הסייבר וגורמים ממשלתיים נוספים ופעלה בשיתוף פעולה מלא עימם.

בשלב ראשון, במטרה למנוע נזק ולהגן על מערכות ומידע ניתקה החברה את אתרי האינטרנט שלה ואת הגישה למערכותיה באמצעות האינטרנט עד לביטול האירוע. במקביל המשיכה מרבית פעילות החברה להתנהל כסדרה, לרבות מתן שירות ללקוחות החברה.

לצורך הטיפול באירוע הקימה החברה צוות מוביל לניהול והתמודדות עם האירוע והתקשרה עם מומחים בניהול אירועי סייבר והתאוששות מהם.

זמן קצר לאחר גילוי האירוע, פורסם מידע שדלף מרשת החברה ברשת 'טלגרם' על ידי קבוצת פצחנים בשם 'BLACK SHADOWS' (להלן – "הפצחן"). הפצחן פרסם בין היתר מידע אישי של נושאי מידע ומידע טכני אודות תשתיות טכנולוגיות של החברה. הפצחן פרסם ברשת טלגרם דרישת סחיטה המופנית לחברה לקבל תשלום באמצעות מטבע 'ביטקוין' כתנאי לעצירת דלף מידע נוסף. לאחר ניתוח שביצעה החברה מול שורה של מומחים בתחום הסייבר שסברו כי המוטיבציה של הפצחן אינה כספית החברה הודיעה בפומבי כי לא תיכנע לדרישת הסחיטה וסירבה לשלם כל סכום לפצחן. המידע שדלף כלל בעיקר מסמכים ביטוחיים שאין בתוכם מידע אישי רגיש ומספר מצומצם של מסמכים שכוללים מידע אישי כאמור.

בעקבות האירוע נקטה החברה מספר צעדים במטרה למזער את נזקה ובכלל זה שדרוג מערכות והקשחת מערכות ושרתים. כמו כן החברה עדכנה את לקוחותיה לגביהם היה ידוע לחברה כי מידע אודותם דלף והנחתה אותם לנקוט אמצעי זהירות מתאימים.

1. תיאור תמציתי של החברה (המשך)1.3 התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון (המשך)ב. אירוע סייבר (המשך)

במהלך האירוע החברה עבדה בשיתוף פעולה ובשקיפות מול הרגולטורים וגופי השלטון השונים וביניהם רשות שוק ההון ביטוח וחסכון, רשות הגנת הפרטיות, מערך הסייבר הלאומי ומשטרת ישראל.

בתחילת חודש דצמבר 2020 הוגשו כנגד החברה, בסמיכות, ארבע בקשות לאישור תובענות כייצוגיות שבמרכזן אירוע הסייבר ופרסום מידע אישי השייך לנושאי המידע. לפרטים נוספים ראה באור 1 לדוחות הכספיים המאוחדים.

במועד אירוע הסייבר הייתה החברה מבוטחת בפוליסה לביטוח אירועי סייבר והיא פועלת למיצוי זכויותיה מכוח הפוליסה.

אירוע הסייבר הסתיים אולם לחברה אין עדיין הערכה מלאה בדבר היקף הנזק הכולל שנגרם לה כתוצאה ממנו.

ג. נושאי משרה בחברה

בחודש ספטמבר 2020 הוארכה כהונת הדירקטורית הבלתי תלויה, הגב' דורית זינגר לתקופה של 3 שנים נוספות. הממונה הודיע כי אינו מתנגד למינוי.

לפרטים נוספים אודות נושאי משרה בכירה של התאגיד - ראה סעיף 14 בפרק ד' לדו"ח "פרטים נוספים על התאגיד".

ד. בחודש ספטמבר 2020 זכתה החברה במכרז ביטוח רכב פרטי לעובדי המדינה לשנת 2021. זכיית החברה בהיקף של 36,000 מבוטחים מהווה כ - 65% מהיקף המכרז.

1.4 התפתחות לאחר תקופת הדוח

ביום 25 בפברואר, 2021 פדתה החברה 2 כתבי התחייבות נדחים. לפרטים נוספים ראה פרק א' לדו"ח "תיאור עסקי התאגיד" סעיף 1.3.

1.5 הליכים משפטיים

לפירוט התפתחויות בדבר בקשות לאישור תובענות ייצוגיות נגד החברה, ראה באור 27 לדוחות הכספיים המאוחדים.

1.6 מיסוי

ראה באור 24 לדוחות הכספיים המאוחדים.

1.7 ניהול סיכונים

ראה באור 25 לדוחות הכספיים המאוחדים.

2. הסביבה העסקית**2.1 כללי**

ענף הביטוח בישראל מאופיין בתחרות גבוהה הנגרמת, בין השאר, מפעילות חברות ביטוח בתחומים ומוצרים דומים, והוא מושפע מגורמים חיצוניים, כגון רגולציה, שוק הביטוח העולמי, שוק ההון ועוד. פעילות החברה מושפעת במידה רבה משווקי ההון, האינפלציה, שיעור הריבית, שערי המט"ח, המצב הכלכלי והמצב הפוליטי-ביטחוני.

2.2 התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית

שנת 2020 התאפיינה בתנודתיות רבה בשווקים כאשר ברבעון הראשון של השנה חוו שווקי העולם ירידות חדות עקב התפרצות נגיף הקורונה שהפך למגיפה כלל עולמית במהלך השנה. ברבעון השני חלו ירידות חסרות תקדים בתוצר של רוב מדינות העולם, על רקע פעולות הממשלות בניסיון להתמודד עם נתוני התחלואה הקשים כתוצאה מהמגיפה שכללה הטלת מגבלות תנועה וסגרים. ברבעון השלישי החל תהליך של התאוששות הפעילות הכלכלית, עם הסרת חלק גדול מההגבלות במשקים וחדוש הפעילות הכלכלית. כתוצאה מההקלות, התפרץ גל שני של הנגיף, בפרט בארה"ב, אירופה וישראל, שבעקבותיו חידשו הממשלות חלק מההגבלות.

המדינות נקטו דרכים שונות להתמודדות עם הנגיף בניסיון להוריד את התחלואה, תוך התחשבות, מחד גיסא, בשיקולים בריאותיים ומאידך גיסא בשיקולים כלכליים, כגון אחוזי אבטלה גואים ודאגה לצמיחת המשק. שיגרת החיים לצד המגיפה והמירוץ לפיתוח חיסון נסכו אופטימיות בקרב המשקיעים בעולם ומדדי המניות רשמו עליות חדות במחצית השניה של השנה, בהובלת מניות הטכנולוגיה שהוכתרו כמרוויחות הגדולות מהמצב. במהלך שנת 2020 מרבית הכלכלות המפותחות בעולם שמרו על סביבת ריבית אפסית ובישראל נרשמה הורדת ריבית אחת לרמה של 0.1% וזאת בנוסף למדיניות פסקאלית ומוניטרית מרחיבה.

לקראת סוף שנת 2020 החל מבצע חיסונים בישראל ובעולם.

התפתחות לאחר תאריך הדיווח

במהלך ינואר 2021 הטילה ממשלת ישראל סגר שלישי, עקב עליה חדה בתחלואה ובמקביל החל מבצע חיסונים רחב היקף בישראל, כשנכון לאמצע חודש מרס 2021 התחסנו בישראל כ- 55% מאזרחי ישראל בחיסון הראשון וכ- 47% בחיסון השני. נכון לחודש מרס 2021 כ- 121 מיליון איש בעולם נדבקו מהנגיף ומעל 2.6 מיליון איש הלכו לעולמם.

נכון למועד הדיווח, קיימת אי ודאות באשר למועד סיום המשבר והשלכותיו הכלכליות על המשק ומידת השפעתו לטווח הבינוני.

להלן נתוני השווקים הפיננסיים נכון ליום תאריך הדיווח:

התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים**צמיחה**

על פי האומדן הראשוני לשנת 2020 של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הכלכלה הישראלית התכווצה בשיעור של 2.5% בהשוואה לצמיחה בשיעור של 3.5% בשנת 2019. ברבעון הרביעי לשנת 2020 הכלכלה הישראלית צמחה בשיעור של 6.3% לעומת צמיחה בשיעור של 4.6% ברבעון המקביל אשתקד.

תחזית הצמיחה המעודכנת של חטיבת המחקר של בנק ישראל לשנת 2021 נחלקת ל- 2:

- בתרחיש החיסון המהיר המשק צפוי להתרחב בשיעור של 6.3% בשנת 2021 ובשיעור של 5.8% בשנת 2022.

- בתרחיש החיסון האיטי המשק צפוי להתרחב בשיעור של 3.5% בשנת 2021 ובשיעור של 6% בשנת 2022.

האינפלציה בישראל

מדד המחירים לצרכן ירד בשנת 2020 בשיעור של 0.7%, מתחת ליעד האינפלציה של בנק ישראל שהינו בין 1.0% - 3.0%. זאת, לעומת עליה בשיעור של 0.6% בשנת 2019. לשינויים בשיעור האינפלציה כאמור השפעה על הדוחות הכספיים של החברה, לאור העובדה שרבות מהתחייבויותיה צמודות למדד המחירים לצרכן. לאחר תאריך הדיווח שיעור האינפלציה בישראל בחודשים ינואר-פברואר 2021 עלה ב- 0.2% וכן עלו ציפיות האינפלציה כך שהשווקים מגלמים אינפלציה של מעל 1% לשנה הקרובה.

2. הסביבה העסקית (המשך)

2.2 התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית (המשך)

שווקי האג"ח והמניות

שווקי האג"ח

בסיכומה של שנת 2020 נרשמה בשוק אגרות החוב הממשלתיות השקליות מגמה חיובית קלה. הגורמים לירידת התשואות הם: מגמת ירידת התשואות בעולם המעלות את הביקוש לאג"ח ממשלתיות ישראליות, הורדת הריבית וצפי שזו תישאר נמוכה לזמן רב, התערבות בנק ישראל ורכישת אג"ח בשוק.

בשוק אגרות החוב הצמודות הייתה מגמה מעורבת, כאשר שערי אגרות החוב במח"מ קצר ובינוני ירדו ואילו שערי אגרות החוב במח"מ ארוך רשמו עליות בשנת 2020.

מדדי אגרות החוב הקונצרניות נסחרו כמעט ללא שינוי בסיכום שנתי כאשר מדד תל בונד 20 ירד בשיעור של כ- 0.19% ומדד תל בונד 40 עלה בשיעור של כ- 0.12%.

הריבית בשנת 2020 ירדה בשיעור של 0.15% לרמה של 0.1%, לעומת אי שינוי הריבית בשנת 2019 ושמירתה ברמה של 0.25%.

לסביבת הריבית הנמוכה השפעה גבוהה על התוצאות העסקיות של החברה והיא עלולה לגרום לקשיים בעמידת החברה ביעדי התשואה על נכסיה, ללא העלאת רמת הסיכון בהשקעות החברה.

שווקי המניות

הרבעון הרביעי של שנת 2020 התאפיין במגמה חיובית מאוד במדדי המניות, כאשר מדד ת"א-35 עלה בכ- 14.6% ומדד ת"א-90 עלה בכ- 24.1%. בסיכום שנת 2020 המגמה הייתה מעורבת כאשר מדד ת"א-35 ירד בכ- 11.0% ומדד ת"א-90 עלה בכ- 18.1%. בלטו לטובה מדדי מניות ת"א טכנולוגיה שעלו בשיעור של כ- 37.6% בממוצע ות"א טק עלית שעלו בכ- 39.3%. בלטו לרעה מדד ת"א נפט וגז שצנח בכ- 44.8% ומדד הבנקים שירד בכ- 21.9%.

בשוק האמריקאי נרשמה מגמה חיובית בשנת 2020, כאשר מדד הנאסד"ק עלה בכ- 43.6%, מדד ה-S&P500 עלה בכ- 16.3% ומדד הדאו-ג'ונס עלה בכ- 7.3%.

להלן תשואות המדדים השונים בבורסה לניירות ערך בתל-אביב לשנת 2020:

שינוי במדדי האג"ח					שינוי במדדי המניות				
10-12/19	10-12/20	1-12/19	1-12/20	שם הממד	10-12/19	10-12/20	1-12/19	1-12/20	שם הממד
%					%				
0.93	1.69	10.32	1.17	ממשלתי צמוד	4.20	14.59	14.99	(10.95)	ת"א-35
0.88	(0.16)	8.25	1.32	ממשלתי שקלי	8.89	24.05	40.30	18.06	ת"א-90
0.96	1.41	8.73	0.78	אג"ח כללי	5.49	16.55	21.27	(3.01)	ת"א-125
(0.07)	3.13	7.38	(0.08)	תל בונד 60 אג"ח	5.37	24.13	26.93	(21.85)	ת"א-בנקים 5
1.01	2.88	8.16	0.56	קונצרני	8.86	7.55	22.13	21.27	ת"א-תקשורת

במהלך שנת 2020 יוסף שער החליפין היציג של השקל מול הדולר בכ- 7.0% לעומת זאת נחלש השקל מול האירו בכ- 1.7%. ברבעון הרביעי של 2020 התחזק השקל הן מול הדולר והן מול האירו בכ- 6.3% ובכ- 2.3% בהתאמה. חוזקת השקל מול הדולר נבעה בעיקר מהמדיניות המרחיבה של הבנק המרכזי בארה"ב וכן בשל פעילות המשקיעים המוסדיים בישראל הנוהגים לגדר חלק מחשיפות המט"ח שלהם. היחלשות הדולר הינה על אף התערבות בנק ישראל בשוק המט"ח ורכישת מיליארדי דולרים בשוק.

החברה מחזיקה יתרות מט"ח, ועל כן לשינוי בשער החליפין היציג של הדולר יש השפעה על רווחיות החברה. מעת לעת, משתמשת החברה בנגזרים פיננסיים לצורך הגנה וגידור מפני תנודות בשער החליפין של הדולר.

3. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

3.1 המצב הכספי

3.1.1 להלן נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים המאוחדים:

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
1,501,643	1,533,617	1,550,234
880,872	820,491	752,304
231,236	257,167	257,950
112,033	135,389	139,990
972,036	938,396	922,624
50,244	50,991	50,237

נתונים מאזניים

סה"כ מאזן	1,550,234
סה"כ השקעות פיננסיות	752,304
סה"כ הון	257,950
יתרת רווח (עודפים)	139,990
התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה	922,624
התחייבויות פיננסיות	50,237

3.1.2 ההון:

הון החברה ליום 31 בדצמבר, 2020 מסתכם ב- 258.0 מיליוני ש"ח, לעומת הון של 257.2 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2019. הגידול בהון בשנת הדוח נובע מרווח נקי של כ-4.4 מיליוני ש"ח, בקיזוז הפסד כולל אחר הנובע בעיקר משערוך בנייני משרד נטו ממס בסך של כ-2.9 מיליוני ש"ח ומהתאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ בסך של כ-0.9 מיליוני ש"ח בעקבות הירידה בשער הדולר.

3.1.3 דיבידנד:

בתקופת הדוח לא חולק דיבידנד.

3.2 התפתחות פרמיות

פרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 448.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה לכ- 512.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 12% הנובע ברובו מענף רכב רכוש. הקיטון נובע מירידה במספר כלי הרכב המבוטחים בענפי רכב חובה ורכוש, בין היתר כתוצאה מקיטון יזום של החברה במטרה לטייב את תמהיל התיק, וכן מירידת תעריפים כתוצאה מהתגברות התחרות בשוק, בעיקר בענף רכב רכוש. במטרה לצמצם את התפשטות נגיף הקורונה, במהלך תקופת הדוח הוטלו מגבלות על מעברים בין מדינות וכתוצאה מכך קטנו באופן ניכר הפרמיות מביטוח נסיעות לחו"ל בעקבות חוסר ביקוש למוצר וביטולים.

הכנסות מפרמיות שהורווחו בשייר בביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ- 276.8 מיליוני ש"ח לעומת 358.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בשייר נובע הן מהקיטון בפרמיות ברוטו כאמור, והן מהגדלת שיעור השתתפות מבטחי המשנה בחוזה מסוג 'Quota Share' לכיסוי החשיפות בענף רכב רכוש, בהשוואה לשיעור השתתפותם בתקופה המקבילה אשתקד. כתוצאה, קטנו הפרמיות בשייר בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד.

פרמיות ברוטו ברבעון הרביעי הסתכמו בכ- 91.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה לכ- 98.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 6.8%. הקיטון נובע בעיקר מענף נסיעות לחו"ל כאמור לעיל וכן מקיטון בתפוקה בענף רכב חובה הנובע בין היתר מהשפעות אירוע הסייבר המפורט בסעיף 1.3 (ב) לעיל שפגע ביכולת מערכות החברה לחדש פוליסות במהלך חודש דצמבר.

הכנסות מפרמיות שהורווחו בשייר ברבעון הרביעי הסתכמו לסך של כ- 68.1 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 81.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מענפי רכב רכוש, נסיעות לחו"ל ורכב חובה כאמור לעיל.

לעניין ההתאמה בין פרמיה ברוטו לפרמיה מורווחת, ראה באור 17 לדוחות הכספיים המאוחדים.

3. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

3.1 המצב הכספי (המשך)

3.2.1 להלן נתונים על התפתחות מחזורי הפרמיות והדמים בחברה (במיליוני ש"ח):

מחזור פרמיות		פרמיות שהורווחו		
ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	
448.8	270.2	452.9	276.8	שנה שהסתיימה ביום 31.12.2020
512.4	330.0	531.5	358.9	שנה שהסתיימה ביום 31.12.2019
570.7	419.5	575.1	424.0	שנה שהסתיימה ביום 31.12.2018
(12.4%)	(18.1%)	(14.8%)	(22.9%)	שיעור השינוי בשנת 2020
(10.2%)	(21.3%)	(7.6%)	(15.4%)	שיעור השינוי בשנת 2019

3.2.2 להלן נתונים על שיעור השינוי בפרמיות ברוטו לפי ענפים (במיליוני ש"ח):

שיעור השינוי	10-12/19		10-12/20		שיעור השינוי	1-12/19		1-12/20		ענף ביטוחי
	%					%				
(9.3)	30.2	27.4	(8.3)	161.9	148.5	רכב חובה				
(2.0)	40.1	39.3	(9.9)	210.9	190.0	רכב רכוש				
6.7	4.5	4.8	(0.9)	22.2	22.0	ביטוח חבויות				
(14.5)	23.5	20.1	(24.8)	117.4	88.3	ענפי רכוש ואחרים				
(6.8)	98.3	91.6	(12.4)	512.4	448.8	סה"כ				

3.2.3 להלן התפלגות פרמיות שהורווחו לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020:

שייר		ברוטו		ענף ביטוחי
%	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח	
19.1	52.8	33.3	150.9	רכב חובה
60.2	166.7	42.5	192.6	רכב רכוש
6.3	17.5	4.8	21.7	ביטוח חבויות
14.4	39.8	19.4	87.7	ענפי רכוש ואחרים
100.0	276.8	100.0	452.9	סה"כ

3.3 התפתחות הרווח לתקופה והרווח הכולל לתקופה

בתקופת הדוח הסתכם הרווח הכולל לסך של כ- 0.8 מיליוני ש"ח בהשוואה לרווח כולל בסך של כ- 25.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל ברבעון הרביעי הסתכם לסך של כ- 7.7 מיליוני ש"ח בהשוואה לרווח כולל בסך של כ- 5.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בתקופת הדוח הסתכם הרווח הנקי לסך של כ- 4.4 מיליוני ש"ח בהשוואה לרווח הנקי בסך של כ- 23.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד ברבעון הרביעי הסתכם לסך של כ- 3.9 מיליוני ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של כ- 1.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

משבר הקורונה גרם, בין היתר, להפסדים מהשקעות כתוצאה מירידות חדות בשווקים הפיננסיים ברבעון הראשון של השנה. הפסדים אלו התקזזו במהלך השנה, כאמור בפרק 2 לעיל והביאו לשיפור בתוצאות לקראת סוף השנה. הקיטון ברווחים מהשקעות בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד הסתכם לסך של כ- 29.2 מיליוני ש"ח ומהווה גורם עיקרי לירידה ברווח בתקופת הדוח, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. בנוסף אירוע הסייבר שחוותה החברה ברבעון הרביעי של השנה, כאמור בסעיף 1.3 (ב) לעיל, גרם לחברה הוצאות חריגות בסך של כ- 8.8 מיליוני ש"ח לטיפול באירוע אשר הקטינו את הרווח בשנת 2020.

3. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

3.3 התפתחות הרווח לתקופה והרווח הכולל לתקופה (המשך)

הפסד כולל אחר אשר נזקף בתקופת הדוח והסתכם בכ- 3.7 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח כולל אחר בסך של 2.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, נגרם בעיקר כתוצאה מהערכה מחדש בסך של כ- 3.7 מיליון ש"ח שבוצעה לבניין משרדים בנתניה בו ממוקמים משרדי החברה, שזכויות החכירה בו מוחזקות על ידי חברת בת של החברה ומהתאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ בסך של כ- 0.9 מיליון ש"ח בעקבות הירידה בשער הדולר.

בתקופת הדוח הסתכם הרווח הכולל לפני מס, מביטוח כללי, לסך של כ- 22.9 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 30.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון הרביעי של השנה סך הרווח הכולל לפני מס מביטוח כללי הסתכם לסך של כ- 0.4 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בתקופה המקבילה אשתקד בסך של כ- 1.8 מיליון ש"ח.

בתקופת הדוח הסתכם ההפסד הכולל לפני מס מסעיפים שאינם מיוחסים לתחום הביטוח לסך של כ- 19.8 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 9.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע כאמור לעיל מירידה ברווחים מהשקעות וכן מהוצאות שנגרמו לחברה כתוצאה מאירוע הסייבר.

לפירוט והסברי הרווח לתקופה לפי תחומי פעילות לפני מס, ראה סעיפים 3.4.3 ו- 3.4.4 להלן.

3.4 תוצאות הפעילות

3.4.1 להלן נתונים נבחרים מהדוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר ופירוט לפי רבעונים בשנת 2020:

1-12/19	1-12/20	10-12/20	7-9/20	4-6/20	1-3/20	
אלפי ש"ח						
531,477	452,856	113,148	112,360	110,422	116,926	פרמיות שהורווחו ברוטו *
358,865	276,813	68,108	67,846	66,800	74,059	פרמיות שהורווחו בשייר
35,919	6,753	11,351	8,533	8,458	(21,589)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו
247,272	170,641	49,944	36,470	37,235	46,992	שינוי בהתחייבויות ביטוחיות ותשלומים בגין חוזי ביטוח בשייר
109,031	91,953	23,991	23,233	23,283	21,446	עמלות והוצאות רכישה אחרות
35,882	7,560	(6,558)	16,451	13,993	(16,326)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
23,160	4,448	(3,921)	10,575	8,887	(11,093)	רווח נקי (הפסד)
2,771	(3,665)	(3,757)	(38)	(308)	438	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
25,931	783	(7,678)	10,537	8,579	(10,655)	סה"כ רווח (הפסד) כולל

(* דוח זה מציג על-פי כללי ה- IFRS את הפרמיה המורווחת, שהיא הפרמיה הרשומה בניכוי השינוי בפרמיה שטרם הורווחה.

3.4.2 התפלגות פרמיות שהורווחו ברוטו לתקופה לפי ענפי הביטוח העיקריים:

1-12/19	1-12/20	10-12/20	7-9/20	4-6/20	1-3/20	
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		
%	%	%	%	%	%	ענף
ביטוח כללי						
43.3	42.5	42.6	42.5	43.2	41.8	רכב
230.0	192.6	48.2	47.8	47.7	48.9	רכוש
30.9	33.3	33.1	33.6	33.8	32.8	רכב חובה
164.2	150.9	37.5	37.8	37.3	38.3	אחר
25.8	24.2	24.3	26.8	23.0	25.4	
137.3	109.4	27.5	26.8	25.4	29.7	
100.0	452.9	100.0	112.4	100.0	116.9	
531.5		113.2		110.4		

3. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

3.4 תוצאות הפעילות (המשך)

3.4.3 רווחים מהשקעות:

בתקופת הדוח לחברה רווחים מהשקעות, המוצגים בדוח על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, בסך של 6.8 מיליוני ש"ח, לעומת רווחים מהשקעות בסך של 35.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 81.0%. הקיטון ברווחים חל ברוב אפיקי ההשקעה בעקבות משבר הקורונה כמתואר בפרק 2 לעיל. ברבעון הרביעי מציגה החברה רווחים מהשקעות בסך של כ- 11.4 מיליוני ש"ח לעומת סך של 5.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד וזאת לאור התאוששות השווקים הפיננסיים החל מסוף הרבעון הראשון לשנת 2020.

התשואה הנומינלית לשנת 2020 בגין תיק ההשקעות הסתכמה לשיעור של כ- 0.3%, לעומת שיעור של כ- 2.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

בנוסף, בבעלות החברה (במישרין ובאמצעות חברות בת) זכויות בנכסי נדל"ן להשקעה הממוקמים בישראל ובארה"ב.

לפרטים נוספים ראה סעיף 4.4 לדוח תיאור עסקי התאגיד ובאור 18 לדוחות הכספיים המאוחדים.

להלן התפלגות הנכסים המנוהלים בחברה:

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
%		
6	10	מזומנים ושווי מזומנים
44	36	אגרות חוב ממשלתיות סחירות
23	31	אגרות חוב קונצרניות סחירות
2	3	מניות ותעודות סל מנייתיות
18	12	אגרות חוב לא סחירות, פקדונות והלוואות
7	8	אחר
100	100	

3.4.4 ביטוח כללי:

דמי ביטוח שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו לסך של 452.9 מיליוני ש"ח לעומת סך של 531.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. דמי ביטוח שהורווחו ברוטו ברבעון הרביעי הסתכמו לסך של 113.1 מיליוני ש"ח, לעומת סך של 127.3 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נובע מירידה בתפוקה בענפי רכב רכוש, נסיעות לחו"ל ורכב חובה כתוצאה מהשפעות משבר הקורונה וכן מהשפעות אירוע הסייבר המפורט בסעיף 1.3 (ב) לעיל שפגע ביכולת מערכות החברה לחדש פוליסות במהלך חודש דצמבר.

רווחים מהשקעות נטו הסתכמו בתקופת הדוח לסך של 5.2 מיליוני ש"ח לעומת רווחים מהשקעות בתקופה המקבילה, בסך של 21.9 מיליוני ש"ח. ברבעון הרביעי הסתכמו רווחים מהשקעות לסך של 7.8 מיליוני ש"ח, לעומת סך של 2.9 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. קיטון ברווחים מהשקעות נובע מירידות חדות בשווקים הפיננסיים ברבעון הראשון של השנה כתוצאה ממשבר הקורונה. הפסדים אלו התקזזו במהלך השנה, כאמור בפרק 2 לעיל והביאו לשיפור בתוצאות לקראת סוף השנה.

סך התשלומים והשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר לתקופת הדוח הסתכמו לסך של 170.6 מיליוני ש"ח לעומת 247.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מירידה במספר מבטחים, משחרור ההפרשה בגין תביעות מל"ל בענף רכב חובה, כמפורט להלן, והן מהגדלת חלקם של מבטחי משנה בענפי רכב רכוש וחובה.

עמלות והוצאות רכישה אחרות בתקופת הדוח הסתכמו לסך של 92.0 מיליוני ש"ח המהווים כ- 20.3% ביחס לפרמיות שהורווחו ברוטו, לעומת 109.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווים שיעור של כ- 20.5%.

3. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

3.4 תוצאות הפעילות (המשך)

3.4.4 ביטוח כללי: (המשך)

רכב רכוש

התחום הוא מעיקרי הפעילות של החברה ומהווה כ- 42.5% מהיקף פעילותה. דמי הביטוח שהורווחו ברוטו בתחום זה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של 192.6 מיליוני ש"ח, לעומת סך של 230.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 16.3%. דמי הביטוח שהורווחו ברוטו הסתכמו ברבעון הרביעי של השנה לסך של 48.2 מיליוני ש"ח, לעומת סך של 54.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 11.1%. הקיטון בדמי הביטוח שהורווחו נובע בעיקר מירידה במספר המבוטחים, בחלקו כתוצאה מקיטון יזום שבצעה החברה במטרה לטייב את תמהיל התיק, מפגיעה בהיקף מכירות וחדושים כתוצאה מאירוע הסייבר שחוותה החברה בסוף שנת 2020 ומשחיקת תעריפים כתוצאה מהתגברות התחרות בשוק.

הרווח הכולל לפני מסים בתקופת הדוח הסתכם לסך של 12.4 מיליוני ש"ח, לעומת רווח של 25.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל לפני מסים ברבעון הרביעי של השנה הסתכם לסך של 0.4 מיליוני ש"ח, לעומת רווח בסך של 8.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון ברווח בתקופת הדוח נובע, בין היתר, מקיטון ברווחים מהשקעות בסך של כ- 4.3 מיליוני ש"ח בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד, ברובו כתוצאה ממשבר הקורונה. כמו כן הקיטון ברווח נובע מירידה במספר כלי הרכב המבוטחים, כאמור לעיל, מהמשך שחיקת תעריפים כתוצאה מהתגברות התחרות בשוק, מעדכונים בהערכות אקטואריות וכן מהגדלת חלקם של מבטחי משנה. לעומת זאת חל שיפור בתקופת הדוח כתוצאה מירידה בשכיחות תביעות בביטוח רכב עקב ירידה בתנועת כלי רכב בכבישים בעיקר בחודשים מרס עד מאי 2020, וכן מטיוב התיק ומשינוי בתמהיל התיק בשנה האחרונה שגרמו לירידה בעלות התביעה הממוצעת.

1-12/2018		1-12/19		1-12/20	
שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו
71%	71%	68%	71%	67%	71%
91%	91%	90%	92%	93%	93%

Loss Ratio

Combined Loss Ratio

רכב חובה

דמי הביטוח שהורווחו ברוטו בתחום זה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של 150.9 מיליוני ש"ח, לעומת סך של 164.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 8.1%. דמי הביטוח שהורווחו ברוטו הסתכמו ברבעון הרביעי של השנה לסך של 37.5 מיליוני ש"ח לעומת סך של 40.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 8.3%.

הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה בתקופת הדוח הסתכם לסך של 3.3 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד של 11.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל לפני מסים ברבעון הרביעי של השנה הסתכם לסך של 1.9 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של 9.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התוצאות בתקופת הדוח הושפעו לרעה מקיטון ברווחים מהשקעות שנגרם כתוצאה ממשבר הקורונה כאמור לעיל, והסתכמו לסך של 1.8 מיליוני ש"ח לעומת רווחים מהשקעות בסך של 11.7 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. כמו כן הרווח בתקופת הדוח הושפע מהקטנת הפרשה בגין השלכות ועדת וינוגרד במלואה (ראה באור 27 (ה) לדוחות כספיים מאוחדים) בסך של כ- 7 מיליון ש"ח, בשייר, לעומת הקטנת הפרשה חלקית של כ- 15 מיליון ש"ח, בשייר, בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח בתקופת הדוח נבע בעיקר משיפור בתוצאות החיתומיות, לרבות עדכונים בהערכות האקטואריות בתקופה בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד.

3. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

3.4 תוצאות הפעילות (המשך)

3.4.4 ביטוח כללי: (המשך)

ענפי רכוש ואחרים

פרמיות שהורווחו ברוטו בתחום זה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של 87.7 מיליוני ש"ח, לעומת סך של 115.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 24.1%. דמי הביטוח שהורווחו ברוטו ברבעון הרביעי של השנה הסתכמו לסך של 21.9 מיליוני ש"ח לעומת סך של 26.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 17.4%. הקיטון נובע בעיקר מצניחה בתפוקה בענף ביטוח נסיעות לחו"ל בעקבות ביטול טיסות עקב סגירת נמלי תעופה והטלת מגבלות תנועה בארץ ובעולם.

הרווח הכולל לפני מסים בתקופת הדוח הסתכם לסך של 6.4 מיליוני ש"ח לעומת רווח של 14.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לפני מסים ברבעון הרביעי הסתכם לסך של 1.9 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של 3.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון ברווח בתקופת הדוח נובע בעיקר מקיטון ברווח בענף ביטוח נסיעות לחו"ל שהושבת כמעט לחלוטין וכן מהרעה בתוצאות חיתומיות בענף דירות בעיקר בשל נזקי חורף. כמו כן חל קיטון בהכנסות מהשקעות בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד בסך של כ- 1.5 מיליוני ש"ח ברובו כתוצאה ממשבר הקורונה.

1-12/2018		1-12/19		1-12/20		
שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	
36%	59%	33%	43%	35%	48%	Loss Ratio
85%	95%	83%	79%	88%	81%	Combined Loss Ratio

ענפי חבויות אחרים

פרמיות שהורווחו ברוטו בתחום זה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של 21.7 מיליוני ש"ח, בדומה לסכום הפרמיות שהורווחו בתקופה המקבילה אשתקד. דמי הביטוח שהורווחו ברוטו הסתכמו ברבעון הרביעי לסך של 5.6 מיליוני ש"ח, בדומה לסכום הפרמיות שהורווחו בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לפני מסים בתקופת הדוח הסתכם לסך של 0.8 מיליוני ש"ח, לעומת רווח של 1.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לפני מסים ברבעון הרביעי של השנה, הסתכם לסך של כ- 0.8 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד בסך של כ- 0.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון ברווח בתקופת הדוח נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 1.1 מיליוני ש"ח ברובו כתוצאה ממשבר הקורונה.

3.4.5 פעילות שלא מיוחסת למגזרים

פעילות זו כוללת בעיקרה את ההון וההתחייבויות ואת הנכסים המוחזקים כנגדם בחברה. ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם לסך של 19.8 מיליוני ש"ח, לעומת רווח בסך של 9.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל לפני מס ברבעון הרביעי של השנה הסתכם לסך של כ- 11.6 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 5.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מרווח להפסד נובע בעיקר מירידה ברווחים מהשקעות בעקבות משבר הקורונה, מהוצאות חריגות לטיפול באירוע הסייבר כאמור בסעיף 1.3 (ב') בסך של כ- 8.8 מיליוני ש"ח, וכן מירידת ערך בגין שיערוך בנייני משרד בסך של כ- 3.8 מיליוני ש"ח.

4. תזרים מזומנים

תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת בשנת הדוח הסתכמו לסך של כ- 39.5 מיליוני ש"ח, לעומת תזרימי המזומנים ששימשו לפעילות שוטפת בסך של כ- 36.2 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה.

תזרימי מזומנים ששימשו לפעילות השקעה בתקופת הדוח הסתכמו לסך של 8.1 מיליוני ש"ח, לעומת סך של 4.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה.

לא חל שינוי ביתרת מזומנים בפעילות מימון בתקופת הדוח.

כתוצאה מהאמור לעיל, גדלו יתרות המזומנים ושווי המזומנים לסוף התקופה בסך של כ- 31.1 מיליוני ש"ח לעומת גידול של 31.7 מיליוני ש"ח לסוף התקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2019.

5. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות ליום 31 בדצמבר, 2020 מסתכמת ב- 50.2 מיליוני ש"ח, לעומת סך של 51.0 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2019. הקיטון נובע ממכירת חוזה עתידי להחלפת ריבית ועסקת IRS בשנת 2020 אשר נכון ליום 31 בדצמבר, 2019 היווה התחייבות פיננסית בסך של כ- 0.7 מיליון ש"ח.

לפרטים בדבר ההתחייבויות הפיננסיות של החברה, ראה באור 16 לדוחות הכספיים המאוחדים.

6. יעדים עיקריים לשנת 2021

הגדלת הפעילות בכל ערוצי ההפצה תוך שמירה על שיעור הרווח החיתומי, הגדלת נתח שוק במוצרים בעלי שיעור רווח גבוה, פיתוח מוצרים חדשים ורווחיים, הפחתת עלות תביעה ממוצעת, רכישה והטמעת מערכות מתקדמות ופיתוח כלים דיגיטליים, הפחתת סיכונים סיבר ושמירה על אבטחת מידע, הגדלת תשואות בתיק ההשקעות, התייעלות תפעולית.

7. יחס כושר פירעון וסף הון (MCR)

בחודש יוני 2017 פרסם הממונה הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס SOLVENCY II שלפיהן חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון כלכלי.

בחודש יולי 2019 קבלה החברה את אישור הממונה כי ביצעה ביקורת לראשונה של רואה החשבון המבקר על יישום משטר הסולבנסי, בהתאם להוראות הממונה. דיווח אודות יחס כושר פירעון מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

בהתאם להוראות החוזר המאוחד, דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה ייכלל במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב.

בחודשים מרס, אפריל ואוגוסט 2020 פורסמו טיוטות של חוזר ביטוח 2019-47 "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן - חוזר סולבנסי). מועד פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר, 2019 ודיווח קבצי סולבנסי לממונה נדחו מיום 31 באוגוסט, 2020 ליום 30 בספטמבר, 2020 וסופית ליום 29 באוקטובר, 2020, המועד בו פרסמה החברה את דוח יחס כושר פירעון כלכלי שלה.

במכתב הממונה מחודש ספטמבר 2020 ניתן פטור לחברות מחישוב ומפרסום דוח יחס כושר פירעון ליום 30 ביוני, 2020.

ביום 14 באוקטובר, 2020 פורסם תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II המטמיע את חוזר סולבנסי בהוראות החוזר המאוחד, וכולל את העדכונים בהוראות הפריסה ובהוראות נוספות הנוגעות לחישוב יחס כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח.

ביום 14 במרס 2021 שלח הממונה מכתב למנהלי חברות הביטוח ובו נדחה מועד הדיווח והפרסום של יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר, 2020 עד ליום 30 ביוני, 2021. כמו כן, מאפשר המכתב שלא לפרסם לציבור דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני, 2021.

7. יחס כושר פירעון וסף הון (MCR) (המשך)

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון (MCR):

א. יחס כושר פירעון

31 בדצמבר 2018	31 בדצמבר 2019
מבוקר (*) אלפי ש"ח	
305,175	323,837
145,795	135,985
159,380	187,852
209%	238%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
הון נדרש לכושר פירעון
עודף
יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

ב. סף הון (MCR)

31 בדצמבר 2018	31 בדצמבר 2019
מבוקר (*) אלפי ש"ח	
65,608	61,193
267,651	283,435

סף הון (MCR)
הון עצמי לעניין סף הון (MCR)

ג. יחס כושר פירעון ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה:

31 בדצמבר 2018	31 בדצמבר 2019
מבוקר (*) אלפי ש"ח	
305,175	323,837
213,515	183,854
91,660	139,983
143%	176%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
עודף
יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

ד. עודף ההון ביחס ליעד הדירקטוריון:

100%	100%
91,660	139,983

יעד יחס כושר פירעון כלכלי של הדירקטוריון (באחוזים)
עודף הון ביחס ליעד

(* הנתונים נבדקו על ידי רואי החשבון המבקרים בהתאם להוראות הממונה. הבדיקה נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 בדיקה של מידע כספי עתידי.

7. יחס כושר פירעון וסף הון (MCR) (המשך)

לאחר תאריך הדיווח פרעה החברה בפירעון מוקדם את כתבי ההתחייבות הנדחים בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח שהיוו הון משני ושלישוני לפי תקנות ההון. פירעון כתבי ההתחייבויות יקטין את ההון המוכר של החברה. להערכת החברה על אף הקיטון, היא תעמוד בדרישות ההון החלות עליה, גם ללא התחשבות בהקלות בתקופת הפריסה.

לפרטים נוספים בדבר דרישות ההון שחלות על החברה ולמגבלות בנושא דיבידנד ראה [באור 12](#) בדוחות הכספיים המאוחדים וכן דוח יחס כושר פירעון כלכלי המפורסם באתר האינטרנט של החברה בכתובת:
/פרסומי-דוחות-ונתונים/דוח-יחס-כושר-פירעון-כלכלי/https://www.shirbit.co.il

יובהר, כי המידע בדבר יעדי החברה ותוכניתה האסטרטגית הינו בבחינת מידע צופה פני עתיד. ציפיות החברה בנושא זה מתבססות על היכרות החברה את השוק בו היא פועלת ועל הערכות החברה באשר להתפתחותה העסקית, המסחרית והטכנולוגית. עם זאת, יתכן וציפיותיה ותחזיותיה של החברה לא תתממשנה, וזאת, בין היתר, בשל תלותן בגורמים חיצוניים שאינם בשליטת החברה, שינויים המתרחשים במשק הישראלי בכלל ובשוק הביטוח בפרט, התפתחות רגולטורית ושינויים אצל סוכנים ו/או מבטחי משנה ו/או מתחרים, העשויים להשפיע על יעדיה ועל הדרך להשיגם.

חברי הדירקטוריון מודים להנהלת החברה, עובדיה וסוכניה על תרומתם לחברה.

הצהרת המנהל הכללי *

אני, צבי ליבושור, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן - "חברת הביטוח") לשנת 2020 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי* של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

צבי ליבושור
מנהל כללי

30 במרס, 2021

(* כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרת סמנכ"ל הכספים *

אני, רונן שקד, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לשנת 2020 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי^(*) של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכן שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רונן שקד
סמנכ"ל כספים

30 במרס, 2021

(*) כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

1. ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון של שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן - "חברת הביטוח") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של חברת הביטוח תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של חברת הביטוח לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.
 2. ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.
 3. הנהלת חברת הביטוח בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO).
- בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר, 2020, הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

30 במרס, 2021

תאריך אישור הדוחות הכספיים

יגאל רבנוף
יו"ר הדירקטוריוןצבי ליבושור
מנכ"לרונון שקד
סמנכ"ל כספים

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות
של שירביט חברה לביטוח בע"מ בהתאם להוראות הממונה
על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - COSO). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קויימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה) (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2020 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה לימים 31 בדצמבר, 2020 ו-2019 ולכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2020, 2019 ו-2018 והדוח שלנו מיום 30 במרס, 2021, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים מאוחדים וכן הפניית תשומת לב לאמור:

1. בבאור 27(א) לדוחות הכספיים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.
2. בבאור 27(ב) לדוחות הכספיים המאוחדים בדבר החשיפה לבקשות לאישור תובענות כייצוגיות מהותיות שאינן במהלך העסקים הרגיל כנגד החברה אשר במרכזן ניצב אירוע הפריצה לשרתי החברה.

שירביט חברה לביטוח בע"מ

פרק ג' - דוחות כספיים מאוחדים

ליום 31 בדצמבר, 2020

שירביט חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים מאוחדים ליום 31 בדצמבר, 2020

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח רואה החשבון המבקר
3-4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר
6	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
7-8	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
9-105	באורים לדוחות הכספיים המאוחדים
106	דוח רואה חשבון המבקר על מידע כספי נפרד
107-110	נספח לדוחות הכספיים המאוחדים

דוח רואה החשבון המבקר

לבעלי המניות של שירביט חברה לביטוח בע"מ

ביקרנו את המידע הכספי המצורף של שירביט חברה לביטוח בע"מ והחברות בנות שלה (להלן - החברה) הכולל את הדוחות המאוחדים על המצב הכספי לימים 31 בדצמבר, 2020 ו-2019 ואת הדוחות המאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2020, 2019 ו-2018. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על-ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו הדוחות הכספיים המאוחדים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי המאוחד של החברה לימים 31 בדצמבר, 2020 ו-2019 ואת תוצאות הפעולות המאוחדות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים המאוחדים לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2020, 2019 ו-2018, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור:

1. בבאור 27(א) לדוחות הכספיים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.
2. בבאור 27(ב) לדוחות הכספיים המאוחדים בדבר חשיפה לבקשות לאישור תובענות כייצוגיות מהותיות שאינן במהלך העסקים הרגיל כנגד החברה אשר במרכזן ניצב אירוע הפריצה לשרתי החברה.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי החשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2020 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 30 במרס, 2021 כלל חוות דעת בלתי מסוייגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

נכסים

ליום 31 בדצמבר		באור	
2019	2020		
אלפי ש"ח			
6,360	9,191	4	נכסים בלתי מוחשיים
34,631	35,667	5	הוצאות רכישה נדחות
39,152	31,912	6	רכוש קבוע
81,751	79,423	7	נדל"ן להשקעה
399,082	458,462	13	נכסי ביטוח משנה
30	9,979		נכסי מסים שוטפים
17,896	15,433	8	חייבים ויתרות חובה
82,642	75,158	9	פרמיות לגבייה
		10	השקעות פיננסיות:
588,725	554,898		נכסי חוב סחירים
157,893	99,038		נכסי חוב שאינם סחירים
14,281	7,091		מניות
59,592	91,277		אחרות
820,491	752,304		סך כל ההשקעות הפיננסיות
51,582	82,705	11	מזומנים ושווי מזומנים
<u>1,533,617</u>	<u>1,550,234</u>		סך כל הנכסים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר		באור	
2019	2020		
אלפי ש"ח			
		12	הון:
41,766	41,766		הון מניות
52,869	52,869		פרמיה על מניות
27,143	23,325		קרנות הון
135,389	139,990		יתרת רווח
257,167	257,950		סך כל ההון
			התחייבויות:
938,396	922,624	13	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
17,124	15,794	(1)24	התחייבויות בגין מסים נדחים
11,764	12,664	14	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
4,937	19		התחייבות בגין מסים שוטפים
253,238	290,946	15	זכאים ויתרות זכות
50,991	50,237	16	התחייבויות פיננסיות
1,276,450	1,292,284		סך כל ההתחייבויות
1,533,617	1,550,234		סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

30 במרס, 2021

תאריך אישור הדוחות הכספיים

יגאל רבנוף
י"ר הדירקטוריון

צבי ליבושור
מנכ"ל

רון שקד
סמנכ"ל כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2018	2019	2020	באור	
אלפי ש"ח (למעט נתוני רווח נקי למניה)				
575,148	531,477	452,856	17	פרמיות שהורווחו ברוטו
151,145	172,612	176,043	17	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
424,003	358,865	276,813		פרמיות שהורווחו בשייר
18,755	35,919	6,753	18	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
25,015	26,826	24,431	19	הכנסות מעמלות
467,773	421,610	307,997		סך כל ההכנסות
427,118	383,427	330,895		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
129,477	136,155	160,254		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
297,641	247,272	170,641	20	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
111,887	109,031	91,953	21	הוצאות הנהלה וכלליות
23,634	26,277	25,976	22	הוצאות אחרות
-	-	8,843	(ג')1	הוצאות מימון
2,840	3,148	3,024	23	סך כל ההוצאות
436,002	385,728	300,437		רווח לפני מסים על ההכנסה
31,771	35,882	7,560		מסים על ההכנסה
10,820	12,722	3,112	24	רווח נקי
20,951	23,160	4,448		רווח (הפסד) כולל אחר:
5,115	4,490	(3,769)		הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע
1,591	306	237		רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ
678	(879)	(909)		השפעת המס בגין רכיבים של רווח כולל אחר
(1,721)	(1,146)	776	24	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
5,663	2,771	(3,665)		סה"כ רווח כולל
26,614	25,931	783		רווח נקי למניה (בש"ח)
0.50	0.55	0.11		מספר המניות ששימשו לחישוב רווח למניה
41,764	41,764	41,764		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

סה"כ הון	יתרת רווח	קרנות הון אלפי ש"ח	פרמיה על מניות	הון המניות	
209,622	95,029	19,958	52,869	41,766	יתרה ליום 1 בינואר, 2018
(5,000)	(5,000)	-	-	-	חלוקת דיבידנד
20,951	20,951	-	-	-	רווח נקי
					רווח כולל אחר:
5,115	-	5,115	-	-	הערכה מחדש בגין שערות רכוש קבוע
1,591	1,591	-	-	-	רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
678	-	678	-	-	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ
(1,721)	(538)	(1,183)	-	-	השפעת המס בגין רכיבים של רווח כולל אחר
5,663	1,053	4,610	-	-	סה"כ רווח כולל אחר
26,614	22,004	4,610	-	-	סה"כ רווח כולל
231,236	112,033	24,568	52,869	41,766	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
23,160	23,160	-	-	-	רווח נקי
					רווח כולל אחר:
4,490	-	4,490	-	-	הערכה מחדש בגין שערות רכוש קבוע
306	306	-	-	-	רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
(879)	-	(879)	-	-	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ
(1,146)	(110)	(1,036)	-	-	השפעת המס בגין רכיבים של רווח כולל אחר
2,771	196	2,575	-	-	סה"כ רווח כולל אחר
25,931	23,356	2,575	-	-	סה"כ רווח כולל
257,167	135,389	27,143	52,869	41,766	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
4,448	4,448	-	-	-	רווח נקי
					רווח כולל אחר:
(3,769)	-	(3,769)	-	-	הערכה מחדש בגין שערות רכוש קבוע
237	237	-	-	-	רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
(909)	-	(909)	-	-	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ
776	(84)	860	-	-	השפעת המס בגין רכיבים של רווח כולל אחר
(3,665)	153	(3,818)	-	-	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
783	4,601	(3,818)	-	-	סה"כ רווח (הפסד) כולל
257,950	139,990	23,325	52,869	41,766	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			נספח	
2018	2019	2020		
אלפי ש"ח				
(10,902)	36,219	39,464	א	<u>מזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת</u> מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
(1,408)	(1,888)	(1,912)		השקעה ברכוש קבוע
(3,316)	(2,720)	(6,309)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
92	194	106		תמורה ממימוש רכוש קבוע
(4,632)	(4,414)	(8,115)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
(5,000)	-	-		דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
(5,000)	-	-		מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(7)	(115)	(226)		הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים של פעילות חוץ
(20,541)	31,690	31,123		עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
40,433	19,892	51,582		<u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה</u>
19,892	51,582	82,705		<u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
20,951	23,160	4,448	נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (1)
			רווח נקי
			התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
			התאמות לסעיפי רווח והפסד:
			הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות:
(3,726)	(20,034)	(1,424)	נכסי חוב סחירים
(6,779)	843	(1,400)	נכסי חוב שאינם סחירים
351	(2,783)	3,231	מניות
3,218	(3,028)	(3,256)	אחרות
603	459	1,137	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
2,840	3,148	3,024	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות
(28)	(114)	(33)	רווח ממימוש רכוש קבוע
(3,387)	(4,846)	397	שינוי בשווי הוגן של נדל"ן להשקעה
			פחת והפחתות:
4,064	4,800	5,303	רכוש קבוע
2,619	2,818	3,478	נכסים בלתי מוחשיים
12,670	(33,640)	(15,772)	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(79,989)	(61,983)	(59,380)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
372	2,270	(1,036)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
10,820	12,722	3,112	מסים על ההכנסה
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
(3,686)	(14)	(9)	רכישת נדל"ן להשקעה, נטו
(29,810)	62,905	46,130	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
3,488	8,513	7,484	פרמיות לגבייה
(2,382)	(4,069)	3,562	חייבים ויתרות חובה
36,736	33,783	37,897	זכאים ויתרות זכות
(52,006)	1,750	32,445	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה עבור:
(2,632)	(2,728)	(3,190)	ריבית ששולמה
22,983	22,660	23,974	ריבית שהתקבלה
(3,068)	(10,823)	(19,545)	מסים ששולמו
1,570	1,554	1,130	מסים שהתקבלו
1,300	646	202	דיבידנד שהתקבל
20,153	11,309	2,571	
(10,902)	36,219	39,464	מזומנים, נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

(1) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות, נטו של השקעות פיננסיות הנובעות מפעילות בגין חוזי ביטוח.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

באור 1: - כללי

א. פעילות החברה

החברה פועלת כמבטח ישיר ובאמצעות סוכנים בענפי הביטוח הכללי, בעיקר בענפים רכב רכוש, רכב חובה, דירות, בתי-עסק, תאונות אישיות, נסיעות לחו"ל ואחרים. כתובת החברה הראשית הינה רחוב יד חרוצים 18, נתניה.

מניות החברה מוחזקות על ידי חברת האם כהגדרתה להלן. לחברה 2 חברות בנות וחברה נכדה. כן מחזיקה החברה בפלורידה, ארה"ב בשותפות SHIRBIT PARTNERS LLP (להלן - השותפות); בחברת SHIRBIT PROPERTIES INC המוחזקת במלואה על ידי חברת SHIRBIT PROPERTIES INC. עיקר עסקי החברות בארה"ב הוא החזקת נכסי מקרקעין מניבים בארה"ב וניהולם לצורכי השקעה.

ב. התפשטות נגיף הקורונה

בחודש דצמבר 2019 התפרץ בסין נגיף הקורונה (COVID-19) ומשם התפשט לרחבי העולם ובכלל זה לישראל. התפשטות הנגיף בישראל, הובילה למדיניות של הטלת סגרים ומגבלות במהלך שנת 2020, והטלת צווי חירום והוראות שעה עם הנחיות לציבור ולמעסיקים.

ההתפרצות העולמית של נגיף הקורונה והמגבלות שהוטלו על ידי ממשלות הביאה למשבר כלכלי עולמי ובמחצית הראשונה של 2020 גרמה לירידות שערים וירידות חדות בשווקי ההון בארץ ובעולם, שהשפיעו לרעה על תיק הנוסטרו של החברה. ברבעון הראשון רשמה החברה הפסדים מניירות ערך בסך כ- 23.5 מיליון ש"ח (כ- 15 מיליון ש"ח לאחר מס). בהמשך השנה חל תיקון של בשווקים והחברה רשמה רווחים מהשקעות פיננסיות שקיזזו את ההפסדים מהרבעון הראשון והסתכמו לסך של כ- 2.2 מיליון ש"ח בשנת 2020. לאחר תאריך הדיווח המשיכה מגמה חיובית בשוק ההון והחברה רשמה רווחים נוספים מניירות ערך כך שסמוך למועד פרסום הדוחות סך הרווחים מתיק ההשקעות הסתכם בכ- 9.5 מיליון ש"ח.

הפגיעה ברווחים בתיק ההשקעות בשנת 2020 צפויה להשפיע על ההון המוכר של החברה וליחס כושר פירעון כלכלי. החברה מעריכה כי תעמוד בדרישות ההון החלות עליה גם ללא התחשבות בהקלות בתקופת הפריסה.

מאז התפשטות הנגיף נוקטת החברה בפעולות למניעת הדבקה והתפשטות הנגיף בקרב עובדיה. נכון למועד פרסום הדוח, החברה ממשיכה לשמר שגרת עבודה רציפה, תוך שמירה על סביבת עבודה בטוחה.

סיווג השקעות פיננסיות מקבוצת שווי הוגן דרך רווח או הפסד

ביום 1 במרס, 2020 החליטה החברה על סיווג נכסים פיננסיים מקבוצת שווי הוגן דרך רווח או הפסד לקבוצת השקעות המוחזקות לפדיון בסך של כ- 85 מיליון ש"ח וזאת בהתאם לתקן חשבונאות IAS 39 בדבר מכשירים פיננסיים. לפירוט השקעות פיננסיות ראה באור 10 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

השפעה על מגזרי פעילות

בתחום ביטוח רכב רכוש - בשל הירידה בתנועת כלי רכב, בעיקר ברבעון השני, חלה ירידה בשכירות התביעות שגרמה לשיפור בתוצאות חיתומיות. בעניין זה ראה באור 27 להלן בדבר בקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו נגד החברה.

תחום ביטוחי רכוש וחבויות אחרים - ירידה בהיקף הפרמיות בעיקר בענפי נסיעות לחו"ל, הנדסי וחבויות בעקבות סגירת נמלי תעופה, ביטול טיסות לחו"ל, סגר כללי והשבתת עסקים.

החברה בחנה את השפעת המשבר על השווי ההוגן של נכסי נדל"ן שבבעלותה וכתוצאה מכך הכירה בירידת ערך בדוח על רווח והפסד ורווח כולל אחר.

במהלך הרבעון השני של שנת 2020 בוטלו מגבלות רבות במשק ובמהלך הרבעונים השלישי והרביעי של שנת 2020, הוחמרו המגבלות עד לכדי הטלת סגרים נוספים. נכון למועד פרסום הדוח ניתנו הקלות בחלק מההגבלות, אך טרם הוסרו כלל ההגבלות שהוטלו על המשק.

באור 1: - כללי (המשך)

ב. התפשטות נגיף הקורונה (המשך)

חשיפה למבטחי משנה

בחודש יולי 2020 הורידה חברת הדירוג AM BEST את דירוג האשראי של חברת GENERAL INSURANCE COMPANY OF INDIA LTD (להלן - GIC) מ-A ל-B++.

GIC היא אחד ממבטחי משנה של החברה בענפי ביטוח רכב חובה ורכוש, חבויות, הנדסי, דירות, ועסקים. לאור האמור הגדילה החברה את שיעור הפיקדונות של GIC בביטוח חובה מ- 50% ל- 70%. ביום 11 באוקטובר, 2020 ולקראת חידושי הסכמי ביטוח המשנה לשנת 2021, שלח הממונה הנחיה לחברה לבצע התאמות בהיקף חשיפת החברה ל-GIC ולהגביל את שיעור ההשתתפות של GIC בהסדר ביטוח המשנה בתחום ענף רכב חובה, כל עוד דירוג האשראי של GIC נמוך מ-A.

להערכת החברה, נכון למועד הדוח, ירידת הדירוג כאמור לעיל, איננה יוצרת סיכון מהותי לחברה.

לפרטים נוספים על חשיפה למבטחי משנה ראה באור 25 ו'7).

להערכת החברה הימשכות המשבר עלולה להשפיע על פעילותה, בין היתר בתחומים הבאים: המשך פגיעה במכירות ביטוחי נסיעות לחו"ל, המשך שחיקת תעריפים בעיקר בענפי רכב בשל תחרות גוברת וכן פגיעה אפשרית נוספת בתיק ההשקעות בשל אי וודאות כלכלית.

מדובר באירוע שאינו בשליטת החברה ולפיכך אין ביכולתה לאמוד את ההיקף הכולל של השפעתו על פעילותה.

פעולות התייעלות

במסגרת היערכות החברה לירידה בפעילות העסקית נקטה החברה בצעדי התייעלות הכוללים הוצאת עובדים לחל"ת ולחופשות בתשלום. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים כל עובדי החברה עובדים כרגיל, במתכונת משולבת. בנוסף, בוצעו הפחתות שכר יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל ושל שאר המנהלים הבכירים, דחיית תשלום תוספות שכר לשנת 2021 וכן קיצוץ בחלק מפעילויות רווחת העובדים שתוכננו לשנת 2020.

נכון למועד הדוח אין לחברה יכולת להעריך באופן מלא את השפעת המגיפה על החברה וזאת בעיקר עקב רמה גבוהה של אי ודאות באשר להמשך המשבר, המועד בו תבלם המגיפה וההשפעות על המשק הגלובלי והישראלי, היקפי האבטלה וחשש מהתפתחות מצב של מיתון עולמי או מקומי ולאור צפי להמשך תנודתיות בשווקי ההון.

ג. אירוע סייבר

ביום 30 בנובמבר, 2020 חוותה החברה אירוע שזוהה בשלב ראשון כתקלה במערכות החברה ובהמשך זוהה כאירוע אבטחה חמור, כהגדרתו בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017.

מתחילת האירוע ובמהלכו פעלה החברה בשיתוף פעולה מלא ובשקיפות מול הרגולטורים וגופי שלטון שונים לרבות רשות שוק ההון ביטוח וחסכון, הרשות להגנת הפרטיות, מערך הסייבר הלאומי ומשטרת ישראל.

לצורך הטיפול באירוע הסייבר הוקם בחברה צוות לניהול והתמודדות עם האירוע שליווה את החברה וסייע לה באמצעות מומחים בתחום ניהול אירועי סייבר והתאוששות מהם.

זמן קצר לאחר גילוי האירוע פרסמה קבוצת האקרים, באמצעות מערכת המסרים 'טלגרם', מידע שדלף מרשת החברה שכלל מידע אישי של נושאי מידע ומידע טכני אודות תשתיות טכנולוגיות של החברה. קבוצת האקרים גם פרסמה דרישת סחיטה לקבל מהחברה תשלום כתנאי לעצירת דלף מידע נוסף, אך החברה סירבה לדרישה.

ברבעון הרביעי של שנת 2020 רשמה החברה הוצאות בסך של כ- 9 מיליון ש"ח לטיפול באירוע הסייבר. למועד אישור הדוחות הכספיים אין לחברה הערכה מלאה בדבר היקף הנזק הכולל שנגרם לה כתוצאה מאירוע הסייבר.

במועד אירוע הסייבר הייתה החברה מבוטחת בפוליסה לביטוח אירועי סייבר והיא פועלת למיצוי זכויותיה מכוח הפוליסה.

בגין אירוע הסייבר הוגשו כנגד החברה 4 בקשות לאישור תובענות כייצוגיות. לפרטים ראה באור 27 (ב) להלן.

באור 1: - כללי (המשך)

ד. הגדרות
 בדוחות כספיים אלו:

החברה	- שירביט חברה לביטוח בע"מ.
הקבוצה	- החברה והחברות המאוחדות.
חברות מאוחדות	- חברות או שותפויות שדוחותיהן מאוחדים, במישרין או בעקיפין, עם דוחות החברה.
החברה האם	- חברת שירביט אחזקות בע"מ.
צדדים קשורים	- כהגדרתם ב- IAS 24.
בעלי עניין ובעל שליטה	- כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
הממונה	- הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
חוק הפיקוח	- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
תקנות כללי ההשקעה	- תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 ו"חוזר כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים", שפרסם הממונה.
חוזי ביטוח	- חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	- עתודות ביטוח ותביעות תלויות במגזר הפעילות ביטוח כללי.
נכסי ביטוח משנה	- חלקם של מבטחי המשנה בעתודות הביטוח ובתביעות התלויות.
משטר סולבנסי פרמיות	- משטר רגולטורי לעניין יחס כושר פירעון כלכלי שנקבע על ידי הממונה בחוזר 2018-1-3. - פרמיות לרבות דמים.
פרמיות שהורווחו	- פרמיות המתייחסות לתקופת הדוח.
מדד	- מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
דולר	- דולר של ארה"ב.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

1. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות, למעט נדל"ן להשקעה, בנייני משרד לשימוש עצמי, נכסים והתחייבויות פיננסיות (בגין מכשירים נגזרים) המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד והתחייבויות ביטוחיות והתחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו.

למידע נוסף בדבר אופן המדידה של נכסים והתחייבויות אלו, ראה סעיפים ה', ו', ז', ח' ו-יג' להלן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים (המשך)

2. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS). כמו כן, הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על-פיו.

3. תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי הרגיל של החברה, עולה בעיקרה על שנה, במיוחד בהתייחס לעסקי ביטוח כללי בעלי זנב ארוך.

4. מבנה הדיווח הנוכחי

הדוחות המאוחדים על המצב הכספי, הכוללים בעיקר את הנכסים וההתחייבויות של החברה, הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו מספקת מידע מהימן ורלוונטי יותר, כפי שנדרש ב- IAS 1 והנחיות הממונה.

5. מדיניות חשבונאית עקבית וישום לראשונה של תקני IFRS

המדיניות החשבונאית של החברה והחברות הבנות שיושמה בדוחות הכספיים הינה עקבית בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

השיקולים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית של הקבוצה שקלה ההנהלה את הנושאים הבאים, שלהם ההשפעה המהותית ביותר על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים:

סיווג ויעוד ההשקעות הפיננסיות

הנהלת החברה הפעילה שיקול דעת בבואה לסווג ולייעד את ההשקעות הפיננסיות לקבוצות הבאות:

- נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
- השקעות המוחזקות לפדיון.
- הלוואות וחייבים.

ראה סעיף ו' ובאור 10 להלן.

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים ואקטואריים, המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הקבוצה, נדרשת הנהלת הקבוצה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הקבוצה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיזוניים ועל הנחות סבירות לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. יובהר שההנחות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, עקב שינויים רגולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחום הביטוח ואשר קיימת אי וודאות באשר לאופן התממשותם והשלכותיהם.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי הקבוצה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת:

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות (המשך)

1. התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח מבוססות על שיטות הערכה אקטוארית ועל הנחות המפורטות בבאור 25'ה' להלן.

ההערכות האקטואריות וההנחות השונות נגזרות בעיקרן מניסיון העבר ומבוססות על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את מה שיקרה בעתיד. השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים או בחומרתם, וכן שינוי המצב המשפטי עשויים להשפיע באופן מהותי על גובה ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח. לגבי שינויים בהנחות העיקריות וניתוחי רגישות של הסיכון הביטוחי ראה באור 25 להלן.

2. תביעות משפטיות

נגד החברה תלויות ועומדות תביעות משפטיות וכן בקשות לאישור תובענות כייצוגיות. בהערכות סיכויי התביעות המשפטיות שהוגשו נגד החברה הסתמכה החברה על חוות דעת יועציה המשפטיים. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. מאחר שתוצאות התביעות תקבענה בחלקן בבתי המשפט, עלולות תוצאות אלה להיות שונות מהערכות אלה. ראה מידע נוסף בסעיף יד' ובבאור 27 להלן.

בנוסף לתביעות האמורות, החברה חשופה לטענות/תביעות משפטיות שטרם נטענו/הוגשו, וזאת, בין היתר, בהתקיים ספק בפרשנות הסכם ו/או הוראת דין ו/או אופן יישומם.

חשיפה זו מובאת לידיעת החברה וחברות מוחזקות שלה במספר דרכים, ובין היתר: באמצעות פניות לקוחות לגורמים בקבוצה ובמיוחד לממונה על פניות הציבור בקבוצה, באמצעות תלונות לקוחות ליחידה לפניות הציבור במשרד המפקח, ובאמצעות תביעות (שאינן ייצוגיות) המוגשות לבית המשפט. נושאים אלו מובאים לידיעת הנהלת הקבוצה אם וככל שהגורמים המטפלים מזהים כי הטענות עשויות להיות בעלות השלכות רחבות. בהערכת הסיכון הנובע מטענות/תביעות שטרם הוגשו מסתמכות החברות בקבוצה על הערכות פנימיות של הגורמים המטפלים וההנהלה, המשקללות את הערכת הסיכוי להגשת תביעה ואת הסיכוי להצלחת התביעה, אם וככל שתוגש. ההערכה מבוססת על הניסיון שנצבר ביחס להגשת תביעות ועל ניתוח הטענות לגופן. מטבע הדברים, לאור השלב הראשוני בו מצוי ברור הטענה המשפטית, עשויה התוצאה בפועל להיות שונה מההערכה שנעשתה בשלב שטרם הוגשה התביעה.

3. קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים לא סחירים

השווי ההוגן של אגרות חוב בלתי סחירות, הניתן לצרכי באור בלבד, מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

השווי ההוגן של קרנות השקעה נקבע על פי ערך נכס נקי (NAV) בהתבסס על דוחות כספיים האחרונים של הקרנות ומדיווחים המתקבלים מקרנות.

4. ירידת ערך של השקעות פיננסיות

כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית שקיים הפסד מירידת ערך בגין הלוואות וחיובים המוצגים בעלותם המופחתת, סכום ההפסד נזקף לדוח רווח והפסד, ראה סעיף י' להלן.

בכל תאריך דיווח בוחנת הקבוצה האם קיימת ראייה אובייקטיבית כאמור.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות (המשך)

5. נדל"ן להשקעה

נדל"ן להשקעה הניתן למדידה מהימנה מוצג לפי שווי הוגן לתאריך הדיווח כאשר שינויים בשווי ההוגן נזקפים לרווח או הפסד. השווי ההוגן נקבע בדרך כלל על ידי מעריכי שווי חיצוניים בלתי תלויים, בהתאם להערכות שווי כלכליות, הכוללות שימוש בטכניקות הערכה והנחות לגבי אומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים מהנכס ואומדן שיעור היוון מתאים לתזרימי מזומנים אלה. אם ניתן, נקבע השווי ההוגן בהתייחס לעסקאות שנעשו לאחרונה בנדל"ן בעל אופי ומיקום דומים לזה המוערך. ראה מידע נוסף בסעיף ח' להלן.

במדידת השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה נדרשים מעריכי שווי והנהלת החברה להשתמש בהנחות מסוימות לגבי שיעורי התשואה הנדרשים לגבי נכסי הקבוצה, מחירי ההשכרה העתידיים, שיעורי התפוסה, חידושי חוזים, הסתברות להשכרת שטחים פנויים, הוצאות תפעול הנכסים, איתנותם הפיננסית של השוכרים והשלכות הנובעות מהשקעות שיידרשו לפיתוח עתידי, על מנת להעריך את תזרימי המזומנים העתידיים מהנכסים. שינוי בהנחות המשמשות במדידת הנדל"ן להשקעה עשוי לגרום לשינוי בשווי ההוגן.

לעניין קביעת השווי ההוגן של בנייני משרד - ראה סעיף ז' להלן.

6. הטבות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

התחייבות בגין תכניות להטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה, נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוך בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היוון, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. יתרת ההתחייבויות עשויה להיות מושפעת בצורה משמעותית בגין שינויים באומדנים אלו. לפרטים נוספים ראה סעיף יג' להלן.

7. נכסי מסים נדחים

נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים, שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש אומדן של הנהלה, על מנת לקבוע את סכום נכסי המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי וסכום ההכנסה החייבת במס הצפויה. לפרטים נוספים ראה סעיף יז' להלן.

8. הערכה מחדש של רכוש קבוע

הקבוצה מודדת מבנים ומקרקעין המהווים רכוש קבוע בסכומים משוערכים, והשינויים בשווי הוגן נזקפים לרווח כולל אחר. הקבוצה התקשרה עם מעריך חיצוני בלתי תלוי על מנת להעריך את השווי ההוגן ליום 31 בדצמבר, 2020. המבנים ומקרקעין מוערכים על בסיס התייחסות לראיות זמינות בשוק, תוך שימוש במחירים בני השוואה המותאמים לגורמי שוק ספציפיים כגון סוג הנכסים, מיקומם ומצבם.

ג. מטבע הפעילות ומטבע חוץ

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

מטבע ההצגה ומטבע הפעילות של הדוחות הכספיים הינו שקלים חדשים.

הקבוצה קובעת עבור כל חברה בקבוצה מהו מטבע הפעילות של כל חברה.

נכסים והתחייבויות של חברה מוחזקות המהווה פעילות חוץ מתורגמים לפי שער סגירה בכל תאריך דיווח. פריטי דוח רווח או הפסד מתורגמים לפי שער חליפין ממוצעים בכל התקופות המוצגות. הפרשי התרגום שנוצרו נזקפים לרווח (הפסד) כולל אחר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. מטבע הפעילות ומטבע חוץ (המשך)

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה (המשך)

הלוואות בין-חברתיות בקבוצה, אשר אין כוונה לסלקן והן אינן צפויות להיפרע בעתיד הנראה לעין מהוות במהותן חלק מההשקעה בפעילות חוץ, ולפיכך הפרשי שער מהלוואות אלו (בניכוי השפעת המס) נזקפים, לרווח (הפסד) כולל אחר.

בעת מימוש פעילות חוץ, או בעת מימוש חלקי של פעילות חוץ, תוך איבוד שליטה, הרווח (ההפסד) המצטבר המתייחס לאותה פעילות, שהוכר כרווח כולל אחר נזקף לרווח או הפסד. בעת מימוש חלקי של פעילות חוץ תוך שימור השליטה בחברה המאוחדת, חלק יחסי של הסכום שהוכר ברווח הכולל האחר מיוחס מחדש לזכויות שאינן מקנות שליטה.

2. עסקאות, נכסים והתחייבויות במטבע חוץ

עסקאות הנקובות במטבע חוץ (מטבע השונה ממטבע הפעילות) נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים בכל תאריך דיווח למטבע הפעילות לפי שער החליפין במועד זה. הפרשי שער נזקפים לדוח רווח והפסד.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ המוצגים לפי שווי הוגן מתורגמים למטבע הפעילות בהתאם לשער החליפין במועד שבו נקבע השווי ההוגן.

עסקאות ביטוח משנה לסוגיהן מתורגמות למטבע הפעילות בהתאם להסכמים שנחתמו עם מבטחי המשנה.

3. פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך דיווח, בהתאם לתנאי ההסכם.

ד. דוחות כספיים מאוחדים

הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את הדוחות של חברות שלחברה יש שליטה בהן (חברות בנות). שליטה מתקיימת כאשר לחברה יש כח השפעה על הישות המושקעת, חשיפה או זכויות לתשואות משתנות כתוצאה ממעורבותה בישות המושקעת וכן היכולת להשתמש בכח שלה כדי להשפיע על סכום התשואות שינבע מהישות המושקעת. בבחינת שליטה מובאת בחשבון השפעת זכויות הצבעה פוטנציאליות רק אם הן ממשיות. איחוד הדוחות הכספיים מתבצע החל ממועד השגת השליטה, ועד למועד בו הופסקה השליטה.

הדוחות הכספיים של החברה והחברות הבנות ערוכים לתאריכים ולתקופות זהים. המדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים של החברות הבנות יושמה באופן אחיד ועקבי עם זו שיושמה בדוחות הכספיים של החברה. יתרות ועסקאות הדדיות מהותיות ורווחים והפסדים הנובעים מעסקאות בין חברות הקבוצה בוטלו במלואם בדוחות הכספיים המאוחדים.

ה. חוזי ביטוח בביטוח כללי

IFRS 4, הדרן בחוזי ביטוח, מאפשר למבטח להמשיך במדיניות החשבונאית בה נקט לפני מועד המעבר לתקינה הבינלאומית לגבי חוזי ביטוח שהוא מנפיק (לרבות עלויות רכישה קשורות ונכסים בלתי מוחשיים קשורים) וכן חוזי ביטוח משנה שהוא רוכש. להלן תמצית המדיניות החשבונאית בקשר לחוזי ביטוח:

(1) הכרה בהכנסה - ראה סעיף טו' להלן.

(2) סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ושייר כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, הוצאות עקיפות לשוב תביעות תלויות שאירעו בשנת הדוח וכן עדכון ההפרשה לתביעות התלויות (הכוללת הפרשה לעלויות ישירות ועקיפות בטיפול בתביעות) שנרשמה בשנים קודמות.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. חוזי ביטוח בביטוח כללי (המשך)

(3) התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות רכישה נדחות:

עתודות הביטוח והתביעות התלויות הכלולים בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, וחלקם של מבטחי משנה בעתודות ובתביעות התלויות, הכלול בסעיף נכסי ביטוח משנה, חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ג-2013 (להלן - תקנות חישוב עתודות), הנחיות הממונה ושיטות אקטואריות מקובלות לחישוב תביעות תלויות, המיושמות בהתאם לשיקול דעתה של האקטוארית הממונה.

(4) סעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, מורכב מעתודות ביטוח ותביעות תלויות, כלהלן:

(א) הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, (Unearned Premium Reserve), משקפת את דמי הביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך הדיווח.

(ב) הפרשה לפרמיה בחסר (Premium Deficiency Reserve). הפרשה זו נרשמת במידה והפרמיה שטרם הורווחה (בניכוי הוצאות הרכישה הנדחות) אינה מכסה את העלויות הצפויות בגין חוזי הביטוח. ההפרשה מבוססת, בין היתר, על מודל שנקבע בתקנות חישוב עתודות.

(ג) תביעות תלויות מחושבות לפי המודלים כמפורט להלן:

1. תביעות תלויות וחלקם של מבטחי המשנה בהן נכללו לפי הערכה אקטוארית, למעט לגבי הענפים המפורטים בסעיף 2 להלן. הוצאות עקיפות ליישוב תביעות נכללו לפי הערכה אקטוארית. התחשיב האקטוארי בביטוח כללי (למעט ביטוח בריאות, תאונות אישיות ונסיעות לחו"ל) בוצע על ידי האקטוארית הממונה, גב' מעיין מלמד, ובענפי ביטוח בריאות, תאונות אישיות ונסיעות לחו"ל על ידי האקטואר, ד"ר דב רפאל.

2. בענפי ביטוח מקיף לבתי עסק, ביטוח הנדסי, ביטוח ימי, חלק מענף תאונות אישיות ובריאות וענפי חבויות, בהם קבע האקטואר כי לא ניתן ליישם מודל אקטוארי עקב העדר מובהקות סטטיסטית נכללו התביעות התלויות בהתבסס על הערכות מומחים חיצוניים ועובדי החברה שמטפלים בתביעות וכן בתוספת IBNR ככל שנדרש.

3. שיבובים ושרידים מובאים בחשבון בבסיס הנתונים לפיו מחושבות ההערכות האקטואריות של התביעות התלויות. בענפים שאינם סטטיסטיים נלקחים השיבובים בחשבון בעת הערכת הסיכון הכלול בתיקי התביעה על בסיס פרטני.

4. להערכת החברה התביעות התלויות הינן נאותות, וזאת בהתחשב בכך שהתביעות התלויות מחושבות בעיקרן על בסיס אקטוארי ויתרתן כוללת הפרשות מתאימות ככל שנדרש ל-IBNR.

(5) בדיקת נאותות ההתחייבות בביטוח כללי

החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי כמפורט בבאור 25ה(3)(ד) להלן.

(6) הוצאות רכישה נדחות בביטוח כללי כוללות עמלות לסוכנים והוצאות הנהלה וכלליות בקשר עם רכישת פוליסות, המתייחסות לפרמיות שטרם הורווחו. הוצאות הרכישה מחושבות לפי שיעורי ההוצאות בפועל או לפי שיעורים תקינים, שנקבעו בתקנות הפיקוח, כאחוז מהפרמיה שטרם הורווחה, לכל ענף בנפרד, לפי הנמוך שבהם.

(7) עסקים המתקבלים מהתאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - הפול) נכללים לפי דיווחים המתקבלים עד לתאריך הדיווח בתוספת הפרשות לפי העניין, והכל בהתאם לשיעור השתתפות החברה בהם.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. מכשירים פיננסיים

המדיניות החשבונאית המיושמת על ידי החברה בגין מכשירים פיננסיים, הינה בהתאם ל- IAS39. ראה סעיף י"ט להלן, בדבר דחיית אימוץ IFRS9.

1. מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים

מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים הן נכסים פיננסיים והן התחייבויות פיננסיות. נכסים פיננסיים כוללים השקעות פיננסיות (נכסי חוב סחירים, נכסי חוב שאינם סחירים, מניות ואחרות) וכן נכסים פיננסיים אחרים כגון: פרמיות לגבייה, חייבים אחרים, מזומנים ושווי מזומנים. כמו כן, מכשירים פיננסיים כוללים התחייבויות פיננסיות, כגון הלוואות ואשראי שנתקבלו ואשראי ספקים וזכאים אחרים.

ההכרה הראשונית במכשירים פיננסיים שאינם נגזרים הינה לפי שווי הוגן ולגבי מכשירים שאינם מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד בתוספת כל עלויות העסקה הישירות הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה הראשונית, מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים נמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח או הפסד, אם הם מוחזקים למסחר או אם יועדו ככאלה בעת ההכרה הראשונית בהם. מכשיר פיננסי מוכר כנכס או כהתחייבות במועד קבלת התנאים החוזיים על ידי החברה (מועד העסקה).

מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים כוללים יתרות מזומנים לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר, ברמת נזילות גבוהה, אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

השקעות המוחזקות לפדיון

כאשר לחברה יש כוונה מפורשת ויכולת להחזיק מכשירי חוב עד למועד פדיונם, מכשירי החוב מסווגים כמוחזקים לפדיון. השקעות המוחזקות לפדיון נמדדות לפי עלות מופחתת בשיטת הריבית האפקטיבית המביאה בחשבון גם את עלויות העסקה בניכוי הפסדים מירידת ערך.

נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

מכשיר פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מוחזק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה הראשונית בו.

הלוואות וחייבים

הלוואות וחייבים הינן השקעות המוחזרות בתשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינן נסחרות בשוק פעיל. לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות מוצגות על פי תנאיהן לפי העלות בתוספת עלויות עסקה ישירות, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית, ובניכוי הפרשה לירידת ערך. חייבים לזמן קצר מוצגים לפי תנאיהם, בדרך כלל בערכם הנומינלי.

2. מכשירים פיננסיים נגזרים

נגזרים פיננסיים מוכרים לראשונה לפי שווי הוגן. עלויות עסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. לאחר ההכרה הראשונית, נמדדים הנגזרים לפי שווי הוגן, כשהשינויים בשווי הוגן נזקפים לדוח רווח או הפסד.

3. נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

ערכם של נכסים והתחייבויות פיננסיות צמודי מדד, שאינם נמדדים לפי שווי הוגן, משוערכים בכל תקופה בהתאם לשיעור עליית המדד בפועל.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. מכשירים פיננסיים (המשך)

4. החברה קיבלה החלטות לייעוד הנכסים כדלקמן:

נכסים סחירים סווגו כנכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. נכסים שאינם סחירים העונים לקריטריונים של קבוצת הלוואות וחיובים, סווגו לקבוצה זו ונמדדו על פי עלות מופחתת, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית. נכסים מוחזקים לפדיון - נכסים אלו כוללים אגרות חוב סחירות המוחזקות במסגרת התחייבויות שאינן תלויות תשואה. נכסים אלו סווגו לקטגוריית "מוחזק לפדיון" מהנימוקים הבאים: בכוונת וביכולת החברה להחזיק בנכסים אלו עד למועד פדיונם הסופי. כמו כן, עומדים נכסים אלו כנגד התחייבויות ביטוחיות שבמרביתן הינן צמודות מדד, סיווג הנכסים לקטגוריה זו יוצר התאמה חשבונאית ברגישות לשינויים במדד בין הנכסים להתחייבויות שכנגדן הם עומדים.

5. קיצוז מכשירים פיננסיים

נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מקוזזים והסכום נטו מוצג בדוח על המצב הכספי אם קיימת זכות שניתנת לאכיפה משפטית לקזז את הסכומים שהוכרו, וכן קיימת כוונה לסלק את הנכס ואת ההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות במקביל. הזכות לקזז חייבת להיות ניתנת לאכיפה משפטית לא רק במהלך העסקים הרגיל של הצדדים לחוזה אלא גם במקרה של פשיטת רגל או חדלות פרעון של אחד הצדדים. על מנת שהזכות לקזז תהיה קיימת באופן מיידי, אסור שהיא תהיה תלויה באירוע עתידי או שיהיו פרקי זמן שבהם היא לא תחול, או שיהיו אירועים שיגרמו לפגיעתה.

6. התחייבויות פיננסיות

ההתחייבויות מוכרות לראשונה בשווי הוגן. הלוואות והתחייבויות אחרות הנמדדות בעלות מופחתת, מוצגות בניכוי עלויות עסקה ישירות.

לאחר ההכרה הראשונית, הטיפול החשבונאי בהתחייבויות פיננסיות מבוסס על סיווגם כמפורט להלן:

(א) התחייבויות פיננסיות בעלות מופחתת

לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות מוצגות על פי תנאיהן לפי העלות בניכוי עלויות עסקה ישירות תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית.

(ב) התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כוללות התחייבויות פיננסיות המוחזקות למסחר והתחייבויות פיננסיות המיועדות עם ההכרה הראשונית בהן להיות מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

7. גריעת מכשירים פיננסיים

(א) נכסים פיננסיים

נכס פיננסי נגרע כאשר פקעו הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי, או החברה העבירה את הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי, או נטלה על עצמה מחויבות לשלם את תזרימי המזומנים שהתקבלו במלואם לצד השלישי, ללא עיכוב משמעותי, ובנוסף העבירה באופן ממשי את כל הסיכונים וההטבות הקשורים בנכס או לא העבירה ואף לא הותירה באופן ממשי את כל הסיכונים וההטבות הקשורים בנכס אך העבירה את השליטה בנכס.

כאשר החברה העבירה את זכויותיה לקבל תזרימי מזומנים מהנכס ולא העבירה ולא הותירה, באופן ממשי, את הסיכונים וההטבות הקשורים בנכס ואף לא העבירה את השליטה בנכס, מוכר נכס חדש בהתאם למידת המעורבות הנמשכת של החברה בנכס.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ו. מכשירים פיננסיים (המשך)

7. גריעת מכשירים פיננסיים (המשך)

מעורבות נמשכת בדרך של ערבות לנכס המועבר נמדדת לפי הנמוך מבין היתרה המקורית של הנכס בדוחות הכספיים והסכום המרבי של התמורה שהחברה עשויה להידרש לשלם בחזרה.

(ב) התחייבויות פיננסיות

התחייבות פיננסית נגרעת כאשר היא מסולקת, דהיינו ההתחייבות נפרעה, בוטלה או פקעה. התחייבות פיננסית מסולקת כאשר החייב (הקבוצה):

- פורע את ההתחייבות על ידי תשלום במזומן, בנכסים פיננסיים אחרים, בסחורות או שירותים, או

- משוחרר משפטית מההתחייבות.

כאשר התחייבות פיננסית קיימת מוחלפת בהתחייבות אחרת כלפי אותו מלווה בתנאים שונים מהותית, או כאשר נעשה שינוי מהותי בתנאי התחייבות קיימת, ההחלפה או השינוי מטופלים כגריעה של ההתחייבות המקורית וכהכרה של התחייבות חדשה. ההפרש בין היתרה בדוחות הכספיים של שתי ההתחייבויות הנ"ל נזקף לדוח רווח והפסד. במידה שההחלפה או השינוי אינם מהותיים, הם מטופלים כשינוי תנאי ההתחייבות המקורית ולא מוכר רווח או הפסד מההחלפה. בעת הבחינה האם מדובר בשינוי מהותי בתנאי התחייבות קיימת, מביאה החברה בחשבון שיקולים איכותיים וכמותיים.

8. לגבי ירידת ערך נכסים פיננסיים, ראה סעיף י' להלן.

ז. רכוש קבוע

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר.

הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים על בסיס שיטת הקו הישר לאורך תקופת החיים השימושיים בנכס כדלקמן:

%		
2 - 4		בניינים
7 - 15		ריהוט וציוד משרדי
15		כלי רכב
25 - 33	(בעיקר 33%)	מחשבים וציוד היקפי
ראה להלן		שיפורים במושכר

שיפורים במושכר מופחתים לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות (לרבות תקופת האופציה להארכה שבידי הקבוצה שבכוונתה לממשה) או בהתאם לתקופת החיים המשוערת של השיפור, לפי הקצר שבהם.

אורך החיים השימושיים, שיטת הפחת וערך השייר נבחנים לפחות בכל סוף שנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי, באופן של מכאן ולהבא. הפחתת נכסים מופסקת כמוקדם מבין המועד בו הנכס מסווג כמוחזק למכירה לבין המועד שבו הנכס נגרע.

שערוך בנייני המשרד נזקף לקרן הערכה מחדש המוצגת בהון, בניכוי השפעת המס. קרן הערכה מחדש מועברת ישירות לעודפים כאשר הנכס נגרע.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. רכוש קבוע (המשך)

לצורך קביעת השווי ההוגן של בנייני משרדים מתבססת הקבוצה על הערכת שווי שמבוצעת על ידי מעריכים חיצוניים בלתי תלויים שהינם מומחים בהערכות שווי של נדל"ן והינם בעלי הידע והניסיון הנדרשים.

ירידת ערך של נכס שהוערך מחדש נזקפת ישירות לרווח כולל אחר, עד לסכום שבו קיימת יתרת זכות בקרן ההערכה מחדש בגין אותו נכס. ירידת ערך נוספת, אם קיימת, נזקפת לרווח או הפסד. עלייה בערכו של נכס כתוצאה מהערכה מחדש, מוכרת ברווח או הפסד עד לסכום שבו היא מבטלת ירידה, שהוכרה קודם לכן ברווח או הפסד. כל עלייה נוספת לאחר מכן נזקפת לקרן הערכה מחדש.

ח. נדל"ן להשקעה

נדל"ן להשקעה הינו נדל"ן (קרקע או מבנה, או שניהם) המוחזק על ידי הבעלים (מחכיר בחכירה תפעולית) או חוכר בחכירה מימונית, לצורך הפקת דמי שכירות או לשם עליית ערך, או שתיהן, ושלא לצורך שימוש בייצור או הספקת סחורות או שירותים או למטרות מנהלתיות, או מכירה במהלך העסקים הרגיל.

נדל"ן להשקעה נמדד לראשונה לפי העלות כולל עלויות רכישה ישירות. לאחר ההכרה הראשונית, נדל"ן להשקעה נמדד בשווי ההוגן, אשר משקף את תנאי השוק במועד הדיווח. רווחים או הפסדים הנובעים משינויים בשווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה, נזקפים לרווח או הפסד במועד התהוותם. נדל"ן להשקעה אינו מופחת באופן שיטתי.

נדל"ן להשקעה נגרע כאשר הוא ממומש או כאשר נפסק השימוש בו ולא צפויות הטבות כלכליות עתידיות ממימוש. ההפרש בין התמורה נטו ממימוש הנכס לבין היתרה בדוחות הכספיים מוכר ברווח או הפסד בתקופה שבה נגרע הנכס.

לצורך קביעת השווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה מתבססת הקבוצה על הערכת שווי שמבוצעת על ידי מעריכים חיצוניים בלתי תלויים שהינם מומחים בהערכות שווי של נדל"ן והינם בעלי הידע והניסיון הנדרשים.

ט. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בנפרד נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם על בסיס שיטת הקו הישר ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. תקופת הפחתה ושיטת הפחתה של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר נבחנות לפחות בכל סוף שנה.

1. תוכנות

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רישיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

2. הפחתה

הפחתת תוכנות נזקפת לדוח רווח והפסד על פני אומדן אורך החיים השימושי של התוכנות, מהמועד שבו התוכנות זמינות לשימוש, שהינו 3-6 שנים.

האומדנים בדבר שיטת הפחת ואורך החיים השימושי נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ירידת ערך .1

הקבוצה בוחנת בכל תאריך דיווח האם קיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך בגין נכס פיננסי או קבוצה של הנכסים הפיננסיים כדלקמן:

1. השקעות פיננסיות

נכסים פיננסיים המוצגים בעלות מופחתת

ראייה אובייקטיבית לירידת ערך קיימת כאשר אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס לאחר מועד ההכרה. סכום ההפסד הנזקף לדוח רווח והפסד נמדד כהפרש בין יתרת הנכס בדוחות הכספיים לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (שאינם כוללים הפסדי אשראי עתידיים שטרם התהוו), המהוונים בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של הנכס הפיננסי. אם הנכס הפיננסי נושא ריבית משתנה, ההיוון נעשה בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית הנוכחית. בתקופות עוקבות הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחס באופן אובייקטיבי את השבת ערכו של הנכס לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד. ביטול כאמור נזקף לרווח והפסד עד לגובה ההפסד שהוכר.

הקבוצה בוחנת ראיות לירידת ערך לגבי נכסי חוב המסווגים להלוואות וחיובים ברמת הנכס הבודד.

2. ביטוח משנה

(א) ההתחייבויות של מבטחי המשנה כלפי החברה אינן משחררות אותה מהתחייבויותיה כלפי המבוטחים על פי פוליסות הביטוח.

מבטח משנה אשר לא יעמוד בהתחייבויותיו על פי חוזה ביטוח המשנה, עלול לגרום לחברה הפסדים.

(ב) החברה מבצעת, אם וכאשר נדרש, הפרשה לחובות מסופקים בגין חובות מבטחי משנה שגבייתם מוטלת בספק על בסיס הערכות סיכון פרטניות ועל בסיס עומק החוב.

בנוסף, בקביעת חלקם של מבטחי המשנה בהתחייבויות הביטוחיות מתחשבת החברה, בין היתר, בהערכת אפשרות הגביה ממבטחי המשנה. כאשר חלקם של מבטחי המשנה כאמור מחושב על בסיס אקטוארי, חלקם של אותם מבטחי משנה שבקשיים מחושב בהתאם להמלצת האקטואר, המביאה בחשבון את כלל גורמי הסיכון. כמו כן, מתחשבת החברה בעת עריכת ההפרשות, בין היתר, בנכונות הצדדים להגיע להסכמי CUT OFF (ניתוק התקשרויות בדרך של פירעון סופי של החובות) במטרה לצמצם את החשיפה.

3. פרמיות לגבייה

הפרשה לחובות מסופקים בגין פרמיות לגבייה בעסקי ביטוח כללי מחושבת לפי אומדנים המבוססים, בין היתר, על עומק החובות בפגור ועל הביטחונות הקיימים.

4. נכסים שאינם פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים, שאינם הוצאות רכישה נדחות, נדל"ן להשקעה, בנייני משרד לשימוש עצמי, נכסים הנובעים מהטבות לעובדים ונכסי מס נדחים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה בר-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. השווי בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-השבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לדוח על רווח או הפסד.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. ירידת ערך (המשך)

4. נכסים שאינם פיננסיים (המשך)

הפסד מירידת ערך של נכס מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת הערך. ביטול ההפסד כאמור מוגבל לנמוך מבין סכום ירידת הערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או סכום בר-ההשבה של הנכס. לגבי נכס הנמדד לפי העלות, ביטול הפסד כאמור נזקף לרווח או הפסד.

יא. מדידת שווי הוגן

שווי הוגן הוא המחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם להעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה.

מדידת שווי הוגן מבוססת על ההנחה כי העסקה מתרחשת בשוק העיקרי של הנכס או ההתחייבות, או בהיעדר שוק עיקרי, בשוק הכדאי (advantageous) ביותר.

השווי ההוגן של נכס או התחייבות נמדד תוך שימוש בהנחות שמשותפות בשוק ישתמשו בעת תמחור הנכס או ההתחייבות, בהנחה שמשותפות בשוק פועלים לטובת האינטרסים הכלכליים שלהם.

מדידת שווי הוגן לנכס לא פיננסי מביאה בחשבון את היכולת של משתתף בשוק להפיק הטבות כלכליות באמצעות הנכס בשימוש המיטבי שלו או על ידי מכירתו למשתתף אחר בשוק שישתמש בנכס בשימוש המיטבי שלו.

הקבוצה משתמשת בטכניקות הערכה שמתאימות לנסיבות ושקיימים עבורן מספיק נתונים שניתנים להשגה כדי למדוד שווי הוגן, תוך מיקסום השימוש בנתונים רלוונטיים שניתנים לצפייה ומיזעור השימוש בנתונים שאינם ניתנים לצפייה.

השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין מכשירים פיננסיים שלהם אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות. השווי של אגרות חוב בלתי סחירות והלוואות, הניתן לצורכי באור בלבד, מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים, ראה בנוסף באור 110' להלן.

כל הנכסים וההתחייבויות הנמדדים בשווי הוגן או שניתן גילוי לשווי הוגן שלהם מחולקים לקטגוריות בתוך מידרג השווי ההוגן, בהתבסס על רמת הנתונים הנמוכה ביותר, המשמעותית למדידת השווי ההוגן בכללותה:

- רמה 1: מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
- רמה 2: נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
- רמה 3: נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).

יב. הון מניות

עלויות המתייחסות ישירות להנפקת מניות, מוצגות כהפחתה מההון.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י.ג. הטבות לעובדים

בקבוצה קיימים מספר סוגי הטבות לעובדים:

1. הטבות עובד לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר הן הטבות אשר חזויות להיות מסולקות במלואן לפני 12 חודשים לאחר תום תקופת הדיווח השנתית שבה העובדים מספקים את השירותים המתייחסים.

הטבות אלו כוללות משכורות, ימי חופשה, דמי הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים. התחייבות בגין בונוס במזומן או תוכנית להשתתפות ברווחים, מוכרת כאשר לקבוצה קיימת מחויבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

תכנית להטבה מוגדרת

לקבוצה תוכנית להטבה מוגדרת בגין תשלום פיצויים בהתאם לחוק פיצויי פיטורין. לפי חוק זה, זכאים עובדים לקבל פיצויים עם פיטוריהם או עם פרישתם. ההתחייבות בשל סיום העסקה נמדדת לפי שיטת שווי אקטוארי של יחידת הזכאות החזויה. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עליות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים, וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום. הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לפי שיעורי הריבית בהתאם לתשואה במועדי הדיווח של אגרות חוב קונצרניות צמודות מדד באיכות גבוהה, אשר מועד פרעונן דומה לתקופת ההתחייבות המתייחסת לפיצויי הפרישה.

הקבוצה מפקידה כספים בגין התחייבויותיה לתשלום פיצויים לחלק מעובדיה באופן שוטף בקרנות פנסיה וחברות ביטוח (להלן - נכסי התוכנית). נכסי התוכנית הם נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות עובד לזמן ארוך או בפוליסות ביטוח כשירות. נכסי התוכנית אינם זמינים לשימוש נושי הקבוצה, ולא ניתן לשלםם ישירות לקבוצה.

ההתחייבות בשל הטבות לעובדים המוצגת בדוח על המצב הכספי מייצגת את הערך הנוכחי של התחייבות ההטבות המוגדרת בניכוי השווי ההוגן של נכסי התוכנית.

מידות מחדש של ההתחייבויות נטו נזקפות לרווח כולל אחר.

י.ד. הפרשות

הפרשה בהתאם ל-37 IAS מוכרת כאשר לקבוצה קיימת מחויבות בהווה (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, צפוי שיידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר הקבוצה צופה שחלק או כל ההוצאה תוחזר לחברה, כגון בחוזה ביטוח, ההחזר יוכר כנכס נפרד, רק במועד בו קיימת וודאות למעשה לקבלת הנכס. ההוצאה תוכר בדוח רווח והפסד בניכוי החזר ההוצאה.

להלן סוג הפרשה שנכללה בדוחות הכספיים:

תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר לקבוצה קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, כאשר יותר סביר מאשר לא כי הקבוצה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן.

החברה מכירה בנכס שיפוי אם, וודאי למעשה (Virtually Certain) שהשיפוי יתקבל אם החברה תסלק את המחויבות. הסכום שמוכר בגין השיפוי אינו עולה על סכום הפרשה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טו. הכרה בהכנסה

1. פרמיות

פרמיות בביטוח כללי נרשמות כהכנסות על בסיס דוחות תפוקה חודשיים. הפרמיות מתייחסות בעיקרן לתקופת ביטוח של שנה. ההכנסות מפרמיה ברוטו ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה בגינה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו ברוטו.

פרמיות בענף רכב חובה נרשמות בעת פירעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה.

פרמיות מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך הדיווח נרשמות כפרמיות מראש.

הפרמיות שנכללו בדוחות הכספיים המאוחדים הינן לאחר ביטולים שנתקבלו מבעלי פוליסות, ובניכוי ביטולים והפרשות עקב אי פירעון דמי הביטוח, בכפוף להוראות כל דין.

2. עמלות

הכנסות מעמלות ביטוח חיים בסוכנויות ביטוח מאוחדות מוכרות כהכנסה על בסיס מועדי הזכאות לתשלום העמלות על פי ההסכמים עם חברות הביטוח.

הכנסות מעמלות מביטוח משנה בביטוח כללי נזקפות בעת התהוותן.

3. הכנסות מדמי שכירות

הכנסות מדמי שכירות מוכרות לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות. עלייה קבועה בדמי השכירות לאורך תקופת החוזה, מוכרת כהכנסה בהתאם לשיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות.

4. רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, הכנסות מימון והוצאות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון כוללים הכנסות ריבית והפרשי הצמדה בגין נכסי חוב, הכנסות מדיבידנדים, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, רווחים (הפסדים) ממטבע חוץ בגין נכסי חוב, שינויים בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה והכנסות מדמי שכירות של נדל"ן להשקעה.

רווחים (הפסדים) ממימוש השקעות מחושבים כהפרש בין תמורת המימוש, נטו לבין העלות המקורית או העלות המופחתת ומוכרים בעת קרות אירוע המכירה.

הכנסות ריבית והפחתות פרמיה או ניכיון מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית.

הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מוקנית לקבוצה הזכות לקבלת תשלום. באם מתקבל הדיבידנד בגין מניות סחירות, מכירה החברה בהכנסות מדיבידנד ביום האקס.

רווחים והפסדים מהפרשי שער ושינויים בשווי ההוגן של ההשקעות מדווחים בנטו.

הוצאות מימון כוללות הוצאות ריבית והפרשי הצמדה על הלוואות שנתקבלו, ריבית והפרשי שער על פיקדונות ועל יתרות מבטחי משנה.

זו. הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות מסווגות להוצאות עקיפות ליישוב תביעות (הנכללות בסעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח), להוצאות הקשורות ברכישה (הנכללות בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות) וליתרת הוצאות הנהלה וכלליות אחרות הנכללות בסעיף זה. הסיווג נערך בהתאם למודל פנימי של החברה המבוסס על הוצאות ישירות שנזקפו והוצאות עקיפות שהועמסו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יז. מסים על ההכנסה

תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לרווח או הפסד, למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים לרווח כולל אחר או להון.

1. מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך הדיווח, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מסים נדחים

מסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס.

יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר הנכס ימומש או ההתחייבות תסולק, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדיווח.

בכל תאריך דיווח נכסי מסים נדחים נבחנים ובמידה שלא צפוי ניצולם הם מופחתים, הפרשים זמניים בגינם לא הוכרו נכסי מסים נדחים נבחנים בכל תאריך דיווח ובמידה שניצולם צפוי מוכר נכס מס נדחה מתאים.

המסים הנדחים בגין נדל"ן להשקעה המוחזק במטרה להשיב את מרבית ההטבות הכלכליות הגלומות בו בדרך של מימוש ולא בדרך של שימוש, נמדדים לפי אופן היישוב הצפוי של נכס הבסיס, על בסיס מימוש ולא שימוש.

בחישוב המסים הנדחים לא מובאים בחשבון המסים שהיו חלים במקרה של מימוש ההשקעות בחברות מוחזקות, כל עוד מכירת ההשקעות בחברות מוחזקות אינה צפויה בעתיד הנראה לעין. כמו כן, לא הובאו בחשבון מסים נדחים בגין חלוקת רווחים על ידי חברות מוחזקות כדיבידנדים, מאחר שחלוקת הדיבידנד אינה כרוכה בחבות מס נוספת, או בשל מדיניות החברה שלא ליזום חלוקת דיבידנד על ידי חברה מאוחדת הגוררת חבות מס נוספת.

מסים נדחים מקוזזים אם קיימת זכות חוקית לקיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטפת והמסים הנדחים מתייחסים לאותה ישות החייבת במס ולאותה רשות מס.

יח. רווח (הפסד) למניה

רווח (הפסד) למניה מחושב על ידי חלוקה של הרווח הנקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות בחברה במספר המניות הרגילות המשוקלל הקיים בפועל במהלך התקופה.

ט. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

IFRS 9 - מכשירים פיננסיים

בחודש ינואר 2018 נכנס לתוקף IFRS 9 - מכשירים פיננסיים, המחליף את IAS 39 - מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה. IFRS 9 (להלן - התקן החדש) משנה בעיקר את הוראות הסיווג והמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבתחולת IAS 39.

תיקון לתקן IFRS 4 מאפשר לישות שמנפיקה חוזי ביטוח לאמץ את IFRS 9 עם התאמות (להלן: "The overlay approach") או לדחות את אימוץ IFRS 9 ליום 1 בינואר, 2023 (להלן: "גישת הדחיה" או "הפטור הזמני").

התקן החדש קובע כי בעת ההכרה לראשונה כל הנכסים הפיננסיים יימדדו בשווי הוגן. בתקופות עוקבות יש למדוד מכשירי חוב בעלות מופחתת רק אם מתקיימים שני התנאים המצטברים הבאים:

- הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא להחזיק בנכסים על מנת לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מהם (להלן - מבחן הקרן והחבות בלבד).
- על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי, החברה זכאית, במועדים מסויימים, לקבל תזרימי מזומנים המהווים אך ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת קרן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יט. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

IFRS 9 - מכשירים פיננסיים (המשך)

המדידה העוקבת של כל יתר מכשירי החוב והנכסים הפיננסיים האחרים תהיה על פי שווי הוגן. התקן החדש קובע הבחנה בין מכשירי חוב אשר ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ומכשירי חוב שימדדו בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר.

נכסים פיננסיים שהינם מכשירים הוניים ימדדו בתקופות עוקבות בשווי הוגן, וההפרשים יזקפו לרווח והפסד או לרווח (הפסד) כולל אחר, על פי בחירת החברה לגבי כל מכשיר ומכשיר. אם מדובר במכשירים הוניים המוחזקים למטרות מסחר, חובה למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

כמו כן, התקן החדש כולל מודל חדש למדידת ירידת ערך של מכשירי חוב פיננסיים אשר אינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד המתבסס על הפסדי אשראי צפויים ("Expected Credit Loss Model").

התקן החדש כולל דרישות חדשות בנוגע לחשבונאות גידור.

החברה מיישמת את הפטור הזמני מ- IFRS 9 כפי שמתאפשר על ידי IFRS 4 מאחר והיא לא יישמה קודם לכן גרסה כלשהי של IFRS 9 וכן פעילויותיה קשורות בעיקרן לביטוח.

ליום 31 בדצמבר, 2015, הערך בדוחות הכספיים של התחייבויות החברה הקשורות לביטוח מהוות מעל ל- 91% מסך הערך בדוחות הכספיים של התחייבויות החברה כדלהלן:

שיעור מסך ההתחייבויות %	ערך בספרים אלפי ש"ח	התחייבויות
88.7	956,715	התחייבויות הנובעות מחוזים בתחולת IFRS 4
3.7	40,193	התחייבויות המהוות הון לצורך עמידה במשטר ההון החל על החברה
1.0	10,938	התחייבויות למס
0.9	9,856	התחייבויות בגין הטבות לעובדים
5.7	61,032	התחייבויות אחרות
<u>100.0</u>	<u>1,078,734</u>	סך הכל

מאז אותו מועד לא חלו שינויים מהותיים בפעילות החברה המחייבים הערכה מעודכנת.

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח

בחודש מאי 2017 פרסמה הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (להלן - התקן החדש). בחודש יוני 2020 פורסם תיקון לתקן החדש.

התקן החדש קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא. התקן החדש צפוי לגרום לשינויים משמעותיים בדיווח הכספי של חברות ביטוח.

בהתאם לתקן החדש יש למדוד את ההתחייבות הביטוחית כערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים מחוזי הביטוח תוך התחשבות באי הוודאות הגלומה בתחזיות אלו (מרווח הסיכון). כמו כן, הרווח הגלום הצפוי בחוזי הביטוח הנגזר מהחישובים כאמור יוכר על פני תקופת הכיסוי, וההשפעה של שינויים בהנחות (למעט ריבית) תיפרס גם היא על פני תקופת הכיסוי. הפסד יוכר באופן מיידי אם קבוצת חוזי ביטוח אינה צפויה להיות רווחית, או הופכת למפסידה.

לגבי חוזי ביטוח מסוימים (בדרך כלל חוזי ביטוח כללי עם כיסוי ביטוחי של עד שנה) ניתן ליישם מודל מדידה פשוט יותר שאינו שונה משמעותית מהמדידה המקובלת כיום.

התקן החדש ייושם החל מיום 1 בינואר, 2023. אימוץ מוקדם אפשרי, כל עוד IFRS 9 מכשירים פיננסיים, מיושם במקביל.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח (המשך)

בהתאם ל"מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזי ביטוח" שהתפרסמה, על ידי הפיקוח, בחודש יוני 2020, מועד היישום לראשונה של התקן בישראל יכול החל מהתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2023.

התקן החדש ייושם למפרע. אם יישום למפרע אינו מעשי ניתן לבחור באחת משתי הגישות הבאות:

1. גישת יישום למפרע חלקי.
 2. גישת השווי ההוגן.
- החברה נערכת ליישום התקן.

כ. להלן שיעורי השינוי של מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר

שער החליפין יציג של הדולר %	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע %	מדד בגין %

לשנה שהסתיימה ביום

(7.0)	(0.6)	(0.7)	31 בדצמבר, 2020
(7.8)	0.3	0.6	31 בדצמבר, 2019
8.1	1.2	0.8	31 בדצמבר, 2018

באור 3: - מגזרי פעילות

א. כללי

מגזרי הפעילות נקבעו בהתבסס על המידע הנבחן על ידי מקבל החלטות התפעוליות הראשי (CODM), לצורכי קבלת החלטות לגבי הקצאת משאבים והערכת ביצועים. בהתאם לזאת, למטרות ניהול, החברה בנויה לפי מגזרי פעילות בהתבסס על המוצרים והשירותים של היחידות העסקיות ולה מגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים וענפי חבויות אחרים.

- ענף רכב חובה
ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.
- ענף רכב רכוש
ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.
- ענפי חבויות אחרים
ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר.
- ענפי רכוש ואחרים
יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. תוצאות עסקי ביטוח כללי לפי ענפי הביטוח העיקריים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי					
		סה"כ	ענפי חבויות אחרים (*)	ענפי רכוש ואחרים (*)	רכב רכוש	רכב חובה	
אלפי ש"ח							
448,750	-	448,750	21,969	88,229	190,009	148,543	פרמיות ברוטו
178,599	-	178,599	4,268	47,723	30,089	96,519	פרמיות ביטוח משנה
270,151	-	270,151	17,701	40,506	159,920	52,024	פרמיות בשייר שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
(6,662)	-	(6,662)	171	733	(6,830)	(736)	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
276,813	-	276,813	17,530	39,773	166,750	52,760	הכנסות מעמלות
6,753	1,573	5,180	717	1,716	946	1,801	סך כל ההכנסות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
24,431	52	24,379	515	7,523	561	15,780	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
307,997	1,625	306,372	18,762	49,012	168,257	70,341	הוצאות הנהלה וכלליות
330,895	-	330,895	18,135	42,097	135,997	134,666	הוצאות אחרות
160,254	-	160,254	7,140	28,161	24,059	100,894	הוצאות מימון
170,641	-	170,641	10,995	13,936	111,938	33,772	סך כל ההוצאות רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
91,953	-	91,953	5,984	24,842	37,013	24,114	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
25,976	5,523	20,453	967	3,881	6,925	8,680	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
8,843	8,843	-	-	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2020
3,024	2,360	664	2	35	19	608	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2020
300,437	16,726	283,711	17,948	42,694	155,895	67,174	
7,560	(15,101)	22,661	814	6,318	12,362	3,167	
(4,441)	(4,690)	249	12	49	82	106	
3,119	(19,791)	22,910	826	6,367	12,444	3,273	
		922,624	58,063	92,761	129,010	642,790	
		464,162	43,005	33,208	106,401	281,548	

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, הנדסי ונסיעות לחו"ל אשר הפעילות בגינם מהווה 95% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח חבות מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 66% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. תוצאות עסקי ביטוח כללי לפי ענפי הביטוח העיקריים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2019

לא מיוחס למגזרי פעילות סה"כ	ביטוח כללי					רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות אחרים (*)	סה"כ
	סה"כ	סה"כ	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח					
512,363	-	512,363	22,194	117,349	210,883	161,937				פרמיות ברוטו
182,413	-	182,413	4,767	48,961	23,549	105,136				פרמיות ביטוח משנה
329,950	-	329,950	17,427	68,388	187,334	56,801				פרמיות בשייר שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
(28,915)	-	(28,915)	456	1,897	(20,363)	(10,905)				פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
358,865	-	358,865	16,971	66,491	207,697	67,706				הכנסות מעמלות
35,919	14,005	21,914	1,826	3,208	5,215	11,665				סך כל ההכנסות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
26,826	68	26,758	580	7,972	2,188	16,018				עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
421,610	14,073	407,537	19,377	77,671	215,100	95,389				הוצאות וכלליות
383,427	-	383,427	14,034	49,832	163,663	155,898				הוצאות מימון
136,155	-	136,155	2,616	27,825	23,122	82,592				סך כל ההוצאות רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
247,272	-	247,272	11,418	22,007	140,541	73,306				רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
109,031	-	109,031	5,478	36,481	42,094	24,978				סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
26,277	5,812	20,465	849	4,491	6,780	8,345				התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2019
3,148	2,415	733	4	109	26	594				התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2019
385,728	8,227	377,501	17,749	63,088	189,441	107,223				
35,882	5,846	30,036	1,628	14,583	25,659	(11,834)				
3,917	3,588	329	14	75	104	136				
39,799	9,434	30,365	1,642	14,658	25,763	(11,698)				
		938,396	54,719	96,553	140,647	646,477				
		539,314	41,583	33,754	123,158	340,819				

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, הנדסי ונסיעות לחו"ל אשר הפעילות בגינם מהווה 93% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח חבות מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 66% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. תוצאות עסקי ביטוח כללי לפי ענפי הביטוח העיקריים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי					
		סה"כ	ענפי חבויות אחרים (*)	ענפי רכוש ואחרים (*)	רכב רכוש	רכב חובה	
570,691	-	570,691	20,622	118,889	270,326	160,854	פרמיות ברוטו
151,179	-	151,179	4,613	49,958	11,727	84,881	פרמיות ביטוח משנה
419,512	-	419,512	16,009	68,931	258,599	75,973	פרמיות בשייר שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
(4,491)	-	(4,491)	1,166	189	(12,643)	6,797	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
424,003	-	424,003	14,843	68,742	271,242	69,176	הכנסות מעמלות סך כל ההכנסות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
18,755	11,620	7,135	787	1,856	1,667	2,825	הוצאות הנהלה וכלליות
25,015	82	24,933	501	7,974	320	16,138	הוצאות מימון
467,773	11,702	456,071	16,131	78,572	273,229	88,139	סך כל ההוצאות רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
427,118	-	427,118	12,593	66,879	195,520	152,126	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
129,477	-	129,477	3,600	42,364	3,506	80,007	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
297,641	-	297,641	8,993	24,515	192,014	72,119	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2018
111,887	-	111,887	4,432	37,791	47,434	22,230	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
23,634	5,203	18,431	657	3,788	6,839	7,147	הוצאות מימון
2,840	2,347	493	2	60	-	431	סך כל ההוצאות רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
436,002	7,550	428,452	14,084	66,154	246,287	101,927	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2018
31,771	4,152	27,619	2,047	12,418	26,942	(13,788)	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
7,384	5,923	1,461	53	304	550	554	הוצאות מימון
39,155	10,075	29,080	2,100	12,722	27,492	(13,234)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
		972,036	51,940	94,125	174,048	651,923	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2018
		634,937	39,775	30,839	164,071	400,252	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2018

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, הנדסי ונסיעות לחו"ל אשר הפעילות בגינם מהווה 92% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח חבות מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 66% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נכסים והתחייבויות

31 בדצמבר, 2020		
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות אלפי ש"ח	ביטוח כללי
9,191	9,191	-
35,667	-	35,667
79,423	79,423	-
554,898	123,211	431,687
99,038	6,732	92,306
7,091	7,091	-
91,277	79,559	11,718
752,304	216,593	535,711
82,705	7,020	75,685
458,462	-	458,462
75,158	-	75,158
57,324	45,884	11,440
<u>1,550,234</u>	<u>358,111</u>	<u>1,192,123</u>
922,624	-	922,624
50,237	50,237	-
319,423	49,924	269,499
<u>1,292,284</u>	<u>100,161</u>	<u>1,192,123</u>

נכסים
 נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות רכישה נדחות
 נדל"ן להשקעה
 השקעות פיננסיות אחרות:
 נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 אחרות
 סך כל השקעות פיננסיות אחרות
 מזומנים ושווי מזומנים
 נכסי ביטוח משנה
 פרמיות לגבייה
 נכסים אחרים
 סך כל הנכסים
התחייבויות
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות פיננסיות
 התחייבויות אחרות
 סך כל ההתחייבויות

31 בדצמבר, 2019		
סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות אלפי ש"ח	ביטוח כללי
6,360	6,360	-
34,631	-	34,631
81,751	81,751	-
588,725	135,321	453,404
157,893	10,497	147,396
14,281	14,281	-
59,592	52,920	6,672
820,491	213,019	607,472
51,582	11,293	40,289
399,082	-	399,082
82,642	-	82,642
57,078	42,676	14,402
<u>1,533,617</u>	<u>355,099</u>	<u>1,178,518</u>
938,396	-	938,396
50,991	50,991	-
287,063	46,941	240,122
<u>1,276,450</u>	<u>97,932</u>	<u>1,178,518</u>

נכסים
 נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות רכישה נדחות
 נדל"ן להשקעה
 השקעות פיננסיות אחרות:
 נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 אחרות
 סך כל השקעות פיננסיות אחרות
 מזומנים ושווי מזומנים
 נכסי ביטוח משנה
 פרמיות לגבייה
 נכסים אחרים
 סך כל הנכסים
התחייבויות
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות פיננסיות
 התחייבויות אחרות
 סך כל ההתחייבויות

באור 4 - נכסים בלתי מוחשיים - תוכנות מחשב

תנועה

אלפי ש"ח	עלות
25,593	יתרה ליום 1 בינואר, 2019
2,720	תוספות
-	גריעות
28,313	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
6,309	תוספות
-	גריעות
34,622	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020
	<u>הפחתה שנצברה</u>
19,135	יתרה ליום 1 בינואר, 2019
2,818	הפחתה שהוכרה במהלך השנה
-	גריעות
21,953	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
3,478	הפחתה שהוכרה במהלך השנה
-	גריעות
25,431	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020
	<u>ערך בדוחות הכספיים, נטו</u>
9,191	ליום 31 בדצמבר, 2020
6,360	ליום 31 בדצמבר, 2019

באור 5 - הוצאות רכישה נדחות

31 בדצמבר		ביטוח כללי
2019	2020	
אלפי ש"ח		
34,631	35,667	

הוצאות הרכישה הנדחות בביטוח כללי מחושבות בהתאם לאמור בבאור ה(6) לעיל.

באור 6 - רכוש קבוע

א. הרכב ותנועה

שנת 2020

קרקע ובנייני משרדים	מחשבים	כלי רכב	ציוד וריהוט משרדי	שיפורים במושכר	סה"כ
אלפי ש"ח					
58,107	3,338	3,392	2,783	381	68,001
55	1,211	434	212	-	1,912
(3,769)	-	-	-	-	(3,769)
-	-	-	(12)	-	(12)
-	-	(351)	-	-	(351)
54,393	4,549	3,475	2,983	381	65,781
22,764	2,237	1,737	1,865	246	28,849
3,873	734	493	186	17	5,303
-	-	(278)	-	-	(278)
-	-	-	(5)	-	(5)
26,637	2,971	1,952	2,046	263	33,869
27,756	1,578	1,523	937	118	31,912

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 2020
תוספות במשך השנה
הערכה מחדש שהוכרה ברווח כולל
אחר
התאמות הנובעות מתרגום דוחות
כספיים של פעילויות חוץ
גריעות במשך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר, 2020
תוספות במשך השנה
גריעות במשך השנה
התאמות הנובעות מתרגום דוחות
כספיים של פעילויות חוץ

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020
יתרת עלות מופחתת ליום
31 בדצמבר, 2020

שנת 2019

קרקע ובנייני משרדים	מחשבים	כלי רכב	ציוד וריהוט משרדי	שיפורים במושכר	סה"כ
אלפי ש"ח					
53,617	2,368	3,398	2,616	377	62,376
-	970	747	167	4	1,888
4,490	-	-	-	-	4,490
-	-	(753)	-	-	(753)
58,107	3,338	3,392	2,783	381	68,001
19,336	1,572	1,919	1,662	228	24,717
3,428	665	491	198	18	4,800
-	-	(673)	-	-	(673)
-	-	-	5	-	5
22,764	2,237	1,737	1,865	246	28,849
35,343	1,101	1,655	918	135	39,152

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 2019
תוספות במשך השנה
הערכה מחדש שהוכרה ברווח
כולל אחר
גריעות במשך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר, 2019
תוספות במשך השנה
גריעות במשך השנה
הפרשי שער

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
יתרת עלות מופחתת ליום
31 בדצמבר, 2019

באור 6: - רכוש קבוע (המשך)

ב. בנייני משרדים

בנייני המשרדים הינם בבעלות הקבוצה. חלק מזכויות הבעלות וזכויות החכירה בארץ טרם נרשמו על שם חברות הקבוצה בלשכת רישום המקרקעין. לעניין הערכה מחדש בשנת 2020, ראה באור 2 ("ז") לעיל וסעיף ג' להלן.

ג. הערכה מחדש של קרקע ומבנים

החברה התקשרה עם מעריכת שווי מוסמכת בלתי תלויה, על מנת לקבוע את השווי ההוגן של המבנים אשר בבעלותה. השווי ההוגן נקבע ליום הדיווח בהתייחס לראיות מבוססות שוק ונחשב לרמה 3 במדרג השווי ההוגן.

כתוצאה מהשימוש במודל ההערכה מחדש, נוצרה קרן הערכה מחדש שיתרתה ליום 31 בדצמבר, 2020 הינה 25,109 אלפי ש"ח, נטו ממס (31 בדצמבר, 2019 - 28,018 אלפי ש"ח). השינוי בקרן ההערכה מחדש במהלך השנה, לפני מס, הסתכם ל- 3,769 אלפי ש"ח.

אם הקרקע והמבנים היו נמדדים תוך שימוש במודל העלות, ערכיהם בדוחות הכספיים היו כדלקמן:

31 בדצמבר		
2019	2020	
אלפי ש"ח		
12,488	12,543	עלות
(8,693)	(9,144)	פחת שנצבר
3,795	3,399	עלות מופחתת

השווי ההוגן של הקרקע והמבנים נקבע בשיטת ההשוואה לנכסים דומים בשוק. ההערכה שבוצעה על ידי מעריכת השווי מבוססת על מחירי שוק פעיל, המותאמים בגין שוני במהות, במיקום או בתנאים של הנכס הספציפי.

באור 7: - נדל"ן להשקעה

א. תנועה

2019	2020	
אלפי ש"ח		
78,955	81,751	יתרה ליום 1 בינואר
14	9	רכישות ותוספות לנכסים קיימים
(2,064)	(1,940)	הפרשי שער
4,846	(397)	התאמת שווי הוגן
81,751	79,423	יתרה ליום 31 בדצמבר

ב. נדל"ן להשקעה בישראל ובח"ל (באמצעות שותפות וחברות בנות של החברה כמפורט בבאור 1 לעיל) נמדד על בסיס השווי ההוגן, כפי שנקבע בהערכות שווי שבוצעו על ידי מעריכי שווי חיצוניים בלתי תלויים שהם בעלי כישורים מקצועיים מוכרים וניסיון רב בנוגע למיקום וסוג הנדל"ן שהוערך. השווי ההוגן נקבע בהתבסס על עסקאות שנערכו לאחרונה בשוק הנדל"ן ביחס לנדל"ן דומה ובמיקום דומה לזה של הנדל"ן שבבעלות הקבוצה, בשילוב עם גישת העלות וכן בהתבסס על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים מהנכס. באמידת תזרימי המזומנים הובא בחשבון הסיכון המובנה שלהם והם מהווים בשיעור תשואה המשקף את הסיכונים הגלומים בתזרימי המזומנים, אשר נקבע בהתחשב בתשואה המקובלת בשוק המקרקעין, תוך התאמה למאפיינים הספציפיים של הנכס ורמת הסיכון של ההכנסות הצפויות ממנו. השווי ההוגן נקבע ליום הדיווח בהתייחס לראיות מבוססות שוק ונחשב לרמה 3 במדרג השווי ההוגן.

באור 7: - נדל"ן להשקעה (המשך)

ג. הנחות משמעותיות (על בסיס ממוצעים משוקללים) ששימשו בהערכות השווי מוצגות להלן(*):

31 בדצמבר		
2019	2020	
		<u>נדל"ן להשקעה</u>
77	71	דמי שכירות ממוצעים למ"ר לחודש (בש"ח)
7.1	7.0	תשואה על הנכס (ב-%)

(* מתייחס לאותם נכסים שבהם ננקטה גישת היוון הכנסות בשילוב עם גישת ההשוואה.

עליה משמעותית בשווי השכירות המוערך או בשיעור עליית דמי השכירות, תביא לעליה משמעותית בשווי ההוגן של הנכסים. עליה משמעותית בשיעור התפוסה או ירידה משמעותית בשיעור ההיוון יביאו לעלייה בשווי ההוגן של הנכסים.

ד. פרטים בדבר זכויות במקרקעין המשמשות את הקבוצה כנדל"ן להשקעה:

31 בדצמבר		
2019	2020	
		אלפי ש"ח
81,751	79,423	בעלות

חלק מזכויות הבעלות בקרקעות טרם נרשם על שם חברות הקבוצה בלשכת רישום המקרקעין, לרוב בשל הסדרי רישום או בעיות טכניות.

באור 8: - חייבים ויתרות חובה

הרכב

31 בדצמבר		
2019	2020	
		אלפי ש"ח
		חברות ביטוח ותוכני ביטוח:
12,415	9,497	חשבונות אחרים
-	14	חברות ביטוח
75	65	הכנסות לקבל
2,825	2,944	הוצאות מראש
1,655	1,572	דמי חכירה מראש
926	1,341	אחרים
17,896	15,433	סה"כ חייבים ויתרות חובה

באור 9: - פרמיות לגבייה

א. ההרכב

31 בדצמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	
84,965	77,366
2,323	2,208
82,642	75,158
75,133	69,363

פרמיות לגבייה (ב) *

בניכוי - הפרשה לחובות מסופקים (ג)

סה"כ פרמיות לגבייה

(* כולל המחאות לגבייה והוראות קבע

ב. גיול

31 בדצמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	
76,954	69,591
3,646	3,922
554	280
1,488	1,365
5,688	5,567
82,642	75,158

ללא פיגור

בפיגור:

מתחת ל- 90 ימים

בין 90 ל- 180 ימים

מעל 180 יום

סה"כ

סה"כ פרמיות לגבייה

ג. להלן התנועה בהפרשה לחובות מסופקים בגין הפרמיות לגבייה

אלפי ש"ח
2,076
247
2,323
(115)
2,208

יתרה ליום 1 בינואר, 2019

גידול בהפרשה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

קיטון בהפרשה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020

באור 10: - פירוט השקעות פיננסיות

א. ההרכב:

31 בדצמבר, 2020			
סה"כ	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
אלפי ש"ח			
554,898	-	113,872	441,026
			נכסי חוב סחירים (ב)
99,038	99,038	-	-
			נכסי חוב שאינם סחירים (ג)
7,091	-	-	7,091
			מניות (ה)
91,277	-	-	91,277
			אחרות (ו)
<u>752,304</u>	<u>99,038</u>	<u>113,872</u>	<u>539,394</u>
			סה"כ

31 בדצמבר, 2019			
סה"כ	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
אלפי ש"ח			
588,725	-	55,539	533,186
			נכסי חוב סחירים (ב)
157,893	157,893	-	-
			נכסי חוב שאינם סחירים (ג)
14,281	-	-	14,281
			מניות (ה)
59,592	-	-	59,592
			אחרות (ו)
<u>820,491</u>	<u>157,893</u>	<u>55,539</u>	<u>607,059</u>
			סה"כ

ב. נכסי חוב סחירים

ההרכב:

31 בדצמבר		
2019	2020	
אלפי ש"ח		
389,168	297,777	<u>אגרות חוב ממשלתיות</u>
		מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
		שיועדו בעת ההכרה לראשונה
		<u>נכסי חוב אחרים</u>
		<u>שאינם ניתנים להמרה</u>
144,018	143,249	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
		שיועדו בעת ההכרה לראשונה
55,539	113,872	מוחזקים לפדיון (*)
199,557	257,121	סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
<u>588,725</u>	<u>554,898</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים
		(* סך הכל השווי ההוגן של נכסי החוב הסחירים המוחזקים לפדיון:
59,913	119,069	נכסי חוב אחרים:
		שאינם ניתנים להמרה

באור 10: - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

ג. נכסי חוב שאינם סחירים
ההרכב:

שווי הוגן		ערך בדוחות הכספיים	
2019	2020	2019	2020
אלפי ש"ח			
76,216	49,725	71,406	45,765
42,253	13,194	42,186	13,195
44,301	40,078	44,301	40,078
<u>162,770</u>	<u>102,997</u>	<u>157,893</u>	<u>99,038</u>

מוצגים כהלוואות וחייבים:

אגרות חוב

פקדונות בבנקים

הלוואות

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ד. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

31 בדצמבר	
2019	2020
ריבית אפקטיבית	
אחוזים	

2.70	2.94
3.60	3.18
3.07	3.24

נכסי חוב סחירים

בסיס הצמדה:

צמוד למדד

שקלי

צמוד מט"ח

31 בדצמבר	
2019	2020
ריבית אפקטיבית	
אחוזים	

4.73	5.80
3.70	3.66
3.17	3.21

נכסי חוב שאינם סחירים

בסיס הצמדה:

צמוד למדד

שקלי

צמוד מט"ח

ה. מניות

31 בדצמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	

14,281	7,091
--------	-------

סחירות - מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד (שיועדו בעת ההכרה לראשונה)

באור 10: - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

1. השקעות פיננסיות אחרות

31 בדצמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	
7,608	34,108
51,984	57,169
59,592	91,277

סחירות
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד (יועדו בעת ההכרה לראשונה)

שאינן סחירות
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד (יועדו בעת ההכרה לראשונה)

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות גידור, קרנות נאמנות, קרנות סל וקרנות השקעה.

2. השיטות וההנחות ששימשו לקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי נקבע כדלהלן:

נכסי חוב שאינם סחירים

השווי ההוגן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן שלהם ניתן לצרכי באור בלבד, נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרניות כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

להלן שיעורי הריבית עבור נכסי חוב שאינם סחירים, אשר חושבו בהתאם למח"מ ממוצע של טווח הדירוג (*):

31 בדצמבר	
2019	2020
אחוזים	
0.99	1.20
0.72	1.10

AA- ומעלה

A

(* המקורות לרמת הדירוג בישראל הם חברות הדירוג "מעלות" ו"מדרוג". נתוני חברת מדרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמה: דירוג A כולל A- ועד A+.

ח. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, פרמיות לגבייה, חייבים ויתרות חובה ונכסי מסים שוטפים תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

באור 10: - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

ח. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

31 בדצמבר, 2020			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח			
441,026	-	-	441,026
7,091	-	-	7,091
91,277	57,169	-	34,108
539,394	57,169	-	482,225
נכסי חוב סחירים			
מניות			
אחרות			
סה"כ			
נכסי חוב שאינם סחירים			
אשר ניתן גילוי של שוויים			
ההוגן (10ג' לעיל)			
102,997	-	102,997	-

31 בדצמבר, 2019			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח			
533,186	-	-	533,186
14,281	-	-	14,281
59,592	51,984	-	7,608
607,059	51,984	-	555,075
נכסי חוב סחירים			
מניות			
אחרות			
סה"כ			
נכסי חוב שאינם סחירים			
אשר ניתן גילוי של שוויים			
ההוגן (10ג' לעיל)			
162,770	-	162,770	-

התנועה בנכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן והמסווגים לרמה 3

השקעות פיננסיות אחרות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח	
2019	2020
אלפי ש"ח	
37,730	51,984
(32)	-
5,508	4,938
8,778	247
51,984	57,169
יתרה ליום 1 בינואר	
העברה להתחייבות פיננסית	
סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד (*)	
רכישות	
יתרה לסוף השנה	
(*) מתוכם:	
5,508	4,874
סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים	
פיננסיים המוחזקים ליום 31 בדצמבר	

באור 11: - מזומנים ושווי מזומנים

31 בדצמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	
51,582	82,705

מזומנים ופקדונות למשיכה מיידית

המזומנים ושווי מזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים, ליום הדיווח, ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור של 0.01% (אשתקד - 0.02%).

באשר לתנאי הצמדה וריבית של המזומנים ופקדונות למשיכה מיידית, ראה באור 25 להלן.

באור 12: - הון ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

31 בדצמבר, 2020 ו-2019	
מונפק ונפרע	רשום
מספר המניות	
41,764,000	50,000,000

מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א

ב. התנועה בהון המניות

לא חל שינוי בהון המניות בתקופות הדיווח.

ג. זכויות הנלוות למניות

למחזיקי המניות זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

ד. קרנות הון

קרנות הון כוללות:

קרן הערכה מחדש -

קרן הערכה מחדש משמשת לרישום התאמות בשווי ההוגן (בניכוי השפעת המס) של רכוש קבוע וירידות ערך עד למידה שהן מתייחסות לעליית ערך שנרשמה בגין אותו נכס בקרנות הון.

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים -

הקרן משמשת לרישום שינויים בשערי חליפין של דולר הנובעים מתרגום הדוחות הכספיים של חברה מוחזקת המהווה פעילות חוץ.

באור 12: - הון ודרישות הון (המשך)

ה. מדיניות ודרישות הון

1. מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטיח את כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.

בחודש דצמבר 2020 קבע דירקטוריון החברה כי עודף ההון של החברה לאחר חלוקת דיבידנד יהיה בהתאם לדרישות הון של הממונה כאמור בסעיף 5 להלן.

2. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום כפי שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 (להלן - חוזר סולבנסי).

3. יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (הון רובד 1 נוסף, מכשיר הון רובד 2, הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני).

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכונים שוק ואשראי וכן סיכונים תיפעוליים.

העדכונים שבוצעו בחודש אוקטובר 2020 בחוזר סולבנסי הרלוונטיים לחברה כוללים התאמות למשטר כושר הפירעון הכלכלי בעיקר בהתייחס לחישוב דרישות הון.

הוראות גילוי ודיווח בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי לשנת 2019 ואילך

בהתאם לחוזר המאוחד יכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב. אולם, במכתבי הממונה למנהלי חברות הביטוח, האחרון מיום 22 בספטמבר, 2020 (להלן - המכתב) נקבע שעל אף האמור בחוזר המאוחד, מועד פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי ודיווח קבצי סולבנסי לממונה ליום 31 בדצמבר, 2019, יהיה ביום 29 באוקטובר, 2020. כמו כן פוטר המכתב את החברות מחישוב ומפרסום דוח יחס כושר פירעון ליום 30 ביוני, 2020.

על פי מכתב הממונה מיום 14 במרס, 2021 נדחה מועד הדיווח והפרסום של יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר, 2020 עד ליום 30 ביוני, 2021. כמו כן, מאפשר המכתב שלא לפרסם לציבור דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני, 2021.

יחס כושר הפירעון של החברה

בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר, 2019, שפורסם ביום 28 באוקטובר, 2020, לחברה עודף הון ללא התחשבות בהוראות המעבר.

3. יחס כושר פירעון מבוסס סיכון (המשך)

החישוב שערכה החברה כאמור, נבדק על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה, בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלוונטי לביקורת חישובי הסולבנסי ואינו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים. יודגש כי התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, מבוססות בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, ביטוח וחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ועל פעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו, או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

בדוח המיוחד של רואה החשבון המבקרים ליום 31 בדצמבר, 2019 מופנית תשומת הלב לאמור בדוח יחס כושר פירעון בדבר אי הוודאות הנגזרת משינויים רגולטורים וחישיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

לפרוט נוסף ראה סעיף 7 בדוח הדירקטוריון וכן דוח יחס כושר פירעון כלכלי שפורסם באתר האינטרנט של החברה.

דוח יחס כושר פירעון, ליום 31 בדצמבר, 2019, הוכן על בסיס התנאים וההערכה המיטבית כפי שהיו ידועים לחברה לאותו יום. לפיכך, דוח זה לא עודכן להשלכות נגיף הקורונה אם וככל שאלו קיימות, ראה גם באור 1 לעיל.

בתקופה שלאחר יום 31 בדצמבר, 2019 ועד למועד אישור דוח זה, חלו שינויים נוספים העלולים להשפיע לרעה על יחס כושר הפירעון של החברה וביניהם ירידות בשווי ההשקעות והרכוש הקבוע של החברה, בין היתר, בעקבות משבר הקורונה. כמו כן לאחר תאריך הדיווח פרעה החברה כתבי התחייבויות הנדחים בסך של 50.2 מיליוני ש"ח שהיוו הון משני ושלישוני לצורך חישוב ההון המוכר של החברה. להערכת החברה על אף ההשפעות השליליות האמורות, היא תעמוד בדרישות ההון החלות עליה, גם ללא התחשבות בהקלות בתקופת הפריסה.

4. דיבידנד

בהתאם למכתב הממונה מחודש אוקטובר 2017 (להלן - המכתב) חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה.

בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר, 2019, המתבסס על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות לאותו יום, לחברה יחס כושר פירעון כלכלי הגבוה מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב.

באור 13: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח

א. הרכב ההתחייבויות

31 בדצמבר					
2019	2020	2019	2020	2019	2020
שייר		ביטוח משנה אלפי ש"ח		ברוטו	
539,314	464,162	399,082	458,462	938,396	922,624

ביטוח כללי (ב)

ב. ביטוח כללי

1. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי סוגים

31 בדצמבר					
2019	2020	2019	2020	2019	2020
שייר		ביטוח משנה אלפי ש"ח		ברוטו	
30,109	29,545	39,751	38,204	69,860	67,749
352,293	295,008	279,043	338,096	631,336	633,104
382,402	324,553	318,794	376,300	701,196	700,853
88,505	82,407	30,923	35,026	119,428	117,433
68,407	57,202	49,365	47,136	117,772	104,338
156,912	139,609	80,288	82,162	237,200	221,771
539,314	464,162	399,082	458,462	938,396	922,624
2,950	3,691	6,866	6,251	9,816	9,942
19,915	20,839	4,900	4,886	24,815	25,725
22,865	24,530	11,766	11,137	34,631	35,667
379,452	320,862	311,928	370,049	691,380	690,911
136,997	118,770	75,388	77,276	212,385	196,046
516,449	439,632	387,316	447,325	903,765	886,957

ענפי רכב חובה וחבויות

הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
 תביעות תלויות
 סך ענפי רכב חובה וחבויות (ראה 3 להלן)

ענפי רכוש ואחרים

הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
 תביעות תלויות
 סך ענפי רכוש ואחרים (ראה 4 להלן)
 סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי

הוצאות רכישה נדחות:

ענפי רכב חובה וחבויות
 ענפי רכוש ואחרים
 סך הכל הוצאות רכישה נדחות

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

ענפי רכב חובה וחבויות

ענפי רכוש ואחרים
 סה"כ התחייבויות בחוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות

באור 13: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

2. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי שיטות חישובן

31 בדצמבר						
2019	2020	2019	2020	2019	2020	
שייר		ביטוח משנה אלפי ש"ח		ברוטו		
374,036	305,328	284,842	340,406	658,878	645,734	הערכות אקטואריות
3,327	2,128	1,423	1,771	4,750	3,899	גב' מעיין מלמד
377,363	307,456	286,265	342,177	663,628	649,633	דר' דב רפאל
						סה"כ הערכות אקטואריות
						הפרשה על בסיס הערכות אחרות
23,128	18,516	39,124	40,100	62,252	58,616	הערכת מחלקת תביעות בגין התביעות התלויות הידועות תוספת לתביעות התלויות בגין תביעות שאירעו אך טרם דווחו (IBNR)
18,397	24,158	3,019	2,955	21,416	27,113	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
118,614	111,952	70,674	73,230	189,288	185,182	הערכות אחרות
1,812	2,080	-	-	1,812	2,080	
<u>539,314</u>	<u>464,162</u>	<u>399,082</u>	<u>458,462</u>	<u>938,396</u>	<u>922,624</u>	סך כל התחייבויות הביטוח בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי

באור 13: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

3. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזרי ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות

ענפי רכב חובה וחבויות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2019	2020	2019	2020	2019	2020
שייר		ביטוח משנה		ברוטו	
		אלפי ש"ח			
435,140	379,452	258,382	311,928	693,522	691,380
56,339	52,000	95,388	93,240	151,727	145,240
10,670	6,646	708	(1,660)	11,378	4,986
9,201	(15,187)	(3,652)	15,523	5,549	336
76,210	43,459	92,444	107,103	168,654	150,562
2,823	2,560	1,081	1,136	3,904	3,696
129,075	99,489	37,817	47,846	166,892	147,335
131,898	102,049	38,898	48,982	170,796	151,031
379,452	320,862	311,928	370,049	691,380	690,911

יתרה לתחילת השנה
עלות התביעות המצטברת בגין
שנת חיתום שוטפת
שינוי ביתרות לתחילת שנה
כתוצאה מהצמדה למדד ורווח
השקעתי לפי הנחת ההיוון
הגלומה בהתחייבויות
שינוי באומדן עלות התביעות
המצטברת בגין שנות חיתום
קודמות
סך השינוי בעלות התביעות
המצטברת
תשלומים לשוב תביעות
במהלך השנה:
בגין שנת חיתום שוטפת
בגין שנות חיתום קודמות
סך תשלומים לשנה
יתרה לסוף השנה

1. יתרות הפתיחה והסגירה כוללות: תביעות תלויות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.
2. עלות התביעות המצטברת (Ultimate) הינה: יתרת תביעות תלויות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות בתוספת סך תשלומי התביעות כולל הוצאות ישירות ועקיפות לשוב תביעות.
3. התשלומים כוללים הוצאות עקיפות לשוב תביעות (הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות החיתום.

באור 13: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

4. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזרי ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות

ענפי רכוש ואחרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2019	2020	2019	2020	2019	2020
שייר		ביטוח משנה אלפי ש"ח		ברוטו	
173,116	136,997	68,497	75,388	241,613	212,385
174,041	125,320	46,080	47,878	220,121	173,198
(11,493)	555	4,867	4,340	(6,626)	4,895
162,548	125,875	50,947	52,218	213,495	178,093
123,454	89,101	29,706	31,542	153,160	120,643
58,629	47,979	15,369	22,905	73,998	70,884
182,083	137,080	45,075	54,447	227,158	191,527
(16,584)	(7,022)	1,019	4,117	(15,565)	(2,905)
136,997	118,770	75,388	77,276	212,385	196,046

יתרה לתחילת השנה
עלות התביעות המצטברת בגין
אירועים בשנת הדוח
שינוי בעלות התביעות
המצטברות בגין אירועים שקדמו
לשנת הדוח
סך השינוי בעלות התביעות
המצטברות
תשלומים לשוב תביעות במהלך
השנה:
בגין אירועים של שנת הדוח
בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח
סך תשלומים
שינוי בהפרשה לפרמיה שטרם
הורווחה, נטו מהוצאות רכישה
נדחות
יתרה לסוף השנה

1. יתרות הפתיחה והסגירה כוללות: תביעות תלויות בתוספת הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.
2. עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח כוללת את יתרת התביעות התלויות לסוף שנת הדוח בתוספת סך תשלומי התביעות בתקופת הדוח לרבות הוצאות ישירות ועקיפות לשוב תביעות.
3. התשלומים ליישוב תביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישובן (הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות הנזק.

באור 13: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

5. בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ברוטו בענפי ביטוח רכב חובה וחבויות

31 בדצמבר 2020										
שנת חיתום										
סה"כ	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2020 (*)										
	3,696	3,879	3,204	2,738	3,336	3,516	3,558	3,900	5,074	4,857
		13,234	13,062	12,148	12,594	14,421	13,324	14,642	20,322	18,884
			30,619	37,682	33,591	36,179	32,272	30,976	41,128	42,057
				60,821	62,281	56,871	56,702	54,784	65,282	65,128
					86,755	85,280	79,890	82,285	94,912	89,524
						104,940	98,551	101,574	127,864	114,083
							114,964	119,729	154,217	144,162
								137,198	164,962	164,441
									170,826	172,781
										176,497
	145,240	150,823	155,486	158,921	154,386	155,839	147,379	160,556	184,852	187,526
		148,379	138,474	143,312	146,498	139,089	133,308	158,746	182,507	183,849
			143,528	139,494	142,922	136,905	139,034	145,040	188,906	188,049
				140,565	149,331	143,458	134,919	142,296	167,231	164,227
					159,381	156,878	141,067	151,611	177,731	167,990
						156,954	149,448	149,019	181,899	171,707
							149,238	157,915	181,787	174,695
								158,873	186,203	180,046
									185,459	180,835
										180,960
	(51,844)	2,444	11,958	18,356	(4,995)	(17,865)	(10,204)	(16,577)	(18,228)	(16,733)
	(3.78%)	1.62%	7.69%	11.55%	(3.24%)	(12.84%)	(7.34%)	(11.65%)	(10.90%)	(10.19%)
	1,568,577	145,240	148,379	143,528	140,565	159,381	156,954	149,238	158,873	185,459
	899,550	3,696	13,234	30,619	60,821	86,755	104,940	114,964	137,198	170,826
	669,027	141,544	135,145	112,909	79,744	72,626	52,014	34,274	21,675	14,633
	21,884									4,463
	690,911									

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה (**)

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

עודף (חוסר) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה (***)

שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה, באחוזים

עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר, 2020

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר, 2020

יתרת התביעות התלויות

תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 2010

סה"כ התחייבות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה

נדחות, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2020

(*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(**) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

(***) הפער בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הראשונה שלא כוללת צבירה להערכת התביעות המצטברות. נכון ליום 31 בדצמבר, 2020 נובע בעיקרו משינויים בעתודות ביטוח בביטוח כללי (ראה באור

((ה)4)).

באור 13: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

6. בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, בשייר עצמי, בענפי ביטוח רכב חובה וחבויות

31 בדצמבר 2020										
שנת חיתום										
סה"כ	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2020 (*)										
	2,560	2,805	2,551	2,087	2,520	3,159	3,263	3,659	4,635	4,616
		6,346	7,226	5,554	6,998	13,787	12,287	14,090	19,707	18,387
			14,801	15,087	16,117	35,533	31,306	30,362	40,435	41,545
				22,248	28,746	56,064	55,650	54,018	64,568	64,577
					41,059	84,298	78,833	81,328	94,151	88,695
						103,967	97,360	100,182	126,977	113,254
							113,777	118,353	153,108	143,333
								135,826	163,791	163,605
									169,661	171,940
										175,375
	52,000	56,004	77,006	57,481	73,160	151,323	142,810	155,597	180,404	182,554
		47,163	61,974	43,924	63,575	134,255	141,974	154,585	178,297	180,372
			63,538	43,827	63,349	135,069	135,039	157,781	182,664	184,298
				44,537	66,306	142,497	132,876	138,292	161,224	160,285
					71,016	155,465	139,872	149,347	172,924	164,444
						155,527	148,401	147,572	178,154	169,454
							148,216	156,521	177,939	173,714
								157,503	182,162	178,913
									181,574	179,446
										179,585
(55,913)		8,841	13,468	12,944	2,144	(21,272)	(13,177)	(19,211)	(20,350)	(19,300)
(5.63%)		15.79%	17.49%	22.52%	2.93%	(15.84%)	(9.76%)	(13.89%)	(12.62%)	(12.04%)
1,100,659	52,000	47,163	63,538	44,537	71,016	155,527	148,216	157,503	181,574	179,585
785,620	2,560	6,346	14,801	22,248	41,059	103,967	113,777	135,826	169,661	175,375
315,039	49,440	40,817	48,737	22,289	29,957	51,560	34,439	21,677	11,913	4,210
5,823										
320,862										

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה (**)

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

עודף (חוסר) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה (***)

שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה, באחוזים

עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר, 2020

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר, 2020

יתרת התביעות התלויות

תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 2010

סה"כ התחייבות בגין חוזי ביטוח בענפי רכב חובה וחבויות בניכוי הוצאות

רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר, 2020

(*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(**) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

(***) הפער בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הראשונה שלא כוללת צבירה להערכת התביעות המצטברות. נכון ליום 31 בדצמבר, 2020 נובע בעיקרו משינויים בעתודות ביטוח בביטוח כללי (ראה

באור (ה)4).

באור 13: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

7. בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ברוטו בענף ביטוח רכב חובה

31 בדצמבר 2020										
שנת חיתום										
סה"כ	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2020 (*)										
	2,286	2,865	2,526	2,220	2,849	2,917	2,994	3,408	4,338	4,314
		11,397	10,780	10,358	11,527	13,278	11,652	13,509	19,163	17,620
			27,771	32,995	32,141	34,778	30,694	29,640	39,580	40,607
				54,839	60,171	54,702	54,754	52,877	63,454	63,276
					81,078	81,688	77,695	79,107	92,336	86,842
						100,822	95,002	97,561	124,546	111,077
							110,805	115,127	150,267	139,954
								131,293	160,744	158,820
									166,745	166,840
										169,916
	131,457	137,821	143,318	149,070	145,856	147,857	140,406	152,660	176,817	180,564
		135,696	128,075	133,042	140,416	132,851	126,822	151,258	175,037	177,205
			131,292	128,129	136,589	131,472	133,472	137,441	180,465	181,408
				128,405	141,981	138,257	129,694	135,686	159,950	157,981
					149,337	151,197	136,008	144,889	170,882	161,456
						151,143	144,072	141,923	174,810	164,240
							143,520	149,894	174,772	167,256
								150,612	179,627	172,961
									179,067	173,591
										173,883
	(46,950)	2,125	12,026	20,665	(3,481)	(18,292)	(10,048)	(14,926)	(19,117)	(15,902)
	(3.62%)	1.54%	8.39%	13.86%	(2.39%)	(13.77%)	(7.53%)	(11.00%)	(11.95%)	(10.07%)
	1,474,412	131,457	135,696	131,292	128,405	149,337	151,143	143,520	150,612	179,067
	856,952	2,286	11,397	27,771	54,839	81,078	100,822	110,805	131,293	166,745
	617,460	129,171	124,299	103,521	73,566	68,259	50,321	32,715	19,319	12,322
	18,131									3,967
	635,591									

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה (**)

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

עודף (חוסר) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה (***)

שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה, באחוזים

עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר, 2020

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר, 2020

יתרת התביעות התלויות

תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 2010

סה"כ התחייבות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה

נדחות בשייר העצמי ליום 31 בדצמבר, 2020

(*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(**) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

(***) הפער בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הראשונה שלא כוללת צבירה להערכת התביעות המצטברות. נכון ליום 31 בדצמבר, 2020 נובע בעיקרו משינויים בעתודות ביטוח בביטוח כללי (ראה

באור (ה)4).

באור 13: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

8. בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות נדחות, בשייר עצמי, בענף ביטוח רכב חובה

31 בדצמבר 2020

		שנת חיתום								
סה"כ	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2020 (*)										
	1,963	2,261	2,140	1,778	2,273	2,917	2,994	3,408	4,338	4,314
		5,255	5,910	4,495	6,365	13,278	11,652	13,509	19,163	17,620
			13,008	11,188	15,109	34,778	30,694	29,640	39,580	40,607
				17,276	27,151	54,702	54,754	52,877	63,454	63,276
					35,897	81,688	77,695	79,107	92,336	86,842
						100,822	95,002	97,561	124,546	111,077
							110,805	115,127	150,267	139,954
								131,293	160,744	158,820
									166,745	166,840
										169,916
	41,087	44,638	66,152	48,490	65,283	144,959	136,885	148,956	173,521	176,695
		37,639	52,938	36,774	58,367	128,473	136,842	148,076	171,627	174,256
			54,194	36,143	57,885	130,324	130,406	151,946	175,903	178,384
				36,290	59,611	138,087	128,764	132,969	155,624	154,966
					62,558	150,728	136,008	144,014	168,158	158,880
						150,709	144,072	141,923	173,628	162,958
							143,520	149,894	173,588	167,256
								150,612	178,689	172,961
									178,290	173,591
										173,883
	(60,694)	6,999	11,958	12,200	2,725	(22,236)	(13,114)	(17,643)	(22,666)	(18,917)
	(6.55%)	15.68%	18.08%	25.16%	4.18%	(17.31%)	(10.06%)	(13.27%)	(14.56%)	(12.21%)
	1,028,782	41,087	37,639	54,194	36,290	62,558	150,709	143,520	150,612	178,290
	752,980	1,963	5,255	13,008	17,276	35,897	100,822	110,805	131,293	166,745
	275,802	39,124	32,384	41,186	19,014	26,661	49,887	32,715	19,319	11,545
	4,572									3,967
	280,374									

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה:

לאחר שנה ראשונה (**)

לאחר שנתיים

לאחר שלוש שנים

לאחר ארבע שנים

לאחר חמש שנים

לאחר שש שנים

לאחר שבע שנים

לאחר שמונה שנים

לאחר תשע שנים

לאחר עשר שנים

עודף (חוסר) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה (***)

שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה, באחוזים

עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר, 2020

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר, 2020

יתרת התביעות התלויות

תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 2010

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2020

הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים. (*)

אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות (**)

הפער בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הראשונה שלא כוללת צבירה להערכת התביעות המצטברות. נכון ליום 31 בדצמבר, 2020 נובע בעיקרו משינויים בעתודות ביטוח בביטוח כללי (ראה באור (***))

((ה)4)).

באור 13: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ג. ביטוח כללי (המשך)

9. נתונים בדבר שנות חיתום בענפי ביטוח רכב חובה

שנת חיתום						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
אלפי ש"ח						
156,604	163,918	174,200	165,778	161,773	162,059	151,130
(968)	(1,941)	6,570	12,614	10,297	5,189	(4,142)
12,940	777	-	-	-	-	-
10,886	9,632	3,671	1,722	2,244	571	43

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020:
 פרמיות ברוטו רווח (הפסד) כולל בשייר בגין שנת החיתום מצטבר (*)
 (* כולל יתרת עודף הכנסות על הוצאות בשייר שנזקפו, בשנת 2015, ישירות לעודפים השפעת ההכנסות מהשקעות מצטבר על הרווח הכולל המצטבר בשייר בגין שנת החיתום

10. נתונים מצטברים בדבר שנות חיתום בענף ביטוח חבויות אחרות

שנת חיתום						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
אלפי ש"ח						
9,066	10,441	12,494	16,348	20,622	22,194	21,969
707	1,130	(1,299)	1,105	2,218	2,165	1,928
521	426	-	-	-	-	-
650	639	714	630	700	453	104

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020:
 פרמיות ברוטו רווח (הפסד) כולל בשייר בגין שנת החיתום מצטבר (*)
 (* כולל יתרת עודף הכנסות על הוצאות בשייר שנזקפו, בשנת 2015, ישירות לעודפים השפעת ההכנסות מהשקעות מצטבר על הרווח הכולל המצטבר בשייר בגין שנת החיתום

באור 13: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

11. הרכב הפסד כולל ברוטו בענף ביטוח רכב חובה

הפסד כולל בגין שנת חיתום שוטפת	התאמות בגין שנות חיתום קודמות	הפסד כולל לפני מסים על הכנסה	אלפי ש"ח
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר:			
(12,965)	(2,277)	(15,242)	2020
(5,838)	(7,973)	(13,811)	2019
(7,331)	(4,399)	(11,730)	2018

12. הרכב רווח (הפסד) כולל ברוטו בענף ביטוח חבויות אחרות

רווח בגין שנת חיתום שוטפת	התאמות בגין שנות חיתום קודמות	רווח (הפסד) כולל לפני מסים על הכנסה	אלפי ש"ח
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר:			
2,025	(4,678)	(2,653)	2020
3,276	(74)	3,202	2019
3,468	(1,167)	2,301	2018

13. הרכב רווח (הפסד) כולל בשייר בענף ביטוח רכב חובה

רווח כולל בגין שנת חיתום שוטפת	התאמות בגין שנות חיתום קודמות	רווח (הפסד) כולל לפני מסים על הכנסה	אלפי ש"ח
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר:			
(4,142)	7,415	3,273	2020
157	(11,855)	(11,698)	2019
(1,254)	(11,980)	(13,234)	2018

באור 13: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

14. הרכב רווח כולל בשייר בענף ביטוח חבויות אחרות

רווח כולל לפני מסים על הכנסה	התאמות בגין שנות חיתום קודמות	רווח בגין שנת חיתום שוטפת
אלפי ש"ח		

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר:

826	(1,102)	1,928	2020
1,642	(55)	1,697	2019
2,100	435	1,665	2018

באור 14: - התחייבויות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר, הטבות לאחר סיום העסקה והטבות בגין פיטורין.

הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה, או לבצע הפקדות שוטפות בתוכנית הפקדה מוגדרת לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963. התחייבויות החברה בשל כך מטופלות כהטבות לאחר סיום העסקה.

חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו יוצרים את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית להטבה מוגדרת כמפורט להלן:

באור 14: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

הטבות לאחר סיום העסקה (המשך)

תוכניות להטבה מוגדרת

תשלומי הפיצויים מטופלים על ידי הקבוצה בתוכנית להטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה הקבוצה מפקידה סכומים בפוליסות ביטוח מתאימות.

(א) שינויים בהתחייבות להטבה מוגדרת ובשווי הוגן של נכסי תוכנית

שנת 2020

		רווח (הפסד) בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר					הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד					
		סה"כ	הפסד	רווח	רווח	תשואה על נכסי תוכנית (למעט סכומים שהוכרו בהוצאות ריבית (נטו)		סה"כ הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד בתקופה	הוצאות ריבית, נטו	עלות שירות שוטף	יתרה ליום 1 בינואר 2020	
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	השפעה על רווח (הפסד) כולל אחר בתקופה	אקטוארי בגין	אקטוארי בגין	אקטוארי בגין	הדמוגרפיות הפיננסיות	תשלומים מהתוכנית	הפסד בתקופה	נטו	שירות שוטף	2020	
אלפי ש"ח												
(27,508)	-	(158)	(202)	44	-	-	665	(3,114)	(509)	(2,605)	(24,901)	התחייבויות להטבה מוגדרת
14,844	1,875	395	-	101	-	294	(547)	(16)	(16)	-	13,137	שווי הוגן של נכסי תוכנית
(12,664)	1,875	237	(202)	145	-	294	118	(3,130)	(525)	(2,605)	(11,764)	התחייבות נטו בגין הטבה מוגדרת

באור 14: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

הטבות לאחר סיום העסקה (המשך)

תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

(א) שינויים בהתחייבות להטבה מוגדרת ובשווי הוגן של נכסי תוכנית (המשך)

שנת 2019

		רווח (הפסד) בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר					הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד					
יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	סה"כ השפעה על רווח (הפסד) כולל אחר בתקופה	הפסד אקטוארי בגין סטיות בניסיון העבר	רווח (הפסד) אקטוארי בגין שינויים בהנחות הפיננסיות	רווח אקטוארי בגין שינויים בהנחות הדמוגרפיות	תשואה על נכסי תוכנית (למעט סכומים שהוכרו בהוצאות ריבית (נטו)	תשלומים מהתוכנית	סה"כ הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד בתקופה	הוצאות ריבית, נטו	עלות שירות שוטף	יתרה ליום 1 בינואר 2019	
											אלפי ש"ח	
(24,901)	-	(1,012)	(364)	(703)	55	-	3,453	(2,917)	(570)	(2,347)	(24,425)	התחייבויות להטבה מוגדרת
13,137	1,812	1,318	-	991	-	327	(2,752)	(55)	(55)	-	12,814	שווי הוגן של נכסי תוכנית
(11,764)	1,812	306	(364)	288	55	327	701	(2,972)	(625)	(2,347)	(11,611)	התחייבות נטו בגין הטבה מוגדרת

באור 14: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

הטבות לאחר סיום העסקה (המשך)

תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

(ב) ההנחות העיקריות בגין תוכנית להטבה מוגדרת

2019	2020
%	
2.1	2.2
3.5	3.5

שיעור היוון (*)

שיעור עליית שכר צפויה (נומינלי)

(*) שיעור ההיוון מבוסס על אגרות חוב קונצרניות צמודות מדד באיכות גבוהה.

(ג) סכומים, עיתוי ואי וודאות של תזרימי מזומנים עתידיים

להלן שינויים אפשריים הנחשבים לסבירים לסוף תקופת הדיווח, לכל הנחה אקטוארית בהנחה שיתר ההנחות האקטואריות נותרו ללא שינוי:

השינוי במחויבות להטבה מוגדרת אלפי ש"ח
599
(606)
606

ליום 31 בדצמבר, 2020

מבחן רגישות לשינוי בשיעור עליית שכר צפויה

השינוי כתוצאה מ:

עליית שכר של 4% (במקום 3.5%)

מבחן רגישות לשינוי שיעור ההיוון של התחייבויות התוכנית

השינוי כתוצאה מ:

עליית שיעור היוון של 0.5%

ירידת שיעור היוון של 0.5%

באור 15: - זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר		
2019	2020	
אלפי ש"ח		
157,724	211,662	חברות ביטוח ותווכני ביטוח:
16,340	10,784	פיקדונות של מבטחי משנה
		חשבונות אחרים
174,064	222,446	סך כל חברות הביטוח ותווכני ביטוח
21,294	17,210	פרמיות מראש
6,294	5,168	עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת
7,756	4,583	ספקים ונותני שירותים
10,779	17,037	הוצאות לשלם
11,766	11,137	הוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה
7,828	6,070	סוכני ביטוח
12,039	6,561	מבוטחים
1,418	734	אחרים
253,238	290,946	

באור 16: - התחייבויות פיננסיות

א. פירוט התחייבויות פיננסיות

פירוט התחייבויות פיננסיות			
31 בדצמבר			
2019		2020	
שווי הוגן (**)	ערך בספרים	שווי הוגן (**)	ערך בספרים
אלפי ש"ח			
56,226	50,245	55,139	50,237
746	746	-	-
56,972	50,991	55,139	50,237
	30,000		30,000
	20,000		20,000
	50,000		50,000

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

כתבי התחייבויות נדחים (*)

התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד

חוזה החלפת ריבית

הון משני מורכב (ראה ב'1)

הון שלישוני מורכב (ראה ב'1)

(*) ראה באור 28 להלן בדבר פירעון כתבי ההתחייבויות הנדחים לאחר תאריך הדיווח.
 (**) השווי ההוגן של ההתחייבויות הפיננסיות של החברה הניתן לצורכי גילוי בלבד, נקבע במודל DCF, תוך שימוש בשיעור ההיוון המשקף את שיעור הריבית של המנפיק לסוף תקופת הדיווח.

באור 16: - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ב. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

ב.1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת - פרטים נוספים

31 בדצמבר, 2020

הערות	זכות לפדיון מוקדם (*)	תדירות תשלומי ריבית בשנה	מועדי תשלום הריבית	מועדי תשלום הקרן	שווי הוגן	ערך בספרים	סוג הריבית	סחיר/לא סחיר	תנאי הצמדה	גורם מנפיק	סכום הלוואה מקורי באלפי ש"ח	מועד הנפקה	התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:	
				באלפי ש"ח										
			בחודשים מאי, אוגוסט, נובמבר ופברואר בשנים 2016-2023	25.2.23	21,574	20,091	פריים+2.9%	לא סחיר	לא	צמוד	בנק	20,000	26.02.16	כתב התחייבות נדחה
הון שלישוני	26.02.21	4	בחודשים מאי, אוגוסט, נובמבר ופברואר בשנים 2016-2024	25.2.24	33,565	30,146	פריים+3.2%	לא סחיר	לא	צמוד	בנק	30,000	26.02.16	כתב התחייבות נדחה
הון משני	26.2.21	4												

(* החברה מימשה את זכותה לפדיון מוקדם ופרעה את כתבי ההתחייבות לאחר תאריך הדיווח. ראה גם באור 28 להלן.)

באור 16: - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ב. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת (המשך)

ב1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת - פרטים נוספים (המשך)

31 בדצמבר, 2019

הערות	זכות לפדיון מוקדם	תדירות תשלומי ריבית בשנה	מועדי תשלום הריבית	מועדי תשלום הקרן	שווי הוגן	ערך בספרים	סוג הריבית	סחיר/לא סחיר	תנאי הצמדה	גורם מנפיק	סכום הלוואה מקורי באלפי ש"ח	מועד הנפקה	התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:
					באלפי ש"ח								
			בחודשים מאי, אוגוסט, נובמבר ופברואר בשנים 2016-2023	25.2.23	22,054	20,095	פריים+2.9%	לא סחיר	לא	בנק	20,000	26.02.16	כתב התחייבות נדחה
הון שלישוני	26.02.21	4	בחודשים מאי, אוגוסט, נובמבר ופברואר בשנים 2016-2024	25.2.24	34,172	30,150	פריים+3.2%	לא סחיר	לא	בנק	30,000	26.02.16	כתב התחייבות נדחה
הון משני	26.2.21	4											

באור 16: - התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת - פרטים בדבר ריבית והצמדה (המשך)

ריבית אפקטיבית	
31 בדצמבר	
2019	2020
אחוזים	
4.76	4.76

בסיס הצמדה:
שקלי

3. מועדי פירעון

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	
991	50,237
50,000	-
50,991	50,237

שנה ראשונה
שנה שניה
סה"כ

למידע נוסף בדבר מועדי פירעון של התחייבויות פיננסיות בלתי מהוונות, ראה באור 25 (ד) וכן באור 28 בדבר פירעון כתבי ההתחייבות הנדחים לאחר תאריך הדיווח.

ג. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

ריבית אפקטיבית	
31 בדצמבר	
2019	2020
אחוזים	
1.41	1.08

כתבי התחייבויות נדחים

באור 17: - פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר 2020		
ש"ח	ביטוח משנה	ברוטו
אלפי ש"ח		
270,151	178,599	448,750
6,662	(2,556)	4,106
276,813	176,043	452,856

פרמיות בביטוח כללי
שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה
סה"כ פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר 2019		
ש"ח	ביטוח משנה	ברוטו
אלפי ש"ח		
329,950	182,413	512,363
28,915	(9,801)	19,114
358,865	172,612	531,477

פרמיות בביטוח כללי
שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה
סה"כ פרמיות שהורווחו

באור 17: - פרמיות שהורווחו (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		
ש"ח	אלפי ש"ח	ברוטו
419,512	151,179	570,691
4,491	(34)	4,457
<u>424,003</u>	<u>151,145</u>	<u>575,148</u>

פרמיות בביטוח כללי
שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה
סה"כ פרמיות שהורווחו

באור 18: - רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
3,387	4,846	(397)
<u>3,646</u>	<u>3,796</u>	<u>3,516</u>
7,033	8,642	3,119
(20,734)	7,061	(16,669)
161	386	(2,081)
3,247	(5,615)	(2,665)
9,269	10,824	11,277
16,558	15,302	15,065
1,921	(1,327)	(1,495)
<u>1,300</u>	<u>646</u>	<u>202</u>
<u>18,755</u>	<u>35,919</u>	<u>6,753</u>
323	-	-

רווחים מנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות
שאינן תלויות תשואה, הון ואחרים
הכנסות מנדל"ן להשקעה:

שערוך נדל"ן להשקעה
הכנסות שוטפות בגין נדל"ן להשקעה

סך הכל רווחים מנדל"ן להשקעה

רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות, למעט
ריבית, הפרשי הצמדה, הפרשי שער ודיבידנד בגין:

נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

נכסים המוחזקים לפדיון

נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים

הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים
שאינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים
הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

רווח (הפסד) מהפרשי שער בגין השקעות שאינן
נמדדות בשווי הוגן דרך רווח והפסד ומנכסים

אחרים

הכנסות מדיבידנד

סך הכל רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
(* בהכנסות הנ"ל כלולה ריבית בגין נכסים
פיננסיים אשר אינם מוצגים בשווי הוגן דרך רו"ה
שערכם נפגם

(א) רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוחזקים לפדיון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
-	(100)	-
161	486	(2,081)
<u>161</u>	<u>386</u>	<u>(2,081)</u>

ירידות ערך נטו שנזקפו לרווח והפסד
רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים
המוחזקים לפדיון
סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין
נכסים המוחזקים לפדיון

באור 19: - הכנסות מעמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
24,933	26,758	24,379	עמלת ביטוח משנה, בניכוי שינוי בהוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה
82	68	52	עמלת סוכנויות ביטוח
25,015	26,826	24,431	סה"כ הכנסות מעמלות

באור 20: - תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
427,118	383,427	330,895	סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי: ברוטו
129,477	136,155	160,254	ביטוח משנה
297,641	247,272	170,641	סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר

באור 21: - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
62,318	55,503	41,808	עמלות רכישה
49,197	51,258	51,181	הוצאות רכישה אחרות
372	2,270	(1,036)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות ברוטו
111,887	109,031	91,953	סה"כ עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

באור 22: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
52,715	54,614	51,013
6,766	7,701	8,864
15,956	16,136	15,108
5,682	6,647	8,724
7,143	8,212	8,833
2,354	2,876	2,671
4,707	4,042	3,657
3,389	3,486	3,209
98,712	103,714	102,079
25,881	26,179	24,922
49,197	51,258	51,181
23,634	26,277	25,976
10,775	12,616	14,177

שכר עבודה ונלוות
פחת והפחתות
אחזקת משרדים ותקשורת
שיווק ופרסום
ייעוץ משפטי ומקצועי
דמי ניהול (באור 26ה)
עמלות כרטיסי אשראי
אחרות
סה"כ *

בניכוי:
סכומים שסווגו לסעיף שינוי בהתחייבויות
ותשלומים בגין חוזי ביטוח
סכומים שסווגו לסעיף עמלות, הוצאות שיווק
והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות

(* הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך

באור 23: - הוצאות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
2,347	2,415	2,360
493	733	664
2,840	3,148	3,024

ריבית והפרשי הצמדה בגין כתבי התחייבויות נדחים
הוצאות ריבית והפרשי שער למבטחי משנה
סך הכל הוצאות מימון

באור 24: - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה

1. כללי

על הכנסות החברה וכל יתר החברות בקבוצה חל מס חברות בהתאם לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן - הפקודה). בנוסף, על הכנסות החברה המסווגת כ"מוסד כספי" כהגדרתה בחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 חלים מס רווח ושכר. יצוין כי פעילות החברה המסווגת כמוסד כספי בענפי הביטוח מהווה את עיקר פעילות הקבוצה.

על הכנסות יתר החברות המוחזקות חל מס חברות.

2. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 (להלן - החוק)

על החברה והחברות המוחזקות שאינן חברות מוחזקות בחו"ל חל, עד לתום שנת 2007, חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985. על-פי החוק, נמדדו התוצאות לצורכי מס כשהן מותאמות לשינויים במדד המחירים לצרכן.

בחודש פברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 שקבע כי תחולתו של חוק התיאומים תסתיים בשנת המס 2007, ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. תיאומים המתייחסים לרווחי הון, כגון בגין מימוש נדל"ן (שבח) וניירות ערך, ממשיכים לחול עד למועד המימוש. התיקון לחוק כולל, בין היתר, את ביטול תיאום התוספת והניכוי בשל אינפלציה והניכוי הנוסף בשל פחת (לנכסים בני פחת שנרכשו לאחר שנת המס 2007) החל משנת 2008.

3. הסדרי מס ייחודים לענף הביטוח

הסכם עם שלטונות המס

בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס קיימים הסכמים ענפיים, המסדירים את הטיפול בסוגיות מס ייחודיות לענף. ההסכם הענפי האחרון שנחתם הינו לשנות המס 2019-2017. ההסכמים הענפיים מתייחסים בין היתר לנושאים הבאים:

ההסכם מתייחס, בין היתר, לנושאים הבאים:

(א) ייחוס הוצאות להכנסות מועדפות - להכנסות החייבות בשיעורי מס מופחתים ולהכנסות הפטורות ממס המתקבלות בחברות הביטוח ("הכנסות מועדפות") יתבצע ייחוס הוצאות שמשמעותו הפיכת חלק מההכנסות המועדפות להכנסות חייבות במס מלא, בהתאם לשיעור הייחוס. שיעור הייחוס שנקבע בהסכם תלוי במקור הכספים המניבים את ההכנסות המועדפות.

(ב) הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות - יבוצע תאום חלקי של ההפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות בתחום ביטוח כללי ובריאות, בגין כל שנת חיתום החל משנת 2013 עד שנת 2020. הסכום שתואם יוכר לצורכי מס על פני שלוש שנים החל מהשנה העוקבת לשנת התאום.

(ג) ההסכם האחרון שנחתם בחודש נובמבר 2020 מאריך בשלוש שנים נוספות את תוקפו של ההסכם האחרון המתייחס לשנת המס 2016, כך שיחול גם לגבי שנות המס 2017-2019, למעט הנושא הבא:

באור 24 - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה (המשך)

הוסכם אופן ההכרה לצורכי מס בגין הפרשות שביצעו חברות הביטוח בדוחות הכספיים בשנים 2016-2018 בגין יישום המלצות ועדת וינוגרד, ואשר בוטלו, ברובן, בשנת 2019 כדלהלן:

בהסכם נקבע כי בשנת 2016 יתואם 10% מהקיטון בהפרשה שנרשם בשנת 2019 ("סכום התיאום"), או 10% מהגידול בהפרשה בשנת 2016, כנמוך שביניהם. הסכום שתואם יוכר כהוצאה בשנת 2019. כמו כן נקבעה הוראה לתיאום והכרה בפער, אם קיים, בין סכום התיאום לבין הסכום שיתואם בשנת 2016.

ההפרשה למס בדוחות הכספיים נערכה בהתאם לעקרונות ההסכם האמור לעיל. להסכם לא היתה השפעה מהותית על מסים בגין שנים קודמות (ראה סעיף ד' להלן).

ב. שיעורי המס החלים על ההכנסות של חברות הקבוצה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה, המהווה את עיקר פעילות הקבוצה, מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה:

שיעור מס כולל במוסדות כספיים	שיעור מס רווח	שיעור מס חברות	שנה
34.19	17.00	23.0	2018 ואילך

ג. שומות מס סופיות

לחברה הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2015.

לחברות מאוחדות אחרות הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2016.

ד. מסים על ההכנסה (הטבת מס) הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			מסים שוטפים
2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
12,005	6,791	3,633	
(1,382)	5,990	(436)	מסים נדחים המתייחסים ליצירה והיפוך של הפרשים זמניים, ראה גם ו' להלן
197	(59)	(85)	מסים בגין שנים קודמות (שוטפים ונדחים)
10,820	12,722	3,112	

באור 24: - מסים על ההכנסה (המשך)

ה. מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לסעיפי רווח כולל אחר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
1,183	1,036	(860)
538	110	84
<u>1,721</u>	<u>1,146</u>	<u>(776)</u>

הערכה מחדש בגין שערוך רכוש קבוע
הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה
מוגדרת

ו. מסים נדחים

ההרכב:

סה"כ	אחרים	הפסדים לצרכי מס	השקעות פיננסיות	רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה	הטבות לעובדים
אלפי ש"ח					
(10,037)	1,807	-	5,608	(21,386)	3,934
(1,146)	-	-	-	(1,036)	(110)
(5,990)	132	377	(5,136)	(1,516)	153
49	-	(11)	-	60	-
(17,124)	1,939	366	472	(23,878)	3,977
776	-	-	-	860	(84)
436	177	124	(914)	663	386
118	-	(32)	-	150	-
<u>(15,794)</u>	<u>2,116</u>	<u>458</u>	<u>(442)</u>	<u>(22,205)</u>	<u>4,279</u>

יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1
בינואר, 2019

שינויים אשר נזקפו להון

שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
התאמות הנובעות מתרגום דוחות
כספיים של פעילויות חוץ
יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31
בדצמבר, 2019

שינויים אשר נזקפו להון

שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
התאמות הנובעות מתרגום דוחות
כספיים של פעילויות חוץ
יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31
בדצמבר, 2020

באור 24: - מסים על ההכנסה (המשך)

1. מסים נדחים (המשך)

המסים הנדחים מוצגים בדוח על המצב הכספי כדלקמן:

31 בדצמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	
17,124	15,794

התחייבויות בגין מסים נדחים

2. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים ברווח או הפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנזקף ברווח או הפסד:

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
2018	2019	2020
אלפי ש"ח		
31,771	35,882	7,560
34.19%	34.19%	34.19%
10,863	12,268	2,585
(424)	(1,256)	295
559	423	417
(280)	(153)	(37)
(27)	1,426	123
197	(59)	(85)
(68)	73	(186)
10,820	12,722	3,112
34.06%	34.06%	41.16%

רווח לפני מסים על ההכנסה

שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי הכולל תוספת (הפחתה) בגין אי החלת מס רווח על חברות שאינן מוסד כספי עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:

הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
הכנסות פטורות
הפרשים בבסיס המדידה
מסים בגין שנים קודמות (שוטפים ונדחים)
אחרים

מסים על ההכנסה

שיעור מס אפקטיבי ממוצע

החברה פועלת בכלל ענפי הביטוח הכללי (אלמנטרי), ומתמקדת בעיקר בתחום ביטוחי הרכב השונים. פעילויות החברה חושפות אותה לסיכונים הבאים:

- סיכונים ביטוחיים;
- סיכונים פיננסיים לרבות, סיכוני שוק; סיכוני נזילות וסיכוני אשראי;
- סיכוני ציוד וממשל תאגידי;
- סיכונים תפעוליים לרבות מעילות והונאות, סיכוני סייבר ומיקור חוץ.

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

מדיניות ניהול הסיכונים של החברה מכוונת להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים אלה במסגרת הדרישות הרגולטוריות, תוך שמירה על יעדיה העסקיים של החברה ועל איתנותה הפיננסית. המדיניות שאישר הדירקטוריון קובעת, בין השאר, כיצד על החברה לפעול כדי להתמודד עם הסיכונים השונים, ותחומי האחריות החלים על מעגלי הבקרה המבטיחים את מזעור החשיפה לסיכונים.

תחום ניהול הסיכונים בחברה מרוכז על ידי מנהלת הסיכונים העוסקת בזיהוי, מיפוי, מעקב, כימות ובקרה בהתאם למדיניות ונהלי העבודה. מנהלת הסיכונים מזהה ומעריכה את הסיכונים, בשיתוף פעולה עם מנהלי יחידות תומכות וביניהם מחלקות: האקטואריה, השקעות, ביטוח משנה, כספים, חשבות, מערכות מידע והמחלקה המשפטית.

הסיכונים הביטוחיים:

סיכונים אלה הם סיכוני הליבה העסקיים של החברה כחברת ביטוח וכוללים, בין היתר, סיכוני זרובה, סיכוני חיתום וסיכון קטסטרופה:

1. סיכוני זרובה - הסיכון להערכה לא נכונה של ההתחייבויות הביטוחיות אשר עלולה לגרום לכך שהזרבות האקטואריות אינן מספקות לכיסוי התביעות.
2. סיכוני חיתום - הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות.
3. סיכון קטסטרופה - חשיפה לסיכון שאירוע בודד בעל השפעה רבה יביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה.

מדידת החשיפה לסיכונים ביטוחיים נעשית על ידי האקטוארים הממונים וצוות האקטואריה. הדירקטוריון מקבל דיווחים שוטפים מהנהלת החברה. כמו כן, על מנת להקטין ולהגביל את החשיפה לסיכונים אלה, קבעה החברה נהלים והנחיות קפדניות בתחום החיתום, לרבות בניית מערך סילוק תביעות אפקטיבי ועריכת הסדרי ביטוח משנה לצורך הגבלת החשיפה לסיכון הביטוחי.

החברה נוקטת מדיניות של הגבלת החשיפה לקטסטרופות (אירוע הקטסטרופה המהותי אליו חשופה החברה הוא רעידת אדמה בארץ) על ידי הגבלת החשיפה לקטסטרופות ולהפסד מרבי אליו מוכנה החברה להיחשף, כתוצאה מאירוע נזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד.

תהליך בקרת הסיכונים מנוהל באמצעות מעגלי בקרה כדלקמן:

- היחידות העסקיות: חיתום - ביצוע בקרה של תהליכי חיתום ותשלום תביעות ובכך הקטנת רמת הסיכון לפוליסה בודדת. אקטואריה - ניתוח רווחיות ומחקר סטטיסטי לבחינת התאמת הפרמיה, חוזי ביטוח משנה, וכו'.
- מנהלת הסיכונים: בחינת אפקטיביות בקרות החיתום והאסטרטגיה להעברת הסיכון הביטוחי.
- מבקר פנימי: קיום תקין של תהליכי הבקרה המחויבים על פי נהלי החברה.

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

הסיכונים הפיננסיים:

הסיכונים הפיננסיים הם סיכונים החושפים את הנכסים ו/או ההתחייבויות לשינויים בשווי הכלכלי שלהם וזאת כתוצאה משינויים בפרמטרים שונים הכוללים, בין היתר, שינויים בשערי ריבית, מדד, שערי מטבע חוץ, שערי מניות ומרווחי אשראי.

בניהול הסיכונים הפיננסיים נוטלים חלק מספר אורגנים ויחידות בחברה, החל מוועדת השקעות של הדירקטוריון, מנהל ההשקעות, מנהלת הסיכונים, בקרית השקעות והיחידה העורפית ('בק אופיס'). ניהול הסיכון מאפשר בקרה ושליטה מצד הנהלת החברה, תוך בחינת אופן העמידה בתקנות השקעה, בדיקת מגבלות חשיפה, טיפול ומעקב אחר הסיכונים השונים באמצעות ביצוע סימולציות, ניתוחי גישות ומבחני קיצון.

ועדת ההשקעות של הדירקטוריון בוחנת ומאשרת את מדיניות ההשקעה, לרבות מדיניות הקצאת אשראי, וקובעת את מגבלות החשיפה המתייחסות לגורמי הסיכון בתיק ההשקעות במטרה לצמצם הנזק העלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בשווקים הפיננסיים כגון: תקרות השקעה במניות, חשיפה מירבית לאגרות חוב קונצרניות בהתייחס לדירוגים, חשיפה מירבית להשקעה בודדת, לענפי משק ולקבוצות לווים וחשיפה למגזרי הצמדה (מט"ח ומדד).

הסיכונים התפעוליים:

הסיכונים התפעוליים הינם הסיכונים להפסדים, העלולים להיגרם מכישלון מערכות פנימיות בחברה וחשיפה לגורם האנושי, כגון טעויות אנוש אגב תהליכי העבודה השוטפים וכן מנזקים כתוצאה מאירועים חיצוניים לחברה. הסיכונים מנוהלים על ידי ההנהלה ומנהלי המחלקות המקצועיות תחת ריכוז ומעקב של מנהלת הסיכונים. החברה מבצעת סקרי סיכונים במטרה לאתר, לזהות, לאמוד ולדרג סיכונים מהותיים, לרבות סקר מעילות והונאות. ממצאי הסקרים מועברים לדירקטוריון, לוועדת ביקורת, למבקר הפנימי ולמנהלי המחלקות, אשר נדרשים לטפל בסיכונים המהותיים אשר זהו במסגרת הסקר ופועלים במסגרת תכנית עבודה למזעור הסיכונים האמורים.

מדיניות ניהול הסיכונים שנקבעה על ידי הדירקטוריון מתייחסת גם לניהול הסיכונים התפעוליים. בנוסף, נקבעה מדיניות ספציפית לקטגוריות שונות של סיכונים תפעוליים, בהן מניעת מעילות והונאות, הגנת הסייבר, המשכיות עסקית, וזאת גם בהתייחס לדרישות הרגולציה בנושאים אלה. המבקר הפנימי, המהווה נדבך חשוב במערך ניהול הסיכונים, פועל, בין היתר, במטרה לאתר ולהתריע על כשלים בתהליכי העבודה והמערכות השונות. תכנית עבודתו השנתית והרב שנתית מתבססת, בין היתר, על סקרי הסיכונים במטרה להפחית את הסיכונים התפעוליים.

ב. דרישות חוקיות

על גופים מוסדיים מוטלת חובה חוקית למנות מנהל סיכונים שתפקידו העיקריים הינם:

- זיהוי הסיכונים הביטוחיים והפיננסיים המהותיים לחוסנו של המבטח ולעמידה בחבותו למבטוחים קיימים ועתידיים.
 - כימות החשיפה והערכת ההשפעה הפוטנציאלית של הסיכונים המהותיים שזוהו לפי אמות מידה שיוגדרו על ידי המבטח ולתקופות עתידיות שיקבעו.
 - הערכת ההון הנדרש (ההון הכלכלי) מחברת הביטוח לצורך נשיאה בסיכונים המהותיים תוך התייחסות למידת המתאם בין הסיכונים השונים.
 - דיווח תקופתי למנהל הכללי, לדירקטוריון ולוועדת ההשקעות בדבר הסיכונים.
- החברה מינתה מנהלת סיכונים אשר אחראית, בין השאר, ליישום הדרישות הרגולטוריות בתחום זה.

דרישות רגולטוריות שונות לעניין ניהול הסיכונים חלות על החברה והעיקריות שבהן:

- פרק 10 לקודקס הרגולציה בנושא "ניהול סיכונים בגופים מוסדיים",
- הוראות לעניין ניהול החשיפה למבטחי משנה,
- הוראות לעניין ניהול סיכונים האשראי, הערכתם והבקרה עליהם.

בנוסף, כפופה החברה להוראות משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II. לפרטים נוספים ראה באור 12 לעיל.

ג. סיכוני שוק

סיכון שוק הינו הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי השוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד ובמטבע חוץ.

החברה מחזיקה בתיק השקעות (ניירות ערך סחירים בשוק ההון בארץ ובעולם, נגזרים פיננסיים והשקעות נוספות). תנודה בלתי צפויה של גורמי השוק (Market Factors), כגון שינויים בשיעורי ריבית, אינפלציה, שער החליפין ואירועים פוליטיים וכלכליים אחרים בארץ ובעולם, עשויה להשפיע על הון החברה.

1. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה ועל ההכנסה הכוללת (הון). ניתוח הרגישות הינו ביחס לערך בספרים של הנכסים הפיננסיים, ההתחייבויות הפיננסיות וההתחייבויות בגין חוזי ביטוח, בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמנטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת ולפיכך, במבחני הרגישות לעיל, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך.

ניתוח הרגישות מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות.

יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן, אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים. תוצאות מבחני הרגישות מוצגות בנטו, בניכוי השפעת מסים.

ליום 31 בדצמבר, 2020

שיעור השינוי בשע"ח של הדולר		שיעור השינוי במדד		השקעות במכשירים הוניים (ב)		שיעור הריבית (א)	
-10%	+10%	-1%	+1%	-10%	+10%	-1%	+1%
אלפי ש"ח							
(6,792)	6,792	(634)	634	(6,368)	6,368	10,270	(9,562)
(6,792)	6,792	(634)	634	(6,368)	6,368	10,270	(9,562)

רווח (הפסד) הכנסה כוללת (הון עצמי) (ג)

ליום 31 בדצמבר, 2019

שיעור השינוי בשע"ח של הדולר		שיעור השינוי במדד		השקעות במכשירים הוניים (ב)		שיעור הריבית (א)	
-10%	+10%	-1%	+1%	-10%	+10%	-1%	+1%
אלפי ש"ח							
(7,293)	7,293	(310)	310	(4,689)	4,689	11,072	(10,495)
(7,293)	7,293	(310)	310	(4,689)	4,689	11,072	(10,495)

רווח (הפסד) הכנסה כוללת (הון עצמי) (ג)

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר, וביחס למכשירים עם ריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי.

(ב) ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך הכספי ולא על שווי כלכלי. על כן במבחני הרגישות לא נלקחו בחשבון, מתוך הנכסים בעלי סיכון ריבית ישיר, נכסי חוב שאינם סחירים, המסווגים כהלוואות חייבים, מזומנים ושווי מזומנים, נכסי ביטוח משנה, התחייבות בגין חוזי ביטוח, התחייבויות פיננסיות ופקדונות ויתרות מבטחי משנה.

הנכסים עליהם הופעל ניתוח הרגישות מהווים כ- 48% מתוך סך הנכסים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה.

(ג) השקעות במכשירים שאין להם תזרים קבוע, או שלחילופין, לחברה אין מידע ביחס לתזרים זה.

(ד) ניתוחי הרגישות ביחס להכנסה הכוללת מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לתקופה.

2. סיכון ריבית ישיר

סיכון ריבית ישיר הינו הסיכון ששינוי בריבית השוק יגרום לשינוי בשווי ההוגן של הנכס או ההתחייבות הפיננסית או בתזרים המזומנים הנובע מהם. סיכון זה מתייחס לנכסים שהסליקה שלהם נעשית במזומן. תוספת המילה "ישיר" מבליטה את העובדה ששינוי הריבית יכול להשפיע גם על סוגי נכסים אחרים אבל לא באופן ישיר, כדוגמת השפעת שינוי הריבית על שערי המניות.

להלן יוצג פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי החשיפה לסיכוני ריבית:

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
אלפי ש"ח		
		נכסים עם סיכון ריבית ישיר:
588,725	554,898	נכסי חוב סחירים
157,893	99,038	נכסי חוב שאינם סחירים
3,072	34,757	השקעות פיננסיות אחרות (*)
51,582	82,705	מזומנים ושווי מזומנים (*)
399,082	458,462	נכסי ביטוח משנה (*)
1,200,354	1,229,860	סך כל הנכסים עם סיכון ריבית ישיר
333,263	320,374	נכסים ללא סיכון ריבית ישיר (1)
1,533,617	1,550,234	סך כל הנכסים
		התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר:
50,991	50,237	התחייבויות פיננסיות
938,396	922,624	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
989,387	972,861	סך הכל התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר
287,063	319,423	התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר (2)
257,167	257,950	הון
1,533,617	1,550,234	סך כל ההון וההתחייבויות

ההתחייבויות הביטוחיות המהוונות הינן בענפי רכב חובה וחבויות. החברה משתמשת בריבית היוון של 1.4% (אשתקד - 1.5%) בהתבסס על ציפיות הנהלת החברה. לאופן קביעת ריבית ההיוון ראה באור 25(ה)4 להלן.

(*) נכסים שלא נלקחו בחשבון במבחני הרגישות הנוגעים לסיכוני שוק כאמור בסעיף ג'1 לעיל.

(1) נכסים שאין להם סיכון ריבית ישיר - כוללים מניות, רכוש קבוע ומקרקעין להשכרה, הוצאות רכישה נדחות ונכסים בלתי מוחשיים וכן קבוצות מאזניות של נכסים פיננסיים (חייבים ויתרות חובה, פרמיה לגבייה ויתרות שוטפות של חברות ביטוח) שמשך החיים הממוצע (מח"מ) שלהם עד חצי שנה ולפיכך סיכון הריבית בגינם נמוך יחסית.

(2) התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר כוללות עתודות למס, יתרות חו"ז למיניהן וכו'.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

3. פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר, 2020

בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	פריטים לא פיננסים ואחרים	סה"כ	
אלפי ש"ח					
-	-	-	9,191	9,191	נכסים בלתי מוחשיים
-	-	-	35,667	35,667	הוצאות רכישה נדחות
-	-	-	31,912	31,912	רכוש קבוע
-	-	-	79,423	79,423	נדל"ן להשקעה
106,808	351,654	-	-	458,462	נכסי ביטוח משנה
-	9,979	-	-	9,979	נכסי מסים שוטפים
10,917	-	-	4,516	15,433	חייבים ויתרות חובה
-	75,139	19	-	75,158	פרמיות לגבייה
225,622	323,789	5,487	-	554,898	השקעות פיננסיות:
45,415	25,845	27,778	-	99,038	נכסי חוב סחירים
-	-	-	7,091	7,091	נכסי חוב שאינם סחירים מניות
9,871	-	8,787	72,619	91,277	אחרות
280,908	349,634	42,052	79,710	752,304	סה"כ השקעות פיננסיות
71,050	-	11,655	-	82,705	מזומנים ושווי מזומנים
<u>469,683</u>	<u>786,406</u>	<u>53,726</u>	<u>240,419</u>	<u>1,550,234</u>	סך כל הנכסים

ליום 31 בדצמבר, 2020

בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	פריטים לא פיננסים ואחרים	סה"כ	
אלפי ש"ח					
-	-	-	257,950	257,950	סך הכל הון התחייבויות:
232,571	690,053	-	-	922,624	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
-	-	-	15,794	15,794	התחייבות בגין מסים נדחים
12,664	-	-	-	12,664	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
-	19	-	-	19	התחייבות בגין מסים שוטפים
279,809	-	-	11,137	290,946	זכאים ויתרות זכות
50,237	-	-	-	50,237	התחייבויות פיננסיות
<u>575,281</u>	<u>690,072</u>	<u>-</u>	<u>26,931</u>	<u>1,292,284</u>	סך הכל התחייבויות
<u>575,281</u>	<u>690,072</u>	<u>-</u>	<u>284,881</u>	<u>1,550,234</u>	סך הכל הון והתחייבויות
<u>(105,598)</u>	<u>96,334</u>	<u>53,726</u>	<u>(44,462)</u>	<u>-</u>	סך הכל חשיפה

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

3. פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2019

סה"כ	פריטים לא פיננסים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
אלפי ש"ח					
6,360	6,360	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
34,631	34,631	-	-	-	הוצאות רכישה נדחות
39,152	39,152	-	-	-	רכוש קבוע
81,751	81,751	-	-	-	נדל"ן להשקעה
399,082	-	-	285,050	114,032	נכסי ביטוח משנה
30	-	-	30	-	נכסי מסים שוטפים
17,896	4,480	-	-	13,416	חייבים ויתרות חובה
82,642	-	653	81,989	-	פרמיות לגבייה
					השקעות פיננסיות:
588,725	-	9,723	335,286	243,716	נכסי חוב סחירים
157,893	-	57,863	49,560	50,470	נכסי חוב שאינם סחירים
14,281	14,281	-	-	-	מניות
59,592	41,885	5,743	-	11,964	אחרות
820,491	56,166	73,329	384,846	306,150	סה"כ השקעות פיננסיות
51,582	-	13,322	-	38,260	מזומנים ושווי מזומנים
1,533,617	222,540	87,304	751,915	471,858	סך כל הנכסים

ליום 31 בדצמבר, 2019

סה"כ	פריטים לא פיננסים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
אלפי ש"ח					
257,167	257,167	-	-	-	סך הכל הון התחייבויות:
938,396	-	-	699,244	239,152	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
17,124	17,124	-	-	-	התחייבות בגין מסים נדחים
11,764	-	-	-	11,764	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
4,937	-	-	4,937	-	התחייבות בגין מסים שוטפים
253,238	11,766	-	-	241,472	זכאים ויתרות זכות
50,991	-	-	-	50,991	התחייבויות פיננסיות
1,276,450	28,890	-	704,181	543,379	סך הכל התחייבויות
1,533,617	286,057	-	704,181	543,379	סך הכל הון והתחייבויות
-	(63,517)	87,304	47,734	(71,521)	סך הכל חשיפה

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

ליום 31 בדצמבר, 2020				
% מסה"כ	סך הכל	נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 125	
אלפי ש"ח				
11.5	818	-	818	ענף משק תעשייה
9.5	673	-	673	תקשורת ושרותי מחשב
12.3	869	-	869	בנקים
25.9	1,839	1,839	-	בינוי ונדל"ן
23.4	1,660	1,660	-	טכנולוגיה
9.8	696	-	696	ביטוח
7.6	536	-	536	פארמה
100.0	7,091	3,499	3,592	סך הכל

ליום 31 בדצמבר, 2019				
% מסה"כ	סך הכל	נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 125	
אלפי ש"ח				
11.0	1,564	-	1,564	ענף משק תעשייה
8.7	1,243	-	1,243	תקשורת ושרותי מחשב
11.6	1,652	-	1,652	בנקים
19.5	2,791	2,791	-	בינוי ונדל"ן
12.1	1,735	-	1,735	שירותים פיננסיים
3.7	525	-	525	נפט וגז
33.4	4,771	1,064	3,707	אחר
100.0	14,281	3,855	10,426	סך הכל

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה.

1. החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הוודאות לגבי המועד בו היא תידרש לשלם תביעות והטבות אחרות למבוטחים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד.
 2. יצוין כי צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר, עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם.
 3. ההשקעות הפיננסיות של החברה כוללות נכסי השקעה פיננסיים סחירים בסך של כ- 482,225 אלפי ש"ח, הניתנים למימוש מיידי (אשתקד - 555,075 אלפי ש"ח). כמו כן, לחברה יתרת מזומנים ושווי מזומנים בסך 82,705 אלפי ש"ח (אשתקד - 51,582 אלפי ש"ח).
- על פי כללי ההשקעה, על החברה להחזיק בנכסים נזילים, כהגדרתם בכללי ההשקעה, כנגד ההון העצמי וכנגד התחייבויות אחרות.

ניהול נכסים והתחייבויות

החברה מנהלת את נכסיה והתחייבויותיה בהתאם לדרישות חוק הפיקוח על תקנותיו.

הטבלאות להלן מרכזות את מועדי הפרעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות הביטוחיות והפיננסיות הבלתי מהוונות של החברה. היות שמדובר בסכומים בלתי מהוונים הרי שאין התאמה בינם לבין יתרות ההתחייבויות הביטוחיות בדוח על המצב הכספי.

מועדי הפרעון של התחייבויות פיננסיות נכללו על בסיס מועדי הפרעון החוזיים.

ההתחייבויות חשופות לסיכון רזרבה. המודלים האקטואריים מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את העתיד לקרות. אומדן התזרים חשוף לסיכון מודל ולסיכון הפרמטר הכולל את הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מזה הצפוי.

בגין חוזי ביטוח כללי, ברוטו

עד שנה	מעל 3 שנה ועד 3 שנים	מעל 5 ועד 5 שנים	מעל 3 שנים	מעל 5 שנים	ללא מועד פרעון מוגדר	סה"כ	אלפי ש"ח	
							2020	2019
253,130	169,877	215,414	170,039	-	-	808,460	2020	ליום 31 בדצמבר,
263,349	160,518	219,828	181,380	-	-	825,075	2019	ליום 31 בדצמבר,

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני נזילות (המשך)

בגין התחייבויות פיננסיות

עד שנה (*)	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל שנים ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	ללא מועד פרעון מוגדר	סה"כ
אלפי ש"ח					
50,237	-	-	-	-	50,237
991	50,000	-	-	-	50,991

ליום 31 בדצמבר, 2020

ליום 31 בדצמבר, 2019

(* לאחר תאריך הדיווח מימשה החברה את זכותה לפדיון מוקדם ופרעה את כתבי ההתחייבות הנדחים. ראה גם באור 28 להלן.

ה. סיכונים ביטוחיים

הסיכונים הביטוחיים כוללים, בין היתר:

- סיכוני חיתום: הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל, כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות. הפערים עשויים לנבוע משינויים מקריים בתוצאות העסקיות ומשינויים בעלות התביעה הממוצעת ו/או בשכיחות התביעות, כתוצאה מגורמים שונים.

החברה מנהלת סיכון זה על ידי:

- (1) הגבלת הסיכון באמצעות תהליכי חיתום המותאמים לכל סוג מוצר ביטוחי.
- (2) העברת חלק מהסיכון למבטחי משנה.

- סיכוני רזרבה: הסיכון להערכה לא נכונה של ההתחייבויות הביטוחיות, אשר עלולה לגרום לכך שהרזרבות האקטואריות אינן מספיקות לכיסוי כל ההתחייבויות והתביעות. המודלים האקטואריים על פיהם, בין היתר, מעריכה החברה את התחייבויות הביטוחיות, מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את העתיד לקרות. חשיפת החברה מורכבת מהסיכונים הבאים:

- (1) סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור ו/או להערכת ההתחייבויות הביטוחיות;
- (2) סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים וביניהם הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מזה הצפוי.

- סיכון קטסטרופה: חשיפה לסיכון שאירוע בודד בעל השפעה רבה (קטסטרופה), כגון אסון טבע, מלחמה, טרור, נזקי טבע או רעידת אדמה, יביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה. אירוע הקטסטרופה המהותי אליו חשופה החברה בארץ הינו רעידת אדמה.

גודל ההפסד המרבי הצפוי בעסקי ביטוח כללי, כתוצאה מהחשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד בהסתברות נזק מירבי (MPL בשייר) של כ-2.4%, הינו כ- 1,934 מיליון ש"ח ברוטו וכ- 4 מיליון ש"ח בשייר עצמי.

החברה מנהלת סיכון זה באמצעות העברתו למבטחי משנה בחו"ל במסגרת חוזים יחסיים מסוג Quota Share and Surplus וחוזה לא יחסי מסוג Excess of Loss.

לעניין נתונים בדבר מוצרי הביטוח השונים, אשר בגינם נוצרת למבטח חשיפה לסיכונים הביטוחיים, ראה פירוט ההתחייבויות הביטוחיות לפי סיכונים ביטוחיים להלן.

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי

1. תיאור תמציתי של ענפי הביטוח העיקריים בהם החברה פועלת

החברה משווקת פוליסות ביטוח בתחומי הביטוח הכללי בעיקר בענפי רכב חובה, רכב רכוש, דירות ובתי עסק.

פוליסת ביטוח רכב חובה מכסה את בעל הפוליסה והנוהג ברכב מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג ברכב, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. תביעות ברכב חובה מתאפיינות ב-"זנב ארוך" (LONG TAIL) דהיינו לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

פוליסות ביטוח נזקי רכב (רכב רכוש וצד ג') מעניקות למבוטח כיסוי לנזק רכוש שנגרמו לרכבו או לרכב צד שלישי. הכיסוי בדרך כלל מוגבל לשווי הרכב שניזוק. התעריף לביטוח רכב רכוש מחייב קבלת אישור הממונה, כמו גם אישור הפוליסה בכללותה, והינו תעריף אקטוארי ובחלקו דיפרנציאלי (שאינו אחיד לכלל המבוטחים ומתאם לסיכון). התעריף האמור מבוסס על מספר פרמטרים, הן אלה הקשורים לרכב המבוטח בפוליסה (כגון סוג הרכב, שנת ייצור, וכיו"ב) והן אלה הקשורים לאפיוני המבוטח (גיל הנהג, ניסיון תביעות וכו'). תהליך החיתום מתבצע בחלקו באמצעות התעריף עצמו ובחלקו באמצעות מערכת נהלים שנועדו לבדוק את ניסיון התביעות של המבוטח הכוללים הצגת אישור העדר תביעות ממבטח קודם במשך שלוש שנים אחרונות, הצגת אישור מיגון עדכני וכו', ומשולבים באופן ממוכן בתהליך ההפקה של הפוליסות.

רוב הפוליסות בביטוחי רכב רכוש מונפקות לפרק זמן של שנה. כמו כן, במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

ביטוחי דירות ובתי עסק מיועדים להעניק למבוטח כיסוי כנגד נזק פיזי לרכושו ואובדן רווחים עקב הנזק לרכושו.

הסיכונים העיקריים המכוסים בפוליסות רכוש הם סיכונים אש, התפוצצות, פריצה, רעידת אדמה ונזקי טבע. ביטוחי הרכוש כוללים לעיתים כיסוי לנזקי אובדן רווחים עקב הנזק הפיזי שנגרם לרכוש. במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

2. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כללי

כללי

(א) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי כוללות את המרכיבים העיקריים הבאים:

- הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.
- הפרשה לפרמיה בחסר.
- תביעות תלויות, כולל הפרשה להוצאות עקיפות לסילוק תביעות.
- בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה והוצאות הרכישה הנדחות מחושבים בדרך שאינה תלויה בהנחות כל שהן ולכן אינן חשופות לסיכון הרזרבה. לעניין האופן בו מחושבות הפרשות אלה ראה באור 2 לעיל.

(ב) בהתאם להוראות הממונה התביעות התלויות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות. ההערכות מתבססות, בעיקרן, על ניסיון העבר של התפתחות סכום התשלומים וההערכות הפרטניות. הערכת התביעות התלויות נעשתה ברמת ברוטו וברמת ביטוח משנה בנפרד. שיבובים והשתתפות עצמית שתגבה מהמבוטחים, מחושבים על בסיס ניסיון העבר המשתקף בנתוני המודל האקטוארי.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

2. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כללי (המשך)

כללי (המשך)

ג) השימוש בשיטות אקטואריות המבוססות על התפתחות התביעות מתאים בעיקר כאשר קיים מידע יציב ומספק בתשלומי התביעות ובהערכות הפרטניות כדי להעריך את סך עלות התביעות הצפויה.

ד) כן נכללות הערכות איכותיות ושיקול דעת באשר למידה שמגמות העבר לא ימשכו בעתיד. לדוגמה: עקב אירוע חד פעמי, שינויים פנימיים, כגון שינוי בתמהיל התיק, במדיניות החיתום ונוהלי הטיפול בתביעות וכן בגין השפעת גורמים חיצוניים כגון פסיקה משפטית, חקיקה וכו'. כאשר שינויים כאמור לעיל, לא באו לידי ביטוי באופן מלא בניסיון העבר, האקטואר מעדכן את המודלים ו/או מבצע הפרשות ספציפיות על סמך הערכות סטטיסטיות ו/או משפטיות לפי העניין.

ה) בתביעות גדולות בעלות אופי לא סטטיסטי, העתודה נקבעת (בברוטו ובשייר) על סמך חוות דעת מומחי החברה, ובהתאם להמלצות יועציה המשפטיים.

ו) חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות נאמד בהתחשב בסוג ההסכם (יחסי/בלתי יחסי) וניסיון התביעות בפועל.

ז) הערכת התביעות התלויות, כולל הפרשה להוצאות עקיפות בסילוק תביעות, עבור חלק החברה בפול התבססה על חישוב שבוצע על ידי אקטואר הפול.

3. פירוט השיטות האקטואריות בענפי הביטוח העיקריים

הענפים בהם בוצעה הערכה על בסיס מודלים אקטואריים סטטיסטיים הינם רכב רכוש, רכב חובה ומקיף לדירות. שאר הענפים הינם קטנים בהיקפם לביצוע הערכה סטטיסטית.

בכל הענפים (המקובצים והלא מקובצים) הערכת התביעות התלויות נעשתה ברמת הברוטו וברמת המשנה בנפרד. התביעות התלויות ברמת השייר חושבו כהפרש ביניהן.

א) ענף רכב רכוש

בענף רכב רכוש ההתחייבויות מחושבות על בסיס התפתחות תשלומי התביעות, תוך חלוקה לסוגי הכיסויים כגון מקיף/צד ג' וסוגי הנזקים כגון תאונה/גניבה. לחודשי הנזק האחרונים, שאינם בשלים, נעשה גם שימוש בשיטת הממוצעים בקביעת עלות תביעה לפוליסה.

לצורך הערכת התביעות התלויות נעשה שימוש בשיטת Link Ratio. הופעל שיקול דעת כדי לאמוד את סכומי הנזק הסופיים בתביעות שאירעו בחודשים האחרונים של שנת 2020. בהערכה עבור נזקי צד ג' הונח גורם "זנב" של 1.01% אשתקד. הסכום שנלקח בחשבון הינו סכום של הערכה נפרדת של נזקי צד ג', הערכת נזק עצמי והערכת נזקי גניבה. במקביל חושב חלק מבטחי המשנה בגין ביטוח רכב יוקרה וביטוח משאיות וכן ביטוח יחסי מסוג QS החל מחודש חיתום יולי 2018.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

3. פירוט השיטות האקטואריות בענפי הביטוח העיקריים (המשך)

(ב) ענף רכב חובה

בענפי רכב חובה ההתחייבויות מחושבות על בסיס התפתחות תשלומים.

לאור אי הוודאות בבסיס התפתחות התשלומים, לצורך הערכת התביעות התלויות יושם מודל "Chain Ladder", תוך שימוש בתשלומים שבוצעו בשנת 2020 ובמקדמי ההתפתחות המתאימים. כמו כן נעשה שימוש בשיטת ה-BF להערכת יחס תביעות. יחס התביעות שנבחר מתבסס על מודל ה-BF.

הערכות פרטניות שנלקחו בחשבון: ביטוח לאומי, תביעות גדולות, סטיית תקן והוצאות רפואיות. כמו כן, לעניין תקנות ההיוון, דוח קמיניץ ופסיקת בית המשפט העליון בנושא וינוגרד, ראה באור 27(ה) להלן. חלק החברה בתביעות התלויות של הפול, לרבות הפרשה להוצאות עקיפות בסילוק תביעות, נלקח בהתאם לדוח שהתקבל מהפול. הערכת חלקם של מבטחי משנה בתביעות בגין חוזי עודף (EXCESS) נאמדה על בסיס מודל שכוחות וחומרה של תביעה גדולה. החל משנת חיתום 2016 קיים כיסוי ביטוח משנה יחסי.

(ג) ענף דירות

בענף דירות ההתחייבויות מחושבות על בסיס התפתחות התשלומים, תוך הפרדה לתביעות גדולות ותביעות רגילות.

השיטות בהן נעשה שימוש הינן: Link Ratio לכל השנים ו- Link Ratio לשלוש שנים האחרונות. הופעל שיקול דעת כדי לאמוד את סכומי הנזק הסופיים בתביעות שאירעו בחודשים האחרונים של שנת 2020. לא הונח גורם "זנב".

הפרשה בגין נזקי צנרת שרברב בהסדר מחושבת בנפרד ונכללת בעתודה הביטוחית הכוללת בענף דירות.

(ד) בחינת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי

החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי שנכללו בעמדת הממונה מחודש ינואר 2015.

בהתאם לעקרונות אלו:

(1) עתודה שחושבה על ידי אקטואר, תחשב כ"עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" אם קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") כי ההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות הבחינה של "סיכוי סביר למדי" תכוון לאומדן הסתברות של 75% לפחות. יחד עם זאת, ככל שישנן מגבלות בניחוח הסטטיסטי, יפעיל האקטואר שיקול דעת ויתכן שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות. במסגרת זו יש להתייחס לסיכון הרנדומלי ולסיכון הסיסטמי.

(2) שיעור היוון תזרים המזומנים - ריבית ההיוון המתאימה לבחינת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי תבוסס על עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

3. פירוט השיטות האקטואריות בענפי הביטוח העיקריים (המשך)

(3) קיבוץ - לצורך חישוב מרווחים בגין חוסר הוודאות בענפים סטטיסטיים (כהגדרתם בחוזר), יש להתייחס לכל ענף בנפרד, אך ניתן לקבץ את הסיכונים מכל שנות החיתום (או נזק).

4. ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית

(1) נעשה היוון לתביעות תלויות בענף רכב חובה לפי שיעור ריבית שנתית של 1.4% (אשתקד - 1.5%). חישוב ריבית היוון מתבסס על שיעור התשואה הגלומה בתיק הנכסים. התשואה הריאלית הפנימית הגלומה בנכסי החוב המוחזקים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חובה וחבויות, הינה שיעור ריבית ההיוון אשר נקבעה מתוך ראייה ארוכת טווח.

(2) נכללה תוספת בגין מרווח לסיכון (סטיית תקן) בבסיס העתודה בענף רכב חובה.

5. רגישות ההפרשות לשינויים בהנחות

- ההערכה האקטוארית כפופה לאי וודאות משמעותית. האומדנים האקטואריים לחיזוי התביעות התלויות, מתייחסים לתוחלת התביעות. בגלל האופי הסטוכסטי של תשלומי התביעות, יש אפשרות של סטיות סביב התוחלת. בנוסף, האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. במידה ויחול שינוי באופן סילוק התביעות או לחילופין בהיקף התביעות המדווחות, עלול להיווצר פער בין ההערכה האקטוארית לבין התוצאה בפועל. גם שינוי בגובה התשואה, עלול לגרום לפערים בין ההערכות לתוצאה בפועל.
- היות והמודל האקטוארי מבוסס על ניסיון העבר, הרי ששינוי לא צפוי בהנחות המודל או בהתנהגות התביעות, יגרמו לשינוי בעתודה.
- יצוין שסיכונים אלו נלקחו בחשבון תחת דרישות עמדת הממונה באומדנים לסיכונים הסטטיים.

1. מידע בדבר סיכוני אשראי

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר, 2020

סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים	
649,479	99,038	550,441	בארץ
4,457	-	4,457	בחו"ל
653,936	99,038	554,898	סך הכל נכסי חוב

ליום 31 בדצמבר, 2019

סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים	
738,218	157,893	580,325	בארץ
8,400	-	8,400	בחו"ל
746,618	157,893	588,725	סך הכל נכסי חוב

לפירוט הנכסים בחלוקה לדירוגים ראה סעיף ו' (2) להלן.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדרוגים

1.א. נכסי חוב

דירוג מקומי (*)

ליום 31 בדצמבר, 2020

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
293,320	-	-	-	293,320
257,121	-	1,015	99,979	156,127
550,441	-	1,015	99,979	449,447
13,195	-	-	-	13,195
45,765	-	-	10,542	35,223
40,078	-	-	-	40,078
99,038	-	-	10,542	88,496
649,479	-	1,015	110,521	537,943

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב סחירים:
 אגרות חוב ממשלתיות
 אגרות חוב קונצרניות
 סך הכל נכסי חוב סחירים
 בארץ
 נכסי חוב שאינם סחירים:
 פקדונות בבנקים ובמוסדות
 פיננסיים
 אגרות חוב קונצרניות
 נכסי חוב אחרים לפי
 בטחונות:
 בטחונות אחרים
 סך הכל נכסי חוב שאינם
 סחירים בארץ
 סך הכל נכסי חוב בארץ

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים. לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

דירוג בינלאומי (*)

ליום 31 בדצמבר, 2020

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB	A ומעלה
4,457	-	-	-	4,457
4,457	-	-	-	4,457

נכסי חוב בחו"ל

נכסי חוב סחירים:
 אגרות חוב ממשלתיות
 סך הכל נכסי חוב סחירים
 בחו"ל

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים. לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)
2. פירוט נכסים בחלוקה לדרוגים (המשך)
 - א.1. נכסי חוב (המשך)

דירוג מקומי (*)

ליום 31 בדצמבר, 2019

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
380,768	-	-	-	380,768
199,557	-	-	80,963	118,594
580,325	-	-	80,963	499,362
42,186	-	-	-	42,186
71,406	-	-	11,405	60,001
44,301	-	-	-	44,301
-	-	-	-	-
157,893	-	-	11,405	146,488
738,218	-	-	92,368	645,850

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב סחירים:

אגרות חוב ממשלתיות 380,768

אגרות חוב קונצרניות 118,594

סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ 499,362

נכסי חוב שאינם סחירים:

פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים 42,186

אגרות חוב קונצרניות נכסי חוב אחרים לפי בטחונות: 60,001

בטחונות אחרים 44,301

לא מובטחים -

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ 146,488

סך הכל נכסי חוב בארץ 645,850

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים. לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

דירוג בינלאומי (*)

ליום 31 בדצמבר, 2019

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB	A ומעלה
8,400	-	-	-	8,400
8,400	-	-	-	8,400

נכסי חוב בחו"ל

נכסי חוב סחירים:

אגרות חוב ממשלתיות 8,400

סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל 8,400

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים. לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדרוגים (המשך)

א.2. סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ)

מידע נוסף

דירוג מקומי (*)

ליום 31 בדצמבר, 2020

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB	עד BBB A	A ומעלה	
אלפי ש"ח					
81,730	81,730	-	-	-	פרמיות לגביה, חייבים ויתרות חובה, למעט יתרות מבטחי משנה
63,174	63,174	-	-	-	השקעות פיננסיות אחרות
79,588	-	-	-	79,588	מזומנים ושווי מזומנים

(* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים. לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

דירוג מקומי (*)

ליום 31 בדצמבר, 2019

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB	עד BBB A	A ומעלה	
אלפי ש"ח					
88,791	88,791	-	-	-	פרמיות לגביה, חייבים ויתרות חובה, למעט יתרות מבטחי משנה
51,949	49,268	-	-	2,681	השקעות פיננסיות אחרות
49,396	-	-	-	49,396	מזומנים ושווי מזומנים

(* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים. לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדרוגים (המשך)

א.3. סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בח"ל)

דירוג בינלאומי (*)					
ליום 31 בדצמבר, 2020					
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB	עד BBB A	A ומעלה	
אלפי ש"ח					
28,103	28,103	-	-	-	השקעות פיננסיות אחרות
3,117	-	-	-	3,117	מזומנים ושווי מזומנים

דירוג בינלאומי (*)					
ליום 31 בדצמבר, 2019					
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB	עד BBB A	A ומעלה	
אלפי ש"ח					
7,643	5,876	1,767	-	-	השקעות פיננסיות אחרות
2,186	-	-	-	2,186	מזומנים ושווי מזומנים

(* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים. לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

3. מידע נוסף בדבר סיכוני אשראי

(א) לעניין יתרות מבטחי משנה, ראה סעיף ו' (7) להלן.

(ב) לעניין יתרות פרמיות לגבייה, ראה באור 9 לעיל.

4. מידע הנדרש בקשר לפטור הזמני מיישום IFRS 9

גילוי על סיכוני אשראי

הטבלה להלן מציגה את הערך בדוחות הכספיים של הנכסים הפיננסיים העומדים במבחן הקרן והריבית בלבד (לא כולל נכסים שמוחזקים למסחר או מנוהלים על בסיס שווי הוגן), לפי רמות דירוג סיכון אשראי. הערך בדוחות הכספיים נמדד בהתאם ל- IAS 39 אך לפני הפרשה לירידת ערך.

דירוג בינלאומי (*)				
ליום 31 בדצמבר, 2020				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB	עד BBB A	
אלפי ש"ח				
82,705	-	66	82,639	מזומנים ושווי מזומנים
113,872	-	64,463	49,409	נכסי חוב סחירים
99,038	-	10,542	88,496	נכסי חוב לא סחירים

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

4. מידע הנדרש בקשר לפטור הזמני מיישום IFRS 9 (המשך)

דירוג בינלאומי (*)				
ליום 31 בדצמבר, 2019				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	עד BBB A	
אלפי ש"ח				
51,582	-	82	51,500	מזומנים ושווי מזומנים
55,539	-	28,655	26,884	נכסי חוב סחירים
157,893	-	11,405	146,488	נכסי חוב לא סחירים

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחחים. לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

הטבלה להלן מציגה השוואה בין השווי ההוגן לערך בדוחות הכספיים של נכסים בקבוצה א' לעיל שאינם בעלי סיכון אשראי נמוך. הערך בדוחות הכספיים נמדד בהתאם ל-IAS 39 אך לפני הפרשה לירידת ערך.

ליום 31 בדצמבר, 2020		
שווי הוגן	ערך בספרים	
אלפי ש"ח		
67,718	64,463	נכסי חוב סחירים
11,010	10,542	נכסי חוב לא סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2019		
שווי הוגן	ערך בספרים	
אלפי ש"ח		
30,495	28,655	נכסי חוב סחירים
12,251	11,405	נכסי חוב לא סחירים

5. גיול השקעות בנכסי חוב לא סחירים

31 בדצמבר		
2019	2020	
אלפי ש"ח		
157,893	99,038	נכסי חוב שערכם לא נפגם

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

6. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים סחירים ושאנים סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2020		סיכון אשראי מאזני		
אלפי ש"ח	% מסה"כ			
8,727	1.3	ענף משק		
30,565	4.7	ביטוח		
10,123	1.5	אנרגיה		
30,025	4.6	השקעה ואחזקות		
104,361	16.0	תעשייה		
13,140	2.0	בינוי ונדל"ן		
5,535	0.8	מסחר		
86,264	13.2	תקשורת ושרותי מחשב		
49,728	7.6	בנקים		
17,691	2.7	שירותים פיננסיים		
		שירותים עסקיים אחרים		
356,159	54.4	אג"ח מדינה		
297,777	45.6	סך הכל		
653,936	100.0			

ליום 31 בדצמבר, 2019		סיכון אשראי מאזני		
אלפי ש"ח	% מסה"כ			
5,236	0.7	ענף משק		
33,569	4.5	ביטוח		
8,508	1.1	אנרגיה		
23,064	3.1	השקעה ואחזקות		
84,020	11.2	תעשייה		
7,884	1.1	בינוי ונדל"ן		
1,223	0.2	מסחר		
122,812	16.4	תקשורת ושרותי מחשב		
52,622	7.0	בנקים		
18,512	2.5	שירותים פיננסיים		
		שירותים עסקיים אחרים		
357,450	47.8	אג"ח מדינה		
389,168	52.2	סך הכל		
746,618	100.0			

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

7. ביטוח משנה

החברה קשורה בהסכמים עם מבטחי משנה לצורך ניהול וגידור הסיכונים אליהם היא נחשפת במהלך פעילותה העיקרית. עם זאת, ביטוח המשנה אינו פוטר את החברה מחבותה כלפי מבוטחיה, ועל כן יציבות מבטחי המשנה עשויה להשפיע על תוצאות פעילותה.

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי וודאות לגבי יכולת מבטחי המשנה לשלם את חלקם בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (נכסי ביטוח המשנה) ואת חובותיהם בגין תביעות ששולמו. חשיפה זו מנוהלת על ידי מחלקת ביטוח משנה, תוך מעקב שוטף אחר מצבם של מבטחי המשנה בשוק העולמי, דירוגם, איתנותם, אופן פירעון התחייבויותיהם הכספיות, בחינת הסכמי ההתקשרות ועוד.

החברה חשופה לריכוז סיכון אשראי למבטח משנה בודד, עקב מבנה שוק ביטוח המשנה והכמות המוגבלת של מבטחי משנה בעלי דירוג מספק. כמו כן, חשיפות החברה מפוזרות בין מבטחי משנה שונים, והעיקריות שבהן הינן למבטחי משנה המדורגים בדירוגים בינ"ל גבוהים.

בהתאם להנחיית הממונה, קובע דירקטוריון החברה, אחת לשנה, מסגרות חשיפה מרביות למבטחי המשנה עימם התקשרה ו/או תתקשר החברה, המבוססות על דירוגם הבינלאומי. במסגרת זו נקבעו מגבלות ותקרות בהיבט של דירוג מבטח המשנה, קטסטרופה, בקרה ומעקב אחר, איתנות פיננסית ופעולות לביצוע במצב של הרעה, גובה השייר שמוכנה החברה ליטול וכו'.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

7. ביטוח משנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2020

חובות בפיגור		נכסי ביטוח משנה						סך פרמיות למבטחי משנה לשנת 2020	קבוצת דירוג
		ביטוח כללי		תביעות תלויות		פרמיה שטרם הורוחה			
מעל שנה	בין חצי שנה לשנה	סה"כ חשיפה (א)	פיקדונות מבטחי משנה	בביטוח רכב חובה וחבויות	בביטוח רכוש	בביטוחי רכוש וחבויות	יתרות בחובה (זכות) נטו (ב)		
אלפי ש"ח									
-	-	77,787	33,133	85,905	17,231	8,511	(727)	18,021	AA ומעלה
-	-	37,632	22,483	41,111	8,444	11,331	(771)	28,132	Swiss Re AA- אחרים
-	-	28,192	28,497	51,197	66	6,430	(1,004)	16,244	A
230	-	50,867	42,927	62,463	13,009	21,952	(3,630)	53,862	AXIS A+ אחרים
-	-	50,852	83,900	97,420	7,838	24,172	5,322	60,442	BBB (ראה ז') GIC BBB
-	-	183	722	-	548	834	(477)	1,898	אחרים
230	-	245,513	211,662	338,096	47,136	73,230	(1,287)	178,599	סה"כ

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

7. ביטוח משנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2019

חובות בפיגור		נכסי ביטוח משנה							קבוצת דירוג
		ביטוח כללי							
מגל שנה	בין חצי שנה לשנה	סה"כ חשיפה (א)	פיקדונות מבטחי משנה	תביעות תלויות		פרמיה שטרם הורוחה	יתרות בחובה (זכות) נטו (ב)	סך פרמיות למבטחי משנה לשנת 2019	
				בביטוח רכב חובה וחבויות	בביטוח רכוש	בביטוחי רכוש וחבויות			
אלפי ש"ח									
-	-	99,784	40,539	104,366	17,303	8,256	10,398	18,204	AA ומעלה
42	-	31,924	18,925	36,889	7,176	9,446	(2,662)	23,575	Swiss Re AA- אחרים
-	-	24,496	22,072	40,703	-	6,198	(333)	16,270	A
-	-	37,551	42,683	54,363	8,302	25,246	(7,677)	66,081	AXIS A+ GIC A-
419	-	43,678	33,505	42,722	16,584	21,528	(3,651)	58,283	אחרים
461	-	237,433	157,724	279,043	49,365	70,674	(3,925)	182,413	סה"כ

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

7. ביטוח משנה (המשך)

הערות:

- (א) סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: יתרות בחובה (זכות) נטו, נכסי ביטוח משנה, בניכוי הפיקדונות.
- (ב) היתרות לא כוללות יתרות של חברות ביטוח בגין ביטוח משותף.
- (ג) החברה לא הפרישה לחובות מסופקים בגין החשיפה למבטחי משנה.
- (ד) הדירוג נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P. בהעדר דירוג של S&P, נקבע הדירוג על ידי חברת דירוג אחרת והומר לפי מפתח שנקבע בתקנות דרכי ההשקעה.
- (ה) סך-כל החשיפה של מבטחי המשנה לאירוע רעידת אדמה בהסתברות נזק של 2.4% (בדומה לאשתקד) (MPL בשייר), הינו כ-1,930 מיליון ש"ח (אשתקד - 1,815 מיליון ש"ח), מתוכו חלקו של מבטח המשנה המשמעותי ביותר בחשיפה זו, הינו 483 מיליון ש"ח (אשתקד - 464 מיליון ש"ח).
- (ו) לא קיימים מבטחי משנה נוספים על אלו אשר פורטו לעיל, אשר החשיפה בגינם עולה על 10% מהחשיפה הכוללת של מבטחי משנה או שהפרמיה בגינם עולה על 10% מסך הפרמיות לביטוח משנה.
- (ז) מבטחי משנה שהדירוג שלהם ירד בשנת הדוח מקבוצת A לקבוצת BBB.

2. סיכונים גיאוגרפיים

ליום 31 בדצמבר, 2020

סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות (אחרות*)	נדל"ן להשקעה	קרנות נאמנות	קרנות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
אלפי ש"ח								
855,504	180,001	52,465	6,923	8,361	7,091	302,886	297,777	ישראל
176,208	176,208	-	-	-	-	-	-	שווייץ
87,358	49,061	26,958	-	11,339	-	-	-	ארה"ב
55,289	53,961	-	-	1,328	-	-	-	גרמניה
130,686	130,686	-	-	-	-	-	-	הודו
23,295	23,295	-	-	-	-	-	-	אירלנד
44,554	38,397	-	6,157	-	-	-	-	אחרות
<u>1,372,894</u>	<u>651,609</u>	<u>79,423</u>	<u>13,080</u>	<u>21,028</u>	<u>7,091</u>	<u>302,886</u>	<u>297,777</u>	סך הכל

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ז. סיכונים גיאוגרפיים (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2019

סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות (אחרות*)	נדל"ן להשקעה	קרנות נאמנות אלפי ש"ח	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
905,532	178,015	53,665	3,160	14,281	270,963	385,448	ישראל
182,988	182,988	-	-	-	-	-	שווייץ
73,154	41,348	28,086	-	-	-	3,720	ארה"ב
50,429	50,429	-	-	-	-	-	גרמניה
88,971	88,971	-	-	-	-	-	הודו
51,832	47,384	-	4,448	-	-	-	אחרות
<u>1,352,906</u>	<u>589,135</u>	<u>81,751</u>	<u>7,608</u>	<u>14,281</u>	<u>270,963</u>	<u>389,168</u>	סך הכל

(* השקעות אחרות כוללות נכסי ביטוח משנה, מזומנים והשקעות פיננסיות אחרות שלא נכללו בטורים האחרים.

באור 26: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

ההרכב

31 בדצמבר		
2019	2020	
אלפי ש"ח		
<u>7</u>	<u>418</u>	חייבים ויתרות חובה - בעל שליטה (החברה האם)
<u>846</u>	<u>563</u>	יתרת חובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה
<u>(182)</u>	<u>-</u>	זכאים ויתרות זכות - בעל שליטה (החברה האם)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2018		2019		2020		
בעל שליטה (החברה האם)	צד קשור	בעל שליטה (החברה האם)	צד קשור	בעל שליטה (החברה האם)	צד קשור	
אלפי ש"ח						
-	22	-	22	-	22	הכנסות דמי שכירות ואחזקה
-	2,354	-	2,876	-	2,671	הוצאות דמי ניהול (ראה ה' להלן)
4,969	-	4,371	-	4,736	-	שכר מקצועי

באור 26: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ג. תגמולים והטבות לאנשי מפתח ניהוליים המועסקים בחברה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2018		2019		2020		
מס' אנשים	סכום (*)	מס' אנשים	סכום (*)	מס' אנשים	סכום (*)	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
2	1,724	3	2,222	2	1,578	הטבות לזמן קצר
2	222	3	433	2	203	הטבות לאחר העסקה
	<u>1,946</u>		<u>2,655</u>		<u>1,781</u>	

(* סכומי התגמול במונחי עלות לחברה. הסכומים הנ"ל אינם כוללים מס שכר.

ד. תגמולים והטבות לצדדים קשורים ולבעלי עניין אחרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2018		2019		2020		
מס' אנשים	סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים	סכום	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
2	1,067	2	1,152	2	962	שכר עבודה ונלוות
6	605	6	680	6	743	שכר דירקטורים
	<u>1,672</u>		<u>1,832</u>		<u>1,705</u>	

ה. התקשרויות

בין החברה לבין חברת האם קיים הסכם למתן שירותים מחברת האם לחברה, תמורת תשלום חודשי. ההסכם נחתם ביום 1 בינואר, 2014 לתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2017, שלאחריה ממשיך ההסכם לחול כל עוד לא קבעו הצדדים אחרת.

בחודש אוקטובר 2018 עודכן התשלום החודשי על פי ההסכם לסכום של 200 אלפי ש"ח בתוספת מע"מ כחוק.

בשנת 2019 אישרו ועדת הביקורת, דירקטוריון החברה והאסיפה הכללית הסכם מחודש בין החברה לחברת האם ללא שחל שינוי בגובה התמורה החודשית.

באור 27: - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות

להלן תאור בקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו נגד החברה. להערכת הנהלת החברה, בהסתמך, בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלה מבאי כוחה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות במקום בו נדרשו הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה.

הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בטבלה שלהלן מצויות בשלבים שונים של הבירור הדיני.

בבקשה לאישור תובענה כייצוגית המפורטת בסעיף 1 בטבלה להלן, להערכת הנהלת החברה, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, סיכויי בקשת האישור והתביעה להתקבל גבוהים מ- 50%.

בבקשה לאישור תובענה כייצוגית המפורטת בסעיף 2 בטבלה להלן, להערכת הנהלת החברה, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכויים שבקשת האישור תידחה גבוהים מהסיכוי שתתקבל.

בבקשה לאישור תובענה כייצוגית המפורטת בסעיף 3 בטבלה להלן אושר הסכם פשרה על ידי בית משפט.

בבקשה לאישור תובענה כייצוגית המפורטת בסעיף 4 בטבלה להלן, מתנהל הליך גישור ונחתם בין הצדדים הסכם פשרה שהוגש לאישור בית משפט. בית משפט ביקש לבצע בהסכם תיקונים לא מהותיים. להערכת החברה, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכוי שהסכם הפשרה יאושר במתכונת מתוקנת גבוהים מהסיכויים שהוא לא יאושר.

בבקשה לאישור תובענה כייצוגית המפורטת בסעיף 5 בטבלה להלן, להערכת החברה, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, סיכויי הבקשה והתביעה להתקבל נמוכים מ- 50%.

בבקשה לאישור תובענה כייצוגית המפורטת בסעיף 6 בטבלה להלן, הצדדים הגישו לבית המשפט הסדר פשרה שגובש בניהם. להערכת החברה, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכויים שההסדר בין הצדדים יאושר גבוהים מהסיכויים שהסדר לא יאושר, עם זאת המשמעות הכספית של קבלת הבקשה אינה צפויה להיות מהותית מבחינת החברה.

הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 7 ו- 8 בטבלה להלן מצויות בשלבים ראשוניים, ועדיין אין ביכולתם של יועציה המשפטיים של החברה להעריך את סיכוייהן.

באור 27: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה	פרטים	סכום התביעה
1.	09/15 מחוזי - תל אביב	מבוטחת בביטוח רכב נגד החברה וחברת ביטוח נוספת.	טענות: המשיבות נוקטות בפרקטיקה פסולה כאשר הן משלמות תגמולי ביטוח מבלי לצרף ריבית צמודה כמתחייב בדין. סעד מבוקש: לחייב את המשיבות לשלם לחברי הקבוצה ריבית צמודה בגין התקופה שתחילתה במועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל למבוטח; ולחילופין, בגין התקופה שתחילתה 30 יום מיום מסירת תביעת הביטוח לחברות ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל למבוטח.	כל מי שקיבל, במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או למצער במהלך 3 השנים שקדמו להגשת התובענה, ו/או יקבל עד למתן פסק הדין בתובענה, תגמולי ביטוח מהחברות מבלי שצורפה להם ריבית כדין.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. החברה הגישה תגובה לבקשה לאישור תובענה ייצוגית. הצדדים הגישו סיכומים בכתב. ביום 11 בפברואר, 2021 התקיים דיון תזכורת במהלכו בית המשפט הציע לצדדים להסכים שתינתן החלטה בדרך של "פסיקתא" המאמצת החלטה שניתנה בת"צ 13982-05-13 בעניין עופר בר ואח' נ' כלל חברה לביטוח ואח' (להלן - תביעת עופר בר) שהוגשה בעניין זה נגד חברות ביטוח אחרות, כך שבקשת האישור תתקבל לגבי קבוצה הכוללת מבוטחים וצדדי ג' בביטוחי רכב וגם ביטוחים אחרים, לרבות תובעים שהתפשרו עם חברות הביטוח וחתמו על כתב ויתור, בתקופה שעד שלוש שנים לפני מועד הגשת בקשת האישור. בהתאם להחלטת בית המשפט, הודיעה החברה ביום 4 במרס, 2021 שהיא מבקשת שתינתן החלטה בתיק. ביום 28 בפברואר, 2021 ניתן פסק דין חלקי בתביעת עופר בר, במסגרתו אימץ בית משפט את ההכרעה כמפורט לעיל, וקבע שפסק הדין חל על מבוטחים, מוטבים וצדדים שלישיים. כן נקבע שיום מסירת התביעה, ממנו מתחיל מרוץ 30 הימים להוספת ריבית, הוא המועד בו התקבלה לראשונה אצל חברת הביטוח או סוכן הביטוח, לפי המוקדם, פנייה המעידה על כך שהמבוטח (או צד ג' או מוטב) מעוניין לקבל תגמולי ביטוח ללא צורך בצירוף מסמך כלשהו. פסק הדין לא חל על מי שיש בעניינו פסק דין וחל על מי שחתם על כתב ויתור במסגרת מו"מ "אמיתי", שאז חישוב הריבית מתייחס לתקופה שממועד מסירת דרישת התשלום הראשונה ועד מועד השלמת איסוף המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות. החברה בצעה הפרשה בדוחותיה הכספיים.	10 מיליון ש"ח

באור 27: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה	פרטים	סכום התביעה
2.	1/17 מחוזי-מרכז	מבוטחים בביטוח רכב נגד החברה	טענות: אי גילוי דבר קיום פרקטיקה הנוהגת אצל החברה לפיה כאשר המבוטח מעדכן אותה במהלך תקופת הביטוח כי הגיע למדרגות גיל ו/או ותק נהיגה, שעל פי המקובל בחברה ממנו ואילך הוא זכאי לתשלום הפרמיה בסכום נמוך יותר, היא מזכה אותו באופן יחסי לעומת כלל תקופת הביטוח, כך שמופחתת הפרמיה בשל הגעתו למדרגת גיל ו/או ותק מופחתת. סעד מבוקש: חיוב בפיצוי/השבה של הסכומים העודפים שנגבו מכל חבר קבוצה שלא כדין.	מבוטחים בביטוח רכב חובה, צד ג' ומקיף, בתקופה שתחילתה בשבע השנים הקודמות להגשת התובענה, אשר הגיעו במהלך תקופת הביטוח למדרגת גיל ו/או ותק נהיגה המזכה על פי דין וכן על פי הפרקטיקה הנהוגה אצל החברה בהפחתת דמי הביטוח, ואשר החברה נמנעה מלנהוג כלפיהם על פי דין ועל פי אותה פרקטיקה נהוגה, ואשר כתוצאה מכך לא קיבלו את ההפחתה בפרמיה.	התובענה מצויה בשלבי הבקשה לאישורה. החברה הגישה תשובה לבקשת אישור. במסגרת ההליך התקיימו דיוני קדם משפט ודיוני הוכחות, במהלכם נחקרו חלק מהמבקשים והסתיימה שמיעת עדים מטעם המבקשים. דיוני הוכחות לשמיעת עדים מטעם המשיבים נקבעו בין החודשים מרס - מאי, 2021. החברה בצעה הפרשה בדוחותיה הכספיים בסכום לא מהותי.	43.3 מיליון ש"ח

באור 27: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה	פרטים	סכום התביעה
3.	4/17 מחוזי-מרכז	מבוטח בביטוח רכב נגד החברה וחברות ביטוח נוספות	טענות: המשיבות גבו בנוסף לפרמיה הנגבית בגין פוליסות ביטוח שנפרסו לתשלומים, ריבית (דמי אשראי או דמי גבייה) שלא כדין, או תוך חריגה משיעורי הריבית שהוצגו בפוליסה. סעד מבוקש: חיוב המשיבות בפיצוי/השבה בדרך של החזר סכום הריבית העודפת שנגבתה שלא כדין וחייב המשיבות לשנות את דרך פעולתן.	מבוטחים ששילמו לחברות הנתבעות ריבית, דמי אשראי, דמי גבייה, דמי הסדר תשלומים ביתר, או כל תשלום דומה, תוך חריגה מהוראות הדין ו/או תוך חריגה משיעורי הריבית אשר הוצגו בפוליסות.	בחודש אוקטובר 2019 הגישו הצדדים הסכם פשרה לאישור בית משפט לפיו תינתן הנחה עתידית על דמי האשראי שהחברה תגבה. בהתאם להוראות בית המשפט פורסמה הודעה בעיתון אודות הפשרה. לאחר הפרסום הוגשה לבית המשפט התנגדות להסכם הפשרה על ידי 2 מבקשות, הטוענות להיותן חברות בקבוצת התובעים כנגד החברה. ביום 7 באוגוסט, 2020 הגישו המתנגדות בקשה למתן הוראות ובה דרישה לקבל נתונים נוספים ביחס להחזרים למבוטחים. בהתאם להחלטת בית המשפט החברה הגישה תשובה לבקשה. ביום 14 בנובמבר, 2020 ביקש בית המשפט מהצדדים להכניס להסכם מספר הבהרות/תיקונים קלים. הבהרה מטעם החברה הוגשה ביום 19 בנובמבר, 2020. ביום 23 בנובמבר, 2020 ניתן פסק דין המאשר את הסדר הפשרה בין החברה לתובע ודוחה את ההתנגדות שהוגשה כמפורט לעיל. בהתאם לפסק הדין שילמה החברה את גמול התובע ומחצית משכר טרחת בא כוח המבקש. החברה בצעה הפרשה בדוחותיה הכספיים.	7.6 מיליון ש"ח

באור 27: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה	פרטים	סכום התביעה
4.	9/17 מחוזי-ירושלים	מבוטחת נגד החברה ו-12 חברות ביטוח נוספות	טענות: הימנעות הנתבעות מהוספת ריבית פיגורים לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961, לסכום שנפסק לחובתן על-ידי בית המשפט, במקרים בהם הן לא עומדות במועד הפירעון שנקבע בפסק-הדין או בחוק (במקרים שלא נקבע מועד כאמור בפסק הדין). הסעד העיקרי המבוקש: לחייב את המשיבות לשלם לחברי הקבוצה ולהוסיף לחוב הפסוק הפרשי הצמדה וריבית בתוספת ריבית צמודה כאמור בחוק.	מי ששולמו לו על ידי מי מהמשיבות סכומי כסף שנפסקו לזכותו על ידי רשות שיפוטית במועד המאוחר למועד הפירעון (כהגדרת המונח בחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961), מבלי שהתווספו לתשלום הסכום הפסוק הפרשי הצמדה ו/או ריבית ו/או ריבית צמודה.	הצדדים פנו להליך גישור. בחודש אוגוסט 2020, עדכנו הצדדים את בית המשפט כי עלה בידיהם להגיע להסכמות אודות מתווה פשרה. ביום 4 במרס, 2021 הוגשה בקשה לאישור הסדר פשרה. הבקשה נדונה ביום 7 במרס, 2021, ובית המשפט ביקש מהצדדים לערוך בהסכם תיקונים לא מהותיים. החברה בצעה הפרשה בדוחותיה הכספיים בסכום לא מהותי.	נטען כי הסכום לא ניתן להערכה
5.	01/18 מחוזי-מרכז	התביעה הוגשה בשם ארגון אמון הציבור, חברה לתועלת הציבור נגד החברה ו-5 חברות ביטוח נוספות.	טענות: הימנעות חברות הביטוח הנתבעות מתשלום מע"מ בעת תשלום תגמולי ביטוח עבור נזקים שלא תוקנו בפועל על ידי המבוטח. סעד עיקרי: לחייב את חברות הביטוח המשיבות לכלול במסגרת תגמולי הביטוח גם את תשלום רכיב המע"מ החל על עלות התיקונים, אף אם הנזקים לא תוקנו בפועל.	כל מבוטח ו/או מוטב ו/או צד ג', בכל סוג ביטוח שהוא, אשר במועד הגשת תביעת הביטוח לא תיקן את הנזק שתבע בגינו, ואשר קיבל מחברת הביטוח תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין הנזק מבלי שתגמולי הביטוח כללו את רכיב המע"מ החל על עלות התיקון. בנוסף נתבקש ביחס לכל קבוצה, הגדרה של תת קבוצה של "כל חברי הקבוצה אשר זכאים בניכוי מס תשומות חלקי". מהתובענה הוחרגו חברי קבוצה אשר זכאים בניכוי מס תשומות מלא.	התובענה מצויה בשלבי הבקשה לאישורה. החברה הגישה תשובה לבקשה. במסגרת ההליכים התקיימו דיוני הוכחות. המבקשת הגישה סיכומים ועל המשיבות להגיש סיכומים עד ליום 25 באפריל, 2021.	4.1 מיליון ש"ח לשנה

באור 27: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה	פרטים	סכום התביעה
6.	02/2020 מחוזי-תל אביב	מבוטח נגד החברה	טענות: החברה שולחת הודעות 'דואר זבל' תוך הפרת הוראות סעיף 30 לחוק התקשורת. הסעד העיקרי המבוקש: לחייב את החברה להימנע ממשלוח דברי פרסומת ללא הסכמת הנמנעים המפורשת ולחייבה לכלול אפשרות למסור הודעת סירוב באמצעות מסרון חוזר.	כל אדם אשר קיבל הודעה אשר שוגרה על ידי החברה בניגוד להוראות סעיף 30 לחוק התקשורת או תוך רשלנות, וזאת בתקופה שקדמה להגשת התובענה ובמהלך ניהולה, וספג עקב כך נזק.	תובענה ובקשה לאשר את התביעה כייצוגית הומצאו לחברה בחודש בפברואר 2020. החברה הגישה תשובה לבקשה לאישור התביעה. בין הצדדים גובש מתווה פשרה לפיו תוצע לכל חבר בקבוצה הטבה בדמות הנחה בביטוח עתידי בחברה, ובגין כל חבר קבוצה שלא יקבל את ההטבה תשלם החברה סכום קבוע לקרן התביעות הייצוגיות. ההסדר הוגש לבית המשפט ביום 4 בפברואר, 2021 ובהתאם להוראות בית המשפט פורסם בעיתונות. החברה בצעה הפרשה בדוחותיה הכספיים בסכום לא מהותי.	נטען כי הסכום לא ניתן להערכה בשלב זה
7.	04/2020 חיפה	מבוטחת נגד החברה ו- 11 חברות ביטוח נוספות	טענות: חברות הביטוח גובות פרמיות ביטוח עודפות בביטוח כלי רכב על אף הפחתה מהותית בסיכון על רקע צמצום ניכר של הסיכונים הביטוחיים כתוצאה משימוש מופחת בכלי רכב כתוצאה מהתפשטות הקורונה ומצב החירום. סעד עיקרי: להשיב למבוטחים את החלק היחסי (העודף) של פרמיית הביטוח ששולמה על ידם. זאת, הן מכוח הוראת סעיפים 16 ו-20 לחוק חוזה הביטוח, הן לאור עקרון תום הלב שבהוראת סעיף 39 לחוק החוזים, והן לאור דיני עשיית עושר ודיני הנזיקין.	כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהמשיבות בביטוח חובה ו/או ביטוח מקיף ו/או ביטוח צד ג', במהלך התקופה הקובעת או חלק ממנה. התקופה הקובעת הוגדרה כתקופה שתחילתה ביום 8 במרס, 2020 וסופה במועד הסרה מלאה ומוחלטת של הגבלות התנועה שהוטלו על תושבי ישראל עקב וירוס הקורונה	תובענה ובקשה לאשר את התביעה כייצוגית הוגשו לבית משפט ביום 19 אפריל, 2020 והומצאו לחברה ביום 21 באפריל, 2020. ביום 20 במאי, 2020 הגישו המבקשים בקשה לבית המשפט, לפי סעיף 7 (א) לחוק תובענות ייצוגיות, להעברת הדיון בהליך לבית המשפט המחוזי בתל אביב, הדין בתביעה בסעיף 8 להלן. ביום 4 ביוני, 2020 נעתר בית המשפט לבקשה להעברת הדיון לבית המשפט המחוזי בתל אביב. ביום 22 ביוני, 2020 הגישו המבקשים בבקשה זו, ובבקשה נוספת לאישור תובענה כייצוגית שהחברה אינה צד לה (להלן - תביעת נחום), בקשה לפי סעיף 7(ב) לחוק תובענות ייצוגיות, לפיה התביעה בסעיף 8 להלן, בכל הנוגע לתחום הרכב תימחק, ותיוותר רק בכל הנוגע לתחום ביטוח דירות. ביום 22 בפברואר, 2021 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה נמחקה התביעה בסעיף 8 להלן בכל הנוגע לביטוחי הרכב ונותרה לעניין ביטוחי תכולת דירה בלבד. התביעה ותביעת נחום אוחדו ועל המבקשים הייצוגיים להגיש בקשת אישור מאוחדת עד יום 7 באפריל, 2021. על המשיבות להגיש תשובה לבקשת האישור עד יום 15 ביולי, 2021.	38 מיליון ש"ח

באור 27: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה	פרטים	סכום התביעה
8.	04/2020 מחוזי תל אביב	מבוטח נגד החברה ו-12 חברות ביטוח נוספות	טענות: חברות הביטוח גובות פרמיות ביטוח עודפות בביטוח כלי רכב וביטוח דירות על אף הפחתה מהותית בסיכון על רקע צמצום ניכר של הסיכונים הביטוחיים כתוצאה מהתפשטות הקורונה ומצב החירום שגרמו לשימוש מופחת בכלי רכב, שמצמצם באופן ניכר את הסיכון בתאונות הדרכים ולצמצום התנועה שהפחית באופן דרמטי את היקף הפריצות לבתים. סעד עיקרי: להשיב למבוטחים את החלק היחסי (העודף) של פרמיית הביטוח (בענפי רכב ודירות) ששולמה על ידם. זאת, הן מכוח הוראת סעיף 20 לחוק חוזה הביטוח, הן לאור עקרון תום הלב שבהוראת סעיף 39 לחוק החוזים, והן לאור דיני עשיית עושר ודיני הנזיקין.	כל מי שהתקשר עם החברה בחוזה ביטוח חובה לרכב ו/או חוזה ביטוח מקיף לרכב ו/או חוזה ביטוח צד שלישי לרכב ו/או חוזה ביטוח תכולת דירה ושבמועד הקובע להגשת בקשת האישור והתובענה הייצוגית החזיק באחת או יותר מפוליסות הביטוח האמורות ואשר לנוכח ההפחתה בסיכון הקשור בכל אחת מהפוליסות האמורות, לא קיבל מהחברה החזר בפועל ו/או לא קיבל הודעה על החזר עתידי ו/או זיכוי בגין דמי ביטוח ששולמו על ידו ביתר לנוכח ההפחתה בסיכון כמפורט בבקשת האישור.	תובענה ובקשה לאשר את התביעה כייצוגית הוגשו לבית משפט ביום 19 אפריל, 2020 והומצאו לחברה ביום 22 באפריל, 2020. ביום 22 ביוני, 2020 הגישו המבקשים בתביעה בסעיף 7 לעיל בקשה לפי סעיף 7(ב) לחוק תובענות ייצוגיות, למחיקת תביעה זו - ככל שנוגעת לתחום הרכב, ושתיוותר רק בכל הנוגע לתחום ביטוחי דירות. כאמור לעיל, ביום 22 בפברואר, 2021 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה נמחקה תביעה זו, בכל הנוגע לביטוחי רכב, אך נותרה לעניין ביטוחי תכולת דירה. על המשיבות להגיש תשובה לבקשות לאישור עד ליום 15 ביולי, 2021.	27.3 מיליון ש"ח

באור 27: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ב. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות מהותיות שאינן במהלך העסקים הרגיל

להלן תיאור ארבע בקשות לאישור תובענות כייצוגיות, מפורטות בטבלה שלהלן, שהוגשו נגד החברה בסמיכות, בתחילת דצמבר 2020, בנסיבות ובעילות דומות. במרכז בקשות האישור ניצב אירוע פריצה לשרתי החברה על ידי האקרים (להלן - אירוע הסייבר) ופרסום מידע אישי של נושאי מידע. לפרטים אודות אירוע הסייבר - ראה באור 1 (ג) לעיל.

ביום 22 בדצמבר, 2020 הורה בית המשפט לבאי כוח המבקשים בארבע הבקשות להגיש עמדה לגבי המשך ההליכים, ולאחר הגשתן הן יועברו לקבלת עמדת החברה. בית המשפט הציע לבאי כוח המבקשים לשקול לבוא בדברים ביניהם ולהגיע להסכמה או להסדר, שיוגש לבדיקת ואישור בית המשפט. המבקשים הגישו את עמדותיהם לבית משפט והחברה הגישה תגובה, כמפורט בטבלה להלן.

ארבע הבקשות מצויות בשלבים ראשוניים. בשלב זה טרם התבררה המסכת העובדתית במלואה וטרם הוחלט איזו מבין הבקשות תבחן לגופה ותצריך כתב תשובה מטעם החברה, ועדיין אין ביכולתם של יועציה המשפטיים של החברה להעריך את סיכוייהן.

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה	פרטים	סכום התביעה
1.	12/2020 מחוזי מרכז	מבוטחת נגד החברה	טענות מרכזיות: דליפת מידע כתוצאה מאירוע הסייבר גרמה נזק רב, החברה לא מנעה את הדליפה מלכתחילה ולא נקטה בפעולות להקטנת הנזק לאחר תחילת האירוע. בקשת האישור נסמכת על הוראות חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981, תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017, פקודת הנזיקין [נוסח חדש], וחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981. סעדים עיקריים: להורות לחברה לנקוט ולממן צעדים להגנה על לקוחותיה מנזקים כתוצאה ממחדל אבטחת המידע ולחייבה לפצות את חברי הקבוצה בגין נזקיהם, למסור הודעות ללקוחות שפרטיהם דלפו ולמסור פרטים מדויקים אודות התקלה, הסיבות להתרחשותה והצעדים הננקטים על ידה על מנת למנוע הישנות מקרים דומים בעתיד.	1. הוגדרו שלוש חלופות לקבוצה הנוטענת: "1. כל הגורמים אשר פרטיהם האישיים נכללו במאגר המידע של שירביט, ונחשפו, כולם או חלקם, כתוצאה מהאירועים הקשורים בדיווח של רשויות הביטוח והסייבר. 2. כל המבוטחים אשר פרטיהם האישיים נכללו במאגר המידע של שירביט, ואשר המידע השמור לגביהם נפגם באופן כלשהו. 3. כל המבוטחים אשר פרטיהם האישיים נכללו במאגר המידע של שירביט ואשר סבלו עוגמת נפש כתוצאה מפרסום פרשת דליפת המידע".	התביעה ובקשה לאשרה כייצוגית הוגשו ביום 1 בדצמבר, 2020 ומיד לאחר מכן הוגשה בקשה דחופה למתן צו זמני שיורה לחברה למסור לכל לקוח עדכון בדבר סטטוס המידע שדלף בעניינו, ולמסור מדי יום עדכון לכל לקוחותיה על מצב החדירה לבסיסי הנתונים של החברה (להלן - הבקשה לצו זמני). ביום 3 בדצמבר, 2020 הוגשה תגובת החברה לבקשה לצו זמני, במסגרתה טענה החברה, בין השאר כי הבקשה אינה מתאימה להתברר במסגרת תובענה ייצוגית, נעדרת תשתית עובדתית ומיותרת לאור הפיקוח הדוק שמפעילים הרגולטורים הרלוונטיים על החברה. ביום 6 בדצמבר, 2020 נערך דיון בבקשה לצו זמני והחברה התחייבה למסור בתוך זמן קצר מידע ללקוחות מוסכמים והבקשה נמחקה. החברה פעלה בהתאם. לאור החלטת בית המשפט מיום 22 בדצמבר, 2020 כמפורט לעיל, המבקשת והמבקש בבקשה בסעיף 2 להלן הגישו עמדתם לבית המשפט, במסגרתה ביקשו למחוק את יתר בקשות האישור וביקשו להגיש תביעה ובקשת אישור מאוחדת מטעמם. החברה טענה כי בקשות האישור נעדרות תשתית עובדתית והודיעה כי היא מותירה את ההחלטה אילו מבקשות האישור תמחקנה ואיזה בקשה תבחן לגופה, לשיקול דעת בית המשפט.	500 מיליון ש"ח

באור 27: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ב. בקשות לתובענות מהותיות קיימות שאינן במהלך העסקים הרגיל (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה	פרטים	סכום התביעה
2.	12/2020 מחוזי תל אביב	מבוטח נגד החברה	טענות מרכזיות: החברה לא טיפלה בנושאי אבטחת המידע בהתאם לחובתה והפקירה את פרטיות לקוחותיה, ובכך תרמה לחשיפת מידע בהיקף רחב וברמת רגישות גבוהה. בקשת האישור נסמכת על הוראות חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981, תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017, פקודת הנזיקין [נוסח חדש], חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 וחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979. סעד עיקרי: להורות לחברה לפעול ולאבטח את מאגר המידע שלה	"כל אדם או אישיות משפטית אחרת, אשר הפרטים שלהם נכללו במאגר המידע של שירביט, ונחשפו, בתוצאה מהאירועים הקשורים בדיווח של רשויות הביטוח והסייבר ו/או כל המבוטחים אשר הפרטים שלהם כלולים במאגר המידע של שירביט ואשר סבלו ו/או יסבלו מעוגמת נפש כתוצאה מפרסום דבר פרשת דליפת המידע ו/או כל המבוטחים אשר הפרטים שלהם נכללו במאגר המידע של שירביט, והמידע השמור נפגם כולו או חלקו".	התביעה ובקשה לאשרה כייצוגית הוגשו ביום 2 בדצמבר, 2020 לאור החלטת בית המשפט מיום 22 בדצמבר, 2020 כמפורט לעיל, הגישו המבקש והמבקשת בבקשה בסעיף 1 לעיל את עמדתם לבית המשפט, במסגרתה ביקשו למחוק את יתר בקשות האישור וכן ביקשו להגיש תביעה ובקשת אישור מאוחדת מטעמם. החברה טענה כי בקשות האישור נעדרות תשתית עובדתית והודיעה כי היא מותירה את ההחלטה אילו מבקשות אישור תמחקנה ואיזה בקשה תיבחן לגופה לשיקול דעת בית משפט.	600 מיליון ש"ח
3.	12/2020 מחוזי מרכז	מבוטחים נגד החברה	טענות מרכזיות: החברה כשלה באבטחת המידע האישי של לקוחותיה תוך רשלנות והפרת פרטיותם. בקשת האישור נסמכת על הוראות חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981, תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017, פקודת הנזיקין [נוסח חדש] וחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973. סעדים עיקריים: פיצוי חברי הקבוצה ותיקון כשלי האבטחה לעתיד.	"כל אדם או לקוח אשר פרטיו היו בידי המשיבה ודלפו כתוצאה מפרצת האבטחה של המשיבה".	התביעה ובקשה לאשרה כייצוגית הוגשו ביום 2 בדצמבר, 2020. הבקשה נתמכת בחו"ד מומחה באבטחת מידע אפליקטיבית בחברת CYE. לאור החלטת בית המשפט מיום 22 בדצמבר, 2020 כמפורט לעיל, הגיש המבקש בקשה למחוק את 3 הבקשות הנוספות המפורטות בטבלה זו. החברה טענה כי בקשות האישור נעדרות תשתית עובדתית והודיעה כי היא מותירה את ההחלטה אילו מבקשות אישור תמחקנה ואיזה בקשה תיבחן לגופה, לשיקול דעת בית המשפט.	מעל 2.5 מיליון ש"ח

באור 27: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ב. בקשות לתובענות מהותיות קיימות שאינן במהלך העסקים הרגיל (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה	פרטים	סכום התביעה
4.	12/2020 מחוזי מרכז	מבוטח נגד החברה	טענות מרכזיות: החברה לא אבטחה כראוי את המידע הרגיש, בחרה לחסוך בעלויות אבטחת סייבר על חשבון מבוטחיה וניהלה את האירוע בחוסר שקיפות. בקשת האישור נסמכת על הוראות חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981, תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017, פקודת הנזיקין [נוסח חדש], חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 וחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979. סעדים עיקריים: להורות למשיבה לפרסם תחקיר מעמיק לחשוף כל הסכם ו/או התקשרות עם קבוצת הפצחנים או מי מטעמם לרבות של סכום ששולם אם שולם, ליתן דין וחשבון לצרכנים ולפרט מה היא עשתה כדי למנוע אירוע דומה.	"כל מי שניזוק, או עלול להינזק, עקב אירוע אבטחת מידע אצל המשיבה, שנגרם באמצעות קבוצת פצחנים ו/או השתלטות נוזקה ו/או כופרה שאירע בחורף 2020, לרבות מי שנפגע עקב השבתה יזומה מטעם המשיבה ו/או נמנעה ממנו האפשרות להשתמש במוצרי ביטוח ו/או ביישומים ו/או בשירותים הנלווים למוצרים ו/או מי שפרטיו או נתוניו אצל המשיבה חשופים ו/או הגיעו לידי צד ג' ללא רשות ו/או יימכרו לגורמים עלומים ו/או שמידעיו ומסמכיו נמחקו ו/או ניזוקו ו/או לא קיבל מהמשיבה דיווחים שוטפים ונכונים בזמן אמת בענין האירוע והשלכותיו.	התביעה ובקשה לאשרה כייצוגית הוגשו ביום 3 בדצמבר, 2020. לאור החלטת בית המשפט מיום 22 בדצמבר, 2020 כמפורט לעיל, ביקש המבקש למחוק את 3 הבקשות הנוספות המפורטות בטבלה זו, או לחלופין לאחד את כל הבקשות או חלקן לבקשה אחת ולדון בהן במאוחד. החברה טענה כי בקשות האישור נעדרות תשתית עובדתית והודיעה כי היא מותירה את ההחלטה אילו מבקשות האישור תמחקנה ואיזה בקשה תיבחן לגופה, לשיקול דעת בית המשפט.	240 מיליון ש"ח

באור 27: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ג. טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענה ייצוגית שאושרה כנגד החברה המפורטות בסעיפים א' ו-ב' לעיל, כפי שצוינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו.

<u>מספר תביעות</u>	<u>הסכום הנתבע</u>	<u>מליוני ש"ח</u>	<u>בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות</u>
8	1,461.1		צוין סכום המתייחס לחברה
3	-		לא צוין סכום התביעה

החברה בצעה הפרשה בדוחותיה הכספיים בסכום כולל של 5.5 מיליוני ש"ח (אשתקד - 4.1 מיליוני ש"ח).

ד. התקשרויות

בגין השקעות פיננסיות אחרות קיימת לחברה התחייבות להשקעות עתידיות בקרן השקעה שסכומה הכולל ליום 31 בדצמבר, 2020 הינו כ- 4,991 אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2019 סך של כ- 1,868 אלפי ש"ח).

ה. ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי

בשנת 2017 נכנס לתוקף תיקון לתקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978 (להלן: "תיקון" ו-"תקנות") שעניינן שיעור ריבית ההיוון החלה על גמלאות שמשלם המוסד לביטוח הלאומי בגין מקרים המשמשים עילה גם לחייב צד שלישי לפי פקודת הנזיקין או חוק הפלת"ד (זכות שיבוב). בגין תשלום הגמלאות כאמור, זכאי המוסד לביטוח לאומי לתבוע את חברות הביטוח בגין כספים ששילם או עתיד לשלם למבוטחיהן. בעדכון התקנות הופחת שיעור הריבית משיעור של 3% לשיעור של 2%. התיקון כלל מנגנון לקביעת השיעור ועדכונו כל ארבע שנים בהסתמך על תשואות ממוצעות של אגרות חוב ממשלתיות.

בנוסף, עורר התיקון את הצורך לבחון את שיעור ריבית ההיוון בנזיקין ואם הוא אמור להיות מושפע מתיקון תקנות ההיוון.

על רקע זה מונתה ועדה בין משרדית לבחינת סוגיית ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין ("ועדת קמיניץ"). בחודש ינואר 2019 פרסמה ועדת קמיניץ דוח להערות הציבור שבין היתר המליצה לקבוע שגובה ריבית ההיוון ישאר על 3%.

בחודש אוגוסט 2019 ניתן על ידי בית המשפט העליון פסק דין, בנושא ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין, בו נקבע כי שיעור ההיוון לפיצויים בשל נזקי גוף כאמור, ימשיך לעמוד על 3% תוך אימוץ מנגנון העדכון עליו המליצה הוועדה, וזאת עד להסדרת הנושא בחקיקה. במסגרת פסק הדין הסכימו המבטחים כי שיעור ההיוון לצורך חישוב סכום ניכוי תגמולי המוסד לביטוח לאומי ("המל"ל") מאת המבוטחים יעמוד אף הוא על 3% וזאת בתקופת הביניים, עד לתיקון התקנות. לעומת זאת, שיעור ההיוון לצורך תשלום תביעות שיבוב למל"ל, על ידי המבטחים, יעמוד על השיעורים שנקבעו בתקנות.

באור 27: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ה. ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי (המשך)

המלצות הועדה כוללות קביעת שיעור ריבית היוון אחיד בשיעור 3% ומנגנון עדכון של שיעור הריבית בעתיד. מנגנון העדכון כולל "רצועת ניוד" סביב הריבית בשיעור של 3% כך שרוחב רצועת הניוד יעמוד על 1% ריבית לכל כיוון. ריבית ההיוון האחידה תיקבע על בסיס תשואות של אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA לטווח של 25 שנה, אשר ייבחנו, מדי שנתיים, על ידי החשב הכללי (הגורם המוסמך), וככל שהבדיקה תצביע על חריגה של למעלה מ- 1% בין התשואה המחושבת לבין ריבית ההיוון שבתוקף במועד הבדיקה, לכיוון מסוים, הגורם המוסמך הנ"ל יעדכן את שיעור הריבית או לפי שיקול דעתו, בנסיבות חריגות ומיוחדות, ולאחר היוועצות עם גורמים שונים הנוגעים לעניין, ימנע מעדכון כאמור.

כתוצאה מקביעת בית המשפט החברה הקטינה בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני, 2019 את ההפרשות להתחייבויות ביטוחיות בענף רכב חובה בסך של כ- 15 מיליון ש"ח.

בחודש ספטמבר 2020 קבע בית המשפט העליון, כי כוחה של ההוראה, לפיה שיעור ההיוון לפיצויים בשל נזקי גוף בנזיקין ימשיך לעמוד על 3%, אלא אם יוכח צורך בשינוי בהתאם למנגנון שהוצע על ידי ועדת קמיניץ, יפה גם לתביעות שיבוב של המל"ל. בהתאם לכך, ובהתבסס על חוות דעת של יועציה המשפטיים, הקטינה החברה הפרשה בהתחייבויות בביטוח רכב חובה בסך כ- 7 מיליון ש"ח, בשייר, בגין תביעות מל"ל.

החברה בחנה תרחיש של ירידה ב- 1% בשיעור ההיוון בפיצוי נזיקי, על תיק ההתחייבויות הביטוחיות נכון ליום 31 בדצמבר, 2020 ואמדה את ההשפעה בכ- 15 מיליון ש"ח בשייר לפני מס. יובהר כי אין באמור כל וודאות לגבי התנהגות עקום הריבית, אומדנים לגבי תזרימי התביעות ושיקול דעתו של החשב הכללי ואופן יישום המנגנון.

החברה תמשיך לעקוב אחר ההתפתחויות בנושא ובהתאם תעדכן את הפרשותיה.

באור 28: - אירועים מהותיים לאחר תאריך הדיווח

ביום 25 בפברואר, 2021 פרעה החברה בפירעון מוקדם כתב התחייבות נדחה בסך של 30,000 אלפי ש"ח המהווה הון משני לעניין תקנות הון. באותו תאריך פרעה החברה בפירעון מוקדם כתב התחייבות נדחה בסך של 20,000 אלפי ש"ח שהיווה הון שלישוני לעניין תקנות הון. כתבי התחייבות הנדחים נשאו ריבית שנתית משתנה המשולמת מדי רבעון. פירעון כתבי התחייבויות יקטין את ההון המוכר של החברה, אך להערכת החברה, היא תעמוד בדרישות הון החלות עליה, גם ללא התחשבות בהקלות בתקופת הפריסה.

לכבוד
בעלי המניות של שירביט חברה לביטוח בע"מ

א.נ.,

הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981

ביקרנו את המידע הכספי הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 של שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר, 2020 ו-2019 ולכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2020, 2019 ו-2018 ואשר נכלל כנספח לדוחות הכספיים המאוחדים. המידע הכספי הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דיעה על המידע הכספי הנפרד בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין במידע הכספי הנפרד הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובפרטים הכלולים במידע הכספי הנפרד. ביקורת כוללת גם בחינה של הכללים החשבונאיים שישומו בעריכת המידע הכספי הנפרד ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה של המידע הכספי הנפרד. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, המידע הכספי הנפרד ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בחוזר ביטוח 4-1-2011.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור:

1. בבאור 27(א) לדוחות הכספיים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.
2. בבאור 27(ב) לדוחות הכספיים המאוחדים בדבר החשיפה לבקשות לאישור תובענות כייצוגיות מהותיות שאינן במהלך העסקים הרגיל כנגד החברה אשר במרכזן ניצב אירוע הפריצה לשרתי החברה.

**תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר")
לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחטון**

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולר), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט המפורט להלן:

1. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
2. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברות מוחזקות שהחזקת זכויות אלה היא עיסוקן היחיד.

לא הוצג בדוחות כספיים אלו מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות סולר, מכיוון שאלו אינם שונים מפירוט ההשקעות הפיננסיות על בסיס הדוחות הכספיים המאוחדים, כאמור בבאור 10.

לא הוצג בדוחות כספיים אלו מידע בדבר מגזרי פעילות "סולר" מכיוון שאלו אינם שונים באופן מהותי ממגזרי הפעילות על בסיס דוחות מאוחדים, כאמור בבאור 3.

א. דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
אלפי ש"ח		
6,360	9,191	נכסים בלתי מוחשיים
34,631	35,667	הוצאות רכישה נדחות
39,141	31,902	רכוש קבוע
951	957	השקעות בחברות בנות
81,051	78,653	נדל"ן להשקעה
399,082	458,462	נכסי ביטוח משנה
13	9,975	נכסי מסים שוטפים
17,892	15,434	חייבים ויתרות חובה
82,642	75,158	פרמיות לגבייה
		השקעות פיננסיות:
588,725	554,898	נכסי חוב סחירים
157,893	99,038	נכסי חוב שאינם סחירים
14,281	7,091	מניות
59,592	91,277	אחרות
820,491	752,304	סה"כ השקעות פיננסיות
51,363	82,476	מזומנים ושווי מזומנים
1,533,617	1,550,179	סך כל הנכסים

**תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר")
לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון**

א. דוחות על המצב הכספי (המשך)

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
אלפי ש"ח		
		הון:
41,766	41,766	הון מניות
52,869	52,869	פרמיה על מניות
27,143	23,325	קרנות הון
135,389	139,990	יתרת רווח
257,167	257,950	סך כל ההון
		התחייבויות:
938,396	922,624	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
17,124	15,738	התחייבויות בגין מסים נדחים
11,764	12,664	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
4,937	19	התחייבות בגין מסים שוטפים
253,238	290,947	זכאים ויתרות זכות
50,991	50,237	התחייבויות פיננסיות
1,276,450	1,292,229	סך כל ההתחייבויות
1,533,617	1,550,179	סך כל ההון וההתחייבויות

30 במרס, 2021

רוגן שקד
סמנכ"ל כספים

צבי ליבושור
מנכ"ל

יגאל רבנוף
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים

**תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר")
לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחכונ (המשד)**

ב. דוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
אלפי ש"ח			
575,148	531,477	452,856	פרמיות שהורווחו ברוטו
151,145	172,612	176,043	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
424,003	358,865	276,813	פרמיות שהורווחו בשייר
18,689	35,885	6,652	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
24,933	26,758	24,379	הכנסות מעמלות
467,625	421,508	307,844	סך כל ההכנסות
427,118	383,427	330,895	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
129,477	136,155	160,254	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
297,641	247,272	170,641	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
111,887	109,031	91,953	הוצאות הנהלה וכלליות
23,535	26,182	25,903	הוצאות אחרות
-	-	8,843	הוצאות מימון
2,840	3,148	3,024	סך כל ההוצאות
435,903	385,633	300,364	חלק ברווחי חברות הנמדדות לפי שיטת השווי המאזני
48	7	25	רווח לפני מסים על ההכנסה
31,770	35,882	7,505	מסים על ההכנסה
10,819	12,722	3,057	רווח נקי
20,951	23,160	4,448	רווח כולל אחר:
5,115	4,490	(3,769)	הערכה מחדש בגין רכוש קבוע
1,591	306	237	רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
678	(879)	(909)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ
(1,721)	(1,146)	776	השפעת המס בגין רכיבים של רווח כולל אחר
5,663	2,771	(3,665)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
26,614	25,931	783	סה"כ רווח כולל

**תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר")
לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (המשד)**

ג. דוחות על השינויים בהון

הון המניות	פרמיה על מניות	קרנות הון	יתרת רווח	סה"כ הון	
אלפי ש"ח					
41,766	52,869	19,958	95,029	209,622	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2018</u>
-	-	-	(5,000)	(5,000)	חלוקת דיבידנד
-	-	-	20,951	20,951	רווח נקי
-	-	5,115	-	5,115	רווח כולל אחר:
-	-	-	1,591	1,591	הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע
-	-	678	-	678	רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
-	-	(1,183)	(538)	(1,721)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ
-	-	4,610	1,053	5,663	השפעת המס בגין רכיבים של רווח כולל אחר
-	-	4,610	22,004	26,614	סה"כ רווח כולל אחר
41,766	52,869	24,568	112,033	231,236	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018</u>
-	-	-	23,160	23,160	רווח נקי
-	-	4,490	-	4,490	רווח כולל אחר:
-	-	-	306	306	הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע
-	-	(879)	-	(879)	רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
-	-	(1,036)	(110)	(1,146)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ
-	-	2,575	196	2,771	השפעת המס בגין רכיבים של רווח כולל אחר
-	-	2,575	23,356	25,931	סה"כ רווח כולל אחר
41,766	52,869	27,143	135,389	257,167	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019</u>
-	-	-	4,448	4,448	רווח נקי
-	-	(3,769)	-	(3,769)	רווח כולל אחר:
-	-	-	237	237	הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע
-	-	(909)	-	(909)	רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
-	-	860	(84)	776	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ
-	-	(3,818)	153	(3,665)	השפעת המס בגין רכיבים של רווח כולל אחר
-	-	(3,818)	4,601	783	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
41,766	52,869	23,325	139,990	257,950	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020</u>

- - - - -

פרק ד'

פרטים נוספים על התאגיד

פרטים נוספים על התאגיד

שם החברה:	שירביט חברה לביטוח בע"מ
מס' חברה ברשם:	512904608
כתובת:	יד חרוצים, 18, נתניה 4250518
טלפון:	076-8622200
פקס:	076-8622209
דואר אלקטרוני:	sherut@shirbit.co.il
אתר אינטרנט:	www.shirbit.co.il
תאריך המאזן:	31 בדצמבר, 2020
תאריך הדוח:	30 במרס, 2021

1. השקעות בחברות בת וחברות קשורות לתאריך המאזן (תקנה 11)

שיעורי ההחזקה	ערך מאזני אלפי ש"ח	עלות אלפי ש"ח	סה"כ ע.ג. ש"ח	מספר המניות	סוג המניה	שם החברה
(% *)						
100	44,138	13,165	1	1,000	רגילה	וי.אר.סי. אחזקות בע"מ (להלן: "וי.אר.סי.")
				10	הנהלה ש"ח	
100	292	318	20	200,000	רגילות א'	ארגוס חברה לאומית י.ר. בע"מ (להלן: "ארגוס לאומית")
			15	150,000	רגילות ב' ש"ח	
			5	50,000	רגילות ג' ש"ח	
(** 100)	231	171	2,000	2,000	רגילה 1 ש"ח	אוצר סוכנות לביטוח (1993) בע"מ (להלן: "אוצר" Shirbit Partners LLP (להלן: "השותפות")
(*** 100)	1,246	1,596	-	-	שותפות	

(* שיעורי ההחזקה בניירות ערך, בהון, בזכויות הצבעה ובסמכויות למינוי דירקטורים.
(** מוחזקת על ידי וי.אר.סי.
(***) כ- 1% מהזכויות בשותפות מוחזקות במישרין על ידי בעל שליטה בחברה, מר יגאל רבנוף.

1. השקעות בחברות בת וחברות קשורות לתאריך המאזן (תקנה 11) (המשך):

רשימת יתרות הלוואות שניתנו לתאריך המאזן:

1. שטר הון לארגוס לאומית, אינו נושא ריבית ו/או הצמדה, ללא מועד פרעון. יתרת שטר ההון ליום המאזן הינה בסך אלפי ש"ח. 435
2. הלוואה ל- HASIDA LLC נושאת ריבית בשיעור שנתי של 7%. הלוואה ניתנה לתקופה של 3 שנים, עם חידוש אוטומטי בתום תקופת ההסכם לשנה נוספת, כל שנה. יתרת הלוואה ליום המאזן הינה כ- 15,184 אלפי ש"ח.

2. שינויים בהשקעות בחברות בת ובחברות קשורות בתקופת הדוח (תקנה 12): אין.

3. הכנסות של חברות בנות וחברות קשורות והכנסות מהן לתאריך המאזן (באלפי ש"ח) (תקנה 13)

שם החברה	רווח (הפסד) לפני מס	רווח (הפסד) כולל אחרי מס	דיבידנד	דמי ניהול	ריבית בינחברתית
וי.אר.סי אחזקות בע"מ ארגוס חברה לאומית י.ר.	(3,492)	(2,081)	-	-	(102)
בע"מ אוצר סוכנויות לביטוח (1993) בע"מ	84	29	-	-	(12)
Shirbit Partners LLC	986	753	-	-	1,088

4. רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שנתנו (תקנה 14)

לתאריך המאזן, מתן הלוואות אינו אחד מעיסוקי העיקריים של התאגיד.

5. ניירות ערך שנרשמו למסחר בבורסה או הופסק המחבר בהם בתקופת הדוח (תקנה 20)

מניות התאגיד אינן רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך.

6. תגמולים לנושאי משרה בכירה ולבעל עניין (תקנה 21)

להלן פירוט התגמולים ששולמו לכל אחד מחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה בחברה או בתאגיד בשליטת החברה, שניתנו בקשר עם כהונתם בחברה או בתאגיד בשליטת החברה וכן תגמולים ששולמו לבעלי עניין בחברה, בשנת 2020 (באלפי ש"ח):

פרטי נושא המשרה	סה"כ תגמולים - אלפי ₪
1. יו"ר הדירקטוריון (*)	2,671
2. מנכ"ל	1,389
3. משנה למנכ"ל	647
4. סמנכ"ל	580
5. סמנכ"ל	580
(*) תשלום עבור שירותים ששולמו לחברה בבעלותו.	

7. השליטה בתאגיד (תקנה 21א)

מר יגאל רבנוף, הינו בעל השליטה המלאה בתאגיד (כ- 100%), באמצעות שירביט אחזקות בע"מ, חברה פרטית בבעלותו המלאה (להלן - שירביט אחזקות).

8. עסקאות עם בעל שליטה (תקנה 22)

להלן פרטים, למיטב ידיעת החברה, אודות עסקאות עם בעל השליטה בחברה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורן, אשר החברה התקשרה בהן בשנת הדוח או במועד מאוחר לסוף שנת הדוח ועד למועד פרסום דוח זה, או שאושרו קודם לתקופת הדוח והינן בתוקף בתקופת הדוח:

- א. על פי הסכם בין החברה לחברת האם (כפי שתוקן מעת לעת) ניתנים לחברה שירותים על ידי חברת האם, בתמורה חודשית בסך 200 אלפי ש"ח בתוספת מע"מ כחוק.
- ב. על פי הסכם ניהול בין אוצר לבין חברת האם (כפי שתוקן מעת לעת), מספקת אוצר שירותי ניהול לחברת האם, תמורת סכום חודשי. החל מיום 1 בינואר, 2021 הופחת הסכום החודשי בגין שירותי הניהול לסך 2.25 אלפי ש"ח.
- ג. ביום 21 באוגוסט, 2019 אישרה ועדת הביקורת של החברה כעסקה חריגה, התקשרות בין בעל השליטה, מר יגאל רבנוף, לבין חברת הבת וי.אר.סי אחזקות בע"מ (להלן - וי.אר.סי). לפי העסקה ירכוש בעל השליטה מוי.אר.סי זכויות חכירה לדורות בנכס מקרקעין בתל אביב. ביום 26 בספטמבר, 2019 אישר דירקטוריון החברה את העסקה. לאחר עריכת שומת מקרקעין מעודכנת לנכס הנדל"ן בחודש דצמבר 2019 נדונה העסקה מחדש ואושרה על ידי ועדת הביקורת ביום 13 בפברואר, 2020 ועל ידי דירקטוריון החברה ביום 25 בפברואר, 2020. נכון למועד הדיווח העסקה טרם יצאה לפועל.
- ד. ביום 29 בינואר, 2020 וביום 28 בפברואר, 2021 עודכנו תנאי התקשרות החברה עם עו"ד משה מצליח, חתנו של בעל השליטה, בהסכמים למתן שירותי ייעוץ משפטי בתחום התביעות לאחר שסווגו על ידי ועדת הביקורת כלא חריגים או אושרו על ידה.
- ה. ביום 17 באוגוסט, 2020, ביום 19 באוגוסט, 2020 וביום 14 בספטמבר, 2020 אישרו ועדת הביקורת, הדירקטוריון והאסיפה הכללית (בהתאמה) בהתאם להוראות מדיניות התגמול של החברה, את חידוש פוליסת אחריות דירקטורים ונושאי משרה לתקופה של שנה. הפוליסה חלה על נושאי משרה ודירקטורים בחברה המכהנים כיום וכן שיכהנו בחברה מעת לעת, לרבות בעל השליטה המכהן כיו"ר הדירקטוריון.
- ו. לאחר תקופת הדוח, ביום 27 בינואר, 2021 וביום 31 בינואר, 2021 אושרו על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון (בהתאמה) מינויה של מור מצליח, נכדתו של בעל השליטה, לתפקיד הממונה על השירות ללקוח ותנאי העסקתה.
- ז. תקנה 270 (4) לחוק החברות לא חלה על החברה.

9. החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה (תקנה 24)

- א. תקנה 24(א): נכון לתאריך הדוח כל מניות החברה (100%) מוחזקות על ידי שירביט אחזקות בע"מ, חברת האם, אשר לה 100% מזכויות ההצבעה.
- ב. תקנה 24(ב): החזקות בעל עניין במניות או בניירות ערך אחרים של חברה מוחזקות של התאגיד אם פעילותה מהותית לפעילות התאגיד: כל החברות המוחזקות של התאגיד, הן חברות פרטיות ובעלותו המלאה של התאגיד.
- ג. תקנה 24(ד): לחברה אין מניות רדומות וניירות ערך הניתנים להמרה או למימוש (המירים).

10. הון רשום והון מונפק (תקנה 24א)

נכון ליום 31.12.2020 **ההון הרשום של התאגיד** הינו 50,000,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג.
ההון המונפק של התאגיד: 41,764,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג., כל המניות מקנות זכויות הצבעה.

11. מרשם בעלי המניות של התאגיד (תקנה 24ב)

שם בעל המניה	מספר חברה	מען	סוג מניות	ערך נקוב	כמות מניות מוחזקות	סכום שטרם שולם עבור מניה
שירביט אחזקות בע"מ	51-197683-9	יד חרוצים 18 נתניה	רגילות	1 ש"ח	41,764,000	---

12. מען רשום (תקנה 25א)

- א. מען רשום של החברה: יד חרוצים 18, נתניה 4216002, ת.ד. 6137.
- ב. כתובת הדוא"ל: sherut@shirbit.co.il
- ג. מס' הטלפון: 076-8622202.
- ד. מס' הפקס: 076-8622209.

1. שם: **יגאל רבנוף**
 תפקיד: יו"ר הדירקטוריון. אינו דח"צ או דירקטור בלתי תלוי. עובד של שירביט אחזקות.
 ת.ז: 004218095
 יליד: 1948
 מען: מושב אודים
 נתינות: ישראלית
 מכהן מתאריך: מאי 2012
 חברות בוועדה או ועדות של הדירקטוריון: אינו חבר בוועדות דירקטוריון
 השכלה: כלכלה וסטטיסטיקה
 התעסקות בחמש השנים האחרונות והתאגידים בהם משמש כדירקטור: מכהן כדירקטור בתאגידים הבאים: וי.אר.סי. אחזקות בע"מ; אוצר סוכנות לביטוח (1993) בע"מ; ירקון סוכנות לביטוח בע"מ; ארגוס חברה לאומית י.ר. בע"מ.
 מומחיות או כשירות מקצועית: אינו בעל כשירות חשבונאית ופיננסית אינו בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד

2. שם: **ראובן שרונ**
 תפקיד: חבר דירקטוריון. אינו דח"צ או דירקטור בלתי תלוי. אינו עובד של התאגיד.
 ת.ז: 0703561-1
 יליד: 1938
 מען: משמר הגבול 8, תל-אביב
 נתינות: ישראלית
 מכהן מתאריך: 2003¹
 חברות בוועדה או ועדות של הדירקטוריון: יו"ר ועדת השקעות
 השכלה: בוגר החוג ליחסים בינ"ל ומזרח תיכון (האוניברסיטה העברית), MBA- Shiller International Paris.
 התעסקות בחמש השנים האחרונות והתאגידים בהם משמש כדירקטור: דירקטור בחברת גרייף את קרולין נגרות בנין בע"מ.
 מומחיות או כשירות מקצועית: בעל מומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הביטוח אינו בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד

3. שם: **ד"ר חן לבון**
 תפקיד: חבר דירקטוריון, דירקטור בלתי תלוי. אינו עובד של התאגיד.
 ת.ז: 058233784
 יליד: 1963
 מען: אילנות 43, ראש העין
 נתינות: ישראלית
 מכהן מתאריך: פברואר 2013
 חברות בוועדה או ועדות של הדירקטוריון: יו"ר ועדת ביקורת, יו"ר ועדת מאזן, חבר ועדת איתור
 השכלה: בוגר בכלכלה ומנהל עסקים מאוניברסיטת בן גוריון, תואר שני בכלכלה מאוניברסיטת בן גוריון, תואר שלישי מאוניברסיטת בן גוריון במסלול מנהל עסקים
 התעסקות בחמש השנים האחרונות והתאגידים בהם משמש כדירקטור: רואה חשבון מוסמך עצמאי; מכהן כדירקטור בתאגידים הבאים: הכשרת היישוב לישראל בע"מ; הכשרת הישוב התחדשות עירונית בע"מ; צמיחה אינווסטמנט האוס בע"מ, קלאב הוטלס אינטרנשיונל (א.ק.ה) בע"מ.
 מומחיות או כשירות מקצועית: בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית אינו בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד

¹ כיהן כיו"ר דירקטוריון משנת 2003 ועד שנת 2012. חבר דירקטוריון משנת 2013.

4. שם: **דניאל כרוסט**
תפקיד: חבר דירקטוריון. אינו עובד של התאגיד.

ת.ז: 050644236
יליד: 1951
מען: רח' זלמן שזר 2, רמת פולג, נתניה
נתינות: ישראלית
מכהן מתאריך: יוני 2010
חברות בוועדה או ועדות של הדירקטוריון: חבר ועדת איתור
השכלה: דיפלומה בבנקאות - המכללה למנהל סמנכ"ל שיווק - 'ניסקו טלמטיקס סיסטמס', מקבוצת ניסקו ארדן בע"מ. יו"ר דירקטוריון בחברת 'B2B - בי.טי.בי. מקשרים הלוואות בישראל בע"מ'.
התעסקות בחמש השנים האחרונות והתאגידים בהם משמש כדירקטור: אינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית
מומחיות או כשירות מקצועית: אינו בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד

5. שם: **רן אפרתי**
תפקיד: חבר דירקטוריון, דירקטור בלתי תלוי. אינו עובד של התאגיד.

ת.ז: 028073260
יליד: 1971
מען: הרצל 76, בת ים
נתינות: ישראלית
מכהן מתאריך: ינואר 2013
חברות בוועדה או ועדות של הדירקטוריון: חבר בוועדת השקעות, בוועדת ביקורת ובוועדת מאזן. יו"ר ועדת איתור.
השכלה: תואר ראשון בניהול וכלכלה מהאוניברסיטה הפתוחה. בעל רישיון ניהול תיקי השקעות ורישיון סוכן פנסיוני
התעסקות בחמש השנים האחרונות והתאגידים בהם משמש כדירקטור: מנהל השקעות תיקי פלטינום, בית השקעות מיטב דש.
מומחיות או כשירות מקצועית: בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית
מומחיות או כשירות מקצועית: אינו בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד

6. שם: **ברוך גרנות**
תפקיד: חבר דירקטוריון. אינו עובד של התאגיד.

ת.ז: 00894354
יליד: 1948
מען: יצחק שדה 19, רעננה
נתינות: ישראלית
מכהן מתאריך: אוקטובר 2015
חברות בוועדה או ועדות של הדירקטוריון: חבר בוועדת מאזן, בוועדת השקעות ובוועדת הביקורת
השכלה: תואר ראשון בכלכלה מאוניברסיטת תל אביב
התעסקות בחמש השנים האחרונות והתאגידים בהם משמש כדירקטור: ---
מומחיות או כשירות מקצועית: בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית
מומחיות או כשירות מקצועית: אינו בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד

<p>דורית זינגר חברת דירקטוריון. דירקטורית בלתי תלויה. אינה עובדת של התאגיד. 5599460 1959 זעירא מרדכי 14, תל אביב ישראלית ספטמבר 2017 חברה בוועדת הביקורת</p>	<p>7. שם: תפקיד: ת.ז.: לידת מען: נתינות מכהנת מתאריך: חברות בוועדה או ועדות של הדירקטוריון: השכלה:</p>
<p>תואר ראשון בכלכלה מאוניברסיטת תל אביב, תואר מוסמך במנהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב מכהנת כדירקטור בחברה לניהול קרן השתלמות למשפטנים בע"מ (י"ר) והדסה מרכזים רפואיים, מנכ"לית "בסיס לאמנות ותרבות". עד 2019 - מתן ייעוץ ויזום בנושאי ביטוח ופיננסים, שיווק ופיתוח עסקי. בעלת מומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הביטוח אינה בת משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד</p>	<p>התעסקות בחמש השנים האחרונות והתאגידים בהם משמשת כדירקטור: מומחיות או כשירות מקצועית:</p>

14. נושאי משרה בכירה נוספים של התאגיד שפרטים אודותם לא הובאו במסגרת תקנה 26 לעיל (תקנה 26 א')

כל נושאי המשרה הבכירה של התאגיד המפורטים להלן אינם בעלי עניין בתאגיד ואינם בני משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין אחר בתאגיד:

- א. **ר"ח צבי ליבושור, המנהל הכללי**
 ת.ז.: 50897271. יליד 1951.
 מכהן כמנהל כללי החל מיום 1 במרס, 2020. עד מועד זה כיהן כמשנה למנכ"ל ומנהל האגף לביטוח כללי בתאגיד. מכהן כדירקטור בחברות הבאות: שירביט אחזקות בע"מ, אוצר סוכנות לביטוח (1993) בע"מ, ארגוס - חברה לאומית י.ר. בע"מ, וי.אר.סי אחזקות בע"מ, ירקון סוכנות לביטוח בע"מ.
 השכלה: ר"ח. תואר ראשון במנהל עסקים, המכללה למנהל בתל אביב. רואה חשבון מטעם מועצת רואי החשבון בישראל.
- ב. **ר"ח מאיר איליה מבקר הפנים (אינו עובד התאגיד)**
 ת.ז.: 024664633. יליד 1970.
 מכהן כמבקר פנים החל ממרס 2013.
 השכלה: תואר ראשון בעסקים, חשבונאות ומימון - המכללה למנהל בראשון לציון. תואר שני מוסמך MBA במנהל עסקים, המכללה למנהל ראשון לציון. תואר שני במשפטים LLM, אוניברסיטת בר-אילן. רואה חשבון מטעם מועצת רואי החשבון בישראל.
- ג. **מר מנשה קורוט, משנה למנכ"ל**
 ת.ז.: 56400484. יליד 1960.
 מכהן כמשנה למנכ"ל החל משנת 2012.
 השכלה: על תיכונית.
- ד. **ר"ח רונן שקד, סמנכ"ל הכספים**
 ת.ז.: 024371114. יליד 1969.
 מכהן כסמנכ"ל כספים החל משנת 2009. חבר ועדת השקעות של התאגיד החל משנת 2013.
 השכלה: תואר ראשון במנהל עסקים התמחות בחשבונאות, המכללה למנהל בראשל"צ. רואה חשבון מטעם מועצת רואי החשבון בישראל.

- ה. **עו"ד גל סער, סמנכ"ל, מנהלת המחלקה המשפטית**
ת.ז: 022686604. ילידת 1966.
מכהנת כיועצת משפטית החל משנת 2012.
השכלה: תואר ראשון במשפטים, אוניברסיטת ת"א.
- ו. **גב' חגית דוד, מנהלת סיכונים**
ת.ז: 029277399. ילידת 1975.
מכהנת כמנהלת סיכונים החל משנת 2016.
השכלה: תואר ראשון בכלכלה, מכללת אריאל. תואר שני בכלכלה, אוניברסיטת בר אילן.
ניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: עד שנת 2016 - מנהלת סיכוני אשראי בבנק UBANK.
- ז. **ר"ח אלסיה קושניר, חשבת החברה**
ת.ז: 313973695. ילידת 1980.
מכהנת כחשבת החל משנת 2010.
השכלה: תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות, אוניברסיטת ת"א. רואת חשבון מטעם מועצת רואי החשבון בישראל.
- ח. **גב' מעין מלמד, סמנכ"ל. אקטוארית ממונה בביטוח כללי**
ת.ז: 303531636. ילידת 1981.
מכהנת כאקטוארית ממונה ביטוח כללי החל משנת 2018.
השכלה: תואר ראשון בכלכלה ומנהל עסקים, אוניברסיטת חיפה, תואר שני בסטטיסטיקה, מגמת אקטואריה, אוניברסיטת חיפה. אקטוארית מוסמכת ע"י אגודת האקטוארים הבריטית. חברה באגודת האקטוארים בישראל.
ניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: עד שנת 2017 - אקטוארית ביטוח כללי במנורה מבטחים בע"מ.
- ט. **ד"ר דב רפאל, אקטואר ממונה בריאות (אינו עובד התאגיד)**
ת.ז: 01762535-1. יליד 1953.
מכהן כאקטואר ממונה בריאות החל משנת 2012.
השכלה: בוגר ומוסמך למתמטיקה, אוניברסיטת קיימברידג', אנגליה, אקטואר מוסמך. חבר באגודת האקטוארים בישראל.
- י. **עו"ד מיכל רבין גל, סמנכ"ל. מנהלת מערך התביעות**
ת.ז: 04026385. ילידת 1981.
מכהנת כמנהלת מערך התביעות החל משנת 2013.
השכלה: תואר ראשון במשפטים, המכללה האקדמית נתניה.
- יא. **מר קובי הוכמן, סמנכ"ל. מנהל מערכות מידע**
ת.ז: 053578233. יליד 1955.
השכלה: תואר ראשון בכלכלה ומדעי המחשב, אוניברסיטת בר-אילן.
תואר מוסמך מנהל עסקים (MBA) - מערכות מידע, אוניברסיטת תל-אביב.
ניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: סמנכ"ל מערכות מידע מנמ"ר, חבר הנהלה בביטוח חקלאי חברה לביטוח בע"מ.

יב. עו"ד טלי תורתי, מנהלת משאבי אנוש
ת.ז.: 057991549. ילידת 1962.
מכהנת כמנהלת משאבי אנוש בתאגיד החל ממרץ 2019.
השכלה: תואר ראשון בחינוך (B.E.D), מכללת לוינסקי לחינוך. תואר ראשון במשפטים (L.L.B),
המכללה האקדמית נתניה. תואר שני (M.A) בלימודי משפט, אוניברסיטת בר אילן.
עובדת התאגיד החל משנת 2000.

יג. גב' דגנית ישראל טוב, מנהלת פיתוח עסקי
ת.ז.: 028678779. ילידת 1971.
השכלה: על תיכונית.
ניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: אפריל 2018 עד אפריל 2020 - מנהלת מחוז מרכז, הכשרה
חברה לביטוח בע"מ, 2013 - 2018 - סגנית מנהלת מחוז דרום, מנורה חברה לביטוח בע"מ.

נושא משרה בכירה שכהונתו החלה לאחר תקופת הדוח:

נושא המשרה המפורט להלן אינו בעל עניין בתאגיד ואינו בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של
בעל ענין אחר בתאגיד:

מר גלעד שלמה, מנהל השקעות
ת.ז.: 033483090. יליד 1976.
מכהן כמנהל השקעות החל מינואר, 2021.
השכלה: תואר ראשון במנהל עסקים - המכללה למנהל ראש"צ. תואר מוסמך במנהל עסקים (M.B.A) -
המכללה למנהל.
ניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: 2017 - 2020: מנהל לקוחות כשירים - 'מיטב ד"ש'. עד 2017: מנהל
השקעות 'אקסלנס נשואה'.

נושאי משרה שכהונתם הסתיימה בתקופת הדוח:

א. מר רונן נביזדה ז"ל, מנהל השקעות
ת.ז.: 037471786. יליד 1980.
כיהן כמנהל השקעות משנת 2012 ועד באפריל 2020.

ב. מר תמיר פרדר, מנהל השקעות
ת.ז.: 022467500. יליד 1966.
כיהן כמנהל השקעות מיום 1 ביוני, 2020 ועד 10 בדצמבר, 2020.

ג. גב' ניקול לב, מנהלת מערכות מידע
ת.ז.: 25030784. ילידת 1973.
כיהנה כמנהלת מערכות מידע מיום 1 ביולי, 2020 ועד 23 באוגוסט, 2020.

15. מורשי החתימה העצמאיים (תקנה 26ב'):

אין בתאגיד מורשי חתימה עצמאיים.

16. רואה החשבון המבקר של התאגיד (תקנה 27):

קוסט פורר גבאי את קסירר, רואי חשבון, רח' מנחם בגין 144א', תל-אביב.

17. שינויים בתזכיר או בתקנון התאגדות (תקנה 28):

ביום 31 במאי, 2020 אישרה אסיפה הכללית של החברה את תיקון תקנון החברה לצורך התאמתו לשינויים בהוראות דין החלות על החברה.

18. המלצות והחלטות הדירקטוריון (תקנה 29):

א. המלצות הדירקטורים בפני האסיפה הכללית והחלטותיהם שאינן טעונות אישור האסיפה הכללית (תקנה 29(א)):

- (1) תשלום דיבידנד או ביצוע חלוקה, כהגדרתה בחוק החברות, בדרך אחרת, או חלוקת מניות הטבה - אין.
- (2) שינוי ההון הרשום או המונפק של התאגיד - אין.
- (3) שינוי תזכיר או תקנון של התאגיד – ראה סעיף 17 לעיל.
- (4) פדיון ניירות ערך בני פדיון, כמשמעותם בסעיף 312 לחוק החברות - אין.
- (5) פדיון מוקדם של איגרות חוב - אין.
- (6) עסקה שאינה בהתאם לתנאי השוק, בין התאגיד ובעל ענין בו, למעט עסקה של התאגיד עם חברה-בת שלו - אין.

ב. לא התקבלו החלטות האסיפה הכללית שלא בהתאם להמלצות הדירקטוריון בעניינים שלעיל.

ג. החלטות אסיפה כללית:

<u>תאריך</u>	<u>ההחלטה שהתקבלה</u>
21 באפריל, 2020	הארכת כהונת הדירקטורים המכהנים ה"ה, יגאל רבנוף, ראובן שרוני, דני כרוסט וברוך גרנות.
31 במאי, 2020	אישור המשך כהונת ר"ח קוסט, פורר, גבאי את קסירר כר"ח מבקר. אישור שכר ר"ח בעבור פעילות הביקורת בהתאם לסעיף 165 לחוק החברות. אישור כתב התחייבות לשיפוי לנושאי המשרה. אישור תוספת להסכם בין החברה לבין שירביט אחזקות בע"מ. אישור תיקונים לתקנון החברה.
30 ביוני, 2020	אישור הפחתה בשיעור של 10% מגמול השתתפות הדירקטורים בגין ישיבות בתקופה שבין יוני עד דצמבר 2020.
14 בספטמבר, 2020	אישור חידוש פוליסה לביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה. הארכת כהונת הדירקטורית הבלתי תלויה גב' דורית זינגר לתקופה שניה בת שלוש שנים החל מיום 10.09.20 בהתאם להוראות סעיפים 245(א) ו-249 לחוק.

19. החלטות החברה (תקנה 29(א')):

- א. אישור פעולות לפי סעיף 255 לחוק החברות: אין.
- ב. פעולה לפי סעיף 254 (א) לחוק החברות אשר לא אושרה: אין.
- ג. עסקאות חריגות הטעונות אישורים מיוחדים לפי סעיף 270(1) ובלבד שהמדובר בעסקה חריגה, כהגדרתה בחוק החברות: אין.

ד. ביטוח ושיפוי לנושא משרה כהגדרתו בחוק החברות שבתוקף בתאריך הדוח:

1. נכון לתקופת הדו"ח כל נושאי המשרה בחברה, כהגדרתם בחוק החברות, מכוסים בפוליסה לביטוח אחריות דירקטורים - לפרטים ראה סעיף 8 לעיל.
2. ביום 5 באפריל, 2020, ביום 27 באפריל, 2020 וביום 31 במאי, 2020 אישרו ועדת הביקורת, הדירקטוריון והאסיפה הכללית (בהתאמה) מתן כתב התחייבות לשיפוי, לנושאי משרה ודירקטורים בחברה. סכום השיפוי לכל נושאי המשרה בגין אחד או יותר מהאירועים שקבע הדירקטוריון לא יעלה על הסך של 5% מהונה העצמי של החברה, לפי דוחותיה הכספיים המבוקרים או הסקורים האחרונים (שנתיים או רבעוניים) הידועים לפני מועד תשלום השיפוי בפועל.

צבי ליבושור
מנכ"ל

יגאל רבנוף
יו"ר הדירקטוריון

תאריך: 30 במרס, 2021

שירביט חברה לביטוח בע"מ

פרק ה' - הצהרת האקטואר בענפי הביטוח

ליום 31 בדצמבר, 2020

הצהרת אקטואר בענפי ביטוח כללי - דצמבר 2020

שירביט חברה לביטוח בע"מ

הצהרת האקטואר בענפי ביטוח כללי - דצמבר 2020

פרק א' - זהות האקטואר

נתבקשתי על ידי שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן - המבטח) להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בענפי הביטוח הכללי עבור הדוחות הכספיים של המבטח (להלן - ההפרשות) ליום 31 בדצמבר, 2020, כפי שמפורט להלן. החל מחודש ספטמבר 2018 מוניתי לתפקיד אקטואר ממונה בביטוח כללי לצורך הערכת הרזרבות של החברה בענפי הביטוח הכללי.

אינני בעלת עניין במבטח ואין לי קשרים עסקיים עם בעל עניין במבטח או עם בן משפחה של בעל עניין במבטח או עם חברה קשורה למבטח.

פרק ב' - היקף חוות הדעת האקטוארית

1. היקף חוות הדעת האקטוארית

א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני השנים הקודמות.

ב. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתני גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.

ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות המפורטות בסעיף 2 להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.

ד. לצורך חישוב השייר ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח משנה של המבטח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של המבטח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ההפרשות.

ה. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:

(1) הפרשה שחושבה בגין הסדר ביטוח שיורי ("הפול") כפי שנתקבלה מהפול - ההפרשה התבססה על חישוב שבוצע על ידי הפול.

(2) הפרשה שחושבה עבור ביטוחים משותפים בהם החברה אינה מבטח מוביל - אין לחברה ביטוחים מסוג זה לכן לא חושבה הפרשה.

(3) לא נלקח בחשבון העדר מתאם בין הענפים השונים לצורך הפחתת סך ההפרשה הכוללת בגין תביעות תלויות עבור כל הענפים הכלולים בהערכתני.

2. נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

להלן הערכת סכום העתודות:

ליום 31 בדצמבר 2020		
באלפי ש"ח		
שייר	ברוטו	
תביעות תלויות		
		(א) ענפים שאינם מקובצים:
1,697	8,661	מקיף דירות
39,210	48,506	רכב רכוש
252,932	577,077	רכב חובה
293,839	634,244	סה"כ ענפים שאינם מקובצים
336,445	719,542	(ב) סה"כ ענפים שאינם מקובצים ומקובצים ¹
13,553	13,553	(2) הוצאות עקיפות
		הפער בין העתודה לסיכונים שטרם חלפו לבין הפרמיה
		(3) שטרם הורוחה
0	0	רכב חובה
0	0	רכב רכוש
0	0	מקיף דירות
349,997	733,095	סה"כ התחייבויות ביטוחיות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי המחושבות לפי הערכה אקטוארית

¹ ענפים מקובצים כוללים: אחריות מוצר, אחריות מקצועית, חבות מעבידים, חבות צד ג, ימי, בתי עסק, הנדסי, כלבים, סוסים, סיכונים אחרים. סכום העתודה בביאור "התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי" כולל בנוסף ענפי בריאות אשר מדווחים בהצהרה נפרדת בסך 4,215 אש"ח ברוטו, 2,081 אש"ח בשייר.

פרק ג' - חוות הדעת

אני מצהירה ומאשרת כי בענפים הבאים: רכב חובה, רכב רכוש ומקיף דירות:

1. הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכל כתוקפם ביום הדוח הכספי:
 - א. הוראות חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א - 1981 והתקנות לפיו;
 - ב. הוראות והנחיות ממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון;
 - ג. עמדת הממונה בנושא חישוב עתודות בביטוח כללי;
 - ד. כללים אקטואריים מקובלים.
2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכת.
3. ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.
4. ההפרשות המפורטות בפרק ב' סעיף 1.א.2, בגין הענפים שאינם מקובצים (רכב רכוש, רכב חובה, מקיף דירות) מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי רזרבה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות, המוגדרות לעיל, בכל ענף שפורט בנפרד, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
5. סך ההפרשות המפורטות בפרק ב' סעיף 1.א.2, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי רזרבה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות בענפים המקובצים ושאינם מקובצים בכללותם, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
6. ההפרשה המפורטת בפרק ב' סעיף 2.א.2, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי רזרבה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הוצאות עקיפות ליישוב התביעות, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
7. ההפרשות המפורטות בפרק ב' סעיף 3.א.2, מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי רזרבה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הפער בין הסיכונים שטרם חלפו והפרמיה שטרם הורווחה ברמת השייר (ככל שקיים) בענפים שפורטו, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

פרק ד' - הערות והבהרות

1. האומדנים האקטואריים מתייחסים לתוחלת התביעות ובגלל האופי הסטוכסטי של תשלומי התביעות, מתקיימות סטיות סביב התוחלת. אי הוודאויות הסטטיסטיות והאחרות קיימות בכל תהליך תביעה ובמיוחד בהערכת רזרבה בענף רכב חובה. אי הוודאות נובעת משינויים עתידיים בלתי צפויים בסביבה הסוציו-אקונומית והמשפטית (שינוי גיל הפרישה, שינויים בהוצאות רפואיות וכו'), אשר לא ניתן לחזותן מראש ולכן, עלות התביעות בפועל תהיה שונה (גבוהה או נמוכה) מההערכה האקטוארית.
2. ביום 1 באוקטובר, 2017 נכנס לתוקף תיקון לתקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978 (להלן: "תיקון ו-1"תקנות") אשר הפחית את שיעור ריבית ההיוון הקבועה בתקנות ל-2% משיעור של 3% שהיה מקובל עד אז. התיקון כלל מנגנון לקביעת שיעור זה ועדכנונו כל ארבע שנים בהסתמך על תשואות ממוצעות של אגרות חוב ממשלתיות.

עד למועד התיקון, ובהתאם לפסקי דין של בית המשפט העליון שקבעו ששיעור ריבית ההיוון בעת חישוב ניכוי קצבאות הביטוח הלאומי מהפיצוי שנפסק לניזוק יהיה של 3%, היוונו בתי המשפט גם את סכום הפיצויים שנפסקו בגין תביעות עיתיות שסולקו בסכום חד פעמי, באותו השיעור, וכך הושווה שיעור ריבית ההיוון בנזיקין, לשיעור ריבית ההיוון לפי התקנות.

ביום 13 בינואר, 2019 פורסם להערות הציבור ממצאי דוח ועדת קמיניץ שבין היתר המליצה לקבוע שגובה ריבית ההיוון יישאר על 3%.

בספטמבר 2020 התקבל פס"ד של בית המשפט העליון, לפיו על המל"ל לחשב את תביעת השיבוב מחברת הביטוח לפי שיעור היוון של 3%, באופן "המחזיר את הסימטריה על כנה" (ראה מטה). הכוונה לסימטריה בין שיעור ההיוון לפיו פוסק בית המשפט את גובה תביעת הנזיקין כולה, שיעור ההיוון לפיו מנוכים סכומי הגמלאות מהניזוק, וזה המשמש לחישוב תביעת השיבוב של המוסד לביטוח לאומי מחברת הביטוח. בעקבות פסק דין זה שוחררה ההפרשה בגין וינוגרד במלואה. סך השחרור הינו 7.7 מיליון ₪ בשייר.

החברה בחנה תרחיש של ירידה ב- 1% בשיעור ההיוון בפיצוי נזיקי, על תיק ההתחייבויות הביטוחיות נכון ליום 31 בדצמבר, 2020 ואמדה את ההשפעה בכ- 15 מיליון ש"ח בשייר לפני מס. יובהר כי אין באמור כל וודאות לגבי התנהגות עקום הריבית, אומדנים לגבי תזרימי התביעות ושיקול דעתו של החשב הכללי ואופן יישום המנגנון.

3. שיעור ריבית ההיוון בענפי חובה וחבויות מתבסס על התשואה הריאלית הפנימית הגלומה בנכסי החוב המוחזקים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות. לאור המלצת מחלקת השקעות ריבית ההיוון נקבעה בגובה של 1.4% ריאלי מתוך ראייה ארוכת טווח (1.5% אשתקד).

4. לא היה שינוי מהותי בהפרשות שפורטו בפרק ב' לעיל בהשוואה להפרשות שפורטו בדוח לתקופה הקודמת. יישמתי את עמדת הממונה בקשר לנוהג המיטבי לחישוב עתודות בביטוח כללי. חישובי "עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" לפי הפירוש כי קיים סיכוי סביר למדי ("Fairly likely") כי ההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות הבחינה של סיכוי סביר מכוונת לאומדן הסתברות של 75% לפחות. ההתחייבויות לפי הנוהג המיטבי מהוונות לפי ריבית ריאלית חסרת סיכון בתוספת 50% פרמיית אי נזילות (בענף חובה בתוספת 80% פרמיית אי נזילות).

5. בדומה לאשתקד ראיתי את כל ענפי הביטוח האחרים (מקיף לבתי עסק, הנדסי, ביטוח כלי שיט, אחריות מקצועית, חבות מעבידים, אחריות המוצר ואחריות כלפי צד ג') כענפים מקובצים הבלתי ניתנים להערכה אקטוארית מאחר והניסיון אינו מתאים לביסוס הערכה האקטוארית. השתמשתי בהערכות הפרטניות המבוססות על סמך חוות דעת מומחי החברה ובהתאם להמלצות יועציהם המשפטיים, כאשר בחלק מהענפים הוספתי ביטוי מסוים לפי שיקול דעתי, כרכיב IBNR בשנים ה"צעירות" (בענפים: בתי עסק, חקלאי וכלי שייט השתמשתי בהערכות של מחלקת תביעות בלבד).


חתימה

מעין מלמד
שם האקטואר

אקטוארית ממונה
תפקיד

30 מרס, 2021
תאריך

הצהרת אקטואר בענפי ביטוח בריאות – דצמבר 2020
שירביט חברה לביטוח בע"מ

הצהרת האקטואר בענפי ביטוח בריאות – דצמבר 2020 שירביט חברה לביטוח בע"מ

נתבקשתי על ידי שירביט חברה לביטוח בע"מ (להלן – המבטח) להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בענפי ביטוח הבריאות עבור הדוחות הכספיים של המבטח (להלן – ההפרשות) ליום 31/12/2020, כפי שמפורט להלן. אני משמש יועץ חיצוני למבטח החל מתאריך 1/1/2012. איני בעל עניין במבטח ואין לי קשרים עסקיים עם בעל עניין במבטח או עם בן משפחה של בעל עניין במבטח, או עם חברה בת של המבטח או עם חברה קשורה למבטח. איני בעל עניין, עובד או יועץ קבוע של חברה בת של המבטח או של חברה קשורה למבטח או של גורם אחר המספק למבטח שירותים.

פרק ב' – היקף חוות הדעת האקטוארית

1. היקף חוות הדעת האקטוארית

- א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני השנים הקודמות.
- ב. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
- ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות בענפים המפורטים להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
- ד. לצורך חישוב השייר ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח משנה של המבטח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של המבטח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ההפרשות.
- ה. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:
 - (1) ההפרשה שחושבה עבור ביטוחים משותפים בהם החברה אינה מבטח מוביל – אין ביטוחים כאלה לכן לא חושבה הפרשה.
 - (2) העדר מתאם בין הענפים השונים לצורך הפחתת סך ההפרשה הכוללת עבור כל הענפים הכלולים – לא נבדק מתאם כזה ומטעמי שמרנות הוערכה הפחתה בסכום 0.

2. נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

א. הפרשה לתביעות תלויות וההוצאות הישירות הנובעות מהן כוללת הפרשה לתביעות שעליהן המבטח טרם קיבל דיווח (Reserve for Unpaid Losses and Unpaid) (Allocated Loss Adjustment Expenses).

1. הפרשה לתביעות תלויות וההוצאות הישירות הנובעות מהן לגבי כל אחד מענפי הביטוח הסטטיסטיים הכלולים בהערכה בברוטו ובשייר היא כלהלן:

שייר	ברוטו	
2,011	3,782	ביטוח נסיעות לחו"ל

2. הפרשה לתביעות תלויות וההוצאות הישירות הנובעות מהן לגבי כל אחד מענפי הביטוח הלא-סטטיסטיים הכלולים בהערכה היא כלהלן:

שייר	ברוטו	
11	112	ביטוח בריאות (ניתוחים ואשפוז, הוצאות רפואיות, מחלות קשות)
59	321	ביטוח תאונות אישיות

ב. להלן פירוט העתודה להוצאות עקיפות אשר מסתכמת בסך של 133 אלפי ש"ח:

ענף	עתודה בגין הוצאות עקיפות לשוב תביעות חדשות אלפי ש"ח
בריאות	6
נסיעות לחול	117
תאונות אישיות	10

הפרשה הנובעת מתנאי חוזה ביטוח: אין צורך בעתודה כזאת.

הפרשה בגין השתתפות ברווחים: אין צורך בעתודה כזאת.

לא חלו שינויים בהנחות היסוד או בשיטות חישוב ההפרשות לעומת מועד הדיווח האחרון.

פרק ג' – חוות הדעת

אני מצהיר ומאשר כי בענף ביטוח נסיעות לחו"ל הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:

א. הוראות חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א – 1981 והתקנות לפיו;

ב. הוראות והנחיות המפקח על הביטוח;

ג. כללים אקטוארים מקובלים.

1. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכת.
 2. ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.
 3. ההפרשות המפורטות בפרק ב', מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי רזרבה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות בביטוח נסיעות לחו"ל ("ענף סטטיסטי") כתוקפן ביום הדוח הכספי.
 4. ההפרשות המפורטות בפרק ב', מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי רזרבה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות בביטוח בריאות (ניתוחים ואשפוז) ובביטוח תאונות אישיות (שהם "ענפים לא סטטיסטיים") כתוקפן ביום הדוח הכספי.
- לא חושבה הפרשה לפרמיה בחסר בגין ביטוחים בהם התמורה שהמבטח גובה אינה מכסה את תעריף הסיכון, העלות ליישוב תביעות וההוצאות הנלוות לביטוחים אלה (Premium Deficiency Reserve) משום שלא ידוע למבטח על ביטוחים כאלה בתיק החברה.

פרק ד' – הערות והבהרות

1. בביטוח ענפים שהם עדיין לא סטטיסטיים התבססנו על אומדני מחלקת התביעות בתוספת גורמי שמרנות. לתביעות הגדולות ביותר נערך מעקב שוטף של המחלקה האקטוארית בתאום עם מחלקת התביעות. המחלקה האקטוארית דואגת לוודא שחלקם של מבטחי המשנה בתביעה מחושב כהלכה.
2. בביטוח נסיעות לחו"ל נערכת השוואה של הערכה אקטוארית של התביעות עם הערכת מחלקת התביעות, בנפרד בתביעות רכוש ובתביעות נזקי גוף. עבור נזקי גוף ורכוש, לדוח הכספי נלקחות הערכות אקטואריות. כמו כן מוערך הסכום התלוי בגין תביעות גבוהות שטרם דווחו. לא נעשו שינויים מהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות בהשוואה להערכה האקטוארית השנתית הקודמת. הנתונים נבדקו הן מול מחלקת התביעות והן מול הנהלת החשבונות.

_____	<u>דב רפאל</u>	<u>אקטואר ממונה</u>	<u>30/03/2021</u>
חתימה	שם האקטואר	תפקיד	תאריך